

กลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความทำยรถ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

กุมภาพันธ์ 2556

กลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความทำยรถ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

กุมภาพันธ์ 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความทำยรถ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

กุมภาพันธ์ 2556

หนึ่งฤทัย ชวนะลิขิกร. (2556). *กลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความทำยารถ*. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.รัชนีญา กลิ่นน้ำหอม, อาจารย์ ดร.วรวรรณา เพ็ชรกิจ.

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ลักษณะภาษาและกลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความทำยารถ โดยรวบรวมข้อมูลภาษาจากข้อความทำยารถจำนวน 400 ข้อความ ซึ่งเป็นข้อความทำยารถที่จำหน่ายในร้านค้าย่านสำเพ็ง จังหวัดกรุงเทพมหานคร และข้อความทำยารถที่ผู้วิจัยพบเห็นปรากฏอยู่ตามส่วนต่างๆ ของรถยนต์ ในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2552 – ธันวาคม พ.ศ. 2553 จากนั้นวิเคราะห์ลักษณะภาษาและกลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขัน โดยใช้แนวคิดทฤษฎีทางวากยสัมพันธ์ของนววรรณ พันธุเมธา (2554) และวินัย ภูระหงษ์ (2531) และแนวคิดเรื่องคู่ความหมายแย้งของรัสกิน (1985)

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะโครงสร้างทางภาษาของข้อความทำยารถมี 3 ลักษณะ คือ 1. ลักษณะที่เป็นคำพบเฉพาะโครงสร้างที่เป็นคำประสม 2. ลักษณะที่เป็นวลีพบเฉพาะโครงสร้างที่เป็นนามวลี 3. ลักษณะที่เป็นประโยค แบ่งได้เป็น 3 ชนิด ได้แก่ 3.1) ประโยคกริยาเดียว 3.2) ประโยคหลายกริยา และ 3.3) ประโยคความรวม นอกจากนี้ยังพบการปรากฏของเสียงสัมผัสทั้งสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะในข้อความทำยารถที่มีโครงสร้างทางภาษาเป็นประโยคอีกด้วย

ส่วนด้านกลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความทำยารถพบ 3 กลวิธีหลัก คือ 1. กลวิธีทางวากยสัมพันธ์ 2. กลวิธีทางความหมาย แบ่งได้เป็น 2 กลวิธีย่อย ได้แก่ 2.1) การใช้คำหลายความหมาย และ 2.2) การใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน 3. กลวิธีทางปริเฉท แบ่งได้เป็น 9 กลวิธีย่อย ได้แก่ 3.1) การปฏิเสธเพื่อแก้ตัว 3.2) การเน้นความหมายโดยนัย 3.3) การสลับบทบาท 3.4) การใช้ความเปรียบ 3.5) การใช้สำนวน 3.6) การประชด 3.7) การกล่าวเกินจริง 3.8) การทำให้หลงทาง และ 3.9) การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์อีกทั้งยังพบการปรากฏร่วมกันของกลวิธีด้วย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบการเกิดอารมณ์ขันในข้อความทำยารถประเภทขบขันจากความไม่เข้ากันระหว่างรูปภาพกับบริบทของรถที่ติดข้อความด้วย

LINGUISTIC STRATEGIES FOR CONVEYING HUMOR IN
BUMPER STICKERS

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Thai
at Srinakharinwirot University
February 2013

Nuengruethai Chavanalikhorn. (2013). *Linguistic Strategies for Conveying Humor in Bumper Stickers*. Master thesis, M.A. (Thai). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr. Ratchaneeya Klinnamhom, Dr. Worawanna Petchkij.

This study aims to analyze syntactic structures and linguistic strategies employed in Thai bumper stickers in order to create humor. The data were 400 Thai bumper stickers sold in Sam Pheng area, Bangkok, and those found to be adhered at different parts of any vehicles seen by the researcher. The data was collected between January 2009 and December 2010. Then their syntactic and linguistic strategies were analyzed by using linguistic approaches and theories: syntactic approaches suggested by Bandhmedha (2011) and Phurahongse (1988), and the concept of the script opposition proposed by Raskin (1985)

According to the data, three syntactic structures which are word, phrase and sentence structures are found in Thai bumper stickers. In terms of word and phrase structures only compound words and compound noun phrases can be found. For the sentence structures, the data shows three types of sentences: single verb sentences, compound verb sentences, and compound sentences. In addition, rhymes are also common in sentence structures.

To create humor in Thai bumper stickers, three main linguistic strategies are shown in the data: syntactic, semantic, and discourse strategies. Semantic strategies found are polysemy and antonymy. Discourse strategies include excusing, implying, reversing role, figurative as well as using idiomatic or proverbial expression, irony, hyperbole, garden path, and rhetorical questions. Combinations of strategies are also common. Moreover, it was found that contexts where some stickers were adhered also play an important role in creating humor.

ปริญญาานิพนธ์
เรื่อง
กลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความทำยรถ
ของ
หนึ่งฤทัย ชวนะลิขิกร

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่ เดือน พ.ศ.

คณะกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.รัชนีญา กลิ่นน้ำหอม)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงเด่น บุญปก)

.....กรรมการ

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.วรวรรณา เพ็ชรกิจ)

(อาจารย์ ดร.รัชนีญา กลิ่นน้ำหอม)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.วรวรรณา เพ็ชรกิจ)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.กานดากร เจริญกิตบวร)

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ ดร.รัชนีญา กลิ่นน้ำหอม และอาจารย์ ดร.วรวรรณา เพ็ชรกิจ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ท่านทั้งสองได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และสละเวลาตรวจแก้ไขปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเมตตาและความเอาใจใส่เสมอมา จนทำให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.กานดาภร เจริญกิตติบวร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงเด่น บุญปก กรรมการสอบปริญญาานิพนธ์ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์จนทำให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัย และยังคงคอยให้กำลังใจ ห่วงใยไต่ถามถึงความคืบหน้าในการทำปริญญาานิพนธ์ของผู้วิจัยมาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อวันชัย ชวนะลิขิกร คุณแม่ปราณี ชวนะลิขิกร และคุณยายสมสิริ เมืองสุขที่ได้ให้ความรัก ความห่วงใย และโอกาสทางการศึกษาที่ดีแก่ผู้วิจัย ตลอดจนเป็นกำลังใจในการทำปริญญาานิพนธ์จนสำเร็จ

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณคุณคุณกานต์ธิมา รุ่งเรืองศุภรัตน์ คุณปวันณา เนียมม้วน และคุณเมธาวิ สิริวัฒนพรกุล เพื่อนในระดับปริญญาตรีที่ได้ให้คำปรึกษา ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ และคอยให้กำลังใจกันเสมอมา และผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนๆ ในระดับปริญญาโททุกคนที่ช่วยเหลือเป็นกำลังใจให้กันตลอดระยะเวลาการศึกษา

หนึ่งฤทัย ชวนะลิขิกร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
สมมติฐานในการวิจัย.....	4
วิธีดำเนินการวิจัย.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับอารมณ์ขัน.....	6
ทฤษฎีอารมณ์ขัน.....	6
ทฤษฎีอารมณ์ขันในทางภาษาศาสตร์.....	8
แนวคิดทฤษฎีด้านวากยสัมพันธ์.....	13
วากยสัมพันธ์ในระดับคำ.....	13
วากยสัมพันธ์ในระดับวลี.....	20
วากยสัมพันธ์ในระดับประโยค.....	21
กลวิธีที่สร้างอารมณ์ขัน.....	27
กลวิธีทางเสียง.....	27
กลวิธีทางวากยสัมพันธ์.....	28
กลวิธีทางความหมายและปริศนา.....	32
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อความทำยรถ.....	41
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อความทำยรถ.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อความทำยรถ.....	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	
ลักษณะภาษาที่ใช้ในข้อความทำยรถ.....	45
ข้อความทำยรถประเภทขบชั้นที่เป็นคำ.....	45
นาม + นาม.....	46
นาม + กริยา + นาม.....	47
นาม + กริยา.....	48
คุณศัพท์ + คุณศัพท์.....	49
ข้อความทำยรถประเภทขบชั้นที่เป็นวลี.....	49
ข้อความทำยรถประเภทขบชั้นที่เป็นประโยค.....	51
ประโยคกริยาเดียว.....	51
ประโยคกริยาเดียว.....	51
ประโยคสมบุรณ์.....	51
ประโยคไม่สมบุรณ์.....	54
ประโยคกริยาเดียวซับซ้อน.....	55
ประโยคหลายกริยา.....	56
ประโยคความรวม.....	58
ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อม.....	58
ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกความขัดแย้ง.....	58
ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเวลา.....	61
ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเหตุ.....	63
ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเงื่อนไข.....	66
ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อม.....	67
ลักษณะการสัมผัสในประโยคของข้อความทำยรถประเภทขบชั้น.....	74
ข้อความทำยรถประเภทขบชั้นที่มีเสียงสัมผัสสระ.....	75
ข้อความทำยรถประเภทขบชั้นที่มีเสียงสัมผัสอักษร.....	80

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 กลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความท้ายรถ.....	85
กลวิธีทางวากยสัมพันธ์.....	85
กลวิธีทางความหมาย.....	89
การใช้คำหลายความหมาย.....	89
การใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน.....	91
กลวิธีทางปริศนา.....	94
การใช้สำนวน.....	95
สำนวนที่ดัดแปลงมาจากข้อความสาธยาย.....	96
สำนวนที่ดัดแปลงมาจากสำนวนสุภาษิต.....	98
การปฏิเสธเพื่อแก้ตัว.....	101
การกล่าวเกินจริง.....	103
การทำให้หลงทาง.....	105
การใช้ความเปรียบ.....	107
อุปลักษณะ.....	107
นามนัย.....	110
การเน้นความหมายโดยนัย.....	111
การสลับบทบาท.....	113
การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์.....	114
การประชด.....	115
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	126
สรุปผลการศึกษา.....	126
อภิปรายผล.....	129
ข้อเสนอแนะ.....	134

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	135
ภาคผนวก.....	140
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	155

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

- 1 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันกับลักษณะภาษาที่ใช้ใน
ข้อความท้ายรถประเภทขบขัน..... 121

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 รูปลักษณะภาษาที่ใช้ในข้อความท้ายรถประเภทบขช..... 84

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

อารมณ์ขันเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข เนื่องจากอารมณ์ขันมีส่วนช่วยเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกันในการสื่อสาร เช่น การสร้างความสนิทสนมกันภายในหมู่เครือญาติหรือหมู่เพื่อน เป็นต้น อีกทั้งอารมณ์ขันยังมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อีกด้วย โดยเฉพาะการดำรงชีวิตในสภาพสังคมปัจจุบันที่ต้องเผชิญกับปัญหาหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาครอบครัว ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการเมือง เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้อาจก่อให้เกิดความเครียดอันเป็นผลต่อสุขภาพได้ ดังนั้นหากรู้จักใช้อารมณ์ขันเข้ามาช่วยผ่อนคลายอารมณ์ที่ตึงเครียดอยู่กับสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งก็อาจจะทำให้ค้นพบแนวทางการแก้ไขปัญหาได้ง่ายขึ้น

จากความสำคัญของอารมณ์ขันที่มีต่อการอยู่ร่วมกันและการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคม จึงทำให้ในสังคมปัจจุบันเรามักจะพบเห็นอารมณ์ขันสอดแทรกอยู่ในทุกอณูของชีวิตประจำวัน (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2536: 13) ไม่ว่าจะเป็นเรื่องตลกจากสื่อประเภทต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต นิตยสาร หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ เป็นต้น หรือแม้กระทั่งข้อความสั้นๆ ที่ติดอยู่ตามส่วนต่างๆ ของรถยนต์ ประเภทต่างๆ รวมถึงรถบรรทุก รถเมล์ รถสองแถวรับจ้างซึ่งในงานวิจัยนี้เรียกว่า “ข้อความทำยรถ” ก็ยังทำให้ผู้อ่านรู้สึกขบขันหรืออมยิ้มไปกับข้อความเหล่านี้ได้เช่นกัน เต็มสิริ บุญยสิงห์ (2528: 28) ได้กล่าวถึงที่มาของการสร้างข้อความสั้นๆ ที่เรียกว่า “ข้อความทำยรถ” ในระยะแรกไว้ว่าเริ่มต้นจากกลุ่มผู้ใช้แรงงานที่มีอาชีพเกี่ยวข้องกับการขับรถต้องการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของตนออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ โดยการเขียนด้วยลายมือของตนเอง ด้วยการขีดขอลึกหรือเอาสีฟัน ส่วนลักษณะของข้อความทำยรถบางครั้งก็อาจจะเขียนเป็นประโยคธรรมดาไม่ซับซ้อน บางครั้งก็อาจจะเขียนเป็นคำคล้องจอง หรือบางครั้งหากมีอุปมาอุปไมยก็จะเปรียบเทียบกับสิ่งที่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อนเหมือนอย่างสำนวนโบราณ

หากพิจารณาข้อความทำยรถตามวัตถุประสงค์ในการสื่อสารเราอาจจำแนกข้อความทำยรถได้หลายประเภท เช่น ข้อความทำยรถประเภทให้ข้อมูล เช่น “ทำเพื่อลูก” “เคยแพ้ม...ไม่เคยท้อ” “หยาดเหงื่อทุกหยด อนาคตของลูก” “ทุกหยาดเหงื่อ เพื่อลูกเมีย” “คนสู้ชีวิต” เป็นต้น ข้อความทำยรถประเภทให้ข้อคิด เช่น “รวยหรือจน ไม่พ้นตะกอน” “ความสวยไม่คงที่แต่ความดีสีดงนาน” “รักในวัยเรียนเหมือนจุดตะเกียงในพายุ” “ขยันทำให้เรารวย เล่นหวยทำให้ยากจน” “ถ้าอยากเป็นคนมั่งมี อย่าเป็นคนดีแต่จ่าย” เป็นต้น ข้อความทำยรถประเภทขบขัน เช่น “ทุกหยาดเหงื่อ

เพื่ออนาคตเมื่อน้อย” “รับสอนก่อนแต่งงาน” “ไม่ได้เจ้าชู้ แต่หน้าตาที่มีอยู่มันบังคับ” “คนขับรถเมยาวา
คุณจำมาโบส่ง” “คุณผู้หญิงนั่งซ้าย คุณผู้ชายนั่งขวา คนชราโปรดยื่น” เป็นต้น

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาข้อความทำยรถประเภทขบขัน เนื่องจากการอ่านข้อความ
ทำยรถประเภทนี้ก็เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยผ่อนคลายความเครียดในชีวิตประจำวันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ในสภาพวิถีการดำเนินชีวิตในปัจจุบันที่เป็นไปอย่างเร่งรีบจนแทบไม่มีเวลาพักผ่อนก่อให้เกิด
ความเครียดได้ง่าย ดังนั้นการได้อ่านข้อความทำยรถแม้เพียงชั่วระยะเวลาสั้นก็อาจช่วยผ่อนคลาย
ความเครียดได้เช่นกัน (ศิริกุล ต้นกุล. 2528: 5)

นอกจากนี้ข้อความประเภทนี้ยังมีการพลิกแพลงภาษาให้น่าสนใจแตกต่างไปจากการใช้
ภาษาทั่วไปในชีวิตประจำวันเพื่อเรียกความสนใจจากผู้อ่าน เช่น การเล่นคำ การใช้อักษรย่อที่มีคำเต็ม
ต่างไปจากเดิม เป็นต้น

ปราณี กุลละวณิชย์ (2523: 44-51) เรียกการใช้ภาษาที่งใจใช้ผิดไปจากกฎเกณฑ์การใช้
ภาษาโดยทั่วไป แต่เป็นความผิดที่ผู้อ่านอนุโลมได้นี้ว่าเป็น “ภาษาแหวกแนว” ซึ่งนับว่าเป็นเสน่ห์
อย่างหนึ่งทางภาษาที่ไม่ควรมองข้ามเพราะการใช้ภาษาที่สะดุดตามีผลทำให้ผู้อ่านต้องหยุดเพื่อคิด
หาทางตีความให้ได้และเพื่อจะได้เข้าใจความหมายได้นั้นมีผลทำให้ความหมายที่ได้รับลึกซึ้งหรือให้
ความรู้สึกมากกว่าการใช้ภาษาปกติ นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความมีชีวิตชีวาให้แก่ภาษา ให้อารมณ์
และสร้างภาพพจน์ต่างๆ ได้อีกด้วย

จากการสังเกตเบื้องต้นผู้วิจัยพบว่า ข้อความทำยรถประเภทขบขันมีการใช้กลวิธีทางภาษาที่
สร้างอารมณ์ขันที่น่าสนใจหลายลักษณะ เช่น การใช้สำนวน และการกล่าวเกินจริง ดังในตัวอย่าง
(1) และ (2) ตามลำดับ

(1) ผิดเป็นครู ถูกเป็นศิษย์

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “ผิดเป็นครู ถูกเป็นศิษย์” เป็นข้อความที่มาจากสำนวนเดิมว่า
“ผิดเป็นครู” หมายถึง การนำความผิดพลาดมาเป็นบทเรียนเพื่อที่จะไม่ทำผิดอีกแต่ผู้ส่งสารกลับนำ
สำนวนเดิมมาดัดแปลงโดยการเพิ่มคำและใช้ในความหมายตรงกันข้าม คือ หากคนที่กระทำผิดได้เป็น
ครู อย่างนั้นคนที่กระทำถูกต้องก็ต้องได้เป็นศิษย์ อารมณ์ขันในข้อความนี้จึงเกิดจากการเล่น
ความหมายของคำให้สื่อความหมายแตกต่างไปจากความหมายของสำนวนเดิม กล่าวคือ สำนวนเดิม
ที่ว่า “ผิดเป็นครู” คำว่า “ครู” เป็นความหมายเชิงเปรียบเทียบ หมายถึง บทเรียนหรือประสบการณ์
ไม่ได้หมายถึงครูที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ แต่ในที่นี้กลับทำเสมือนว่าคำว่า “ครู” เป็นคนจริงๆ
จึงทำให้เกิดความขบขัน

(2) กรณียาฆ่าขี้ไก่ เดี่ยวอะไหล่จะหลุด

จากตัวอย่าง เป็นข้อความที่ติดอยู่ที่รถซึ่งผ่านการใช้งานมานานจึงมีสภาพเก่า ข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการกล่าวเกินจริง เนื่องจากในความเป็นจริงแม้ว่ารถจะมีสภาพเก่า อะไหล่ของรถก็ไม่น่าจะหลุดได้ง่ายเพราะสาเหตุเพียงเล็กน้อย

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าการพลิกแพลงภาษาในข้อความทำยรถประเภทขบขันถือเป็นเสน่ห์ทางภาษาอย่างหนึ่งที่น่าสนใจศึกษาอย่างยิ่ง นอกจากนี้หากพิจารณางานวิจัยที่ผ่านมาจะพบว่า มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับข้อความทำยรถไว้ในหลายแง่มุม เช่น นริศรา เกตวัลท์ (2550) ศึกษาภาพสะท้อนของสังคมไทยทั้งในด้านวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ และขนบธรรมเนียมประเพณีที่ปรากฏในข้อความทำยรถ ธีรพร นาคอิม (2549) ศึกษาเนื้อหาของข้อความทำยรถ ศิริกุล ต้นกุล (2528) ศึกษาเนื้อหา การใช้ภาษา และโลกทัศน์ของคนรถที่ปรากฏในข้อความทำยรถ แต่ยังไม่พบงานวิจัยที่นำแนวคิดทฤษฎีทางภาษาศาสตร์มาวิเคราะห์การใช้ภาษาในข้อความทำยรถประเภทขบขัน ดังนั้นจึงน่าสนใจศึกษาว่าข้อความทำยรถประเภทขบขันมีลักษณะภาษาและกลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันอย่างไร โดยนำแนวคิดทฤษฎีทางภาษาศาสตร์มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะภาษาที่ปรากฏในข้อความทำยรถประเภทขบขัน
2. เพื่อวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความทำยรถประเภทขบขัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้เห็นลักษณะภาษาเฉพาะรูปแบบหนึ่งในสังคมไทย
2. เป็นแนวทางในการศึกษาลักษณะภาษาในรูปแบบอื่นที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ขัน
3. ทำให้เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของคนในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านการใช้ข้อความทำยรถ
4. เป็นการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอารมณ์ขันในวัฒนธรรมไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จะไม่รวมข้อความรณรงค์ ข้อความโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ ข้อความแสดงกลุ่มสังกัด เช่น ข้อความบอกสถานที่เรียนหรือสถานที่ทำงาน เป็นต้น
2. การเลือกเก็บข้อมูลจะไม่รวมข้อความทำรถประเภทขบขันที่เขียนด้วยรูปตัวอักษรภาษาอังกฤษ เช่น GIG IN CAR, DEVIL IN CAR หรือมีส่วนหนึ่งส่วนใดของข้อความที่เขียนด้วยรูปตัวอักษรภาษาอังกฤษ เช่น รักไม่ยุ่งมุ้งแต่ LOVE เป็นต้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

ข้อความทำรถ หมายถึง ข้อความที่ติดอยู่ตามส่วนต่างๆ ของรถยนต์ไม่เฉพาะแต่ส่วนท้ายแต่หมายรวมถึงตำแหน่งอื่นๆ ของตัวรถ เช่น กระจกหลัง ฝากระโปรง ประตูรถ เป็นต้น

ข้อความทำรถประเภทขบขัน หมายถึง ข้อความทำรถที่ทำให้ผู้รับสารอ่านแล้วเกิดความขบขัน โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์เงื่อนไขคู่ความหมายแย้งของรัสกิน (Raskin. 1985) เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อความทำรถประเภทขบขัน (ดูรายละเอียดในบทที่ 2)

สมมติฐานในการวิจัย

ข้อความทำรถประเภทขบขันมีการใช้ภาษาที่เฉพาะและแตกต่างไปจากการใช้ภาษาทั่วไป และมีกลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันหลายกลวิธี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีอารมณ์ขัน ลักษณะภาษาและกลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขัน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อความทำรถ เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. เก็บรวบรวมข้อความทำรถประเภทขบขันที่ผลิตออกมาในรูปแบบสติ๊กเกอร์โดยเก็บข้อมูลจาก 2 แหล่ง คือ 1. ร้านจำหน่ายข้อความสำเร็จรูป โดยจะรวบรวมจากร้านจำหน่ายย่านสำเพ็ง จังหวัดกรุงเทพมหานคร 2. รถยนต์ ซึ่งจะรวบรวมด้วยการจดบันทึกข้อความสำเร็จรูปและข้อความประดิษฐ์เองที่ปรากฏอยู่ตามส่วนต่างๆ ของรถซึ่งผู้วิจัยพบเห็นตามสถานที่ต่างๆ ในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2552 – ธันวาคม พ.ศ. 2553 จำนวน 400 ข้อความ
3. จำแนกข้อความทำรถประเภทขบขันตามนิยามศัพท์เฉพาะ

4. วิเคราะห์ลักษณะภาษาที่ใช้ในข้อความทำยรถประเภทขบขันครอบคลุมตั้งแต่ระดับคำ วลี และประโยค

5. วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันจากลักษณะภาษาที่ใช้ในข้อความทำยรถประเภทขบขัน โดยในการวิเคราะห์การเกิดคู่ความหมายแย้งจากกลวิธีทางภาษาผู้วิจัยจะพิจารณาจากถ้อยคำที่ใช้ในข้อความ จากนั้นจึงจะจัดให้อยู่ในคู่ความหมายแย้งประเภทใดประเภทหนึ่งของ 3 ประเภทตามที่รู้สึกเสนอไว้ คือ [จริง / ไม่จริง], [ปกติ / ไม่ปกติ], และ[เป็นไปได้ / เป็นไปไม่ได้]

6. เสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์และเชิงสถิติโดยนำเสนอค่าความถี่ของข้อมูลเป็นร้อยละ

7. สรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี

- 2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับอารมณ์ขัน
 - 2.1.1 ทฤษฎีอารมณ์ขัน
 - 2.1.2 ทฤษฎีอารมณ์ขันในทางภาษาศาสตร์
- 2.2 แนวคิดทฤษฎีด้านวากยสัมพันธ์
 - 2.2.1 วากยสัมพันธ์ในระดับคำ
 - 2.2.2 วากยสัมพันธ์ในระดับวลี
 - 2.2.3 วากยสัมพันธ์ในระดับประโยค
- 2.3 กลวิธีที่สร้างอารมณ์ขัน
 - 2.3.1 กลวิธีทางเสียง
 - 2.3.2 กลวิธีทางวากยสัมพันธ์
 - 2.3.3 กลวิธีทางความหมายและปริศนา
- 2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อความทำยรถ
 - 2.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อความทำยรถ
 - 2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อความทำยรถ

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับอารมณ์ขัน

2.1.1 ทฤษฎีอารมณ์ขัน

นอกจากเราจะทราบว่าการแสดงออกทางพฤติกรรมอย่างไรจึงจะเรียกว่ามีอารมณ์ขันแล้วก็เป็นที่น่าสนใจศึกษาต่อไปว่าการหัวเราะหรืออารมณ์ขันนั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร คำถามนี้เป็นสิ่งที่ทำให้มีนักคิดมากมายทั้งในด้านปรัชญา จิตวิทยา สังคมวิทยา และภาษาศาสตร์พยายามหาคำตอบ และได้เสนอทฤษฎีต่างๆ ไว้มากมายทฤษฎี แต่ทฤษฎีที่สำคัญในการศึกษาเกี่ยวกับอารมณ์ขันมี 3 กลุ่มหลัก (Blstein. 1985: 563-564) ดังนี้

1. ทฤษฎีความเหนือกว่าและการทำให้ด้อยลง (Superiority and Degradation)

ทฤษฎีความเหนือกว่าและการทำให้ด้อยลงเป็นทฤษฎีที่นิยมใช้กันมานานแล้วตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นักทฤษฎีในกลุ่มนี้เชื่อว่าผู้ที่หัวเราะจะอยู่ในตำแหน่งที่เหนือกว่าและสิ่งที่เป็นเป้าหมายของการหัวเราะจะอยู่ในตำแหน่งที่ด้อยกว่า

โทมัส ฮ็อบส์ (Hobbes. 1840) นักทฤษฎีในกลุ่มนี้เชื่อว่าความสนุกสนานเป็นสาเหตุของการหัวเราะ การนิยามความสนุกสนานในความหมายของเขาก็คือ การเน้นที่ความรู้สึกมีชัยชนะเหนือผู้อื่นของผู้หัวเราะ มนุษย์จะหัวเราะในความโชคร้ายและความหยาบโผน และบ่อยครั้งจะหัวเราะการกระทำที่นอกเหนือไปจากความคาดหวังของตน อีกทั้งมนุษย์ยังหัวเราะในความบกพร่องของผู้อื่นโดยการเปรียบเทียบความสามารถของผู้อื่นกับตนเอง นอกจากนี้มนุษย์ยังหัวเราะในความไร้สาระของผู้อื่น แต่ลักษณะเหล่านี้จะไม่ทำให้เกิดความตลกขบขันหากตนเองหรือเพื่อนที่มีส่วนร่วมด้วยเป็นผู้เสียหาย

2. ทฤษฎีความไม่เข้ากัน ความผิดหวังในสิ่งที่คาดหวัง และสภาพสองเหตุการณ์ที่ไปด้วยกันไม่ได้ (Incongruity, Frustration of Expectation, and Bisociation)

ทฤษฎีในกลุ่มนี้แม้จะเกิดขึ้นมาไม่นานเท่าทฤษฎีในกลุ่มแรกแต่ก็ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง นักทฤษฎีในกลุ่มนี้ เช่น เซอร์ ฟิลลิป ซีดนี (Ludovici. 1932; อ้างอิงจาก Sidney. 1831) เขาเชื่อมั่นในเรื่องความไม่เข้ากันโดยกล่าวว่าการหัวเราะส่วนใหญ่จะมาจาก การไม่ได้สัดส่วนกันระหว่างตัวเรากับธรรมชาติ

เบลส ปาสกาล (Ludovici. 1932; อ้างอิงจาก Pascal. 1932) ได้เน้นเรื่องความผิดหวังในสิ่งที่คาดหวัง เขากล่าวว่าไม่มีสิ่งใดทำให้คนเราหัวเราะได้มากเท่ากับความไม่เข้ากันที่ไม่คาดคิดมาก่อนระหว่างสิ่งที่เราคาดหวังกับสิ่งที่เราเห็น

อิมมานูเอล คานท์ (Kant. 1951) กล่าวว่า การหัวเราะนั้นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของสิ่งที่คาดหวังว่าจะเกิดไปสู่ความไม่มีอะไรเลย

ส่วนอาร์เธอร์ โชเพนเฮาเออร์ (Morreall. 1987; อ้างอิงจาก Schopenhauer. 1819) ได้เน้นเรื่องความไม่เข้ากันว่า สาเหตุของการหัวเราะเป็นกระบวนการรับรู้อย่างฉับพลันในความไม่เข้ากันระหว่างแนวคิดและสิ่งที่เป็นจริง

ทฤษฎีอารมณ์ขันอีกทฤษฎีหนึ่ง คือ ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างสองเหตุการณ์ที่ไปด้วยกันไม่ได้ (Theory of bisociation) ของอาร์เธอร์ เคิสท์เลอร์ (Holland. 1982; อ้างอิงจาก Koestler. 1970) อาร์เธอร์กล่าวว่า การรับรู้เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่สัมพันธ์กันส่งผลให้เกิด

การถ่ายโอนความคิดจากบริบทหนึ่งสู่อีกบริบทหนึ่งในทันที ส่วนอารมณ์ที่ไม่อาจถ่ายโอนได้ก็จะถูกปล่อยออกมาในลักษณะของการหัวเราะ

เฮนรี เบอร์กสัน (Bergson. 1977; อ้างอิงจาก Koestler. 1970) ได้กล่าวถึงทฤษฎีนี้ว่าสถานการณ์ตลกจะเกิดขึ้นเมื่อมีสองเหตุการณ์ที่เป็นอิสระต่อกันและเราสามารถตีความหมายของถ้อยคำได้สองความหมายที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงในเวลาเดียวกัน

3. ทฤษฎีการผ่อนคลายความเครียดและการปลดปล่อยจากการถูกยับยั้ง (Relief of Tension and Release from Inhibition)

ฟรอยด์ (Attardo. 1994; อ้างอิงจาก Freud. 1905) นักทฤษฎีในกลุ่มนี้เชื่อว่าการหัวเราะเกิดขึ้นจากพลังทางจิตได้รับการปลดปล่อยจากการถูกควบคุมความคิดในเรื่องต้องห้าม และเขาเชื่อว่าความตลกมีที่มาจากลักษณะนิสัยที่ก้าวร้าว ลักษณะนิสัยดังกล่าวจะไม่ปรากฏออกมาในจิตที่รู้สำนึกเพราะเป็นจิตที่มีสติสัมปชัญญะกำกับอยู่ แต่จะถูกเก็บไว้ในจิตใต้สำนึกในจิตใต้สำนึกนี้เองที่ลักษณะนิสัยก้าวร้าวได้ผสมผสานกับความขี้เล่นที่ถูกเก็บกดไว้ตั้งแต่วัยเด็ก อารมณ์ที่ผสมผสานกันนี้กลับเป็นที่ยอมรับของสังคม ส่วนพลังทางจิตที่เคยเก็บกดความก้าวร้าวก็ถูกปลดปล่อยออกมาในลักษณะของการหัวเราะ และการมีอิสระจากการเก็บกดกับการมีอิสระทางความคิดทำให้เกิดการหัวเราะที่สนุกสนาน

2.1.2 ทฤษฎีอารมณ์ขันในทางภาษาศาสตร์

กาญจนา เจริญเกียรติบรร (2548: 19) กล่าวว่าในทางภาษาศาสตร์แนวคิดและทฤษฎีที่ศึกษาเกี่ยวกับอารมณ์ขันจัดได้ว่าอยู่ในกลุ่มของทฤษฎีความไม่เข้ากันซึ่งเน้นศึกษาตัวกระตุ้นอารมณ์ขันที่อยู่ในรูปของภาษา ดังนั้นนักภาษาศาสตร์จึงมุ่งเน้นศึกษาที่โครงสร้างและองค์ประกอบของบทตลกขบขันเป็นสำคัญ

รัสกิน (Raskin. 1985: 107-114) เสนอแนวคิดทางภาษาศาสตร์ในการวิเคราะห์บทตลก โดยพัฒนาจากแนวคิดเรื่องความไม่เข้ากันของทฤษฎี Incongruity Theory มาเป็นความขัดแย้งทางความหมายของตัวบทเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ตัวบทของเรื่องตลกว่า เรื่องตลกหนึ่งๆ เกิดขึ้นจากการแย้งกันของบท (script opposition) หรือคู่ความหมายแย้งจำนวน 1 คู่ซึ่งคู่ความหมายที่แย้งกันมักจะเกี่ยวข้องกันใน 3 ลักษณะ ดังนี้

1. จริง กับ ไม่จริง (actual vs. non-actual)

จริง กับ ไม่จริง (actual vs. non-actual) หมายถึง ความหมายที่ขัดกันระหว่างความเป็นจริงกับเรื่องไม่จริงซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในเรื่องที่ดูเหมือนจะเป็นจริงแต่กลับไม่เป็นจริง

ตัวอย่าง

“Is the doctor at home?” the patient asked in his bronchial whisper. “No,” the doctor’s young and pretty wife whispered in reply. “Come right in.”

(Raskin. 1985: 32)

จากตัวอย่าง ในช่วงแรกทำให้ผู้อ่านนึกถึงสถานการณ์คนไข้ที่มาพบแพทย์เพื่อรับการรักษาอาการป่วย เนื่องจากมีคำว่า “doctor” “patient” และมีคำว่า “home” บอกสถานที่เกิดเหตุการณ์ ซึ่งอาจจะเป็นบ้านที่ถูกดัดแปลงมาเป็นคลินิก ประกอบกับการบรรยายลักษณะการพูดของคนไข้ที่พูดด้วยน้ำเสียงแผ่วเบาแบบกระซิบกระซาบซึ่งสาเหตุอาจเกิดจากอาการป่วย ดังนั้นเหตุการณ์ในช่วงแรกจึงดูเหมือนว่าจะเป็นเหตุการณ์คนไข้มาพบแพทย์จริงๆ แต่ในช่วงท้ายคำตอบของภรรยาของหมออาจทำให้ผู้อ่านเริ่มเกิดความสงสัยว่าเหตุใดภรรยาของหมอจึงเชิญคนไข้ซึ่งเป็นชายแปลกหน้าเข้ามาในบ้านโดยทำเสียงแบบกระซิบในขณะที่หมอไม่อยู่บ้าน ดังนั้นจึงทำให้ผู้อ่านต้องกลับไปตีความหมายใหม่ว่าแท้ที่จริงแล้วเหตุการณ์ดังกล่าวไม่ได้เป็นการมาพบแพทย์ของคนไข้หากแต่เป็นการลักลอบคบขู้ระหว่างชายคนหนึ่งกับภรรยาของหมอ

2. ปกติ กับ ไม่ปกติ (normal vs. abnormal)

ปกติ กับ ไม่ปกติ (normal vs. abnormal) หมายถึง คู่ความหมายแย้งที่เกิดจากการกระทำความคิด ความเชื่อที่ผิดไปจากกฎเกณฑ์หรือผิดไปจากขนบธรรมเนียมประเพณีในสังคม เช่น เรื่องตลกเสียดสีพฤติกรรมของนักการเมือง

ตัวอย่าง

“Who was that gentleman I saw you with last night?” “That was no gentleman. That was a senator.”

(Raskin. 1985: 25; อ้างอิงจาก Esar. 1952)

จากตัวอย่าง เป็นเรื่องตลกที่เสียดสีพฤติกรรมของสมาชิกวุฒิสภา โดยมีการใช้คำว่า “สุภาพบุรุษ หรือ gentleman” กับคนๆ หนึ่ง ในถ้อยคำแรกแต่ในถ้อยคำที่ตามมา ผู้พูดกลับกล่าวว่า บุคคลดังกล่าวไม่ใช่สุภาพบุรุษ แต่เป็นสมาชิกวุฒิสภาซึ่งคำนี้ถูกใช้ในลักษณะเป็นความหมายตรงข้ามกับคำว่า gentleman หรือ สุภาพบุรุษ ในบริบทนี้ความตลกเกิดขึ้นเนื่องจากตามปกติในความคิดหวังของประชาชน สมาชิกวุฒิสภาควรเป็นผู้แทนที่ดี แต่ในที่นี้ผู้ที่ถูกถามกลับกล่าวปฏิเสธว่าสมาชิกวุฒิสภาไม่ใช่สุภาพบุรุษ

3. เป็นไปได้ กับ เป็นไปไม่ได้ (possible vs. impossible)

เป็นไปได้ กับ เป็นไปไม่ได้ (possible vs. impossible) หมายถึง คู่ความหมายแย้งที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นและความเป็นไปไม่ได้ที่จะเกิดขึ้นซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งแง่ธรรมชาติของความเป็นจริงหรือบริบทภายในเรื่องตลก

ตัวอย่าง

An aristocratic Bostonian lady hired a new chauffeur. As they started out on their first drive, she inquired:

“What is your name?”

“Thomas, ma’am,” he answered.

“What is your last name?” she said. “I never call chauffeurs by their first names.”

“Darling, ma’am,” he replied.

“Drive on – Thomas,” she said.

(Raskin. 1985: 25; อ้างอิงจาก Rapp. 1951)

จากตัวอย่าง เป็นบทสนทนาระหว่างคนขับรถคนใหม่กับเจ้านายที่เป็นผู้หญิงในช่วงเริ่มต้นบทสนทนาเธอบอกกับคนขับรถอย่างชัดเจนว่า เธอจะไม่เรียกคนขับรถด้วยชื่อแรก แต่จะเรียกด้วยชื่อหลังเท่านั้น ดังนั้นจึงเป็นไปไม่ได้ที่เธอจะเรียกคนขับรถด้วยชื่อแรก แต่ในช่วงท้ายเหตุการณ์กลับพลิกผันเมื่อเธอรู้ว่าชื่อหลังของคนขับรถ คือ “Darling” ซึ่งหมายถึงที่รัก ดังนั้นเธอจึงต้องยอมเรียกคนขับรถด้วยชื่อแรกแทน

ในการวิเคราะห์โครงสร้างของเรื่องตลกรัสกินได้ใช้หน่วยหลักทางอรรถศาสตร์ คือ บท (script) ซึ่งพัฒนามาจากแนวคิดทางอรรถศาสตร์ปริชานที่เชื่อว่ามนุษย์จะสร้างความหมายจากประสบการณ์รอบตัวที่ตนได้สัมผัสผ่านประสาทต่างๆ และเก็บไว้ในหน่วยความจำในสมองเพื่อใช้ในการตีความประสบการณ์ใหม่ในครั้งต่อไป ดังนั้นจึงทำให้ผู้รับสารเห็นองค์ประกอบทางความหมายที่ไม่เข้ากันภายในตัวบทของเรื่องตลกได้ง่ายและเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากมนุษย์จะถูกกระตุ้นให้ดึงเอาความรู้เดิมออกมาเมื่อได้ยินคำที่รู้จัก และจะเกิดความคาดหวังว่าจะได้ยินคำอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกันตามมา แต่เมื่อไม่เป็นไปตามที่คาดหวังก็จะเกิดสภาวะที่ขัดแย้งทางความหมายหรือเรียกว่า “คู่ความหมายแย้ง” (กาญจนา เจริญเกียรติบวร. 2548: 63)

นอกจากนี้ รัสกิน (Raskin. 1985) ยังเสนอว่าเรายังต้องเข้าใจว่าเหตุการณ์นั้นเป็นการเล่นที่ไม่ถือเป็นเรื่องจริงจังและไม่มีผลต่อชีวิตจริงด้วย โดยเขาเชื่อว่าการเล่าเรื่องตลกเป็นการสื่อสารที่ให้ความร่วมมือในมิติที่เป็นโลกของการเล่นจึงไม่อาจยึดตามหลักการความร่วมมือในการสนทนาแบบ ไกรซ์ (Grice. 1975) ได้และเขาได้เสนอหลักความร่วมมือในการเล่าเรื่องตลกไว้ 4 หลัก ดังนี้

1. หลักการเชิงปริมาณ (maxim of quantity) คือ การให้ข้อมูลเท่าที่จำเป็นในการเล่าเรื่องตลก
2. หลักการเชิงคุณภาพ (maxim of quality) คือ การพูดในสิ่งที่เข้ากันได้กับโลกของเรื่องตลก
3. หลักการความเกี่ยวข้อง (maxim of relation) คือ การพูดในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเล่าเรื่องตลก
4. หลักการในแง่วิธีการ (maxim of manner) คือ การพูดให้ข้อมูลโดยเรียงตามลำดับในโลกของเรื่องตลก

อย่างไรก็ตาม จากผลงานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์วาทกรรมเรื่องตลกภาษาไทย” ของกาญจนา เจริญเกียรติบวร (2548) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับเงื่อนไขความตลกยังพบว่าทุกกลวิธีทางภาษาในเรื่องตลกภาษาไทยสอดคล้องกับเงื่อนไขคู่ความหมายแย้ง ซึ่งพิสูจน์ให้เห็นว่าเงื่อนไขดังกล่าวเป็นเงื่อนไขความตลกที่ถือเป็นสากลและเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่จำเป็นในการทำให้เกิดอารมณ์ขัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้เกณฑ์เงื่อนไขคู่ความหมายแย้งเป็นกรอบแนวคิดในการคัดเลือกข้อมูลและอธิบายการเกิดอารมณ์ขันในข้อความทำยรรถ

แนวคิดดังกล่าวได้รับการพัฒนาต่อโดยนักภาษาศาสตร์อีกคนหนึ่ง คือ อัดตาโด (Attardo. 1994) ซึ่งเสนอเงื่อนไขเพิ่มเติมภายหลังว่าเรื่องตลกจะต้องมีกลไกทางตรรกะ (logical mechanism) หรือวิธีการที่จะทำให้คู่ความหมายแย้งสามารถปรากฏร่วมกันได้อย่างสมเหตุสมผล (justifiable) แต่เป็นเหตุผลเฉพาะของเรื่องตลกนั้นซึ่งมักไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานในโลกของความเป็นจริง การทำให้สมเหตุสมผลในเรื่องตลกนั้น โอบูอิน (Attardo. 1994: 145-147; อ้างอิงจาก Aubouin.

1948) เสนอว่าเกิดจากการยอมรับข้อผิดพลาดในการตัดสินใจของผู้ฟัง แต่ในมุมมองของ อัตตาโด (Attardo. 1994: 145-147,169) เห็นว่าไม่ใช่สิ่งจำเป็น เขาเสนอว่าการทำให้สมเหตุสมผลในเรื่องตลกนั้นเกิดจากผู้ฟังรู้ว่าเรื่องตลกเหล่านั้นกำลังฝ่าฝืนกฎทางภาษา และรู้ว่าในเรื่องตลกเรื่องเดียวกันมีสองความหมายที่ไม่เข้ากัน แต่ถูกนำมารวมเข้าไว้เป็นเรื่องเดียวกันได้อย่างสมเหตุสมผลซึ่งเป็นเหตุผลเฉพาะที่ของเรื่องตลกที่ผู้ฟังยอมรับได้ด้วยการเพิกเฉยต่อกฎทางภาษาที่เบี่ยงเบนไปจากปกติ

นอกจากนี้ความรู้เรื่องการทำให้สมเหตุสมผลยังถูกนำมาใช้ในการทำความเข้าใจเรื่องการเล่นคำด้วย โดยในโลกของความตลกเชื่อว่าเสียงกับความหมายในภาษามีความเชื่อมโยงกัน ดังนั้นหากคำใดที่มีความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกันก็ย่อมต้องมีเสียงเหมือนหรือใกล้เคียงกันเช่นกัน ในทางกลับกันหากคำใดที่มีเสียงเหมือนหรือใกล้เคียงกันก็ย่อมต้องมีความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกันเช่นกัน ด้วยเหตุนี้จึงน่าจะใช้คำเหล่านี้แทนที่กันได้ไม่ว่าจะปรากฏอยู่ในบริบทที่ต่างกัน (Attardo. 1994)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ในการศึกษาเกี่ยวกับอารมณ์ขันสามารถแบ่งทฤษฎีออกได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ได้แก่

1. ทฤษฎีความเหนือกว่า คือ ทฤษฎีที่กล่าวถึงความตลกขบขันจะเกิดขึ้นเมื่อเรารู้สึกว่าตนเองเหนือกว่าผู้อื่น โดยมักจะนำข้อดีของตนเองไปเปรียบเทียบกับข้อบกพร่องของผู้อื่น
2. ทฤษฎีความผ่อนคลาย คือ ทฤษฎีที่กล่าวถึงความตลกขบขันจะเกิดขึ้นเมื่อเราได้ระบายความก้าวร้าวและเรื่องทางเพศออกมาจากการถูกเก็บกดไว้ในพลังทางจิต
3. ทฤษฎีความไม่เข้ากัน คือ ทฤษฎีที่กล่าวถึงความตลกขบขันจะเกิดขึ้นจากความผิดพลาดที่พบความไม่เข้ากันของเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์หรือจากการเปลี่ยนทิศทางอย่างกะทันหันของเหตุการณ์ นอกจากนี้ความตลกขบขันยังเกิดจากการค้นพบความหมายที่เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันไว้ในสถานการณ์เดียวกันได้อย่างน่าประหลาดใจซึ่งนักภาษาศาสตร์นำแนวคิดนี้ไปพัฒนาเป็นแนวคิดเรื่องความขัดแย้งทางความหมายเพื่อศึกษาโครงสร้างและองค์ประกอบของบทตลกขบขัน

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยนำแนวคิดทางภาษาศาสตร์เรื่องคู่ความหมายแย้งที่รัสกิน (Raskin. 1985) ได้กล่าวถึงไว้มาใช้ในการคัดเลือกข้อมูลและเป็นแนวทางในการอธิบายการเกิดอารมณ์ขันในข้อความทำยรถประเภทขบขัน

2.2 แนวคิดทฤษฎีด้านวากยสัมพันธ์

วากยสัมพันธ์ หมายถึง การศึกษาความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ระหว่างส่วนประกอบในระดับต่างๆ ของประโยคและกฎเกณฑ์แสดงความสัมพันธ์ของส่วนประกอบของประโยค ได้แก่ การศึกษาความสัมพันธ์ของหน่วยคำซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นคำ การศึกษาความสัมพันธ์ของคำซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นวลี การศึกษาความสัมพันธ์ของวลีซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นอนุประโยค และการศึกษาความสัมพันธ์ของอนุประโยคซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นประโยค (สมทรง บุรุษพัฒน์. 2536: 1)

จากข้อมูลในข้อความท้ายรถประเภทขบขันที่พบมีถ้อยคำทั้งในระดับคำ วลี และประโยค ผู้วิจัยจึงอาศัยเกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์มาช่วยจำแนกโครงสร้างของถ้อยคำท้ายรถ ดังนี้

2.2.1 วากยสัมพันธ์ในระดับคำ

คำ หมายถึง หน่วยที่มีความหมายในภาษาที่เจ้าของภาษารู้จักและใช้ในการพูดและเขียน คำเป็นหน่วยภาษาที่สามารถใช้ตามลำพังเพื่อสื่อสารได้ (อนันต์ เหล่าเลิศวรกุล. 2549: 1)

การเรียนรู้เรื่องคำที่ใช้ในการสื่อสารมีข้อมูลต่างๆ หลายด้าน ดังนี้

1. ข้อมูลด้านเสียง (phonological information) คือ ข้อมูลด้านรูปแบบของเสียงที่เรียงกันตามระบบของภาษา การเกิดร่วมกันของเสียงที่ใช้ในภาษาเพื่อประกอบเข้าเป็นคำของภาษา เช่น รู้ว่าคำว่า “ศึกษานิกร” ออกเสียงเป็น 4 พยางค์ แต่ละพยางค์ประกอบด้วยเสียงพยัญชนะและเสียงสระ ทุกพยางค์มีวรรณยุกต์ และพยางค์ที่ 1, 2, 4 ลงน้ำหนักเสียง ส่วนพยางค์ที่ 3 ไม่ลงน้ำหนักเสียง
2. ข้อมูลด้านโครงสร้างของคำ (morphological information) คือ ข้อมูลที่บอกว่าคำหนึ่งๆ เป็นคำเดี่ยวหรือประกอบขึ้นมาจากหน่วยคำอะไรบ้าง เช่น รู้ว่าคำว่า “น้ำ” เป็นคำเดี่ยว และรู้ว่าคำว่า “น้ำพุ” เป็นคำใหม่ที่ประกอบขึ้นจากหน่วยคำที่มีความหมาย 2 หน่วย
3. ข้อมูลด้านวากยสัมพันธ์ (syntactic information) คือ ข้อมูลด้านชนิดและหน้าที่ของคำที่จำเป็นต้องรู้เมื่อคำนั้นไปสัมพันธ์กับคำอื่นในโครงสร้างที่ใหญ่กว่า เช่น รู้ว่าคำว่า “นอน” เป็นคำกริยาใช้เป็นภาคแสดงในประโยค ปรากฏในตำแหน่งหลังคำนาม คำสรรพนาม หรือหลังคำกริยาอื่น เช่น นอนนอน เขานอน ไปนอน
4. ข้อมูลด้านความหมาย (semantic information) คือ ข้อมูลด้านความหมายทั้งหมดที่คำนั้นๆ ใช้สื่อทั้งความหมายตรงและความหมายเปรียบเทียบหรือความหมายแฝง เช่น รู้ว่า “หมู” มีความหมายตรงหมายถึง สัตว์ 4 เท้า จมูกกลม หางสั้น มีผิวหนังสีชมพูหรือดำ ร้องอู้อู้อๆ นิยมเลี้ยงไว้เป็นอาหาร หรือหมายถึง อาหารที่ทำมาจากเนื้อของสัตว์ชนิดนั้นๆ และมีความหมายเปรียบเทียบหมายถึง ง่าย, ไม่ซับซ้อน, สามารถทำได้โดยไม่ลำบากหรือเหนื่อยแรงแง

5. ข้อมูลด้านการใช้คำ (pragmatic information) คือ ข้อมูลด้านการใช้คำในบริบทของสถานการณ์หรือข้อความต่างๆ เช่น รู้ว่าคำว่า “หมู” ซึ่งมีความหมายเปรียบเทียบกับหมูที่ใช้ซ้ำรูปกันเป็น “หมูๆ” เช่น เรื่องหมูๆ และจะใช้ในบริบทที่ไม่เป็นทางการเท่านั้น

6. ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม (socio-cultural information) คือ ความรู้ด้านสังคมและวัฒนธรรมที่แฝงอยู่ในคำ เช่น คำว่า “ข้าวปลา” ในภาษาไทยไม่ได้มีความหมายตรงตามตัวว่า “ข้าวและปลา” แต่มีความหมายกว้างว่า “อาหาร” เช่น เมืองไทยข้าวปลาอุดมสมบูรณ์ กินข้าวกินปลา มาหรือยัง เป็นต้น คำนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่าข้าวและปลาเป็นอาหารหลักของคนไทยมาแต่ดั้งเดิม และสะท้อนให้เห็นว่าดินแดนที่เป็นที่ตั้งประเทศไทยปัจจุบันเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การปลูกข้าวและมีปลาชุกชุม

7. ข้อมูลด้านประวัติและที่มาของคำ (etymological information) คือ ข้อมูลที่ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความหมายดั้งเดิมของคำหรือที่มาของคำนั้นๆ ว่าเป็นคำที่มาจากภาษาอะไร มาจากคำใดหรือมาจากรากศัพท์อะไร

ในการศึกษาเรื่องคำในหัวข้อลักษณะภาษาที่ใช้ในข้อความท้ายรถประเภทขบขัน ผู้วิจัยจะประยุกต์ใช้แนวคิดของวินัย ภูระหงษ์ (2531) ในการวิเคราะห์ด้านการสร้างคำเพื่อให้เห็นส่วนประกอบของคำที่นำไปใช้ในการสร้างความขบขัน

วินัย ภูระหงษ์ (2531: 72-88) กล่าวว่า การประกอบคำขึ้นใช้ในภาษาไทยมีอยู่ 2 วิธี คือ 1. การรวมหน่วยคำ 2. การซ้ำหน่วยคำ แต่ละวิธีมีลักษณะและรายละเอียดของการนำหน่วยคำมาประกอบเข้าด้วยกัน ดังนี้

1. การรวมหน่วยคำ

การรวมหน่วยคำ หมายถึง การนำหน่วยคำตั้งแต่ 2 หน่วยคำ ขึ้นไปมาประกอบเข้าด้วยกันปรากฏเป็นคำใหม่ และมีลักษณะตามชนิดของหน่วยคำที่นำมาประกอบกัน ดังนี้ คำผสม และคำผสม

1.1 คำผสม

คำผสม หมายถึง คำที่ประกอบด้วยหน่วยคำ 2 หน่วยคำ หรือมากกว่า 2 หน่วยคำ และหน่วยคำที่นำมาประกอบกันดังกล่าวจะต้องมีหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือทุกหน่วยเป็นหน่วยคำไม่อิสระ² คำผสมมี 2 ชนิด คือ คำผสมแท้และคำผสมเทียม

¹ หน่วยคำ คือ หน่วยที่เล็กที่สุดที่มีความหมาย และความหมายจะคงเดิมเสมอไม่ว่าหน่วยคำนั้นจะปรากฏอยู่ที่ใดของประโยค (วินัย ภูระหงษ์. 2531: 65)

² หน่วยคำไม่อิสระ คือ หน่วยคำที่ไม่อาจปรากฏตามลำพังในประโยคได้ ต้องปรากฏร่วมกับหน่วยคำอื่นซึ่งจะเป็นหน่วยคำอิสระหรือไม่อิสระก็ได้ (วินัย ภูระหงษ์. 2531: 67)

คำผสมแท้ หมายถึง คำผสมชนิดที่ส่วนประกอบของคำเป็นหน่วยคำไม่อิสระทั้งหมด เช่น “ครั้นครอง” หมายถึง เสียงดังครึกครื้น เกิดจากหน่วยคำไม่อิสระ /ครั้น/ หมายถึง เอ็กเกริก, กึกก้อง ประกอบกับหน่วยคำไม่อิสระ /ครอง/ หมายถึง อึกทึก, กึกก้อง

คำผสมเทียม หมายถึง คำผสมชนิดที่เกิดจากการนำหน่วยคำไม่อิสระประกอบเข้ากับหน่วยคำอิสระ เช่น “นักกีฬา” หมายถึง ผู้ชำนาญการเล่นกีฬา เกิดจากหน่วยคำไม่อิสระ /นัก/ หมายถึง ผู้, ผู้ชำนาญ ประกอบกับหน่วยคำอิสระ /กีฬา/ หมายถึง การแข่งขัน

1.2 คำผสม

คำผสม หมายถึง คำที่เกิดจากการนำหน่วยคำอิสระ³ตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปมาประกอบเข้าด้วยกัน คำผสมจำแนกตามความหมายของหน่วยคำที่นำมาประกอบเข้าด้วยกัน ออกเป็น 2 ชนิด คือ คำประสมและคำซ้อน

คำประสม หมายถึง คำที่เกิดขึ้นจากการนำหน่วยคำอิสระตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปมาประกอบเข้าด้วยกัน ทั้งนี้ หน่วยคำที่นำมาประกอบเข้าด้วยกันนั้นมีความหมายต่างกันหรือไม่สัมพันธ์กันในลักษณะหนึ่งลักษณะใด และเมื่อนำมาประกอบกันเป็นคำใหม่แล้วจะมีความหมายใหม่ที่เหมือนหรือมีเค้าหรือนัยของความหมายของหน่วยคำที่นำมาประกอบเข้าด้วยกันอยู่ เช่น หน่วยคำ /โรง/ มีความหมายว่า ที่ที่ก่อสร้างสำหรับอยู่หรือเพื่อการอย่างใดอย่างหนึ่ง ประกอบเข้ากับหน่วยคำ /เรียน/ ซึ่งมีความหมายว่า ได้รับความรู้ เป็นคำว่า “โรงเรียน” หมายถึง สถานที่ที่ก่อสร้างสำหรับศึกษา

ลักษณะคำประสม

1) คำประสมต้องมีส่วนประกอบ 2 ส่วนส่วนหนึ่งจะเป็นส่วนประกอบหลักอีกส่วนหนึ่งจะเป็นส่วนประกอบขยาย และแต่ละส่วนอาจเป็นหน่วยคำ 1 หน่วยคำ เช่น /โรง/ กับ /เรียน/ เป็น “โรงเรียน”

2) คำประสมเมื่อประกอบกันขึ้นแล้วไม่อาจแยกส่วนที่ประกอบหรือสับเปลี่ยนตำแหน่งของส่วนประกอบของคำประสมโดยให้มีความหมายเหมือนเดิมได้ กล่าวคือ เมื่อแยกส่วนประกอบหรือสับเปลี่ยนตำแหน่งของส่วนประกอบนั้นความหมายจะเปลี่ยนไป

ตัวอย่าง

ก. เขารับปากแล้ว

ข. ปากเขารับแล้ว

³ หน่วยคำอิสระ คือ หน่วยคำที่ปรากฏตามลำพังได้ หรือปรากฏร่วมกับหน่วยคำอื่นบางหน่วยคำที่ปรากฏตามลำพังไม่ได้ให้สามารถใช้ในภาษาได้ (วินัย ภูระหงษ์, 2531: 67)

คำว่า “รับปาก” มีความหมายว่า สัญญาจะทำตามที่พูดกัน ดังจะเห็นในประโยค ก. เมื่อแยกส่วนประกอบทั้งสองแล้วสลับเปลี่ยนตำแหน่งดังปรากฏในประโยค ข. จะเห็นว่าความหมายเป็นอย่างอื่นไม่เหมือนเดิม ฉะนั้นคำว่า “รับปาก” จึงเป็นคำประสม

3) คำประสมเมื่อประกอบขึ้นแล้วไม่อาจแทรกคำหนึ่งคำใดเข้าไปในระหว่างส่วนประกอบของคำประสมได้ ทั้งนี้ เมื่อแทรกคำหนึ่งคำใดเข้าไปแล้วความหมายจะเปลี่ยนไปไม่ใช่ความหมายของคำประสมนั้น เช่น คำว่า “ปู่ทะเล” หมายถึง ปู่ชนิดหนึ่ง ถ้าแทรกคำหนึ่งคำใดลงในระหว่างส่วนประกอบ เช่น “ปู่ในทะเล” จะมีความหมายว่าเป็นปู่อะไรก็ได้ว่าจะไม่ใช่ปู่ทะเล

ความหมายของคำประสม

1) คำประสมมีความหมายอย่างหน่วยคำหลัก และมีหน่วยคำประกอบเสริมแสดงลักษณะเฉพาะของความหมายของคำประสม เช่น “ตัดเสื้อ” หมายความว่า ตัดเย็บเป็นเสื้อหรือกางเกงมีโซ่เอาเสื้อที่เป็นตัวมาตัดให้ขาด 2) คำประสมมีความหมายอย่างความหมายของหน่วยคำหลัก หน่วยคำประกอบจะช่วยแสดงลักษณะ สภาพ คุณสมบัติหรืออย่างใดอย่างหนึ่งเป็นการเสริมให้มีความหมายเฉพาะยิ่งขึ้น เช่น “มดแดง” คือ มดชนิดหนึ่งตัวสีแดง มีโซ่มดที่มีสีแดงทั่วไป 3) คำประสมมีความหมายใหม่ แต่แสดงนัยของความหมายของหน่วยคำที่ประกอบทั้งสองส่วน เช่น “ลูกน้ำ” คือ ลูกอ่อนของยุงที่ยังอาศัยอยู่ในน้ำ 4) คำประสมมีความหมายย่อใจความแต่ยังแสดงนัยของความหมายของคำที่เป็นส่วนประกอบหลัก เช่น “คนไข้” คือ คนที่เจ็บป่วยอยู่ในความดูแลของแพทย์ 5) คำประสมมีความหมายแสดงลักษณะหรืออาการหรือสถานที่ของหน่วยคำอื่น เช่น “ข้างถนน” ใช้ประกอบ “เด็ก” เป็น “เด็กข้างถนน” หมายถึง เด็กที่ไม่มีพ่อแม่เอาใจใส่ 6) คำประสมมีความหมายในเชิงอุปมา คือ หน่วยคำที่นำมาประกอบกันจะแนะหรือเปรียบเทียบให้เห็นว่ามีลักษณะหรืออาการอย่างนั้น เช่น “ใจแข็ง” มีความหมายว่า ไม่คิดใจอ่อนไปตามเหตุการณ์ มีโซ่แสดงสภาพของใจ

ชนิดของหมวดคำของคำประสม

คำประสมเมื่อประกอบขึ้นแล้วจะเป็นหมวดคำชนิดต่างๆ ซึ่งอาจจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1) คำประสมที่เป็นหมวดคำเดียวกับส่วนประกอบหลัก ดังนี้

หมวดคำนาม คำประสมชนิดนี้ส่วนประกอบหลักเป็นหมวดคำนาม และส่วนประกอบขยายมีทั้งหมวดคำนามและหมวดคำอื่น เช่น นาม + นาม ปู่ทะเล, แม่บ้าน, ลูกน้อง นาม + กริยา โรงเรียน, ไม้เท้า, ผ้าไหว้ นาม + กริยาวิเศษณ์ มดแดง, รถเร็ว, กระดานดำ

หมวดคำกริยา คำประสมชนิดนี้ส่วนประกอบหลักเป็นหมวดคำกริยา และ ส่วนประกอบขยายมีทั้งที่เป็นหมวดคำกริยาและหมวดคำอื่น เช่น กริยา + นาม ตัดเสื้อ, ยิงปืน, หักหน้า กริยา + กริยา เดินเที่ยว, ตกลง, ชี้ขาด กริยา + กริยาวิเศษณ์ อวดดี, ถือดี, วางโต

หมวดคำคุณศัพท์ คำประสมชนิดนี้ส่วนประกอบหลักเป็นหมวดคำคุณศัพท์ และ ส่วนประกอบขยายเป็นหมวดคำนามอย่างเดียว เช่น คุณศัพท์ + นาม สองหัว, หลายใจ

2) คำประสมที่ไม่ใช่หมวดคำเดียวกับส่วนประกอบหลัก ดังนี้

หมวดคำนาม คำประสมที่เป็นหมวดคำนามที่ส่วนประกอบหลักเป็นหมวดคำ ชนิดอื่นไม่ใช่หมวดคำนาม เช่น กริยา + กริยา ต้มยำ, พิมพ์ดีด กริยา + นาม เรียงเบอร์

หมวดคำกริยา คำประสมที่เป็นหมวดคำกริยาที่ส่วนประกอบหลักเป็นหมวดคำ ชนิดอื่นไม่ใช่หมวดคำกริยา เช่น วิเศษณ์ + นาม แข็งใจ, อ่อนใจ, น้อยใจ

หมวดคำคุณศัพท์ คำประสมที่เป็นหมวดคำคุณศัพท์ที่ส่วนประกอบหลัก เป็นหมวดคำชนิดอื่นไม่ใช่หมวดคำคุณศัพท์ เช่น กริยา + กริยา (ผ้า) กั้นเป๋อน, (สมุด) วาดเขียน กริยา + นาม (เครื่อง) คิดเลข

หมวดคำกริยาวิเศษณ์ คำประสมที่เป็นหมวดคำกริยาวิเศษณ์ที่ส่วนประกอบหลัก เป็นหมวดคำชนิดอื่นไม่ใช่หมวดคำกริยาวิเศษณ์ เช่น นาม + กริยา (ยื่น) คอดก กริยา + นาม (ยิง) เผาชน

คำซ้อน หมายถึง คำที่เกิดจากการนำหน่วยคำอิสระตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปมาประกอบ เข้าด้วยกัน ทั้งนี้ หน่วยคำที่นำมาประกอบเข้าด้วยกันนั้น จะมีความหมายเหมือนกันหรือเป็นไปใน ทำนองเดียวกัน หรืออาจเป็นหน่วยคำที่มีความหมายต่างกันแต่ลักษณะตรงกันข้าม

ประเภทและลักษณะของคำซ้อน

คำซ้อนอาจแบ่งตามลักษณะการประกอบคำได้ 3 ลักษณะ คือ คำซ้อน 2 คำ คำซ้อน 4 คำ และคำซ้อน 6 คำ แต่ละชนิดมีลักษณะ ดังนี้

1) คำซ้อน 2 คำ คำซ้อนประเภทนี้จะประกอบด้วยหน่วยคำ 2 หน่วยคือ ส่วนประกอบ ของคำซ้อนแต่ละส่วนจะมี 1 หน่วยคำ เช่น บ้านเรือน, ไร่นา, อยู่กิน

2) คำซ้อน 4 คำ คำซ้อนประเภทนี้ส่วนประกอบของคำแต่ละส่วนจะมี 2 คำ แบ่งออก ได้เป็น 4 ลักษณะ คือ 2.1) คำซ้อน 4 คำประเภทมีสัมผัสตรงกลางระหว่างส่วนประกอบ เช่น เจ็บไข้ ได้ป่วย, เก็บหอม รอมริบ, ไปมา หาสุ 2.2) คำซ้อน 4 คำประเภทซ้อนสลับ คำซ้อนประเภทนี้ ส่วนประกอบแต่ละส่วนอาจเป็นคำซ้อนประเภท 2 คำหรือไม่ก็ได้ ซ้อนกันอยู่ 2 คู่ โดยคำแรกและ คำหลังของแต่ละคู่จะมีความหมายเหมือนกัน หรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน หรือมีความหมาย

ตรงข้ามเป็นคู่ๆ สลับกัน เช่น **หน้าขึ้น ออกตรง, ปากหวาน ก้นเปรี้ยว** 2.3) คำซ้อน 4 คำประเภท คำซ้อนซ้ำ คำซ้อนประเภทนี้คำแรกของแต่ละคู่จะเป็นคำเดียวกัน ส่วนคำหลังจะมีความหมายเหมือนหรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน เช่น หน้าอก หน้าใจ, ก้มหน้า ก้มตา, ขวางหู ขวางตา และ 2.4) คำซ้อน 4 คำประเภทคำซ้อนต่าง คำซ้อนประเภทนี้คำแรกของแต่ละคู่จะเป็นคำเดียวกัน แต่คำหลังจะมีความหมายตรงข้าม เช่น ไม่มาก ไม่น้อย, ร่วมทุกข์ ร่วมสุข, ผลได้ ผลเสีย

3) คำซ้อน 6 คำ

คำซ้อนประเภทนี้ส่วนประกอบของคำแต่ละส่วนจะมี 3 คำ และมีสัมผัสตรงกลางระหว่างส่วนประกอบ เช่น ชิงกีรา ช่างีแรง, คดในข้อ งอในกระดูก

ความหมายของคำซ้อน

ความหมายของคำซ้อนมี 2 ลักษณะ คือ คำซ้อนที่มีความหมายใหม่แตกต่างจากคำเดิม และคำซ้อนที่มีความหมายคงที่

1) คำซ้อนที่มีความหมายใหม่แตกต่างจากคำเดิมมีหลายลักษณะ ดังนี้

ความหมายของคำซ้อนปรากฏตามความหมายของหน่วยคำซึ่งเป็นส่วนประกอบ ส่วนหน้าหรือส่วนหลัง ส่วนใดส่วนหนึ่งเพียงส่วนเดียว โดยอีกส่วนหนึ่งอาจแสดงนัยของความหมายแฝงอยู่ในคำซ้อนนั้นด้วย เช่น ใจคอ, หน้าตา, หูตา, เนื้อตัว

คำซ้อนที่เกิดจากการนำหน่วยคำที่มีความหมายตรงข้ามมาซ้อนกันความหมายจะปรากฏเฉพาะส่วนหน้า หรือส่วนหลังเพียงส่วนเดียว เช่น ผิดชอบ ในคำว่า ความรับผิดชอบ, เท็จจริง ในคำว่า ข้อเท็จจริง

ความหมายของคำซ้อนปรากฏเด่นอยู่ที่ส่วนใดส่วนหนึ่ง โดยอีกส่วนหนึ่งจะช่วยเน้นให้ความหมายหนักขึ้น เช่น เียบยิบ คือ เียบสนิท เียบมากกว่าเียบคำเดียว

ความหมายของคำซ้อนปรากฏอยู่ที่ส่วนประกอบทั้งสองส่วนโดยที่ความหมายต่างไปจากความหมายของหน่วยคำที่นำมาซ้อนอยู่หน้า เช่น พี่น้อง หมายถึง พี่น้องรวมทั้งผู้ที่เป็นเชื้อสายเดียวกันด้วย

ความหมายของคำซ้อนกว้างออกไม่จำกัดเฉพาะความหมายของหน่วยคำที่นำมาซ้อนกัน เช่น ผ่าฟัน หมายถึง การทำให้ตายด้วยอาวุธต่างๆ ไม่เฉพาะด้วยดาบ

คำซ้อนมีความหมายใหม่เป็นความหมายเชิงอุปมาเปรียบเทียบโดยแสดงนัยของความหมายของหน่วยคำที่นำมาซ้อนกัน เช่น คำจุน คำ กับ จุน หมายถึง การยั่นไว้, พยุงไว้ ใ้กับ วัตถุสิ่งของ ในที่นี้หมายถึง การพยุงฐานะ เปรียบเทียบกับการค้าหรือจุนไว้

2) คำซ้อนที่มีความหมายคงที่

คำซ้อนบางคำมีความหมายคงตามความหมายของหน่วยคำที่นำมาซ้อนกัน คำซ้อนประเภทนี้มักเกิดจากการนำชนิดของหน่วยคำมาซ้อนกันในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้

คำซ้อนที่เกิดจากหน่วยคำที่เป็นคำไทยซ้อนกับหน่วยคำที่มีรากคำมาจากภาษาอื่น หรือเป็นหน่วยคำที่มีรากคำจากภาษาอื่นทั้งสองส่วน เช่น โง่เขลา (ไทยกับเขมร), ฉลาดเฉลียว (เขมร)

คำซ้อนที่เกิดจากหน่วยคำ 2 หน่วยที่หน่วยคำหนึ่งไม่มีใช้ในรูปแบบประโยคปัจจุบัน อาจเป็นคำโบราณหรือคำภาษาถิ่น ต้องใช้ควบคู่กับอีกหน่วยคำหนึ่งที่มีใช้ในรูปแบบประโยคปัจจุบัน (คำที่ทำตัวหนาเป็นคำที่ใช้ในปัจจุบัน) เช่น แปร**เป็**อน, พบ**ปะ**, เลื่อง**ลือ**

2. การซ้ำหน่วยคำ

วิธีการประกอบคำอีกลักษณะหนึ่ง คือ การกล่าวซ้ำหน่วยคำนั้นๆ 2 ครั้ง คำเกิดใหม่นั้น เรียกว่า “คำซ้ำ” คำซ้ำ หมายถึง คำที่เกิดจากการออกเสียงหน่วยคำเดียวกัน 2 ครั้ง เมื่อกล่าวซ้ำแล้ว ความหมายของคำอาจเน้นหนักหรือเบาลง ต่างไปจากความหมายของคำเดิมคำเดียว

ประเภทของคำซ้ำ

คำซ้ำมี 2 ประเภท คือ คำซ้ำประเภทคงรูปที่ซ้ำ และคำซ้ำประเภทเปลี่ยนเสียงของส่วนที่ซ้ำ คำซ้ำประเภทคงรูปจะไม่เปลี่ยนแปลงรูปหรือเสียงของส่วนที่ซ้ำ เช่น รถไฟ**มา**ถึง**ราว**ๆ สามทุ่ม, เขา**เกือบ**ๆ จะมาแล้ว ส่วนคำซ้ำประเภทเปลี่ยนเสียงจะเปลี่ยนเสียงส่วนใดส่วนหนึ่งของคำ เช่น เปลี่ยนเสียงสระ กิน**แ**กน, พุด**เพิ**ด เปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ **ดำ**ดำ, **ดี**ดี

ความหมายของคำซ้ำ

คำซ้ำแต่ละคำมีความหมายเฉพาะคำ แตกต่างกันไปเป็นหลายอย่าง ดังนี้

1) คำซ้ำบางคำมีความหมายคงตามความหมายของคำเดิม เช่น เขาทำงาน**สายเสมอ** – เขาทำงาน**สายเสมอ**ๆ 2) คำซ้ำบางคำมีความหมายแสดงพหูพจน์ เช่น **เด็ก**ๆ เล่นกันอยู่ในสนาม (เด็กหลายคน) 3) คำซ้ำที่มีความหมายเน้นเพิ่มน้ำหนักความหมายให้เด่นชัดยิ่งขึ้น เช่น **เสื้อตัวไหน**ๆ ก็ไม่ถูกใจ 4) คำซ้ำบางคำก็มีความหมายอ่อนลงไม่เจาะจงแน่นอนของความหมายของคำเดิม บางทีก็เปลี่ยนรูปพยางค์ด้วย เช่น เขามักจะ**มาตอนเที่ยง**ๆ 5) คำซ้ำบางคำที่ซ้ำคำนามหรือคำบอกจำนวนนับเมื่อมีคำว่า “เป็น” อยู่ข้างหน้าจะแสดงความหมายว่ามากแต่แยกออกเป็นส่วนๆ เช่น กวาด**เป็นห้อง**ๆ (ทีละห้อง) 6) คำซ้ำบางคำมีความหมายเป็นอย่างอื่นไม่เหมือนความหมายของคำเดิม เช่น **ไป**ๆ **มา**ๆ ก็มาโทษฉัน (ในที่สุด)

กล่าวโดยสรุป การสร้างคำด้วยวิธีการรวมหน่วยคำและการซ้ำหน่วยคำในภาษาไทยทำให้เกิดคำชนิดต่างๆ การรวมหน่วยคำทำให้เกิดคำพยางค์ซึ่งแบ่งย่อยได้เป็น 2 ชนิด คือ คำพยางค์แท้และคำพยางค์เทียม และคำผสมซึ่งแบ่งย่อยได้เป็น 2 ชนิด คือ คำประสมและคำซ้อน ส่วนการซ้ำหน่วยคำทำให้เกิดคำซ้ำ

2.2.2 วากยสัมพันธ์ในระดับวลี

ในการศึกษาเรื่องโครงสร้างของวลีผู้วิจัยจะประยุกต์ใช้แนวคิดของนงวรรณ พันธุเมธา (2554) เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

วลี หมายถึง กลุ่มคำที่เกิดขึ้นจากการนำคำขยายมาขยายคำหลัก ในเมื่อคำหลักมี 2 ชนิด คือ คำนามและคำกริยา วลีจึงมี 2 ชนิดเช่นเดียวกัน คือ นามวลีและกริยวลี ส่วนคำอื่นๆ ถ้าปรากฏร่วมกันเป็นกลุ่มคำก็จะเรียกว่ากลุ่มคำไม่ใช่วลี

นามวลี หมายถึง กลุ่มคำซึ่งมีคำนามเป็นส่วนประกอบสำคัญเรียกว่า “หน่วยหลัก” และมีส่วนประกอบอื่นๆ ขยายหน่วยหลักเรียกว่า “หน่วยขยาย” หน่วยขยายอาจเป็นคำหรือประโยค ได้แก่ คำกริยา คำบอกจำนวน คำบอกลำดับ คำบอกความเฉพาะตน คำชี้เฉพาะ คำไม่ชี้เฉพาะ คำนาม คำบอกบุรุษ คำคุณศัพท์ คำบอกความขัดแย้ง คำบอกความสำคัญ และประโยค

ตัวอย่าง นามวลีที่ประกอบด้วยคำนามและคำกริยา

1. คำนาม คำกริยา

เช่น เขามีเสื้อผ้าสวยงาม

2. คำนาม คำกริยา คำขยายกริยา

เช่น เราเห็นตึกสูงลิบลัว

กริยวลี หมายถึง กลุ่มคำซึ่งประกอบด้วยหน่วยหลักคือคำกริยา และหน่วยขยายซึ่งประกอบด้วยคำหรือประโยค ได้แก่ คำกริยา คำบอกจำนวน คำบอกลำดับ คำบอกความเฉพาะตน คำชี้เฉพาะ คำไม่ชี้เฉพาะ คำพิเศษณ์ คำบอกการจำกัด คำบอกผู้ทำร่วม คำบอกการเข้าร่วม คำบ่งเวลา คำบอกความถี่ คำบอกโอกาส คำบอกความเห็น คำบอกการตั้ง คำบอกความขัดแย้ง คำบอกความสำคัญ คำบอกการเพิ่ม คำปฏิเสธ และประโยค

ตัวอย่าง กริยาวลีที่ประกอบด้วยคำกริยาและคำกริยา

1. คำกริยา คำกริยา (ขยาย)

เช่น เด็กคนนี้**พูดเก่ง**

กริยาวลีที่ประกอบด้วยคำกริยาและคำบ่งเวลา

2. คำกริยา คำบ่งเวลา

เช่น เขานอน**อยู่ในบ้าน**

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าคำประสมกับวลีจะมีส่วนประกอบคล้ายกัน คือ มีคำหลักและส่วนขยายเหมือนกัน เช่น ทั้งวลีและคำประสมอาจประกอบด้วยคำนามกับคำขยาย หรือคำกริยากับคำขยาย แต่ทั้งคำประสมและวลีก็มีความแตกต่างกัน ดังที่ พระยาอุปกิตศิลปสาร (2548: 194) ได้ตั้งข้อสังเกตความแตกต่างไว้ ดังนี้ “มีคำประสมบางพวกที่มีลักษณะคล้ายวลี เช่น คำประสม ข้อ 2 ในวจีวิภาค คือ “คนขำหัก, เขาร้อนใจ ฯลฯ” คำว่า “ขำหัก” และ “ร้อนใจ” เป็นคำประสมซึ่งแยกออกจากกันไม่ได้เพราะทำให้เสียความจริงจังว่าเป็นคำเดี่ยวเท่านั้น ส่วนวลีนั้นถึงจะแยกออกเป็นคำๆ ก็ได้รับความเท่าเดิม...”

ส่วนความเห็นของนworรณ พันธุเมธา (2546: 196) ได้กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างคำประสมกับวลีไว้ว่า คือ คำที่ประกอบกันเป็นวลีอาจจะแยกออกจากกันได้ เช่น อาจย้ายที่คำใดคำหนึ่งหรือนำคำอื่นมาแทรกระหว่างคำที่ประกอบกันนั้นได้ ส่วนคำประสมคำที่นำมาประกอบกันต้องใช้ร่วมกันเสมอไม่อาจย้ายที่หรือนำคำอื่นมาแทรกได้ ทั้งความหมายก็รวมกันเป็นความหมายเฉพาะมิได้แยกเป็นความหมายของแต่ละคำที่นำมาประกอบกัน

สรุปความได้ว่า ส่วนประกอบของคำประสมไม่สามารถนำคำอื่นมาแทรกหรือสับตำแหน่งของคำได้ อีกทั้งความหมายใหม่ที่เกิดขึ้นยังมีความหมายเฉพาะ มิได้แยกเป็นความหมายของแต่ละคำแต่ส่วนประกอบของวลีอาจแยกออกจากกันได้และไม่ได้มีความหมายเฉพาะ

2.2.3 วากยสัมพันธ์ในระดับประโยค

นworรณ พันธุเมธา (2554) ได้กล่าวถึงประโยคไว้ว่าประโยค คือ กลุ่มคำที่สัมพันธ์กันแสดงเหตุการณ์หรือสภาพบางอย่าง ส่วนประกอบของประโยคซึ่งเรียกว่า “หน่วยประโยค” มีชนิดที่สำคัญอยู่ 2 ชนิด คือ หน่วยนามและหน่วยกริยา และในบางประโยคอาจจะมีหน่วยเสริมหรือหน่วยเชื่อมด้วยก็ได้ หน่วยประโยคจึงมี 4 ชนิด คือ หน่วยนาม หน่วยกริยา หน่วยเสริม และหน่วยเชื่อม

ส่วนด้านโครงสร้างของประโยค นworรณ พันธุเมธา (2554) ได้กล่าวถึงโครงสร้างของประโยคส่วนมากในภาษาไทยว่ามักจะเรียงแบบ ประธาน กริยา กรรม แต่เมื่อต้องการเน้นกริยา

หรือกรรมก็อาจเลือกกริยาหรือกรรมไว้ต้นประโยคก็ได้ และได้แบ่งโครงสร้างของประโยคออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ประโยคที่สมบุรณ์ และประโยคที่ไม่สมบุรณ์

ประโยคที่สมบุรณ์จะต้องมีส่วนประกอบที่เรียกว่าหน่วยประโยคอยู่ 2 ชนิด คือ หน่วยนาม และหน่วยกริยา และในบางประโยคอาจจะมีหน่วยเสริมหรือหน่วยเชื่อมด้วยก็ได้

ตัวอย่าง

คุณเดินเร็ว ๆ ซิ

จากตัวอย่าง เป็นประโยคสมบุรณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยนาม “คุณ” ทำหน้าที่เป็นประธาน มีหน่วยกริยา “เดินเร็ว ๆ” ทำหน้าที่เป็นกริยา และมีหน่วยเสริม “ซิ” เป็นคำบอกมาลา

ตัวอย่าง

ฉันเห็นเขาแต่เขาไม่เห็นฉัน

จากตัวอย่าง เป็นประโยคสมบุรณ์ 2 ประโยค ประโยคแรก “ฉันเห็นเขา” ประกอบด้วยหน่วยนาม “ฉัน” ทำหน้าที่เป็นประธาน หน่วยกริยา “เห็น” ทำหน้าที่เป็นกริยา และหน่วยนาม “เขา” ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค ส่วนประโยคที่สอง “เขาไม่เห็นฉัน” ประกอบด้วยหน่วยนาม “เขา” ทำหน้าที่เป็นประธาน หน่วยกริยา “ไม่เห็น” ทำหน้าที่เป็นกริยา และหน่วยนาม “ฉัน” ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค โดยมีคำว่า “แต่” เป็นหน่วยเชื่อมบอกความขัดแย้ง

ประโยคที่ไม่สมบุรณ์ คือ ประโยคที่ขาดหน่วยนามหรือหน่วยกริยาหน่วยใดหน่วยหนึ่งซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญของประโยค เช่น แม่บอกน้อยว่า...จะไปเชียงใหม่ จากประโยคนี้หน่วยนามที่ละไปคือ “แม่” และเป็นแม่คนเดียวกับที่บอกน้อย

สำหรับการวิเคราะห์หน่วยประโยคที่ทำหน้าที่เป็นประธาน กริยา หรือกรรมในประโยคนั้น พิจารณาได้จากความสัมพันธ์ของหน่วยนามกับหน่วยกริยา หน่วยนามที่เป็นผู้ทำเป็นประธาน ส่วนหน่วยนามที่เป็นผู้ถูกถือว่าเป็นกรรม หน่วยนามและหน่วยกริยาไม่ได้มีความสัมพันธ์กันเพียง 2 แบบ คือ ผู้ทำและผู้ถูก ยังมีความสัมพันธ์แบบอื่นได้อีกมาก โดยมีรายละเอียดดังนี้

หน่วยนามบอกผู้ทำ

หน่วยนามบอกผู้ทำ หมายถึง ผู้กระทำอาการอย่างหนึ่ง ประกติจะอยู่หน้าหน่วยกริยา แสดงอาการ เช่น “น้ำเซาะตลิ่ง” จากตัวอย่างน้ำเป็นสิ่งไม่มีชีวิตซึ่งสามารถเซาะตลิ่งทำให้ตลิ่งพังทะลายลงได้

หน่วยนามบอกผู้ถูก

หน่วยนามบอกผู้ถูก หมายถึง ผู้รับการกระทำหรือการประสบ ในบางกรณีผู้รับการกระทำจะเปลี่ยนสภาพ เปลี่ยนอากัปกริยา เปลี่ยนสถานที่หรือเปลี่ยนเจ้าของ เช่น “นิตล้างผัก” จากตัวอย่างเมื่อนิตล้างผักแล้ว ผักจะเปลี่ยนสภาพคือสะอาดขึ้น

หน่วยนามบอกผู้ประสบ

หน่วยนามบอกผู้ประสบ หมายถึง ผู้ที่มีอารมณ์ความรู้สึก มีความรู้ความเข้าใจ หรือมีประสบการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ประกติจะอยู่หน้าหน่วยกริยาแสดงการประสบ เช่น “นิตเห็นเพื่อน” จากตัวอย่างนิตเป็นผู้ได้เห็นเพื่อน นิตจึงบอกผู้ประสบ

หน่วยนามบอกผู้มีสภาพ

หน่วยนามบอกผู้มีสภาพ หมายถึง ผู้มีสภาพอย่างหนึ่ง ประกติจะอยู่หน้าหน่วยกริยา แสดงสภาพ เช่น “กระดาศยับ” จากตัวอย่างกระดาศมีสภาพยับ กระดาศจึงบอกผู้มีสภาพ

หน่วยนามบอกผู้เสริม

หน่วยนามบอกผู้เสริม หมายถึง สิ่งที่มาช่วยเสริมความหมายของหน่วยกริยาให้สมบูรณ์ขึ้น เช่น “น้องคงหิวข้าว” จากตัวอย่างหน่วยนาม “ข้าว” ไม่ได้ถูกกระทบกระทั่งแต่อย่างหนึ่งอย่างใดจึงมิได้บอกผู้ถูกเป็นแต่บอกผู้เสริม ช่วยเสริมความหมายของกริยาว่าสิ่งที่หิวคือข้าว

หน่วยนามบอกสถานที่

หน่วยนามบอกสถานที่ หมายถึง สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น เช่น “รถชนเด็กที่หน้าโรงเรียน” “นิตเก็บหนังสือไว้ในตู้”

หน่วยนามบอกเวลา

หน่วยนามบอกเวลา หมายถึง เวลาที่เกิดเหตุการณ์หน่วยนามบอกเวลาจะประกอบด้วย คำนามที่มีความหมายเกี่ยวกับเวลา เช่น เข้า กลางคืน เย็น และอาจจะมีหรือไม่มีคำเชื่อมบอกเวลา เช่น ตอน เมื่อ หรือคำเชื่อมบอกแหล่งที่มีสิ่งต่างๆ เช่น ใน ที่ ใกล้ หน่วยนามบอกเวลาอาจแสดงเวลาในปัจจุบัน เช่น เข้านี้ ตอนนี้ คราวนี้ แสดงเวลาในอดีต เช่น เมื่อคืนก่อน เมื่อครั้งนั้น แสดงเวลาในอนาคต เช่น อีก 2 ชั่วโมง แสดงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ เช่น ตอนเช้า เวลา 2 ทุ่ม ในเดือนสิงหาคม แสดงระยะเวลาที่เกิดเหตุการณ์ เช่น 2 ชั่วโมง 3 วัน สักครู่ เป็นต้น เช่น “น้อยมาหานิตเมื่อวานนี้”

หน่วยนามบอกแหล่งเดิม

หน่วยนามบอกแหล่งเดิม หมายถึง สภาพเดิมหรือแหล่งเดิมก่อนที่จะมีการเปลี่ยนสภาพ เปลี่ยนเหตุการณ์ เปลี่ยนเจ้าของ หรือเปลี่ยนสถานที่ เช่น “นิคเดินจากบ้านไปโรงเรียน” จากตัวอย่าง “จากบ้าน” เป็นหน่วยนามที่บอกแหล่งเดิมก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลง

หน่วยนามบอกจุดหมาย

หน่วยนามบอกจุดหมาย หมายถึง จุดหมายของการเคลื่อนที่ เช่น “น้อยขายหนังสือแกนนิด” “น้อยวิ่งไปหาเพื่อน”

หน่วยนามบอกเครื่องมือ

หน่วยนามบอกเครื่องมือ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้กระทำกริยา เช่น “คนร้ายตีเจ้าทรัพย์ด้วยท่อนเหล็ก” “น้อยบิดลูกบิดประตูด้วยมือซ้าย”

หน่วยนามบอกผู้มีส่วนร่วม

หน่วยนามบอกผู้มีส่วนร่วม หมายถึง ผู้ร่วมทำอาการหรือมีสภาพ เช่น “นิตทะเลาะกับน้อย”

หน่วยนามบอกเหตุ

หน่วยนามบอกเหตุ หมายถึง สาเหตุของสภาพหรือเหตุการณ์ มักอยู่หลังหน่วยกริยา และมีคำเชื่อมบอกเหตุ เช่น “เพื่อ” “เพราะ” นำหน้า หรือไม่ก็อยู่ในประโยคที่มีคำว่า “ให้” “ทำ” หรือ “ใช้” “ชวน” “เชิญ” เป็นต้น เป็นกริยาในหน่วยกริยาแรกของประโยค เช่น “นิตเรียนหมอบเพราะแม่”

หน่วยนามบอกผล

หน่วยนามบอกผล หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำ เช่น “เขาแต่งเพลง” “คนงานสร้างบ้าน”

หน่วยนามบอกลักษณะ

หน่วยนามบอกลักษณะ หมายถึง ลักษณะของการกระทำ มักอยู่หลังหน่วยกริยาและมีคำเชื่อม “ด้วย” นำหน้า เช่น “เขาอ่านหนังสือด้วยความตั้งใจ”

หน่วยนามบอกผู้เปรียบ

หน่วยนามบอกผู้เปรียบ หมายถึง ผู้ที่หรือสิ่งที่ใช้เปรียบเทียบช่วยขยายความหมายของหน่วยกริยา เช่น เธองามดังดอกไม้แรกแย้ม

การพิจารณาหน่วยนามและหน่วยกริยาที่สัมพันธ์กัน แบ่งได้เป็น 3 กลุ่มตามความใกล้ชิดกับหน่วยกริยาซึ่งมีส่วนประกอบของประโยค คือ ประธาน + กริยา + กรรม + (ปัจจัยเกี่ยวข้อง) ดังนี้

ประธาน

ประธาน หมายถึง เจ้าของกิจการโดยตรง หน่วยนามที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ หน่วยนามบอกผู้ทำ หน่วยนามบอกผู้มีสภาพ และหน่วยนามบอกผู้ประสบ

กรรม

กรรม หมายถึง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการองลงมาจากประธาน มิได้เป็นเจ้าของกิจการโดยตรงแต่เป็นผู้รับการกระทำ หรือเป็นผลที่เกิดจากการกระทำ หากไม่มีหน่วยนามเหล่านี้ปรากฏร่วมกับกิจการ เราจะรู้สึกรู้สึกว่าผู้พูดพูดค้างไว้ยังไม่จบ หน่วยนามที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ หน่วยนามบอกผู้ถูกและหน่วยนามบอกผล แต่ในบางประโยคก็อาจมีหน่วยนามบอกผู้เสริม หรือหน่วยนามบอกผู้มีส่วนร่วม

ปัจจัยเกี่ยวข้อง

ปัจจัยเกี่ยวข้อง หมายถึง บุคคล สิ่งต่างๆ รวมทั้งเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับกิจการองลงมาจากกรรม ปัจจัยเกี่ยวข้องช่วยให้ความหมายของประโยคชัดเจนขึ้น แต่เป็นหน่วยนามที่ไม่จำเป็นต้องปรากฏในประโยคก็ได้ หน่วยนามที่อยู่ในกลุ่มนี้คือหน่วยนามที่เหลือทั้งหมด ได้แก่ หน่วยนามบอกสถานที่ หน่วยนามบอกเวลา หน่วยนามบอกเครื่องมือ หน่วยนามบอกลักษณะ หน่วยนามบอกจุดหมาย หน่วยนามบอกแหล่งเดิม หน่วยนามบอกเหตุ หน่วยนามบอกผู้มีส่วนร่วม หน่วยนามบอกผู้เสริม และหน่วยนามบอกผู้เปรียบ

ตัวอย่าง

ฉันไปโรงเรียน

จากตัวอย่าง “ฉัน” เป็นประธานของประโยคเพราะเป็นหน่วยนามที่เป็นผู้ทำกริยา “ไป” แต่ “โรงเรียน” ในประโยคนี้ถ้าถือตามเกณฑ์ตำแหน่งจะเป็นกรรมของประโยคเพราะหน่วยนามนี้อยู่หลังกริยา แต่หากถือตามเกณฑ์ความสัมพันธ์ของหน่วยนามกับหน่วยกริยาตามแนวคิดของนworรณพันธุเมธา “โรงเรียน” ไม่ใช่หน่วยนามบอกผู้ถูกกระทำ ดังนั้นจึงไม่ใช่กรรม แต่เป็นปัจจัยเกี่ยวข้องที่มีความสัมพันธ์กับกิจการองลงมาจากกรรม

นอกจากโครงสร้างของประโยคแล้วนworรณพันธุเมธา (2554: 203-248) ยังได้กล่าวถึงชนิดของประโยคว่าแบ่งออกได้เป็น 4 ชนิด คือ ประโยคไร้กริยา ประโยคกริยาเดียว ประโยคหลายกริยา และประโยคความรวม ดังนี้

1. ประโยคไกรภิกษา คือ ประโยคที่มีหน่วยนาม 2 หน่วย และอาจมีหน่วยเชื่อมหรือหน่วยเสริมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ เช่น “คุณพ่ออายุ 60” จากตัวอย่าง “คุณพ่อ” เป็นเจ้าของ “อายุ 60”

2. ประโยคกริยาเดียว คือ ประโยคที่มีหน่วยกริยา 1 หน่วย มีหน่วยนาม 1 หน่วยหรือมากกว่านั้น และอาจมีหน่วยเสริมและ/หรือหน่วยเชื่อมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ เช่น ฝนตก, จานแตก เป็นต้น

นอกจากนี้ประโยคกริยาเดียวบางประโยคอาจมีลักษณะซับซ้อน เป็นต้นว่ามีส่วนขยายในหน่วยนามหรือหน่วยกริยาเป็นประโยคซึ่งเรียกว่า “ประโยคกริยาเดียวซับซ้อน” ประโยคขยายแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

2.1) ประโยคขยายในหน่วยนามมักจะมีคำเชื่อม ที่, ซึ่ง, อัน และ ว่า นำหน้า เช่น “เด็กที่มาหาฉันเมื่อเช้านี้เป็นหลานของอาจารย์ใหญ่”

2.2) ประโยคขยายในหน่วยกริยาอาจมีคำเชื่อม ว่า, ที่ นำหน้า เช่น “เขาสั่งพวกเราว่าอย่ามาสาย”, “เขาดีใจที่เธอรอดชีวิตมาได้”

2.3) ประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยา เช่น “ผมรำคาญที่ต้องคอยตอบคำถามของพวกนายหน้าที่โทรศัพท์มาถามอยู่เรื่อย/ว่าผมจะขายบ้านหรือไม่”

3. ประโยคหลายกริยา คือ ประโยคที่มีหน่วยกริยาตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป หน่วยกริยาในประโยคหลายกริยาจะสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดแยกจากกันไม่ได้ หน่วยกริยาที่แยกจากกันไม่ได้จะมีคำกริยาที่มีลักษณะพิเศษ คือ เมื่อปรากฏคำพ้องกับเมื่อมีคำกริยาอื่นตาม ความหมายจะต่างกัน เช่น “ต้อยทำแกงหมก” ไม่สามารถแยกเป็น “ต้อยทำแกง - แกงหมก” เพราะความหมายจะต่างกัน ดังนั้นคำกริยาเหล่านี้จึงถือได้ว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดแยกจากกันไม่ได้

4. ประโยคความรวม คือ ประโยคที่มีหน่วยกริยาตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป หน่วยกริยาไม่ได้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเท่าประโยคหลายกริยา เช่น “นิตน์อ่านหนังสือ”, “เขากันรั้วกันขโมย”

ผู้วิจัยจะประยุกต์ใช้แนวคิดของนworรณ พันธุเมธา (2554) ในการจำแนกประเภทของประโยค เนื่องจากข้อความทำยรตประเภทขบขันที่พบส่วนใหญ่จะเป็นภาษาพูด ประโยคที่พบจึงไม่สมบูรณัแบบตามหลักมาตรฐาน โดยในการจำแนกประเภทของประโยคผู้วิจัยจะยึดว่าหากประโยคใดมีหน่วยกริยาเดียวจะถือเป็นประโยคกริยาเดียว แต่หากประโยคใดมีหน่วยกริยาตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปและกลุ่มกริยาเหล่านั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเป็นประโยคความรวมไม่ว่าจะมีหน่วยเชื่อมหรือไม่ และไม่ว่าจะพูดติดต่อกันไปหรือมีการเว้นวรรคก็ถือเป็นประโยคความรวม แต่หากกลุ่มกริยาที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากจนแยกจากกันไม่ได้ก็จะถือเป็นประโยคหลายกริยา

2.3 กลวิธีที่สร้างอารมณ์ขัน

ส่วนการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีที่สร้างอารมณ์ขันนั้น ผู้วิจัยพบว่าผู้ศึกษาทั้งกลวิธีทางเสียง กลวิธีทางวากยสัมพันธ์ และกลวิธีทางความหมายและปริศนา ดังนี้

2.3.1 กลวิธีทางเสียง

สุจิตรา แซ่ลิ้ม (2549) ได้ศึกษาเรื่องความกำกวมอย่างจริงจังในปริศนาคำทายร่วมสมัยของไทย ผลการศึกษาพบว่าความกำกวมในระดับเสียงที่เกิดจากการใช้คำพ้องเสียงหรือคำที่มีเสียงคล้ายกันแต่มีรูปเขียนและมีความหมายต่างกันก็เป็นกลวิธีหนึ่งที่น่าสนใจนำมาใช้ในปริศนาคำทายในสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออินเทอร์เน็ตซึ่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้รูปเขียนได้ ผู้ทนายก็จะตั้งใจเสียงไปใช้รูปเขียนตามที่มีเสียงลงเพื่อให้ผู้ตอบปริศนาตีความไปตามรูปคำลงนั้น

ตัวอย่าง

คำทาย: ยักษ์อะไรกินคนไม่ได้

คำตอบ: ยักคิ้ว

จากตัวอย่าง ความกำกวมเกิดจากการออกเสียง /yák/ ที่สามารถตีความได้มากกว่าหนึ่งความหมาย เมื่อผู้ตอบปริศนาพิจารณาจากบริบทและการออกเสียงอาจเข้าใจว่าตัวปริศนากลึงถึง “ยักษ์” ที่หมายถึง อมนุษย์พวกหนึ่งมีรูปร่างใหญ่โต ชอบกินมนุษย์และสัตว์เป็นอาหาร แต่ปรากฏว่าสิ่งที่คำทายกลึงถึง คือ “ยัก” ที่หมายถึง อาการยกขึ้นยกลงของอวัยวะบางส่วนของร่างกาย เห็นได้ว่าแม้คำทั้งสองจะมีรูปเขียนและมีความหมายต่างกัน แต่ออกเสียงว่า /yák/ เหมือนกัน

ตัวอย่าง

คำทาย: ทำไมเรือไททานิคจึงล่ม

คำตอบ: เพราะวันนั้นไม่มีแดด

จากตัวอย่าง ผู้ตอบปริศนาอาจตีความตามบริบทและการออกเสียงว่า “ล่ม” หมายถึง เอียงจนคว่ำหรือจม ในขณะที่ตัวคำทาย “ร่ม” หมายถึง มีอะไรบังแดดทำให้ไม่ร้อน ทั้งสองคำนี้มีหน่วยเสียงพยัญชนะต้นคล้ายกัน คือ หน่วยเสียง “ล” กับ หน่วยเสียง “ร” จึงทำให้เกิดความกำกวมขึ้นในระดับหน่วยเสียงเนื่องจากภาษาไทยออกเสียงพยัญชนะดังกล่าวใกล้เคียงกัน

ศิริพร รักดีผาสุข (2549: 122) ศึกษาอารมณ์ขันในการ์ตูนการเมืองไทย ผลการศึกษาพบว่าการเล่นกับองค์ประกอบของภาษาทางด้านเสียงก็เป็นกลวิธีหนึ่งที่ทำให้เกิดความกำกวมทางภาษาในการสร้างอารมณ์ขันในการ์ตูนการเมือง

ตัวอย่าง ในสถานการณ์การสนทนาทางโทรศัพท์ระหว่างปิดกับป๊อง

ปิด: เค้าวาคคนเหนือนะนิยมใช้ AIS ของนายกฯ คนภาคกลางนิยม DTAC!

ป๊อง: คนใต้นิยม HUTCH!

ปิด: จริงหรือป๊อง! ทำไมถึงนิยม?

ป๊อง: เค้าวาคคนที่นั่นเรียกหาแต่ G HUTCH G HUTCH กันตลอดเวลาเลย!

จากตัวอย่าง ความกำกวมทางภาษาเกิดจากความกำกวมในระดับเสียงระหว่างพยางค์ท้ายของ “จีฮัตช์” (ขบวนการเรียกร้องการแบ่งแยกดินแดนทางตอนใต้ของไทย) กับ “ฮัทช์” (บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่) ทั้งสองคำนี้ล้วนออกเสียงว่า /hát/ ดังนั้นความกำกวมดังกล่าวทำให้นักเขียนการ์ตูนสามารถนำชื่อบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ไปเชื่อมโยงกับการเรียกร้องที่เกิดขึ้นทางภาคใต้ได้ ความกำกวมทางภาษาและการผูกโยงดังกล่าวทำให้เกิดอารมณ์ขันได้เพราะทำให้ผู้อ่านเห็นความไม่เข้ากันระหว่างหน่วยภาษาที่มีเสียงกำกวมและระหว่างประเด็นทั้งสองที่ไม่เกี่ยวข้องกันโดยตรง

2.3.2 กลวิธีทางวากยสัมพันธ์

กาญจนา เจริญเกียรติบวร (2007) ศึกษาเรื่องคำนามประสมโดยในบทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างของคำนามประสมที่ทำให้เกิดความกำกวมในเรื่องตลกในภาษาไทย และได้แบ่งความกำกวมทางโครงสร้างออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) ความกำกวมที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างคำ (case relation ambiguity) โดยได้นำทฤษฎีไวยากรณ์การกรของฟิลมอร์มาใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคำนามกับคำกริยาสำคัญของประโยค โดยพิจารณาถึงหน้าที่หลักของคำนามนั้นๆ ว่ามีหน้าที่หลักในฐานะอะไรกับกริยาสำคัญของประโยค และ 2) ความกำกวมโดยหน้าที่ของคำ (class ambiguity) ผลการศึกษาพบว่า

1. ความกำกวมที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างคำ (case relation ambiguity)

ส่วนใหญ่มักจะเกิดขึ้นกับคำประสมที่มีโครงสร้างแบบเดียวกับโครงสร้างประโยค คือ นาม + กริยา (+ นาม) ยกตัวอย่างเช่น การเล่นกับคำว่า “คนใช้” ที่มีถูกนำมาสร้าง ความขบขันในเรื่องตลกทางโทรทัศน์หรือแม้แต่ในบทสนทนาของเรื่องตลกที่คนรับใช้มักจะอ้างตัวว่า

ตนเป็นเจ้าของโดยอาศัยความกำกวมทางโครงสร้างของคำประสมที่ประกอบด้วย นาม + กริยา มาใช้ ในการสร้างความขบขันซึ่งปกติคำนาม “คน” จะมีความสัมพันธ์กับคำกริยา “ใช้” ในฐานะเป็นผู้ถูกกระทำ (patient) คือหมายถึงคนที่ถูกใช้ แต่ในเรื่องตลกคำนาม “คน” กลับถูกตีความว่าเป็น ผู้กระทำ (agent) คือหมายถึงคนที่ใช้คนอื่นทำ

อีกตัวอย่างหนึ่งเป็นตัวอย่างที่นำมาจากบทสนทนาในรายการก่อนบ่ายคลายเครียดที่ ออกอากาศทางโทรทัศน์ช่อง 3

ตัวอย่าง ในสถานการณ์ลูกค้าสั่งข้าวราดแกง คนขายจึงเอาจานที่มีข้าวพูนมาให้ ทำให้ลูกค้าโวยวาย
 ลูกค้า: ผมสั่งข้าวราดแกงนะครับ แต่นี่มันข้าวเปล่า ไม่เห็นมีแกงเลย
 คนขาย: อ้อ แกงมันอยู่ข้างล่าง ก็คุณสั่งข้าวราดแกง ไม่ได้สั่งแกงราดข้าวนี้นา

จากตัวอย่าง คนขายได้เน้นความสำคัญไปที่โครงสร้างของคำนามประสม “ข้าวราดแกง” ที่มี ส่วนประกอบแบบ นาม + กริยา + นาม โดยตีความคำนี้ในฐานะของประโยค ซึ่งคำนาม “ข้าว” กลาย มาเป็นประธานและมีความสัมพันธ์กับกริยา “ราด” ในฐานะเป็นผู้กระทำกริยา ส่วนคำนาม “แกง” ก็กลายเป็นกรรมที่มารองรับการกระทำ นอกจากนี้คนขายยังเล่นคำต่อไปด้วยการกล่าวหาว่าหากลูกค้า สลับตำแหน่งของการเรียงคำใหม่เป็น “แกงราดข้าว” เขาก็จะให้ข้าวที่มีแกงราดอยู่บนข้าว

2. ความกำกวมโดยหน้าที่ของคำ (class ambiguity)

นอกจากความกำกวมที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างคำแล้ว คำนามประสมบางคำยังมี ส่วนประกอบของคำที่พ้องรูปพ้องเสียงกับคำชนิดอื่นที่มีหน้าที่ต่างกันซึ่งเป็นเหตุที่ทำให้เกิด ความขบขัน เนื่องจากสามารถสร้างความกำกวมและความสับสนระหว่างหน้าที่ของคำได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่าง

คำถาม: มะม่วงอะไรไม่ใช่ของเรา

คำตอบ: มะม่วงมัน

จากตัวอย่าง คำนามประสม “มะม่วงมัน” ถูกตีความใหม่ให้กลายเป็นนามวลี คือ มะม่วง (ของ)มัน ทั้งนี้เกิดจากโครงสร้างของคำนามประสมที่เหมือนกันกับโครงสร้างของนามวลีที่มี ส่วนหลักเป็นคำนามที่จะต้องอยู่ทางซ้ายสุดเสมอ และมีการขยายความต่อไปทางขวาด้วยคำนามหรือ คำกริยาก็ได้ และเมื่อคำขยาย “มัน” เป็นคำพ้องรูปพ้องเสียง คือ คำหนึ่งเป็นคำกริยาที่หมายถึง

กรุปกรอบ ส่วนอีกคำหนึ่งเป็นคำสรรพนามที่ผู้พูดใช้เรียกบุคคลที่ 3 ดังนั้นคำว่า “มะม่วงมัน” จึงมีความเป็นไปได้ที่จะสร้างความสับสนในโครงสร้างแบบ นาม + กริยา และนาม + นาม

สำหรับการสร้างความกำกวมในเรื่องตลกภาษาอังกฤษ โอคส์ (Oaks. 1994: 381-393) ได้กล่าวถึงอุปสรรคในการสร้างความกำกวมในโครงสร้างของภาษาอังกฤษว่าเกิดจากภาษาอังกฤษมีกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ที่เข้มงวด เช่น การระบุจำนวน (number) เพศของคำ (person) และเงื่อนไขเรื่องเวลา (tense) เช่น ในภาษาอังกฤษเมื่อประธานของประโยคเป็นคำนามนับได้เอกพจน์ก็จะต้องมีคำนำหน้านาม และกริยาแท้ของประโยคจะถูกกำหนดให้มี “s” ตามท้าย ดังนั้นในการสร้างเรื่องตลกที่มีความกำกวมในเรื่องโครงสร้างของภาษาจึงต้องการเครื่องมือช่วย เพื่อให้สามารถหลีกเลี่ยงกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ของภาษาหนึ่งในนั้นคือ สิ่งที่ทำให้เกิดความกำกวมหรือที่เรียกว่า “ambiguity enablers” ยกตัวอย่างเช่น ความกำกวมที่เกิดจากการใช้คำนามพหูพจน์ ความกำกวมที่เกิดจากการใช้คำสันธานที่ใช้เชื่อมประโยคความรวม

ความกำกวมที่เกิดจากการใช้คำนามพหูพจน์

ตัวอย่าง

Girl: Are you fond of moving pictures?

Boy: Oh, yes, very.

Girl: Then you won't mind moving some down out of the attic for Mother.

(Oaks. 1994: 382; อ้างอิงจาก Kohl and Young. 1963)

จากตัวอย่าง “pictures” อยู่ในรูปพหูพจน์ที่ทำให้เกิดความสับสน เนื่องจาก “moving (pictures)” ในประโยคแรกใช้เป็นคำนามตามหลักการทำคำกริยาให้เป็นคำนามด้วยการเติม -ing ซึ่งหมายถึง ภาพเคลื่อนไหว แต่ในประโยคสุดท้ายกลับใช้เป็นคำกริยาใน continuous tense ซึ่งหมายถึง ย้ายภาพ ดังนั้นหากเราเปลี่ยนรูปของคำนามพหูพจน์ให้เป็นคำนามเอกพจน์โดยการใช้คำนำหน้านามไม่ชี้เฉพาะนำหน้าคำนามก็จะทำให้ความกำกวมหายไป คือ “moving a picture”

ความกำกวมที่เกิดจากการใช้คำสันธานที่ใช้เชื่อมประโยค

ความกำกวมที่เกิดจากการใช้คำสันธานที่ใช้เชื่อมประโยคมักเกิดขึ้นกับประโยคความรวมที่มี สกรรมกริยาเป็นกริยาของประโยค เนื่องจากสกรรมกริยาในประโยคจะทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสนว่า คำสันธานในประโยคใช้เชื่อมกริยาลึกลับกับกริยาลึกลับ หรือใช้เชื่อมนามวลีกับนามวลี

ตัวอย่าง

Question: What has four wheels and flies?

Answer: A garbage truck.

(Oaks. 1994: 385; อ้างอิงจาก Clark. 1968)

จากตัวอย่าง “flies” อยู่ในรูปพหูพจน์ที่ทำให้เกิดความกำกวม ดังนั้นจึงทำให้เกิดความสับสน ว่าคำดังกล่าวเป็นคำนามที่มีความหมายว่า “แมลงวัน” หรือเป็นคำกริยาที่มีความหมายว่า “บิน” เมื่ออยู่ในประโยคความรวมที่มี “and” เป็นคำเชื่อม ความกำกวมเกิดจากการที่ “and” สามารถเชื่อม คำกริยา “has” กับ “flies” (มีสี่ล้อและบินได้) หรือเชื่อมระหว่างคำนาม “wheels” กับ “flies” (มีสี่ล้อ และมีแมลงวัน) ได้อีกด้วย

นอกจากนี้ความกำกวมยังเกิดจากการใช้คำนามบางคำที่มีโครงสร้างการเรียงคำและการออกเสียงของคำเหมือนโครงสร้างประโยค คือ ประธาน + กริยา

ตัวอย่าง

Why did the nutty kid throw butter out of the window?

He wanted to see a butterfly.

(Oaks. 1994: 388; อ้างอิงจาก Rosenbloom. 1976)

จากตัวอย่าง “a butterfly” เป็นคำนาม หมายถึง ผีเสื้อ แต่ในที่นี้กลับถูกนำมาสร้างความกำกวมด้วยการอาศัยการออกเสียงที่คล้ายคลึงกันและโครงสร้างการเรียงคำแบบประโยค คือ ประธาน + กริยา คือ “butter” + “fly” โดย “butter” ถูกตีความว่าเป็นคำนามที่ทำหน้าที่เป็นผู้กระทำกริยา “fly”

2.3.3 กลวิธีทางความหมายและปริศนา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีทางความหมายและปริศนา ผู้วิจัยพบว่า มีผู้ศึกษาและได้เสนอกลวิธีไว้ ได้แก่ การเล่นคำ การใช้สำนวน และกลวิธีอื่นๆ อย่างไรก็ตาม จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยพบว่ากลวิธีเหล่านี้มีการใช้กลวิธีทางเสียงร่วมด้วย

2.3.3.1 การเล่นคำเพื่อสร้างอารมณ์ขัน

ประคอง นิมมานเหมินท์ (2552: 114-128) ได้แบ่งการเล่นคำออกเป็น 6 ประเภท คือ การเล่นคำพ้องรูป การเล่นคำพ้องเสียง การเล่นคำพ้องรูปพ้องเสียง การเล่นคำที่มีเสียงคล้ายกัน การเล่นด้วยคำภาษาถิ่น และการเล่นคำสัมผัสคล้องจอง

สุจิตรา แซ่ลิ้ม (2549) ได้กล่าวถึงลักษณะของความกำกวมที่เกิดจากหน่วยภาษาที่มีความสัมพันธ์แบบคำพ้องรูปพ้องเสียงและความสัมพันธ์แบบคำพ้องเสียงคล้ายไว้ในงานวิจัยเรื่อง “ความกำกวมอย่างจงใจในปริศนาคำทายร่วมสมัยของไทย” ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยภาษากำกวมแบบคำพ้องรูปพ้องเสียงในปริศนาคำทายไทยมี 2 ลักษณะ คือ

ความสัมพันธ์แบบคำพ้องรูปพ้องเสียงระหว่างคำกับคำ

ตัวอย่าง

คำทาย: ทำไมคนถึงมีสองตา

คำตอบ: เพราะยายเจ้าชู้

จากตัวอย่าง ความกำกวมจากคำว่า “ตา” ในปริศนานี้มีความสัมพันธ์ของหน่วยภาษากำกวมในลักษณะของคำพ้องรูปพ้องเสียงระหว่างคำว่า “ตา” ที่หมายถึง ส่วนหนึ่งของร่างกายที่มีหน้าที่ดูหรือมองสิ่งต่างๆ กับคำว่า “ตา” ที่หมายถึง สามีของยาย เมื่อพิจารณาจากคำทายผู้ตอบปริศนาอาจเข้าใจว่า “ตา” ที่ปรากฏอยู่ในคำทายคือความหมายแรก จึงตีความว่าคำทายถามถึงสาเหตุที่คนมีดวงตาสองดวง แต่เมื่อทราบคำตอบของปริศนาก็จะพบว่าความหมายที่คำทายต้องการกล่าวถึง คือ คำว่า “ตา” ในความหมายที่สอง คำทายที่แท้จริงของปริศนานี้จึงเป็นการถามถึงสาเหตุที่ทำให้คนมีตา (สามีของยาย) สองคน

ความสัมพันธ์แบบคำพ้องรูปพ้องเสียงระหว่างคำกับส่วนหนึ่งของคำประกอบ

ตัวอย่าง

คำทนาย: เกาะอะไรผู้ชายชอบ

คำตอบ: เกาะออกหลุด

จากตัวอย่าง ในคำทนายมีความกำกวมระหว่างคำว่า “เกาะ” (ส่วนของแผ่นดินที่มีน้ำล้อมรอบ) กับหน่วยคำ “เกาะ” (จับหรือติดอยู่กับ) ในคำว่า “เกาะอก” (เสื้อที่ไม่มีแขนเสื้อหรือสายคล้องบ่า) ซึ่งเป็นคำประสมที่มาจากการประกอบหน่วยคำกริยา “เกาะ” (จับหรือติดอยู่กับ) เข้ากับหน่วยคำ “อก” ที่เป็นคำนามเพื่อใช้เรียกเสื้อที่ไม่มีแขนหรือสายคล้องบ่าแต่ใช้วิธีการใส่แนบไปกับรอบอก เมื่อผู้ถูกปริศนาสนใจนำเอาเฉพาะหน่วยคำ “เกาะ” มาใช้ในส่วน of คำทนายจึงอาจทำให้ผู้ตอบปริศนา คิดถึงคำว่า “เกาะ” ที่เป็นส่วนของแผ่นดินกลางทะเลได้ เนื่องจากคำและส่วนหนึ่งของคำประกอบ ดังกล่าวมีรูปและเสียงพ้องกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยภาษากำกวมแบบคำพ้องเสียงคล้ายในปริศนาคำทายไทยมีลักษณะ คือ มีความสัมพันธ์แบบคำพ้องเสียงคล้ายระหว่างคำกับคำ

ตัวอย่าง

คำถาม: กางเกงอะไรลอยน้ำได้

คำตอบ: กางเกงแพร

จากตัวอย่าง “กางเกงแพร” สามารถตีความหมายได้มากกว่าหนึ่งความหมายเนื่องจากคำว่า “แพร” ที่ออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำ “พร” มีเสียงคล้ายกับคำว่า “แพ” ที่ออกเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยว “พ” ส่งผลให้เกิดความกำกวมระหว่างคำว่า “แพร” (ผ้าที่มีเนื้อเส้นเรียบเป็นมัน) กับ “แพ” (ไม้ไผ่หรือซุงที่ถูกมัดเรียงติดกันสำหรับใช้เป็นพาหนะทางน้ำ) จนทำให้ปริศนาสามารถตีความได้สองทาง

สรียา ทับทัน (2551: 83-95) ศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการสร้างปริศนาคำทายของไทย และได้กล่าวถึงผลการศึกษาความตลกขบขันในการเล่นปริศนาคำทายของไทยว่าเกิดจากการใช้กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการสร้างปริศนาคำทายซึ่งแบ่งได้เป็น 2 วิธีการใหญ่ ดังนี้ กลวิธีที่เกี่ยวกับรูปและเสียง และกลวิธีที่เกี่ยวกับความหมาย โดยกลวิธีการเล่นคำที่พบในการเล่น

ปริศนาคำทายของไทยจัดอยู่ในกลุ่มของกลวิธีที่เกี่ยวกับรูปและเสียงซึ่งแบ่งย่อยได้เป็น 6 ประเภท คือ 1) การเล่นคำที่มีเสียงคล้ายกัน 2) การเล่นคำที่เสียงเหมือนกันแต่รูปต่างกัน 3) การเล่นคำที่พ้องทั้งรูปและเสียง 4) การเล่นคำสองภาษา 5) การเล่นโครงสร้างของคำและประโยค 6) การย่อคำ ตัดคำ หรือผันคำ กลวิธีทางภาษาที่ทำให้เกิดความตลกขบขันเหล่านี้ส่วนใหญ่เกิดจากการเล่นกับองค์ประกอบของภาษาซึ่งถือเป็นเครื่องมือทางภาษาในการถ่ายทอดความตลกขบขัน แต่เบื้องหลังของการเล่นกับองค์ประกอบของภาษาที่แท้จริงที่ทำให้เกิดความตลกขบขันในปริศนาคำทาย คือ ผู้เล่นได้ค้นพบความไม่เข้ากันและทิ้งกับความชาญฉลาดของผู้สร้างปริศนาที่สามารถนำเรื่องสองเรื่องที่ไม่เข้ากันหรือเข้ากันไม่ได้มารวมเป็นเรื่องเดียวกันได้

สมใจ เสรีวงศ์ (2526) ได้จำแนกประเภทของการเล่นคำเพื่อให้เกิดความขบขันไว้ 2 ประเภทหลักๆ คือ

1. การเล่นคำโดยนัย เป็นการเล่นคำที่มุ่งใช้ความกำกวมของภาษาเป็นหลัก โดยจะกล่าวถึงคำเพียงคำเดียว แต่มีความหมายตั้งแต่สองความหมายขึ้นไป ผู้อ่านต้องแปลความหมายเอง เช่น หนังสือชื่อ “ไกลกลิ่นหอย” ของสุลักษณ์ ศิวรักษ์ อาจตีความได้ 3 ความหมาย ดังนี้

ความหมายแรก หมายถึง หอย (สัตว์)

ความหมายที่สอง หมายถึง อวัยวะเพศหญิง

ความหมายที่สาม หมายถึง รัฐบาลของธานินทร์ กรัยวิเชียร

เรื่องนี้ผู้เขียนคงตั้งใจใช้ความหมายที่ 3 แต่ก็เลือกตั้งชื่อหนังสือของตนด้วยวิธีการเล่นคำเพื่อจูงใจให้ผู้อ่านนึกไปถึงความหมายที่ 1 และ 2 ซึ่งถือเป็นการเสียดสีรัฐบาลที่มีนายธานินทร์ กรัยวิเชียรเป็นนายกรัฐมนตรีซึ่งมาจากการแต่งตั้งโดยคณะรัฐประหารในปี พ.ศ. 2519 ดังนั้นจึงทำให้มีอำนาจในการบริหารงานได้ไม่เต็มที่เพราะต้องอยู่ภายใต้การกำกับของคณะรัฐประหารเสมือนหอยที่ต้องอยู่ในเปลือกหอยตลอดเวลา

2. การเล่นคำโดยตรง มีหลายวิธี ดังนี้ 2.1) การใช้คำเดิมซ้ำ 2.2) การใช้คำที่เสียงพ้องกัน 2.3) การใช้คำที่มีเสียงใกล้เคียงกันหรือเกือบเหมือนกันแต่ความหมายของคำต่างกัน 2.4) การใช้คำไวพจน์ที่มีน้ำหนักของความหมายต่างกัน 2.5) การใช้คำพวน 2.6) การใช้การลากคำภาษาต่างประเทศให้เข้ามาใกล้เคียงกับคำในภาษาไทย 2.7) การใช้คำพ้องหรือคำที่มีเสียงใกล้เคียงหรือเกือบเหมือนกันในระหว่างภาษาไทยกับภาษาต่างประเทศ 2.8) การใช้ปริศนาคำทายที่เป็นผลมาจากความกำกวมในภาษา 2.9) การใช้คำต้องห้ามเป็นการเล่นคำ 2.10) การใช้คำที่เกิดการสับสนเสียง

ได้ง่าย 2.11) การใช้อักษรย่อเพื่อให้เกิดความซับซ้อน 2.12) การยัดคำให้ยาวเพื่อให้ฟังดูภาพขึ้น 2.13) การใช้หลักทำนองคำสนธิในภาษาบาลี สันสกฤต โดยนำชื่อของบุคคลหรือคำที่รู้จักกันดีในสังคม มาตัดทิ้งบางส่วน จากนั้นจึงนำชื่อของบุคคลที่ต้องการใส่โดยตัดบางส่วนทิ้งไปเช่นกัน วิธีนี้ใช้เพื่อความตลกขบขัน ประชดประชัน เช่น เปาบุ้นจิ้น + ชวน เป็น “เปาบุ้นชวน” หมายถึง ชวน หลีกภัย 2.14) การใช้สระในภาษาไทยให้เป็นตัวเลข เช่น “แ” ในคำว่า “แรด” เวลาพูดออกเสียงว่า “สิบเอ็ด รอดอ”

2.3.3.2 การใช้สำนวนเพื่อแสดงความซับซ้อน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546: 1187) ได้ให้ความหมายของคำว่า “สำนวน” ว่าเป็นคำนาม หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียง โวหาร บางทีก็ใช้ว่าสำนวนโวหาร ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบต่อกันมาช้านานแล้ว มีความหมายไม่ตรงตามตัวหรือมีความหมายอื่นแฝง ถ้อยคำที่แสดงออกมาเป็นข้อความพิเศษเฉพาะภาษาหนึ่งๆ

ไซสิริ ปราโมช ณ อยุธยา (2540: 4) ได้ให้ความหมายว่า “สำนวน” หมายถึง ถ้อยคำที่ไม่ได้มีความหมายตรงตามตัวอักษร แต่เป็นถ้อยคำที่มีความหมายเป็นอย่างอื่นคือ เป็นชั้นเชิงชวนให้คิดซึ่งอาจจะเป็นในเชิงเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมย

ประเทือง คล้ายสุบรรณ (2528: 1) ได้ให้ความหมายและกล่าวถึงขอบเขตของสำนวนไว้ว่า หมายถึง ถ้อยคำในภาษาไทยที่ใช้พูดจาสื่อสารกัน โดยมีความหมายเป็นนัย ไม่ได้แปลความหมายตรงตามตัวอักษร เป็นความหมายในเชิงอุปมาอุปไมยเปรียบเทียบ ความหมายดังกล่าวจะครอบคลุมไปถึงคำคม สุภาษิต คำพังเพย คำกล่าว และโวหารต่างๆ ด้วย

กล่าวโดยสรุป “สำนวน” หมายถึง ถ้อยคำที่กล่าวเป็นชั้นเชิงให้คิด มีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร ขอบเขตของสำนวนจะหมายรวมไปถึงคำคม สุภาษิต คำพังเพย คำกล่าว และคำขวัญด้วย

ส่วนด้านงานวิจัยวิทยาพร กล้าวิทย์กิจ (2548) ศึกษาอารมณ์ขันในข้อความสั้นสำเร็จรูป โดยได้มุ่งศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการสร้างภาษาสื่ออารมณ์ขันจากข้อความสั้นสำเร็จรูปจำนวน 469 ข้อความ ผลการศึกษาพบว่าการเล่นสำนวนเป็นกลวิธีหนึ่งของผู้สร้างข้อความนำมาใช้ในการทำให้เกิดอารมณ์ขัน การเล่นสำนวนแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ การเล่นสำนวนแบบตรงตัว และการเล่นสำนวนโดยเลียนแบบสำนวนเดิม ดังนี้

ตัวอย่าง

ระยะทางพิสูจน์ม้า กาลเวลาพิสูจน์คน การเอาตนพิสูจน์ตัวเอง

จากตัวอย่าง ข้อความนี้ใช้กลวิธีการเล่นสำนวนแบบตรงตัวซึ่งเป็นการนำสำนวนเดิมมาอธิบายโดยการเพิ่มความหมายจากเดิมออกไป ระยะทางพิสูจน์ม้า กาลเวลาพิสูจน์คน หมายถึงการวัดคุณภาพสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ว่าจะเป็นคนหรือสัตว์ย่อมมีเครื่องมือในการวัดที่แตกต่างกันและเหมาะสมกับสิ่งที่วัด ดังเช่นจะดูว่าม้าตัวไหนดีก็ต้องวัดจากการวิ่งของม้าคือระยะทางการจะพิสูจน์คุณค่าของคนก็ต้องใช้เวลาเป็นมาตรวัด นอกจากนี้ยังเพิ่มความหมายให้ต่างไปจากเดิมโดยนำเรื่องเพศเข้ามาเปรียบเทียบเพื่อสร้างอารมณ์ขัน

ตัวอย่าง

ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น

จากตัวอย่าง ข้อความนี้ใช้กลวิธีการเล่นสำนวนโดยเลียนแบบสำนวนเดิมซึ่งเป็นการนำสำนวนเดิมมาดัดแปลงเป็นสำนวนใหม่แต่ยังคงเค้าสำนวนเดิม โดยในข้อความนี้ดัดแปลงมาจากสำนวนว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น”

ส่วนบุญยดา ปัญญาโว (2544) ศึกษากลวิธีการสร้างอารมณ์ขันในนวนิยายของวิมล ศิริไพบุลย์ พบว่านักเขียนใช้สำนวนเพื่อสร้างอารมณ์ขันโดยการเปลี่ยนหรือเติมคำบางคำลงในสำนวนเดิม หรือใช้สื่ออารมณ์ขันตามความหมายของสำนวนเดิมนั้นซึ่งจำแนกวิธีการใช้สำนวนของวิมล ศิริไพบุลย์ ได้ ดังนี้ การใช้สำนวนเดิม และการใช้สำนวนเดิมโดยการเปลี่ยนให้เป็นสำนวนใหม่

ตัวอย่าง

คุณนายท่าท่าเอียงซ้าย เอียงขวาคล้ายว่าวอีลุ้มจะปักหัวลงดิน นายศิริทนายหน้าหอถอยกรูด เพราะขึ้นประคองยอมมีสภาพเหมือนเอาไม้ซีกไปจัดไม้ซุงอย่างแน่นอน

จากตัวอย่าง สำนวน “เอาไม้ซีกไปจัดไม้ซุง” เป็นการใช้สำนวนเดิมซึ่งหมายถึง การที่ผู้น้อยไปคัดค้านผู้มีอำนาจยอมไม่สำเร็จมีแต่เป็นอันตราย ซึ่งสำนวนนี้ผู้แต่งนำมาใช้เพื่อให้ภาพของตัวละครคือ ทนายศิริที่เปรียบเหมือนกับไม้ซีก ขณะที่คุณนายขจิตเปรียบเหมือนกับท่อนซุงขนาดใหญ่

หากล้มทับลงมาย่อมเกิดอันตรายได้ ความตลกขบขันของผู้อ่านเกิดจากการจินตนาการลักษณะของ ทนายศิริที่ผอมแห้งแล้วถูกคุณนายขจิตล้มทับซึ่งคงเป็นภาพที่ไม่ค่อยน่าดูนักจึงทำให้เกิดความขบขัน

ตัวอย่าง

“จริงๆ นะ ถ้าฉันไม่คิดว่าหล่อนเคยมีบุญคุณสั่งสอนอบรมมาละก็ จะไม่มาทำให้เสียอัฐุเลย”
 “เออดี หมั่นรำลึกถึง กตัญญูทเวที่ไว้เถอะ **ตกน้ำไม่ไหม้ ตกไฟไม่ไหม้**”

จากตัวอย่าง เป็นการนำสำนวนเดิมมาเปลี่ยนแปลงคำเพื่อให้กลายเป็นสำนวนใหม่ ในข้อความนี้นักเขียนล้อเลียนมาจากสำนวนเดิมว่า “ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้” โดยการสลับ ตำแหน่งของคำว่า “ไหล” กับ “ไหม้” จนได้เป็นสำนวนใหม่

2.3.3.3 กลวิธีอื่นๆ ที่สร้างอารมณ์ขัน

กาญจนา ศรีสมุทร (2554) ศึกษาคู่ความหมายแย้งและกลวิธีทางภาษาในการ แสดงความตลกในเรื่อง “อุณรุทร้อยเรื่อง” โดยใช้ทฤษฎีของรัสกิน (Raskin, 1985) เป็นแนวทาง ในการวิเคราะห์คู่ความหมายแย้ง ผลการศึกษาพบคู่ความหมายแย้งครบทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ คู่ความหมายแย้ง [จริง / ไม่จริง] [ปกติ / ไม่ปกติ] และ[เป็นไปได้ / เป็นไปไม่ได้] ตามที่รัสกินได้ นำเสนอไว้

นอกจากจะพบคู่ความหมายแย้งทุกคู่ที่รัสกินนำเสนอไว้ งานวิจัยนี้ยังพบ การปรากฏร่วมกันของคู่ความหมายแย้งมากกว่าหนึ่งประเภท ได้แก่ คู่ความหมายแย้ง [ปกติ / ไม่ปกติ] กับ [จริง / ไม่จริง] และคู่ความหมายแย้ง [ปกติ / ไม่ปกติ] กับ [เป็นไปได้ / เป็นไปไม่ได้] ซึ่งถือเป็นลักษณะเฉพาะของวรรณคดีตลกของไทย เนื่องจากวรรณคดีตลกของไทยมีเนื้อหายาวและมีเหตุการณ์ในเรื่องมากกว่าเรื่องตลกธรรมดาที่มีขนาดสั้น ประกอบกับวรรณคดีของไทยมีขนบและแบบแผนในการแต่งที่มีลักษณะเฉพาะซึ่งแตกต่างจากเรื่องตลกขนาดสั้นที่คู่ความหมายแย้งจะมีแค่ ความขัดแย้งระหว่างโลกของความจริงกับโลกที่ไม่จริงที่เรื่องตลกสร้างขึ้น ดังนั้นจึงทำให้พบ คู่ความหมายแย้งมากกว่าหนึ่งประเภท

ส่วนกลวิธีทางภาษาพบว่ามีกลวิธีใหญ่ 2 กลวิธี คือ 1) กลวิธีทางศัพท์ ได้แก่ กลวิธี การเปลี่ยนคำในการอ้างถึงสิ่งเดียวกัน และกลวิธีการใช้คำพ้องความหมาย 2) กลวิธีทางปริศนา ได้แก่ กลวิธีการสลับตัวละคร กลวิธีการเปรียบเทียบผิดธรรมชาติ และกลวิธีการนำเสนอเหตุการณ์ที่ เห็นความคาดหมาย นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่าคู่ความหมายแย้งแต่ละประเภทมีความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกับกลวิธีทางภาษา

กาญจนา เจริญเกียรติบวร (2550: 188-202) ศึกษากลวิธีการนำเสนอความตลกขบขันในจดหมายส่งต่อทางอินเทอร์เน็ต โดยเน้นศึกษาเฉพาะกลวิธีการทำให้หลงทางและวิเคราะห์โดยอ้างอิงแนวคิดพื้นฐานเรื่องคู่ความหมายแย้งของรัสกิน

ผลการศึกษาพบว่าความตลกขบขันที่เกิดจากการใช้กลวิธีการทำให้หลงทางนั้นมีพื้นฐานมาจากความไม่เข้ากันระหว่างข้อหัวเรื่องกับตัวเนื้อหาในจดหมายที่อยู่ในอีกหน้าจอบ้างหนึ่ง ความไม่เข้ากันดังกล่าวแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ 1) ความไม่เข้ากันระหว่างข้อหัวเรื่องจดหมายกับภาพในตัวจดหมาย 2) ความไม่เข้ากันระหว่างข้อหัวเรื่องจดหมายกับข้อความในตัวจดหมาย 3) ความไม่เข้ากันระหว่างข้อหัวเรื่องจดหมายกับทั้งภาพและข้อความบรรยายภาพ

ศิริพร ภักดีผาสุข (2549: 241-267) ศึกษาอารมณ์ขันของสมญานามนักการเมืองไทยในสื่อมวลชนพบว่าอารมณ์ขันเกิดจากการค้นพบความไม่เข้ากันระหว่างการเรียกนักการเมืองตามแบบแผนด้วยการใช้ภาษามาตรฐานที่เป็นทางการกับการเรียกนักการเมืองที่แหวกไปจากขนบด้วยการใช้สมญานามที่ไม่เป็นทางการ และค้นพบความหมายของสมญานามที่เกิดจากการใช้ภาษาแหวกแนวโดยการเล่นกับองค์ประกอบของภาษาทั้งทางเสียงและความหมาย ดังนี้ ความแหวกแนวที่เกิดจากการเล่นกับเสียง ได้แก่ สัมผัสสระ สัมผัสพยัญชนะ และการซ้ำเสียง ส่วนความแหวกแนวที่เกิดจากการเล่นกับความหมาย ได้แก่ การใช้ชื่อนามนัย การเล่นคำ การใช้อุปลักษณ์ และการใช้ถ้อยคำนัยแฝงที่ล้อจุดเด่นของนักการเมืองได้อย่างแยบยลเกินคาดจนทำให้เกิดความอึดจรรยาใจ

จันทิมา หวังสมโชค (2549) มุ่งศึกษาการใช้วาทกรรมเพื่อสื่ออารมณ์ขันในละครตลกสถานการณ์ของไทยจำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ โศกคุณตระกูลไข่ สามแยกจวงเจริญ เฮง เฮง เฮง บางรักซอย 9 และช่างสำราญกับสาวร้านชำ ผลการศึกษาพบว่าละครตลกสถานการณ์ของไทยมีการใช้วาทกรรมเพื่อสื่ออารมณ์ขัน 6 ประเภท ได้แก่ วาทกรรมล้อพูด วาทกรรมดูถูก วาทกรรมตำหนิ วาทกรรมข่มขู่ วาทกรรมเข้าแหย่ และวาทกรรมเสียดสี การใช้วาทกรรมเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าวิธีการหลักในการสื่ออารมณ์ขันของการแสดงตลกของไทยส่วนใหญ่มักแสดงออกถึงความก้าวร้าวและความมีอำนาจของตนเหนือกว่าผู้อื่น

กาญจนา เจริญเกียรติบวร (2548) ศึกษาวาทกรรมเรื่องตลกภาษาไทย โดยมุ่งศึกษากลวิธีทางภาษา ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับเงื่อนไขความตลกในภาษาไทย และนัยทางสังคมที่สะท้อนให้เห็นในเรื่องตลกภาษาไทย โดยเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์ <http://joke.sanook.com>

จำนวน 300 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่าเรื่องตลกภาษาไทยมีกลวิธีทางภาษาหลักๆ 2 กลวิธี ได้แก่ กลวิธีการเล่นคำและกลวิธีทางปริศนา

กลวิธีการเล่นคำสามารถแบ่งย่อยได้เป็น 3 กลวิธี ได้แก่ การเล่นคำที่ลวงให้เกิดการตีความผิด การเล่นคำที่ทำให้เกิดการตีความที่ต่างไปจากปกติ และการเล่นคำที่มีการตอกย้ำความกำกวม ส่วนกลวิธีทางปริศนาสามารถแบ่งย่อยได้เป็น 6 กลวิธี ได้แก่ การทำให้หลงทาง การนำเสนอเหตุการณ์ที่เหนือความคาดหมาย การละเมิดธรรมเนียมปฏิบัติ การใช้มูลบทเป็นเครื่องมือ การประชด และการข้อนมุข

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับเงื่อนไขความตลกในภาษาไทยพบว่าทุกกลวิธีเป็นไปตามเงื่อนไขคู่ความหมายแย้งซึ่งนักภาษาศาสตร์ถือเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่จำเป็นที่จะทำให้เกิดความตลกขบขัน ส่วนเงื่อนไขคู่ความหมายซ้อนและเงื่อนไขการตีความข้อมูลเดิมใหม่อย่างฉับพลันนั้นพบว่าส่วนใหญ่กลวิธีการเล่นคำมักเป็นไปตามเงื่อนไขนี้ เนื่องจากการเล่นคำมีรูปคำสำคัญที่มีแนวโน้มกำกวมอยู่ก่อนแล้ว เมื่อนำมาใช้เล่นในเรื่องตลกจึงย่อมทำให้เกิดภาวะคู่ความหมายซ้อนและเกิดการตีความตัวบทใหม่อย่างฉับพลันได้ง่ายกว่ากลวิธีทางปริศนาที่ความตลกขบขันมักจะเกิดจากการนำเสนอเหตุการณ์ที่ผิดแปลกไปจากบรรทัดฐานในโลกปกติ จึงอาจกล่าวได้ว่าพื้นฐานของทั้ง 2 เงื่อนไขนี้มักจะเกี่ยวข้องกับความกำกวมของตัวบทเป็นสำคัญ

ส่วนความสัมพันธ์กับเงื่อนไขความเด่นต่างระดับพบว่ากลวิธีการเล่นคำและกลวิธีทางปริศนาเกือบจะทุกกลวิธีสอดคล้องกับเงื่อนไขนี้ ยกเว้นกลวิธีการใช้มูลบทเป็นเครื่องมือเท่านั้นที่ไม่เป็นไปตามนั้น เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากเงื่อนไขนี้อ้างอิงแนวคิดทางอรรถศาสตร์เป็นสำคัญ แต่กลวิธีนี้ก็กลับเกี่ยวข้องกับกรอนุমানและความรู้ความเชื่อร่วมกันของผู้สนทนา ดังนั้นผลการศึกษาจึงไม่อาจนำมาอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขและกลวิธีนี้ได้อย่างชัดเจน ส่วนความสัมพันธ์กับเงื่อนไขตรรกะที่บิดเบือนและเงื่อนไขการละเมิดระดับการให้ข้อมูลพบว่ากลวิธีส่วนใหญ่มักเป็นไปตามเงื่อนไขดังกล่าว แต่สำหรับเงื่อนไขการละเมิดระดับการให้ข้อมูลอาจจะมีความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันไปบ้างตามรายละเอียดของแต่ละกลวิธี

นอกจากนี้ผลการศึกษาายังแสดงให้เห็นด้วยว่าภาษามีความสัมพันธ์กับสังคม กล่าวคือภาษาเป็นเครื่องมือที่ทำให้คนหลายกลุ่มในสังคมไทยกลายเป็นตัวตลกในลักษณะต่างๆ ได้ ดังจะเห็นได้จากการนำเสนอภาพของกลุ่มคนผู้มีอำนาจ เช่น นักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐให้เป็นคนขี้โกง โง่เขลา และพูดจาหลอกลวง ขณะที่กลุ่มผู้ด้อยอำนาจ เช่น ชนกลุ่มน้อยและผู้หญิงก็มักจะถูกนำเสนอภาพให้เป็นคนโง่เขลาเช่นกัน แต่ในรายละเอียดอาจมีลักษณะที่แตกต่างกันเล็กน้อย คือ ชนกลุ่มน้อยมักจะถูกนำเสนอว่าไร้ทักษะในการใช้ภาษาไทยมาตรฐานและไม่รู้จักเทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่วนผู้หญิงมักจะถูกนำเสนอว่าด้อยสติปัญญา เป็นวัตถุทางเพศ และเป็นพวกวัตถุนิยม

กาญจนา เจริญเกียรติบวร (2548) ศึกษาเรื่องตลกของการเมืองไทย โดยมุ่งศึกษาเรื่องตลกทางการเมืองของไทยในสมัยรัฐบาลของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรและผู้ใกล้ชิด โดยเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์และจดหมายลูกโซ่ทางอิเล็กทรอนิกส์ ผลการศึกษาพบว่าเรื่องตลกทางการเมืองของไทยมีการนำเสนอทั้งหมด 4 รูปแบบ ได้แก่ จดหมาย คำพยากรณ์ บทละคร และนิทาน

ส่วนด้านกลวิธีทางภาษาพบว่ามีกลวิธีที่ทำให้เกิดความขบขันทั้งหมด 6 กลวิธี ได้แก่ การเล่นคำ การเทียบขนาน การเทียบผิดแบบ การสลับบทบาท การแปลอักษรย่อผิดแบบ และมโนอุปลักษณ์ที่ไม่เป็นแบบแผน โดยพบว่ากลวิธีการเล่นคำเป็นกลวิธีสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านคาดเดาได้ว่าผู้แต่งเรื่องตลกกำลังล้อเลียนบุคคลหรือองค์กรใด แต่หากผู้อ่านไม่อาจตีความได้ว่าผู้แต่งกำลังหมายถึงใครก็อาจจะไม่เกิดอารมณ์ขันก็เป็นได้ นอกจากนี้บริบทของข้อความก็ยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยให้ผู้อ่านตีความหรือค้นหาบุคคลที่ตกเป็นเป้าล้อเลียนได้

สำหรับด้านเนื้อหาของเรื่องตลกทางการเมืองของไทยก็ยังแสดงให้เห็นถึงการสอดแทรกทัศนะที่เสียดสีและวิพากษ์วิจารณ์ปัญหาต่างๆ ในสังคมทั้งเรื่องทางการเมือง เรื่องทางสังคมและเศรษฐกิจที่นักการเมืองมีส่วนเกี่ยวข้อง

สุดารัตน์ บัวศรี (2547) ศึกษาภาษาและกลวิธีการสร้างอารมณ์ขันจากเรื่องขบขันในนิตยสารแพรวและนิตยสารชีวจิต โดยมุ่งศึกษาลักษณะภาษาที่ใช้ในเรื่องขบขันและกลวิธีการสร้างอารมณ์ขันที่ปรากฏในเรื่องขบขัน โดยเก็บข้อมูลจากเรื่องขบขันในคอลัมน์พักสมองจากนิตยสารแพรวและคอลัมน์คลายเครียดจากนิตยสารชีวจิตตั้งแต่เดือนมกราคม-ธันวาคม พ.ศ. 2545 จำนวนทั้งหมด 48 เล่ม 262 เรื่อง

ผลการศึกษาพบว่าการใช้ภาษาจากเรื่องขบขันในนิตยสารแพรวและนิตยสารชีวจิตส่วนใหญ่มักจะเป็นถ้อยคำที่อยู่ในระดับภาษาพูดเพื่อสร้างความเป็นกันเองกับผู้อ่าน เพราะการใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่ายจะทำให้ผู้อ่านเห็นภาพและเกิดอารมณ์ร่วมในเรื่องขบขันที่นำเสนอได้ง่าย ลักษณะภาษาที่พบในเรื่องขบขันสามารถแบ่งได้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านการใช้คำและกลุ่มคำพบว่ามีการใช้คำที่ใช้ในภาษาพูด คำภาษาต่างประเทศ คำซ้อน คำซ้ำ และคำขยาย

ด้านการใช้ประโยคพบว่ามีการใช้ประโยคคำถาม ประโยคคำสั่ง และประโยคบอกเล่าในการสื่อสารทั้งที่มีเจตนาตรงตามรูปประโยคและเจตนาไม่ตรงตามรูปประโยค และด้านการใช้เครื่องหมายพบว่ามีการใช้ทั้งเครื่องหมายที่ถูกต้องและการใช้เครื่องหมายที่แตกต่างไปจากหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนเพื่อช่วยเสริมให้เรื่องขบขันมีความสมนุญมากยิ่งขึ้น

ส่วนกลวิธีการสร้างอารมณ์ขึ้นพบว่าเรื่องขบขันมีหลักการสร้างอารมณ์ขึ้น 2 หลักการ คือ กลวิธีที่สร้างจากเนื้อเรื่องและกลวิธีที่สร้างจากภาษา กลวิธีที่สร้างจากเนื้อเรื่องสามารถแบ่ง กลวิธีย่อยได้เป็น 20 กลวิธี ได้แก่ กลวิธีการจบเรื่องแบบผิดความคาดหมาย กลวิธีการสร้างความเข้าใจผิด กลวิธีการเสียดสี กลวิธีการเล่าเรื่องเกินความจริง กลวิธีการใช้ไหวพริบ กลวิธีการใช้ปมฉงนฉงาย กลวิธีการตอบโต้ กลวิธีการใช้ตรรกวิทยาผิดๆ กลวิธีการล้อเลียน กลวิธีการอาศัยความผิดพลาด กลวิธีการสร้างจากเรื่องสัปดน กลวิธีการจบเรื่องโดยทิ้งท้ายให้คิด กลวิธีการใช้ปริศนาคำทาย กลวิธีการให้ตัวอย่างหรือวิธีการ กลวิธีการเสนอความโง่เขลาของตัวละคร กลวิธีการเสนอความซื่อและความไร้เดียงสา กลวิธีการใช้อวด กลวิธีการใช้กลวง กลวิธีการสร้างความสับสนและกลวิธีการใช้เหตุการณ์บังเอิญ

กลวิธีที่สร้างจากภาษาสามารถแบ่งกลวิธีย่อยได้เป็น 7 กลวิธี ได้แก่ กลวิธีการใช้ภาษากำกวม กลวิธีการใช้ถ้อยคำแฝงนัย กลวิธีการพูดเปรียบเทียบ กลวิธีการออกเสียงคล้ายคลึงกัน กลวิธีการเล่นคำ กลวิธีการอธิบายความหมาย และกลวิธีการแปลภาษา

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อความท้ายรถ

2.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อความท้ายรถ

นริศรา เกตวัลห์ (2550: 66-72) ได้กล่าวถึงการใช้ภาษาที่ปรากฏอยู่ตามท้ายรถทุกประเภทว่าสามารถสะท้อนให้เห็นภาพของสังคมไทยในปัจจุบันได้ทั้งในด้านความเชื่อเรื่องบาปบุญ นรกสวรรค์ ความเชื่อทางโหราศาสตร์ ทัศนคติเกี่ยวกับการเลือกคู่ครอง พฤติกรรมของคนในสังคมทั้งดีและไม่ดี ปรัชญาในการดำเนินชีวิต สภาพปัญหาสังคมและปัญหาเศรษฐกิจ นอกจากนี้กลวิธีการใช้ภาษายังสอดแทรกอารมณ์ขึ้น การเสียดสีประชดประชัน และการให้คติเตือนใจไว้อีกด้วย

ธันวพร นาคอิม (2549: 102-116) ได้กล่าวถึงข้อความท้ายรถว่าเป็นงานเขียนที่มีถ้อยคำสั้นกะทัดรัด แต่สื่อความหมายได้ลึกซึ้งกว่ารูปภาษาที่ปรากฏ มีสัมผัสคล้องจองและมีจังหวะของเสียงในการเล่นคำจึงทำให้จดจำได้ง่าย ส่วนเนื้อหามักเป็นเรื่องใกล้ตัว เช่น การจราจร การระบุลักษณะของรถ การระบุที่มาของรถ การล้อเลียนเพื่อสื่ออารมณ์ขึ้น ความรักฉันคู่สาว สภาพเหตุการณ์บ้านเมือง เป็นต้น

เต็มสิริ บุญยสิงห์ (2526: 46-47) ได้กล่าวถึงการสอดแทรกอารมณ์ขึ้นในการกล่าวถึงเนื้อหาที่สะท้อนให้เห็นปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาความรัก ปัญหาสังคม ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นต้น เพื่อระบายความเครียดจากสภาพสังคมที่บีบคั้น อีกทั้งยังสามารถสร้างอารมณ์ขึ้นให้แก่ผู้คนบนท้องถนนได้ด้วย

จากบทความในวารสารวรรณศิลป์ของชมรมวรรณศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้กล่าวถึงข้อความทำยรถว่าเป็นแหล่งบันทึกความรู้สึกนึกคิดของกลุ่มคนรถที่มีต่อความเป็นไปในสังคม เนื้อหาสะท้อนให้เห็นความคิดเรื่องเพศ การกล่าวถึงผู้หญิงในแง่ของการเป็นเครื่องมือบำบัดความใคร่ การมีภรรยาหลายคน ปัญหาการครองชีพ ความเป็นคนรักสนุกไม่จริงจังต่อชีวิต การถือตนเองเป็นสำคัญ การให้ความสำคัญกับเงินและผู้หญิงว่าเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิต ในด้านการใช้ภาษามักใช้คำง่ายแต่มีน้ำหนักและความหมายในตัวเอง รูปประโยคไม่ซับซ้อนอาศัยการจัดจังหวะของคำสัมผัสทำให้น่าสนใจ ส่วนท่วงทำนองการเขียนมักมีลักษณะติดตลกที่ไม่รุนแรง (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2524: 18-24)

ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง (2523) ศึกษาข้อความทำยรถที่พบตามเส้นทางต่างๆ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลตามเส้นทางของถนนตั้งแต่ถนนมิตรภาพที่จังหวัดขอนแก่นจนถึงถนนพหลโยธินในกรุงเทพฯ ถนนสายต่างๆ ในกรุงเทพฯ และตั้งแต่บางแคเรื่อยไปตามถนนเพชรเกษมจนถึงจังหวัดสงขลาซึ่งได้ข้อมูลจากรถบรรทุก รถเมล์ รถสองแถว ห้างส้ม กำแพง เป็นต้น แล้วนำมาจำแนกเนื้อหาได้เป็น 7 ลักษณะ ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องครอบครัว เรื่องผู้หญิง เรื่องการขับรถ เรื่องปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เรื่องสุราและยาเสพติด เรื่องที่เป็นคติชีวิต และเรื่องที่เป็นคำเปรยหรือคำปน

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อความทำยรถ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อความทำยรถนั้นได้มีผู้ศึกษาและได้กล่าวถึงไว้ ดังนี้

ในด้านนิเทศศาสตร์ เจตยา วรปัญญาสกุล (2538) ศึกษาความหมายและบทบาทความสามารถของสื่อแผ่นติดขนาดเล็กประเภทถ้อยคำสำนวน ผลการศึกษาสรุปว่าสติ๊กเกอร์ประเภทถ้อยคำสำนวนในปัจจุบันมี 2 ลักษณะ คือ 1) สติ๊กเกอร์ประเภทถ้อยคำสำนวนแบบที่มีขายสำเร็จรูป 2) สติ๊กเกอร์ประเภทถ้อยคำสำนวนแบบสั่งตัดจากร้าน ซึ่งสติ๊กเกอร์ทั้งสองแบบต่างก็มีความคล้ายคลึงกันในด้านรูปแบบ กล่าวคือ นิยมเขียนด้วยลายมือ ทำตัวเอนเล็กน้อยเหมือนกัน ส่วนการใช้สีส้นนั้นสุดแล้วแต่ความพึงพอใจของผู้ผลิต ซึ่งสีที่ปรากฏจะไม่ส่งผลต่อความหมายของข้อความในสติ๊กเกอร์ ส่วนในด้านเนื้อหานั้นพบว่าเนื้อหาวาทกรรมที่นิยมนำเสนอมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาวาทกรรมในเรื่องความรักหนุ่มสาว รองลงมา ได้แก่ เนื้อหาวาทกรรมในเรื่องการประกาศและแสดงตนของผู้ส่งสาร และเนื้อหาวาทกรรมในเรื่องการจรรยาบรรณ และการขับขีตามลำดับ

ในแง่ของบทบาทความสามารถของสติ๊กเกอร์นั้น ถึงแม้ว่าสติ๊กเกอร์ประเภทถ้อยคำสำนวนจะเปิดโอกาสให้ชนทุกชั้น ทุกเพศ ทุกวัย ได้มีส่วนร่วมในการใช้และออกแบบสติ๊กเกอร์อย่างเต็มที่ไม่ว่าจะเป็นการแต่งข้อความโดยการเลียนแบบคำขวัญ สุภาษิต ชื่อภาพยนตร์ เนื้อร้องเพลง คำพูดในโฆษณาหรือแม้แต่การใช้คำหยาบหรือคำสองแง่สองง่ามก็ตาม แต่ปรากฏว่าคนที่เลือกใช้สีกลับมีแค่เพศชายชนชั้นล่างกลุ่มเดียวเท่านั้น ในขณะที่คนกลุ่มอื่นจะใช้สติ๊กเกอร์นี้เพื่อวัตถุประสงค์ใน

การประกาศและแสดงตนเท่านั้น ด้วยข้อจำกัดทางด้านผู้ใช้ซึ่งมักมีแต่ชนชั้นกลางเพศชายนี้จึงทำให้เนื้อหาที่นำเสนอเป็นเนื้อหาที่มาจากมุมมองของฝ่ายชายฝ่ายเดียวและเนื้อหาที่นำเสนอก็มักจะวนเวียนอยู่แต่เรื่องที่ตนสนใจ แต่อย่างไรก็ตามหากมองในแง่คุณภาพทางวัฒนธรรมที่ได้จากสื่อแล้วจะพบว่าสติกเกอร์ประเภทถ้อยคำสำนวนมีคุณค่าในฐานะที่สามารถสะท้อนสังคมและเป็นมรดกทางวัฒนธรรมให้แก่คนรุ่นต่อไปได้อีกด้วย

ส่วนศิริกุล ต้นกุล (2528) ศึกษาการใช้ภาษาที่ปรากฏในข้อความท้ายรถ โดยเก็บข้อมูลจากสติกเกอร์หรือข้อความท้ายรถที่เขียนอยู่ตามรถสองแถว รถบรรทุก รถเมล์ รถโดยสารประจำทางที่วิ่งระหว่างกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด และจากข้อความท้ายรถที่มีผู้รวบรวมไว้ ผลการศึกษาพบว่าในระยะแรกข้อความท้ายรถจะมีลักษณะบอกหรือระบายความในใจของชนชั้นแรงงานผู้ประกอบอาชีพขับรถออกมาตรงๆ ไม่มีสัมผัส เช่น “ขวัญใจน้องแดง” “รักสาวสวนแดง” เป็นต้น ในระยะต่อมาจึงได้พัฒนาให้มีสัมผัสคล้องจองเพื่อให้จดจำง่าย นอกจากนี้ยังสอดแทรกการประชดประชันเสียดสีเหน็บแนมเจ้าหน้าที่ตำรวจ การสะท้อนสภาพสังคมในช่วงนั้น การให้ข้อคิดคติสอนใจทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น การให้ความบันเทิงด้วยการนำคำหรือข้อความจากภาพยนตร์ ชื่อเพลง โฆษณาต่างๆ มาใช้หรือนำสำนวนภาษาิต คำพังเพย คำขวัญมาดัดแปลงเพื่อสร้างความสนุกสนาน ส่วนการใช้ภาษาที่ปรากฏในข้อความท้ายรถส่วนใหญ่มักใช้คำง่ายที่อ่านแล้วเข้าใจได้ทันที มีสัมผัสคล้องจองมีการใช้ภาพพจน์และสัญลักษณ์เพื่อระบายอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ ของตนออกมาทั้งอารมณ์ขัน ความเครียด ความโกรธ ฯลฯ นอกจากนี้ยังเพิ่มสีสันให้แก่ข้อความด้วยการใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันที่หลากหลาย ส่วนโลกทัศน์ของคนรถมักแสดงให้เห็นถึงการยอมรับในสภาพความเป็นผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่อยู่ในระดับต่ำของตนได้โดยมิได้แสดงความก้าวร้าวหรือต่อต้านในสภาพความเหลื่อมล้ำ

กล่าวโดยสรุป ข้อความท้ายรถเกิดขึ้นมาจากกลุ่มผู้ใช้แรงงานที่มีอาชีพเกี่ยวข้องกับขับรถต้องการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของตนออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ โดยอาจจะเขียนด้วยลายมือเขียน ซอด้วง สีฟัน หรือเป็นสติกเกอร์ก็ได้ ส่วนการใช้ภาษามักใช้คำง่าย สั้น กระชับรัดกุม มีสัมผัสคล้องจองทำให้จดจำง่าย รูปประโยคไม่ซับซ้อน หากมีอุปมาอุปไมยก็มักเปรียบเทียบกับสิ่งที่เข้าใจง่าย นอกจากการใช้ภาษาจะช่วยถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกแล้วยังทำให้เห็นความรู้สึกนึกคิดของกลุ่มคนรถที่มีต่อความเป็นไปในสังคมซึ่งสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมได้อีกด้วย เช่น ปัญหาการครองชีพ ปัญหาสังคม ปัญหาการจราจร เป็นต้น

จากการศึกษางานวิจัยทั้งหมดข้างต้นพบว่าในด้านการศึกษากลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในสื่อแต่ละประเภทอาจมีรายละเอียดของกลวิธีที่แตกต่างกันไปตามลักษณะเฉพาะ

ของสื่อแต่สิ่งที่ปรากฏร่วมกันคือวิธีการแบ่งประเภทของกลวิธีซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลวิธีหลัก ได้แก่ 1) กลวิธีทางศัพท์ซึ่งในที่นี้หมายถึงรวมถึงกลวิธีทางเสียงร่วมด้วย 2) กลวิธีทางปริศนา ทั้งนี้ เนื่องจากวิธีการสร้างอารมณ์ขันมิได้จำกัดแต่เฉพาะการเล่นกับองค์ประกอบภายในของรูปภาษาซึ่งประกอบด้วยคำ วลี ประโยคเท่านั้น แต่ยังต้องอาศัยการพิจารณาความหมายและการตีความของตัวบทที่อยู่นอกเหนือจากประโยคขึ้นไป หรือที่เรียกว่า “กลวิธีทางปริศนา” อย่างไรก็ตาม การเรียกชื่อของกลวิธีหลักๆ อาจแตกต่างกัน เช่น สรียา ทับทัน. 2551; ศิริพร ภักดีผาสุข. 2549 เรียกว่า “กลวิธีที่เกี่ยวข้องกับรูปและเสียง” และ “กลวิธีเกี่ยวกับความหมาย” ส่วนกาญจนา เจริญเกียรติบวร (2548) เรียกว่า “กลวิธีการเล่นคำ” และ “กลวิธีทางปริศนา”

นอกจากนี้แม้ว่างานวิจัยที่ผ่านมาจะศึกษาเกี่ยวกับตัวบทเรื่องตลกในสื่อหลายประเภทตลอดจนมีการนำทฤษฎีทางภาษาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ อาทิ จันทิมา หวังสมโชค (2549) ที่ใช้ทฤษฎีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์โดยนำแนวคิดด้านวัจนกรรมมาใช้วิเคราะห์เจตนาในการสื่ออารมณ์ขันในละครตลกสถานการณ์ของไทย กาญจนา เจริญเกียรติบวร (2548) ที่ใช้ทฤษฎีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์และอรรถศาสตร์มาใช้วิเคราะห์ความหมายและการตีความของเงื่อนไขความตลกเพื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขความตลกกับกลวิธีทางภาษา หรือกาญจนา ศรีสมุทร (2554) ที่ใช้ทฤษฎีทางอรรถศาสตร์มาวิเคราะห์คู่ความหมายแย้ง และใช้เงื่อนไขคู่ความหมายของรัสกิน (Raskin. 1985) เป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษา

แต่ทฤษฎีอารมณ์ขันที่ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการอธิบายการเกิดอารมณ์ขันกลับต่างกัน แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก เป็นกลุ่มงานวิจัยที่ไม่จำกัดทฤษฎีในการอธิบายการเกิดอารมณ์ขัน กล่าวคือ ใช้ทฤษฎีอารมณ์ขัน 3 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ ทฤษฎีความเหนือกว่า ทฤษฎีความผ่อนคลาย และทฤษฎีความไม่เข้ากัน เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น จันทิมา หวังสมโชค. 2549; วิภาพร กล้าวิทย์กิจ. 2548; สุดารัตน์ บัวศรี. 2547 เป็นต้น กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มงานวิจัยที่ใช้แนวคิดทฤษฎีทางภาษาศาสตร์มาวิเคราะห์ตัวบทเรื่องตลกที่มีความขัดแย้งกันทางความหมาย เช่น กาญจนา ศรีสมุทร. 2554; กาญจนา เจริญเกียรติบวร. 2548 เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ยังไม่พบว่าผู้ศึกษาข้อความทำยรถแนวขบขันด้วยแนวคิดทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงสนใจศึกษาว่าข้อความทำยรถประเภทขบขันมีลักษณะภาษาอย่างไร โดยจะศึกษาทางด้านลักษณะทางวากยสัมพันธ์ของข้อความเพื่อให้เข้าใจองค์ประกอบของข้อความและทำให้เห็นโครงสร้างภาษาของข้อความที่นำมาสร้างอารมณ์ขันและศึกษาว่าข้อความทำยรถประเภทขบขันใช้กลวิธีทางภาษาอย่างไร

บทที่ 3

ลักษณะภาษาที่ใช้ในข้อความท้ายรถ

จากการเก็บข้อมูลข้อความท้ายรถแล้วคัดเลือกข้อความท้ายรถประเภทขบขันตามแนวคิดเรื่องคู่ความหมายแย้งของรัสกิน (Raskin. 1985) พบการเกิดคู่ความหมายแย้งในลักษณะ [จริง / ไม่จริง] มากที่สุดพบจำนวน 156 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 39 เช่น “รถคันนี้เข้าโครงการฝากใบขับขี่ไว้กับตำรวจ (ห้ามจับ)” “ผิดเป็นครู ถูกเป็นศิษย์” “ฝ่าสัญญาณไฟแดง (ไม่)ปรับ1000บาท” เป็นต้น รองลงมา คือ คู่ความหมายแย้งในลักษณะ [เป็นไปได้ / เป็นไปไม่ได้] พบจำนวน 137 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 34.25 เช่น “รักแรกมีครั้งเดียว แต่โรเนียวได้หลายครั้ง” “ไม่ได้เจ้าชู้ แต่ไม่รู้จะเลือกใคร” “กรุณาอย่าขับใกล้ เดี่ยวอะไหล่จะหลุด” เป็นต้น และคู่ความหมายแย้งในลักษณะ [ปกติ / ไม่ปกติ] พบจำนวน 107 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 26.75 ตามลำดับ เช่น “น้องเมียนั่งหน้า ภรรยาที่นั่งหลัง” “เมียบังเกิดเกล้า” “เด็ก สตรีมีครรภ์ และหญิงชราห้ามนั่ง” เป็นต้น แต่เนื่องจากในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ของรัสกินในการคัดเลือกข้อมูลเท่านั้นเพื่อมุ่งศึกษาลักษณะภาษาและกลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความท้ายรถประเภทขบขัน ดังนั้นจึงไม่ได้ศึกษาการปรากฏของคู่ความหมายแย้งในข้อความท้ายรถประเภทขบขัน

ในบทนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โครงสร้างของข้อความท้ายรถประเภทขบขันโดยพบโครงสร้าง 3 แบบ คือ ข้อความท้ายรถประเภทขบขันที่มีโครงสร้างเป็นคำ พบจำนวน 19 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 4.75 ข้อความท้ายรถประเภทขบขันที่มีโครงสร้างเป็นวลี พบจำนวน 13 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 3.25 และข้อความท้ายรถประเภทขบขันที่มีโครงสร้างเป็นประโยค พบจำนวน 368 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 92 โดยพบข้อความท้ายรถประเภทขบขันที่มีโครงสร้างเป็นประโยคมากที่สุด

3.1 ข้อความท้ายรถประเภทขบขันที่เป็นคำ

ข้อความท้ายรถประเภทขบขันที่มีโครงสร้างเป็นคำพบเฉพาะโครงสร้างที่เป็นคำประสมซึ่งคำประสม หมายถึง คำที่เกิดขึ้นจากการนำหน่วยคำอิสระตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปมาประกอบเข้าด้วยกัน ทั้งนี้หน่วยคำที่นำมาประกอบเข้าด้วยกันนั้นมีความหมายต่างกันหรือไม่สัมพันธ์กันในลักษณะใดลักษณะหนึ่งและเมื่อนำมาประกอบกันเป็นคำใหม่แล้วจะมีความหมายใหม่ที่เหมือนหรือมีเค้าหรือนัยของความหมายของหน่วยคำที่นำมาประกอบเข้าด้วยกันอยู่ (วินัย ภูระหงษ์. 2531: 76)

จากการวิเคราะห์ข้อความท้ายรถประเภทขบขันที่มีโครงสร้างเป็นคำประสมพบว่า คำประสมที่สร้างขึ้นจะมีจำนวนคำตั้งแต่ 2 - 3 คำ ทำหน้าที่รวมกันเป็นคำ คือ คำนามหรือคำคุณศัพท์

มีจำนวน 19 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 4.75 โดยมีโครงสร้าง 4 แบบ ดังนี้ 1) นาม + นาม (3.25%) 2) นาม + กริยา + นาม (0.75%) 3) นาม + กริยา (0.5%) และ 4) คุณศัพท์ + คุณศัพท์ (0.25%)

3.1.1 นาม + นาม

นาม + นาม หมายถึง คำประสมที่มีโครงสร้างประกอบด้วยคำนามกับคำนาม เมื่อประกอบกันเข้าแล้วก็ยังคงจัดอยู่ในหมวดคำนาม แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของโครงสร้างจะพบว่า มี 2 ประเภท มีจำนวน 13 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 3.25 คือ คำนามตัวแรกเป็นคำหลัก ส่วนนามที่ตามมาเป็นส่วนขยาย เช่น “เมียดเวดดา” “ผัวบุญธรรม” “จรวดทางเรียบ” “เศรษฐีเงินดาวน์” “เศษเหล็กทางเรียบ” เป็นต้น และคำนามตัวหลังเป็นคำหลักแสดงความเป็นเจ้าของของคำนามตัวข้างหน้า เช่น “มือขวาพญายม” “ลูกจ้างเมีย” “ลูกเบนซ์” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(3) เมียดเวดดา

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “เมียดเวดดา” เป็นคำประสมที่เกิดจากการนำคำนาม 2 คำมารวมกัน คือ คำนาม “เมีย” เป็นคำหลัก มารวมกับคำนาม “เวดดา” ที่เป็นส่วนขยาย ซึ่งหมายถึง พวกชาวสวรรค์ที่มีดาทิพย์ หูทิพย์ และกินอาหารทิพย์ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 540) คำว่า “เมียดเวดดา” มิได้มีความหมายเรียงตามกันว่า เมียดเป็นเวดดาจริงๆ แต่เป็นการเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะของภรรยาที่เป็นผู้ที่มีสถานะที่ต้องเทิดทูน เคารพ หรือบูชา

ตัวอย่าง

(4) ผัวบุญธรรม

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “ผัวบุญธรรม” เป็นคำประสมที่เกิดจากการนำคำนามตัวแรก “ผัว” ที่เป็นคำหลัก มารวมกับคำนามที่เป็นส่วนขยาย “บุญธรรม” ซึ่งเป็นคำนามที่ใช้เรียกลูกที่ไม่ใช่ลูกที่แท้จริงแต่เป็นลูกของคนอื่นซึ่งเอามาเลี้ยงเป็นลูกของตัวเองว่า ลูกบุญธรรม (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 630) คำประสม “ผัวบุญธรรม” ให้ความหมายใหม่ว่าหมายถึง ผู้ชายที่ไม่ใช่สามีที่แท้จริงหากแต่เป็นชายอื่นที่เป็นชู้กับผู้หญิงที่มีสามีอยู่แล้ว

ตัวอย่าง

(5) มือขวาพญายม

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “มือขวาพญายม” เป็นคำประสมที่มีค่านามตัวหลัง “พญายม” เป็นคำหลักแสดงความเป็นเจ้าของค่านามที่เป็นส่วนขยายตัวข้างหน้า คือ “มือขวา” ซึ่งหมายถึงผู้ที่ใกล้ชิดไว้วางใจได้และมีความสามารถ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 865) คำว่า “มือขวาพญายม” มิได้มีความหมายตรงตามรูปคำว่าผู้ส่งสารเป็นคนสนิทของพญายมจริงๆ แต่มีความหมายใหม่ในเชิงเปรียบเทียบที่หมายถึง ผู้ส่งสารเป็นผู้ที่ทำงานด้านการเก็บศพมานานจนมีประสบการณ์หรือมีความชำนาญ โดยพิจารณาความหมายจากบริบทของข้อความที่ติดอยู่ท้ายรถร่วมกัฏญญู

ตัวอย่าง

(6) ลูกจ้างเมีย

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “ลูกจ้างเมีย” เป็นคำประสมที่ค่านามตัวหลัง “เมีย” เป็นคำหลักแสดงความเป็นเจ้าของค่านามตัวข้างหน้า คือ “ลูกจ้าง” ซึ่งทำหน้าที่เป็นส่วนขยาย และมีความหมายว่าผู้รับจ้างทำงานโดยได้รับค่าจ้างจากนายจ้าง (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 1022) คำว่า “ลูกจ้างเมีย” ให้ความหมายใหม่ที่ไม่ได้หมายถึงลูกจ้างของเมียจริงๆ แต่มีความหมายเป็นไปในเชิงการเปรียบเทียบว่าสามีทำงานทุกอย่างตามคำสั่งของภรรยาซึ่งเป็นเสมือนนายจ้างของตน

3.1.2 นาม + กริยา + นาม

จากข้อมูลข้อความท้ายรถประเภทพบค้นพบคำประสมแบบ นาม + กริยา + นาม หรือคำประสมที่มีโครงสร้างประกอบด้วยค่านาม คำกริยา และค่านาม โดยเมื่อประสมกันแล้วได้คำประสมในประเภทหมวดค่านาม เนื่องจากค่านามที่นำหน้าเป็นส่วนหลักของคำคำนั้น โดยพบจำนวน 3 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.75 ได้แก่ “ทางเลียงเมีย” “หน่วยกู้ชีพ” และ “รถรับส่งนักเรียน”

ตัวอย่าง

(7) ทางเลียงเม็ย

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “ทางเลียงเม็ย” เป็นคำประสมที่เกิดจากการนำคำนาม “ทาง” ซึ่งหมายถึง ที่สำหรับเดินไปเดินมา, แนวหรือพื้นที่ใช้สำหรับสัญจร (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 523) มาใช้เป็นคำหลักรวมกับส่วนขยายที่เป็นคำกริยา “เลียง” ซึ่งหมายถึง ลักษณะอาการที่เบี่ยงออกไปจากทางหรือแนวเดิม (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 1036) และคำนาม “เม็ย” แล้วเกิดเป็นคำประสมที่มีความหมายใหม่หมายถึง วิธีการหรือหนทางที่ผู้ส่งสารใช้หลบเลี่ยงภรรยา

ตัวอย่าง

(8) หน่วยกู่ชี้

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “หน่วยกู่ชี้” เป็นคำประสมที่เกิดจากการนำคำนาม “หน่วย” ซึ่งเป็นคำหลัก หมายถึง จำนวนหรือหมู่ที่นับเป็นหนึ่ง เช่น หน่วยอนุสภากาชาด (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 1241) มารวมกับส่วนขยายที่เป็นคำกริยา “กู่” ซึ่งหมายถึง ทำให้กลับคืนดีอย่างเดิม (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 137) และคำนาม “ชี้” ซึ่งหมายถึง กากอาหารที่ร่างกายไม่ต้องการแล้ว ขับถ่ายออกทางทวารหนัก, อุจจาระ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 189) แล้วเกิดเป็นคำประสมที่มีความหมายใหม่หมายถึง ผู้ที่มีอาชีพเกี่ยวกับการสูบล่อม

3.1.3 นาม + กริยา

จากข้อมูลข้อความท้ายรถประเภทขบขันพบคำประสมแบบ นาม + กริยาหรือคำประสมที่มีโครงสร้างประกอบด้วยคำนามกับคำกริยา โดยเมื่อประสมกันแล้วได้คำใหม่ในประเภทหมวดคำนาม และมีคำนามที่นำหน้าเป็นส่วนหลักของคำคำนั้น มีจำนวน 2 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.5 ได้แก่ “เศษเหล็กเคลื่อนที่” และ “หน่วยกู่ชี้ม”

ตัวอย่าง

(9) เศษเหล็กเคลื่อนที่

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “เศษเหล็กเคลื่อนที่” เป็นคำประสมที่เกิดจากการนำคำนามตัวแรกที่เป็นคำหลัก “เศษเหล็ก” ซึ่งหมายถึง ชิ้นส่วนของโลหะหรือเครื่องจักรกลที่ใช้ไม่ได้แล้ว เช่น

ชากรถยนต์ที่ถูกชนพังยับเยินถูกขายเป็นเศษเหล็ก (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 1107) มารวมกับ คำกริยา “เคลื่อนที่” ซึ่งทำหน้าที่เป็นส่วนขยาย แล้วให้ความหมายใหม่ในเชิงการเปรียบเทียบสภาพของรถเก่าที่ผ่านการใช้งานมานานว่าเหมือนกับเศษเหล็กที่เคลื่อนที่ได้

ตัวอย่าง

(10) หน่วยกู้ยืม

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “หน่วยกู้ยืม” เป็นคำประสมที่เกิดจากการนำคำนาม “หน่วย” ซึ่งหมายถึง จำนวนหรือหมู่ที่นับเป็นหนึ่ง เช่น หน่วยอนุสภาคภาษา (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 1241) มารวมกับส่วนขยายที่เป็นคำกริยา “กู้ยืม” ซึ่งหมายถึง ยืมเงินโดยให้ดอกเบี้ย (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 137) แล้วเกิดเป็นคำประสมที่มีความหมายใหม่หมายถึง บุคคลที่มีนิสัยชอบกู้หนี้ยืมสิน

3.1.4 คุณศัพท์ + คุณศัพท์

จากข้อมูลข้อความท้ายรถประเภทขบขันพบคำประสมแบบ คุณศัพท์ + คุณศัพท์ หรือ คำประสมที่มีโครงสร้างประกอบด้วยคำคุณศัพท์กับคำคุณศัพท์ที่เมื่อประสมกันแล้วยังคงได้คำที่อยู่ในหมวดคำคุณศัพท์ พบเพียงข้อความเดียวและมีลักษณะการปรากฏที่เฉพาะ คือ คำว่า “โสด (เฉพาะกิจ)” คิดเป็นร้อยละ 0.25

ตัวอย่าง

(11) โสด (เฉพาะกิจ)

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “โสด (เฉพาะกิจ)” เป็นคำประสมที่เกิดจากการนำคำคุณศัพท์ 2 คำ คือ “โสด” กับ “เฉพาะกิจ” มารวมกันแล้วเกิดความหมายใหม่ หมายถึง บุคคลที่อาจจะมีความรักหรือคู่สมรสแล้ว แต่ยังทำตัวเจ้าชู้เสมือนเป็นโสดเพียงชั่วคราว

3.2 ข้อความท้ายรถประเภทขบขันที่เป็นวลี

วลี หมายถึง กลุ่มคำที่เกิดจากการนำคำมาขยายคำหลัก ในเมื่อคำหลักมี 2 ชนิด คือ คำนาม และคำกริยา วลีจึงมี 2 ชนิดเช่นเดียวกัน คือ นามวลีและกริยาวลี ส่วนกลุ่มคำที่มีได้มีคำหลักเป็นส่วนประกอบสำคัญจะยังคงเรียกว่ากลุ่มคำไม่เรียกว่าวลี และจะเรียกคำหลักในฐานะส่วนประกอบ

สำคัญของวลีว่า “หน่วยหลัก” และเรียกคำอื่นๆ ในฐานะส่วนประกอบของวลีที่ขยายคำหลักว่า “หน่วยขยาย” (นววรรณ พันธุเมธา. 2554: 144)

นามวลี หมายถึง กลุ่มคำซึ่งมีค่านามเป็นส่วนประกอบสำคัญเรียกว่า “หน่วยหลัก” และมีส่วนประกอบอื่นๆ ขยายหน่วยหลักเรียกว่า “หน่วยขยาย” หน่วยขยายอาจเป็นคำหรือประโยค (นววรรณ พันธุเมธา. 2554: 145)

กริยาวลี หมายถึง กลุ่มคำซึ่งประกอบด้วยหน่วยหลักคือคำกริยาและหน่วยขยายซึ่งประกอบด้วยคำหรือประโยค (นววรรณ พันธุเมธา. 2554: 154)

จากการวิเคราะห์พบว่า ข้อความท้ายรถประเภทขบขันที่เป็นวลีพบเฉพาะโครงสร้างที่เป็นนามวลีเพียงโครงสร้างเดียว จำนวน 13 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 3.25 โดยทุกคำมีค่านามหลักคำเดียวกัน คือ คำว่า “วัตถุ” เช่น “วัตถุพังไว” “วัตถุเหม็นไว” “วัตถุเน่าไว” “วัตถุไปไว” “วัตถุโตไว” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(12) วัตถุพังไว

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “วัตถุพังไว” เป็นนามวลีที่มีหน่วยหลัก คือ ค่านาม “วัตถุ” และหน่วยขยายเป็นคำกริยา คือ “พัง” และคำขยาย คือ “ไว” เป็นนามวลีที่ให้ความหมายว่าเป็นรถที่มีสภาพเก่าเพราะเครื่องยนต์เสื่อมสภาพ

ตัวอย่าง

(13) วัตถุเน่าไว

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “วัตถุเหม็นไว” เป็นนามวลีที่มีหน่วยหลัก คือ ค่านาม “วัตถุ” และหน่วยขยายเป็นคำกริยา คือ “เน่า” และคำขยาย คือ “ไว” เป็นนามวลีที่ให้ความหมายว่าเป็นรถที่บรรทุกสิ่งๆ ที่เสียน้ำง่ายและมีกลิ่นเหม็น โดยพิจารณาความหมายจากบริบทของข้อความที่ติดอยู่ท้ายรถที่บรรทุกปลาสด

3.3 ข้อความท้ายรถประเภทขบชั้นที่เป็นประโยค

นอกจากข้อความท้ายรถประเภทขบชั้นจะมีลักษณะเป็นคำหรือวลีแล้วยังมีลักษณะเป็นประโยคด้วย แต่เนื่องจากข้อความท้ายรถประเภทขบชั้นส่วนใหญ่เป็นภาษาพูด ดังนั้นจึงมักพบการละประธานหรือย้ายกรรมมาขึ้นต้นประโยคเพื่อเน้นผู้ถูกกระทำ

จากการวิเคราะห์ประโยคตามแนวคิดของนworรณ พันธุเมธา (2554) พบข้อความท้ายรถประเภทขบชั้นที่เป็นประโยคทั้งหมดจำนวน 368 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 92 โดยประโยคแบ่งได้เป็น 3 ชนิด คือ 1) ประโยคกริยาเดียว (19.5%) 2) ประโยคหลายกริยา (4.25%) และ 3) ประโยคความรวม (68.25%)

3.3.1 ประโยคกริยาเดียว

ประโยคกริยาเดียว หมายถึง ประโยคที่มีหน่วยกริยา 1 หน่วย มีหน่วยนาม 1 หน่วย หรือมากกว่านั้น และอาจจะมีหน่วยเสริมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ (นworรณ พันธุเมธา. 2554: 207)

จากการวิเคราะห์ข้อความท้ายรถประเภทขบชั้นพบว่า มีประโยคกริยาเดียวจำนวน 78 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 19.5 แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคกริยาเดียว (18.75%) และ 2) ประโยคกริยาเดียวซับซ้อน (0.75%)

3.3.1.1 ประโยคกริยาเดียว

จากการวิเคราะห์พบโครงสร้างประโยคกริยาเดียวมีลักษณะแบบประโยคปกติ คือ มีประธานอยู่ต้นประโยคเสมอ ส่วนกรรมซึ่งอยู่หลังกริยานั้นจะปรากฏหรือไม่ก็ได้ ดังนั้นจึงมีโครงสร้างแบบ ประธาน กริยา (กรรม) แต่เมื่อต้องการเน้นกริยาหรือกรรมก็อาจเลือกกริยาหรือกรรมไว้ต้นประโยคได้ พบจำนวน 75 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 18.75 ซึ่งมีรูปประโยคแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคสมบุรณ์ (11.75%) และ 2) ประโยคไม่สมบุรณ์ (7%)

1) ประโยคสมบุรณ์

ประโยคสมบุรณ์ หมายถึง ประโยคที่มีส่วนประกอบซึ่งเรียกว่าหน่วยประโยคอยู่ 2 ชนิด คือ หน่วยนามและหน่วยกริยา และบางประโยคอาจจะมีหน่วยเสริมหรือหน่วยเชื่อมด้วยก็ได้ ซึ่งโดยปกติประโยคกริยาเดียวในภาษาไทยจะมีแบบประโยค คือ ประธาน กริยา (กรรม) (ปัจจัยเกี่ยวข้อง) แต่หากต้องการเน้นกรรมก็อาจเลือกกรรมมาไว้ต้นประโยคได้ ส่วนรายละเอียดว่าหน่วยนามใดทำหน้าที่เป็นประธาน กรรม หรือปัจจัยเกี่ยวข้องในประโยค (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในบทที่ 2)

จากการวิเคราะห์พบว่า ประโยคกริยาเดียวที่เป็นประโยคสมบุรณ์มีจำนวน 47 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 11.75 โดยมีโครงสร้างของประโยค 4 แบบ คือ 1) ประธาน + กริยา + กรรม (6.5%) 2) กรรม + ประธาน + กริยา (2.5%) 3) ประธาน + กริยา (2.25%) และ 4) ประธาน + กริยา + ปัจจัยเกี่ยวข้อง (0.5%)

1.1 ประธาน + กริยา + กรรม

จากการวิเคราะห์พบประโยคกริยาเดียวที่มีโครงสร้างแบบ ประธาน + กริยา + กรรม มีจำนวน 26 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 6.5 เช่น “รถคันนี้ใช้พลังงานนิวเคลียร์” “รถคันนี้มีเด็ก (พาณิชย์)” “รถคันนี้สีหญิง” “รถคันนี้เติมน้ำมันเครื่องบินเท่านั้น” “คนผู้เมีย!” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(14) รถคันนี้ใช้พลังงานนิวเคลียร์

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “รถคันนี้ใช้พลังงานนิวเคลียร์” มีหน่วยนามบอกผู้ทำ “รถคันนี้” ทำหน้าที่เป็นประธาน มีหน่วยกริยา “ใช้” ทำหน้าที่เป็นกริยา และมีหน่วยนามบอกผู้ถูก “พลังงานนิวเคลียร์” ทำหน้าที่เป็นกรรม

ตัวอย่าง

(15) รถคันนี้มีเด็ก (พาณิชย์)

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “รถคันนี้มีเด็ก (พาณิชย์)” มีหน่วยนามบอกผู้มีสภาพ “รถคันนี้” ทำหน้าที่เป็นประธาน มีหน่วยกริยา “มี” ทำหน้าที่เป็นกริยา และมีหน่วยนามบอกผู้เสริม “เด็ก (พาณิชย์)” ทำหน้าที่เป็นกรรม

ตัวอย่าง

(16) รถคันนี้สีหญิง

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “รถคันนี้สีหญิง” มีหน่วยนามบอกผู้ทำ “รถคันนี้” ทำหน้าที่เป็นประธาน มีหน่วยกริยา “สี” ทำหน้าที่เป็นกริยา และมีหน่วยนามบอกผู้ถูก “หญิง” ทำหน้าที่เป็นกรรม

1.2 กรรม + ประธาน + กริยา

จากการวิเคราะห์พบประโยคกริยาเดียวที่มีโครงสร้างแบบ กรรม + ประธาน + กริยา มีจำนวน 10 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 2.5 เช่น “รถคันนี้เกวียนยังแขง”

“ตูดซ้ำใครอย่าแตะ” “รถคันนี้เต้ายังนำ” “รถคันนี้สีกากืออย่ายุ่ง” เป็นต้น โครงสร้างนี้เป็นการย้ายกรรมมาไว้ต้นประโยคเพื่อเน้นผู้ถูกกระทำ

ตัวอย่าง

(17) รถคันนี้เกวียนยังแซง

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “รถคันนี้เกวียนยังแซง” ปรากฏหน่วยนามบอกผู้ถูก “รถคันนี้” ต้นประโยคซึ่งทำหน้าที่เป็นกรรมของหน่วยกริยา “ยังแซง” และมีหน่วยนามบอกผู้ทำ “เกวียน” ทำหน้าที่เป็นประธาน

ตัวอย่าง

(18) ตูดซ้ำใครอย่าแตะ

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “ตูดซ้ำใครอย่าแตะ” ปรากฏหน่วยนามบอกผู้ถูก “ตูดซ้ำ” ต้นประโยคซึ่งทำหน้าที่เป็นกรรมของหน่วยกริยา “อย่าแตะ” และมีหน่วยนามบอกผู้ทำ “ใคร” ทำหน้าที่เป็นประธาน

ตัวอย่าง

(19) รถคันนี้เต้ายังนำ

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “รถคันนี้เต้ายังนำ” ปรากฏหน่วยนามบอกผู้ถูก “รถคันนี้” ต้นประโยคซึ่งทำหน้าที่เป็นกรรมของหน่วยกริยา “ยังนำ” และมีหน่วยนามบอกผู้ทำ “เต่า” ทำหน้าที่เป็นประธาน

1.3 ประธาน + กริยา

จากการวิเคราะห์พบประโยคกริยาเดียวที่มีโครงสร้างแบบ ประธาน + กริยา มีจำนวน 9 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 2.25 เช่น “สืบแปดล้อย่อมตัวมา” “รถคันนี้สีแดง” “เบนซ์ปลอมตัวมา” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(20) สิบแปดล้อปลอมตัวมา

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “สิบแปดล้อปลอมตัวมา” มีหน่วยนามบอกผู้ทำ “สิบแปดล้อ” ทำหน้าที่เป็นประธาน และมีหน่วยกริยา “ปลอมตัวมา” ทำหน้าที่เป็นกริยาของประโยค

ตัวอย่าง

(21) รถคันนี้สีแดง

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “รถคันนี้สีแดง” มีหน่วยนามบอกผู้มีสภาพ “รถคันนี้” ทำหน้าที่เป็นประธาน และมีหน่วยกริยา “สีแดง” ทำหน้าที่เป็นกริยา

1.4 ประธาน + กริยา + ปัจจัยเกี่ยวข้อง

จากการวิเคราะห์พบประโยคกริยาเดียวที่มีโครงสร้างแบบ ประธาน + กริยา + ปัจจัยเกี่ยวข้อง มีจำนวน 2 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.5 ได้แก่ “รถคันนี้เคลื่อนที่ด้วยเวทมนต์” และ “รถคันนี้ขับเคลื่อนด้วยแอลกอฮอล์”

ตัวอย่าง

(22) รถคันนี้เคลื่อนที่ด้วยเวทมนต์

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “รถคันนี้เคลื่อนที่ด้วยเวทมนต์” มีหน่วยนามบอกผู้ทำ “รถคันนี้” ทำหน้าที่เป็นประธาน มีหน่วยกริยา “เคลื่อนที่” ทำหน้าที่เป็นกริยา และมีหน่วยนามบอกเครื่องมือ “ด้วยเวทมนต์” ทำหน้าที่เป็นปัจจัยเกี่ยวข้อง

2) ประโยคไม่สมบูรณ์

ประโยคไม่สมบูรณ์ หมายถึง ประโยคที่ขาดหน่วยนามหรือหน่วยกริยา หน่วยใดหน่วยหนึ่งซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญของประโยค

จากการวิเคราะห์ข้อความท้ายรถประเภทขบขันพบว่า ประโยคไม่สมบูรณ์จะเป็นประโยคที่มีการละหน่วยนามที่ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคเพื่อเน้นการกระทำ หน่วยนามที่ละไปในั้นอาจสันนิษฐานได้จากความสัมพันธ์กับหน่วยกริยา พบจำนวน 28 ข้อความ

คิดเป็นร้อยละ 7 เช่น “กำพำเมีย” “อย่าจูบตูดหนู” “ใช้ในทุ่งนาเท่านั้น” “รับเฉพาะผู้หญิงผ่านศึก” “กำพำเงิน” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(23) กำพำเมีย

จากตัวอย่าง ข้อความนี้มีหน่วยกริยาซึ่งเป็นคำกริยาแสดงสภาพ “กำพำ” อยู่ต้นประโยค ซึ่งปกติคำนี้มักใช้กับคน หมายถึง ไร่บิตามารดาเลี้ยงดูแต่เล็ก, (โบ) ร้างลูกร้างเมีย (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 122) ดังนั้นจึงอาจสันนิษฐานได้ว่าหน่วยนามที่ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคแต่ไม่ปรากฏ คือ หน่วยนามบอกผู้มีสภาพ “ผม” ที่เป็นผู้ชายที่มีสถานภาพโสดอยู่ในภาวะที่ไม่มีใครหรือเป็นผู้ชายที่เป็นหม้าย

ตัวอย่าง

(24) อย่าจูบตูดหนู

จากตัวอย่าง ข้อความนี้มีหน่วยกริยาซึ่งเป็นคำกริยาแสดงอาการ “อย่าจูบ” อยู่ต้นประโยค ซึ่งคำว่า “จูบ” ในที่นี้ไม่ได้หมายถึง กริยาอาการของคนที่เขาจุมกสัมผัสผู้สุดแสดงความรักหรือความใคร่ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 320) แต่น่าจะหมายถึง ขับรถชนทำยรถ เนื่องจากเป็นข้อความที่ติดอยู่ที่รถ ดังนั้นข้อความส่วนใหญ่จึงน่าจะเกี่ยวข้องกับสถานการณ์บนท้องถนน และเมื่อพิจารณาจากบริบทของข้อความ “อย่าจูบตูดหนู” อาจตีความได้ว่าคนขับรถคันนี้อาจต้องการเตือนไม่ให้คนที่ขับรถตามหลังมาขับรถเข้ามาใกล้รถของตนมากเกินไปเพราะอาจจะเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ดังนั้นจึงอาจสันนิษฐานได้ว่าหน่วยนามที่ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคแต่ไม่ปรากฏ คือ หน่วยนามบอกผู้ทำ ซึ่งเป็นคนขับรถคันอื่น

3.3.1.2 ประโยคกริยาเดี่ยวซับซ้อน

นอกจากนี้ยังพบว่าประโยคกริยาเดี่ยวบางประโยคมีลักษณะซับซ้อน กล่าวคือ มีประโยคขยายอยู่ในประโยคดังกล่าวซึ่งเรียกว่า “ประโยคกริยาเดี่ยวซับซ้อน” ในงานวิจัยนี้พบเพียงประเภทเดียว คือ ประโยคกริยาเดี่ยวที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม โดยพบว่าทั้งประโยคหลักและประโยคขยายมีรูปประโยคแบบประโยคละประธานเพียงลักษณะเดียว พบจำนวนทั้งหมด 3 ข้อความ

คิดเป็นร้อยละ 0.75 ได้แก่ “รับสมัครคนขับหน้าตาดี มีดีกรีนักเรียนนอก” “รับสมัครก๊ิกหลายอัตรา ไม่จำเป็นต้องมีประสบการณ์” และ “รถคันนี้จำกัดความเร็วที่ 60 คดี/ปี”

ตัวอย่าง

(25) รับสมัครคนขับหน้าตาดี มีดีกรีนักเรียนนอก

จากตัวอย่าง ประโยคหลัก คือ “รับสมัครคนขับหน้าตาดี” เป็นประโยคละประธานที่ขึ้นต้น ประโยคด้วยหน่วยกริยาซึ่งเป็นคำกริยาแสดงอาการ “รับสมัคร” ซึ่งหมายถึง รับผู้ที่มาสมัครเข้าทำงาน ดังนั้นหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคจึงเป็นหน่วยงานบอกผู้ทำที่เป็นบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ในที่นี้จะหมายถึงผู้ส่งสาร ส่วน “มีดีกรีนักเรียนนอก” เป็นประโยคย่อยที่มาขยายกรรมของประโยคหลัก คือ “คนขับหน้าตาดี”

ตัวอย่าง

(26) รับสมัครก๊ิกหลายอัตรา ไม่จำเป็นต้องมีประสบการณ์

จากตัวอย่าง ประโยคหลัก คือ “รับสมัครก๊ิกหลายอัตรา” เป็นประโยคละประธานที่ขึ้นต้น ประโยคด้วยหน่วยกริยาซึ่งเป็นคำกริยาแสดงอาการ “รับสมัคร” ซึ่งหมายถึง รับผู้ที่มาสมัครเข้าทำงาน ดังนั้นหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคจึงเป็นหน่วยงานบอกผู้ทำที่เป็นบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ในที่นี้จะหมายถึงผู้ส่งสาร ส่วน “ไม่จำเป็นต้องมีประสบการณ์” เป็นประโยคย่อยที่มาขยายกรรมของประโยคหลัก คือ “ก๊ิก”

3.3.2 ประโยคหลายกริยา

ประโยคหลายกริยา หมายถึง ประโยคที่มีหน่วยกริยาตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปโดยหน่วยกริยาในประโยคหลายกริยาจะสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดแยกจากกันไม่ได้ หน่วยกริยาที่แยกจากกันไม่ได้จะมีคำกริยาที่มีลักษณะพิเศษ คือ เมื่อปรากฏลำพังกับเมื่อมีคำกริยาอื่นตาม ความหมายจะต่างกัน (นววรรณ พันธุเมธา. 2554: 232)

ประโยคหลายกริยาที่ปรากฏในข้อความทำยรถประเภทขบขันพบว่า ส่วนใหญ่เป็นประโยคไม่สมบูรณ์โดยมีการละประธานที่ขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยา พบเฉพาะกริยา “รับ” จำนวน 17 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 4.25 เช่น “รับซ่อมเม็ยก่า” “รับเจาะหอย” “รับแก้ทอมที่วราชอาณาจักร” “รับออกแบบบุตรธิดาที่วราชอาณาจักร” “รับปรึกษาปัญหาค่าหน่วยกิต” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(27) รับซ่อมเม็ยก่า

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “รับซ่อมเม็ยก่า” เป็นประโยคละประธานที่ขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยาเรียงกัน 2 หน่วย คือ “รับ” กับ “ซ่อม” ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดแยกจากกันไม่ได้ และตามด้วยหน่วยนามบอกผู้ถูก “เม็ยก่า” ที่ทำหน้าที่เป็นกรรม หากตีความตามถ้อยคำในบริบทนี้น่าจะหมายถึง ผู้ส่งสารรับจ้างเปลี่ยนโฉมภรรยาของผู้ว่าจ้างให้ดูสาวขึ้น ประธานของประโยคที่ละไปน่าจะหมายถึงผู้ส่งสารที่เป็นผู้ที่ขับรถคันดังกล่าว

ตัวอย่าง

(28) รับเจาะหอย

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “รับเจาะหอย” เป็นประโยคละประธานที่ขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยาเรียงกัน 2 หน่วย คือ “รับ” กับ “เจาะ” ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดแยกจากกันไม่ได้ และตามด้วยหน่วยนามบอกผู้ถูก “หอย” ที่ทำหน้าที่เป็นกรรม หากตีความตามถ้อยคำในบริบทนี้คำว่า “หอย” น่าจะหมายถึง คำที่ใช้เรียกแทนอวัยวะของผู้หญิงมากกว่าการกล่าวถึงหอยที่เป็นสัตว์ชนิดหนึ่งในที่นี้หมายถึงผู้ส่งสารรับมีเพศสัมพันธ์กับผู้ว่าจ้างที่เป็นผู้หญิง ดังนั้นประธานของประโยคที่ละไปน่าจะหมายถึงผู้ส่งสารที่เป็นผู้ที่ขับรถคันดังกล่าว

ตัวอย่าง

(29) รับแก้ทอมทั่วราชอาณาจักร

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “รับแก้ทอมทั่วราชอาณาจักร” เป็นประโยคละประธานที่ขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยาเรียงกัน 2 หน่วย คือ “รับ” กับ “แก้...ทั่วราชอาณาจักร” ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดแยกจากกันไม่ได้ และตามด้วยหน่วยนามบอกผู้ถูก “ทอม” ที่ทำหน้าที่เป็นกรรม หากตีความตามถ้อยคำในบริบทนี้น่าจะหมายถึง ผู้ส่งสารรับมีเพศสัมพันธ์กับผู้ว่าจ้างที่เป็นทอมเพื่อทำให้ผู้ว่าจ้างเปลี่ยนรสนิยมทางเพศมาเป็นแบบหญิงรักชาย ดังนั้นประธานของประโยคที่ละไปน่าจะหมายถึงผู้ส่งสารที่เป็นผู้ที่ขับรถคันดังกล่าว

3.3.3 ประโยคความรวม

ประโยคความรวม หมายถึง ประโยคที่มีหน่วยกริยาตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปโดยหน่วยกริยาในประโยคความรวมมิได้สัมพันธ์กันใกล้ชิดเท่าประโยคหลายกริยา (นววรรณ พันธุเมธา. 2554: 238)

จากการวิเคราะห์พบว่า ประโยคความรวมที่ปรากฏในข้อความทำยรถประเภทขบขันมีจำนวน 273 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 68.25 แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อม (19.25%) และ 2) ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อม (49%)

3.3.3.1 ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อม

ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมที่พบในข้อความทำยรถประเภทขบขันจะประกอบด้วยประโยคกริยาเดียว 2-4 ประโยคและมีหน่วยเชื่อมคั่นอยู่ระหว่างวรรคเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของหน่วยกริยาให้ชัดเจนขึ้น

ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมมีจำนวน 77 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 19.25 แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ 1) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกความขัดแย้ง (11.75%) 2) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเวลา (4%) 3) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเหตุ (3%) และ 4) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเงื่อนไข (0.5%)

1) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกความขัดแย้ง

จากการวิเคราะห์ข้อความทำยรถประเภทขบขันพบว่า ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกความขัดแย้งจะมีคำเชื่อมบอกความขัดแย้ง “แต่” เชื่อมระหว่างประโยคเพื่อแสดงความสัมพันธ์ทางความหมายที่ขัดแย้งกัน ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกความขัดแย้งมีจำนวนทั้งหมด 47 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 11.75 โดยมีโครงสร้างของประโยคแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะ คือ 1) ประโยคไม่สมบูรณ์ + ประโยคไม่สมบูรณ์ + (ประโยคไม่สมบูรณ์) มีจำนวน 19 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 4.75 เช่น “รักรถ แต่ไม่แสดงออก” “ไม่ใช่คนใจง่าย แต่ได้ไม่ยาก” “ไม่ได้ซึ่งแต่วิ่งตามเวลา” “สู้งาน สู้อีวิต แต่ไม่คิดสู้อเมีย” 2) ประโยคสมบูรณ์ + ประโยคไม่สมบูรณ์ มีจำนวน 11 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 2.75 เช่น “เมียดู แต่น่ารัก” “รถแรง แต่แข่งไม่เป็น” “รถแรง แต่ไม่รีบ” 3) ประโยคสมบูรณ์ + ประโยคสมบูรณ์ มีจำนวน 10 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 2.5 เช่น “สุราไม่ได้สร้างวีรบุรุษ แต่วีรบุรุษก็ขาดสุราไม่ได้” “ข้าไม่ชอบชั้ดต้ม แต่ข้าชอบชั้ดเด็ก” “เธอนั่งเป็นดั่งตุ๊กตา แต่ภรรยา นั่งเป็นดั่งผ้ายันต์” 4) ประโยคไม่สมบูรณ์ + ประโยคสมบูรณ์ มีจำนวน 7 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 1.75 เช่น “แอบรักน้องเมีย แต่น้องเมียไปเกณฑ์ทหาร” “ไม่เมาเหล้าแล้ว แต่เรายังเมาเบียร์” “ไม่ได้เจ้าชู้ แต่เนื้อคู่มันเยอะ” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(30) รักรถ แต่ไม่แสดงออก

ประโยคแรก: (ผม) รักรถ

ประโยคที่สอง: (ผม) ไม่แสดงออก

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “รักรถ แต่ไม่แสดงออก” เป็นประโยคความรวมที่ประกอบด้วยประโยคกริยาเดียว 2 ประโยค คือ ประโยคแรก “รักรถ” และประโยคที่สอง “ไม่แสดงออก” ซึ่งทั้งสองประโยคเป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยาและละประธานตัวเดียวกันซึ่งในที่นี้จะหมายถึงเจ้าของรถหรือคนขับรถคันดังกล่าว โดยมีคำว่า “แต่” เป็นคำเชื่อมบอกความขัดแย้ง

ตัวอย่าง

(31) สู้งาน สู้อีวิต แต่ไม่คิดสู้อเมีย

ประโยคแรก: (ผม) สู้งาน

ประโยคที่สอง: (ผม) สู้อีวิต

ประโยคที่สาม: (ผม) ไม่คิดสู้อเมีย

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “สู้งาน สู้อีวิต แต่ไม่คิดสู้อเมีย” เป็นประโยคความรวมที่ประกอบด้วยประโยคกริยาเดียว 3 ประโยค คือ ประโยคแรก “สู้งาน” ประโยคที่สอง “สู้อีวิต” และประโยคที่สาม “สู้อเมีย” ซึ่งทั้งสามประโยคเป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยาและละประธานตัวเดียวกันซึ่งในที่นี้จะหมายถึงเจ้าของรถหรือคนที่ขับรถคันดังกล่าว โดยมีคำว่า “แต่” เป็นคำเชื่อมบอกความขัดแย้ง

ตัวอย่าง

(32) เมียดู แต่น่ารัก

ประโยคแรก: เมียดู

ประโยคที่สอง: (เมียดู) น่ารัก

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “เมียดู แต่น่ารัก” เป็นประโยคความรวมที่ประกอบด้วยประโยคกริยาเดียว 2 ประโยค คือ ประโยคแรก “เมียดู” เป็นประโยคสมบุรณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยนามบอกผู้มีสภาพ “เมียดู” ทำหน้าที่เป็นประธาน หน่วยกริยา “ดู” ทำหน้าที่เป็นกริยา ส่วนประโยคที่สอง “น่ารัก” เป็นประโยคละประธาน คือ “เมียดู” ประโยคกริยาเดียวทั้ง 2 ประโยครวมกัน โดยมีคำว่า “แต่” เป็นคำเชื่อมบอกความขัดแย้ง

ตัวอย่าง

(33) สุราไม่ได้สร้างวีรบุรุษ แต่วีรบุรุษก็ขาดสุราไม่ได้

ประโยคแรก: สุราไม่ได้สร้างวีรบุรุษ

ประโยคที่สอง: วีรบุรุษขาดสุราไม่ได้

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “สุราไม่ได้สร้างวีรบุรุษ แต่วีรบุรุษก็ขาดสุราไม่ได้” เป็นประโยคความรวมที่ประกอบด้วยประโยคกริยาเดียว 2 ประโยค คือ ประโยคแรก “สุราไม่ได้สร้างวีรบุรุษ” เป็นประโยคสมบุรณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยนามบอกผู้ทำ “สุรา” ทำหน้าที่เป็นประธาน หน่วยกริยา “ไม่ได้สร้าง” ทำหน้าที่เป็นกริยา และหน่วยนามบอกผล “วีรบุรุษ” ทำหน้าที่เป็นกรรม ประโยคที่สอง “วีรบุรุษขาดสุราไม่ได้” เป็นประโยคสมบุรณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยนามบอกผู้มีสภาพ “วีรบุรุษ” ทำหน้าที่เป็นประธาน หน่วยกริยา “ขาด...ไม่ได้” ทำหน้าที่เป็นกริยา และหน่วยนามบอกผู้เสริม “สุรา” ทำหน้าที่เป็นกรรม โดยมีคำว่า “แต่...ก็” เป็นคำเชื่อมบอกความขัดแย้ง

ตัวอย่าง

(34) ไม่เมาเหล้าแล้ว แต่เรายังเมาเบียร์

ประโยคแรก: (เรา) ไม่เมาเหล้าแล้ว

ประโยคที่สอง: เรายังเมาเบียร์

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “ไม่เมาเหล้าแล้ว แต่เรายังเมาเบียร์” เป็นประโยคความรวมที่ประกอบด้วยประโยคกริยาเดียว 2 ประโยค คือ ประโยคแรก “ไม่เมาเหล้าแล้ว” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์โดยการละประธานและขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยา “ไม่เมา...แล้ว” ส่วนประโยคที่สอง “เรายังเมาเบียร์” เป็นประโยคสมบูรณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยนามบอกผู้มีสภาพ “เรา” ทำหน้าที่เป็นประธาน หน่วยกริยา “ยังเมา” ทำหน้าที่เป็นกริยา และหน่วยนามบอกผู้เสริม “เหล้า” ทำหน้าที่เป็นกรรม โดยมีคำว่า “แต่” เป็นคำเชื่อมบอกความขัดแย้ง ดังนั้นประธานของประโยคแรกที่จะไปจึงน่าจะเป็นคนเดียวกันที่หมายถึงเจ้าของรถหรือคนที่ขับรถคันดังกล่าว

2) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเวลา

จากการวิเคราะห์ข้อความทำรถประเภทขบขันพบว่า ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเวลามักจะมีคำเชื่อม “ก็” “แล้ว” ช่วยบอกความสัมพันธ์ทางเวลาแสดงให้เห็นลำดับการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ว่าเกิดขึ้นก่อน-หลังกันอย่างไร ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเวลามีจำนวนทั้งหมด 16 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 4 โดยมีโครงสร้างของประโยคแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคไม่สมบูรณ์ + ประโยคไม่สมบูรณ์ มีจำนวน 10 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 2.5 เช่น “จงซื้อสัตว์กับแฟนตัวเอง แล้วจงครั้นเครงกับแฟนคนอื่น” “ขับเร็วกว่านี้ แล้วปวดหัว” 2) ประโยคไม่สมบูรณ์ + ประโยคสมบูรณ์ มีจำนวน 6 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 1.5 เช่น “พลาดจากห้อง ฟឹก็จ้องกระเทย” “ขาดฉัน แล้วเธอจะรู้ดี” “ไต่เอทหน่อย เราก็กลายเป็นพอร์ชแล้ว” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(35) จงซื้อสัตย์กับแฟนตัวเอง แล้วจงดรีนเครงกับแฟนคนอื่น

ประโยคแรก: (คุณ) จงซื้อสัตย์กับแฟนตัวเอง

ประโยคที่สอง: (คุณ) จงดรีนเครงกับแฟนคนอื่น

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “จงซื้อสัตย์กับแฟนตัวเอง แล้วจงดรีนเครงกับแฟนคนอื่น” เป็นประโยคความรวมที่ประกอบด้วยประโยคกริยาเดียว 2 ประโยค คือ ประโยคแรก “จงซื้อสัตย์กับแฟนตัวเอง” เป็นประโยคละประธานที่ขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยา “จงซื้อสัตย์” เป็นประโยคสั่งให้ผู้อ่านกระทำตาม ดังนั้นประธานของประโยคที่ละไปจึงเป็นคำบอกบุรุษที่ 2 ส่วนประโยคที่สอง “จงดรีนเครงกับแฟนคนอื่น” ก็เป็นประโยคละประธานเช่นกันที่ขึ้นต้นด้วยกริยา “จงดรีนเครง” อยู่ในรูปประโยคคำสั่ง ดังนั้นประธานของประโยคที่ละไปจึงเป็นคำบอกบุรุษที่ 2 โดยมีคำว่า “แล้ว” เป็นคำเชื่อมบอกความสัมพันธ์ทางเวลาของเหตุการณ์

ตัวอย่าง

(36) ขับเร็วกว่านี้ แล้วปุดหัว

ประโยคแรก: (ผม) ขับ (รถ) เร็วกว่านี้

ประโยคที่สอง: (ผม) ปุดหัว

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “ขับเร็วกว่านี้ แล้วปุดหัว” เป็นประโยคความรวมที่ประกอบด้วยประโยคกริยาเดียว 2 ประโยค คือ ประโยคแรก “ขับเร็วกว่านี้” และประโยคที่สอง “ปุดหัว” ซึ่งทั้งสองประโยคเป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยาและละประธานตัวเดียวกันซึ่งในที่นี้น่าจะหมายถึงเจ้าของรถหรือคนที่ขับรถคันดังกล่าว โดยมี “แล้ว” เป็นคำเชื่อมบอกความสัมพันธ์ทางเวลาของเหตุการณ์

ตัวอย่าง

(37) พลาดจากน้อง พี่ก็จ้องกระเทย

ประโยคแรก: (พี่) พลาดจากน้อง

ประโยคที่สอง: พี่จ้องกระเทย

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “พลาดจากน้อง พี่ก็จ้องกระเทย” เป็นประโยคความรวมที่ประกอบด้วยประโยคกริยาเดียว 2 ประโยค คือ ประโยคแรก “พลาดจากน้อง” เป็นประโยคละประธาน คือ “พี่” ที่ขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยา “พลาด” และตามด้วยหน่วยนามบอกแหล่งเดิม “จากน้อง” ซึ่งเป็นหน่วยนามที่บอกแหล่งเดิมก่อนที่จะมีการเปลี่ยนเป้าหมายใหม่ ส่วนประโยคที่สอง “พี่จ้องกระเทย” เป็นประโยคสมบุรณ์ที่บ่งบอกประธานอย่างชัดเจนที่เป็นหน่วยนามบอกผู้ทำ “พี่” ตามด้วยหน่วยกริยา “จ้อง” ทำหน้าที่เป็นกริยา และหน่วยนามบอกจุดหมาย “กระเทย” โดยมีคำว่า “ก็” เป็นคำเชื่อมบอกความสัมพันธ์ทางเวลาของเหตุการณ์

ตัวอย่าง

(38) ขาดฉัน แล้วเธอจะรู้สึกดี

ประโยคแรก: (เธอ) ขาดฉัน

ประโยคที่สอง: เธอจะรู้สึกดี

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “ขาดฉัน แล้วเธอจะรู้สึกดี” เป็นประโยคความรวมที่ประกอบด้วยประโยคกริยาเดียว 2 ประโยค คือ ประโยคแรก “ขาดฉัน” เป็นประโยคละประธาน คือ “เธอ” ที่ขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยา “ขาด” และตามด้วยหน่วยนามบอกผู้เสริม “ฉัน” ทำหน้าที่เป็นกรรม ส่วนประโยคที่สอง “เธอจะรู้สึกดี” เป็นประโยคสมบุรณ์ที่บ่งบอกประธานอย่างชัดเจนที่เป็นหน่วยนามบอกผู้ประสบ “เธอ” ตามด้วยหน่วยกริยา “จะรู้สึกดี” ทำหน้าที่เป็นกริยา โดยมีคำว่า “แล้ว” เป็นคำเชื่อมบอกความสัมพันธ์ทางเวลาของเหตุการณ์

3) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเหตุ

จากการวิเคราะห์ข้อความทำยรถประเภทขบขันพบว่า ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเหตุมักจะมีคำเชื่อม “เพราะ” เชื่อมระหว่างประโยคเพื่อแสดงความสัมพันธ์กันทาง

ความเป็นเหตุและผล ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเหตุมีจำนวนทั้งหมด 12 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 3 โดยมีโครงสร้างของประโยคแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ 1) ประโยคไม่สมบูรณ์ + (ประโยคไม่สมบูรณ์) + ประโยคไม่สมบูรณ์ มีจำนวน 8 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 2 เช่น “เมาไม่ขับ เพราะกลับไม่ถูก” “ขับไม่เมา เพราะกินเหล้าไม่เป็น” “ขับเร็ว เพราะรีบไปประชุม” 2) ประโยคไม่สมบูรณ์ + (ประโยคไม่สมบูรณ์) + ประโยคสมบูรณ์ มีจำนวน 3 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.75 เช่น “โหดตើย เพราะเมียหนัก” “เมาไม่ขับ เพราะถูกกินกับแก้มอย่างเดียว” 3) ประโยคสมบูรณ์ + ประโยคไม่สมบูรณ์ มีจำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.25 เช่น “ประวัติผมเสีย เพราะเลี้ยไม่เป็น” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(39) ขับไม่เมา เพราะกินเหล้าไม่เป็น

ประโยคแรก: (ผม) ขับ (รถ)

ประโยคที่สอง: (ผม) ไม่เมา (เหล้า)

ประโยคที่สาม: (ผม) กินเหล้าไม่เป็น

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “ขับไม่เมา เพราะกินเหล้าไม่เป็น” เป็นประโยคความรวมที่ประกอบด้วยประโยคกริยาเดียว 3 ประโยค คือ ประโยคแรก “ขับ” ประโยคที่สอง “ไม่เมา” และประโยคที่สาม “กินเหล้าไม่เป็น” ทั้งสามประโยคเป็นประโยคละประธานตัวเดียวกันซึ่งในที่นี้จะหมายถึงเจ้าของรถหรือคนที่ขับรถคันดังกล่าวและขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยา โดยมี “เพราะ” เป็นหน่วยเชื่อมบอกเหตุ

ตัวอย่าง

(40) ขับเร็ว เพราะรีบไปประชุม

ประโยคแรก: (ผม) ขับ (รถ) เร็ว

ประโยคที่สอง: (ผม) รีบไปประชุม

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “ขับเร็ว เพราะรีบไปประชุม” เป็นประโยคความรวมที่ประกอบด้วยประโยคกริยาเดียว 2 ประโยค คือ ประโยคแรก “ขับเร็ว” และประโยคที่สอง “รีบไปประชุม” ทั้งสอง

ประโยคเป็นประโยคละประธานตัวเดียวกันซึ่งในที่นี้น่าจะหมายถึงเจ้าของรถหรือคนที่ขับรถคันดังกล่าวและขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยา โดยมี “เพราะ” เป็นหน่วยเชื่อมบอกเหตุ

ตัวอย่าง

(41) เมาไม่ขับ เพราะกุ๊กกับแก้มอย่างเดียว

ประโยคแรก: (ก) เมา (เหล่า)

ประโยคที่สอง: (ก) ไม่ขับ (รถ)

ประโยคที่สาม: กุ๊กกับแก้มอย่างเดียว

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “เมาไม่ขับ เพราะกุ๊กกับแก้มอย่างเดียว” เป็นประโยคความรวมที่ประกอบด้วยประโยคกริยาเดียว 3 ประโยค คือ ประโยคแรก “เมา” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ละประธาน ประโยคที่สอง “ไม่ขับ” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ละประธาน และประโยคที่สาม “กุ๊กกับแก้มอย่างเดียว” เป็นประโยคสมบูรณ์ที่บ่งบอกประธานผู้ทำกริยาชัดเจนประกอบด้วยหน่วยนามบอกผู้ทำ “กุ” ทำหน้าที่เป็นประธาน หน่วยกริยา “กิน...อย่างเดียว” ทำหน้าที่เป็นกริยา และหน่วยนามบอกผู้ถูก “กับแก้ม” ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค ดังนั้นจึงอาจสันนิษฐานได้ว่าประธานของประโยคก่อนหน้าที่จะไปน่าจะหมายถึงบุคคลเดียวกัน คือ เจ้าของรถหรือคนที่ขับรถคันดังกล่าว โดยมี “เพราะ” เป็นหน่วยเชื่อมบอกเหตุ

ตัวอย่าง

(42) โหลดเตี้ย เพราะเมียหนัก

ประโยคแรก: (รถคันนี้) โหลดเตี้ย

ประโยคที่สอง: เมียหนัก

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “โหลดเตี้ย เพราะเมียหนัก” เป็นประโยคความรวมที่ประกอบด้วยประโยคกริยาเดียว 2 ประโยค คือ ประโยคแรก “โหลดเตี้ย” เป็นประโยคละประธานที่ขึ้นต้นด้วยกริยา “โหลดเตี้ย” ซึ่งหมายถึง ปรับให้เตี้ยลง ใช้กับรถ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2550: 161) ดังนั้นจึงสันนิษฐานได้ว่าประธานของประโยคที่ละไปน่าจะเป็นรถของผู้ส่งสาร ส่วนประโยคที่สอง “เมียหนัก” เป็นประโยค

สมบูรณที่ประกอบด้วยหน่วยนามบอกผู้มีสภาพ “เมีย” ทำหน้าที่เป็นประธาน และหน่วยกริยา “หนัก” ทำหน้าที่เป็นกริยา ประโยคความรวมนี้มี “เพราะ” เป็นหน่วยเชื่อมบอกเหตุ

ตัวอย่าง

(43) ประวัตินมเสีย เพราะเสียไม่เป็น

ประโยคแรก: ประวัตินมเสีย

ประโยคที่สอง: (นม) เสียไม่เป็น

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “ประวัตินมเสีย เพราะเสียไม่เป็น” เป็นประโยคความรวมที่ประกอบด้วยประโยคกริยาเดียว 2 ประโยค คือ ประโยคแรก “ประวัตินมเสีย” เป็นประโยคสมบูรณที่ประกอบด้วยหน่วยนามบอกผู้มีสภาพ “ประวัตินม” ทำหน้าที่เป็นประธาน และหน่วยกริยา “เสีย” ทำหน้าที่เป็นกริยา ส่วนประโยคที่สอง “เสียไม่เป็น” เป็นประโยคไม่สมบูรณที่ละประธาน “นม” และขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยา โดยมี “เพราะ” เป็นหน่วยเชื่อมบอกเหตุ

4) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเงื่อนไข

จากการวิเคราะห์ข้อความทำยรถประเภทขบขันพบว่า ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเงื่อนไขจะมีคำเชื่อม “ถ้า” เชื่อมระหว่างประโยคเพื่อแสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีเหตุการณ์บางอย่างเป็นเงื่อนไขกำหนด ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเงื่อนไขพบ 2 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.5 โดยมีโครงสร้างของประโยคแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคไม่สมบูรณ + ประโยคไม่สมบูรณ + (หน่วยเชื่อมบอกเงื่อนไข) ประโยคสมบูรณ + ประโยคไม่สมบูรณ 2) ประโยคไม่สมบูรณ + ประโยคไม่สมบูรณ

ตัวอย่าง

(44) เมาก็ไม่ขับ ถ้าน้องหลับพี่ขับแน่

ประโยคแรก: (พี่) เมาก็ (เหลือ)

ประโยคที่สอง: พี่ไม่ขับ (รถ)

ประโยคที่สาม: น้องหลับ

ประโยคที่สี่: พี่ขับ (น้อง) แน่

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “เม่าพีไม่ซับ ถ้าน้องหลับพีซับแน่” เป็นประโยคความรวมที่ประกอบด้วยประโยคกริยาเดียว 4 ประโยค คือ ประโยคแรก “เม่า” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ละประธาน “พี” และละกรรม “เหล้า” ประโยคที่สอง “พีไม่ซับ” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ละกรรม “รถ” ประโยคที่สาม “น้องหลับ” เป็นประโยคสมบูรณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยนามบอกผู้ทำ “น้อง” ทำหน้าที่เป็นประธาน และหน่วยกริยา “หลับ” ทำหน้าที่เป็นกริยา ส่วนประโยคที่สี่ “พีซับแน่” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ละกรรม “น้อง” โดยมี “ถ้า” เป็นหน่วยเชื่อมบอกเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์

ตัวอย่าง

(45) หล่อสนิท เมื่อปิดไฟ

ประโยคแรก: (ผม) หล่อสนิท

ประโยคที่สอง: (คุณ) ปิดไฟ

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “หล่อสนิท เมื่อปิดไฟ” เป็นประโยคความรวมที่ประกอบด้วยประโยคกริยาเดียว 2 ประโยค คือ ประโยคแรก “หล่อสนิท” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์แบบละประธานที่ขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยาซึ่งเป็นคำกริยาแสดงสภาพ ประธานที่ละ คือ ผู้ส่งสารที่เป็นเจ้าของรถหรือเป็นผู้ที่ขับรถคันดังกล่าว ส่วนประโยคที่สอง “ปิดไฟ” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์แบบละประธานที่ขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยา โดยมี “เมื่อ” เป็นหน่วยเชื่อมบอกเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์

3.3.3.2 ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อม

ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อมที่ปรากฏในข้อความทำยรถประเภทขบขันพบว่า หน่วยกริยาที่เรียงติดต่อกันในประโยคความรวมมักจะปรากฏอยู่ภายในประโยคเดียวกัน แต่บางครั้งหน่วยกริยาที่เรียงติดต่อกันนี้อาจจะถูกคั่นด้วยการเว้นวรรคก็ได้ นอกจากนี้ยังหมายรวมถึงประโยคกริยาเดียว 2 ประโยครวมกันแล้วละหน่วยเชื่อมด้วย พบประโยคลักษณะนี้จำนวน 196 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 49 โดยมีโครงสร้างของประโยคแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะ คือ

- 1) ประโยคไม่สมบูรณ์ + ประโยคไม่สมบูรณ์ + (ประโยคไม่สมบูรณ์) + (ประโยคไม่สมบูรณ์) (30%)
- 2) ประโยคสมบูรณ์ + ประโยคสมบูรณ์ + (ประโยคสมบูรณ์) (8.5%)
- 3) ประโยคไม่สมบูรณ์ + ประโยคสมบูรณ์ (6.25%)
- และ 4) ประโยคสมบูรณ์ + ประโยคไม่สมบูรณ์ (4.25%) ดังนี้

1) ประโยคไม่สมบูรณ์ + ประโยคไม่สมบูรณ์ + (ประโยคไม่สมบูรณ์) + (ประโยคไม่สมบูรณ์)

จากการวิเคราะห์ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อมที่ปรากฏในข้อความทำยกรดประเภทขบชั้นพบว่า มีโครงสร้างแบบ ประโยคไม่สมบูรณ์ + ประโยคไม่สมบูรณ์ + (ประโยคไม่สมบูรณ์) + (ประโยคไม่สมบูรณ์) คือ มีจำนวนประโยคไม่สมบูรณ์ตั้งแต่ 2-4 ประโยค มารวมกัน มีจำนวน 120 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 30 เช่น “เชิญชมด้านใน” “หลีกหนี (รีบไปดวงจันทร์)” “กรุณาอย่าบีบแตร คนขับกำลังหลับ” “รักเสมอ เผลอมีใหม่” “เมาไม่ขับ จะกลับยังงี้” “อย่าตั้งด่านเยอะ ปวดขี้ก๊วยไป” “กลัวครูไม่รู้วิชา กลัวภรรยาไม่ได้น้องเมีย” “เจอสาววิ่งหนี เจอขี้วิ่งไล่” “เห็นหลังอยากเจอหน้า เห็นหน้าอยากหางหลัง” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(46) เชิญชมด้านใน

ประโยคแรก: (ผม) เชิญ (คุณ)

ประโยคที่สอง: (คุณ) ชมด้านใน

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “เชิญชมด้านใน” เป็นประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อมที่ประกอบด้วยประโยคไม่สมบูรณ์ 2 ประโยค คือ ประโยคแรก “เชิญ” เป็นประโยคละประธานที่เป็นคำบอกบุรุษที่ 1 ขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยา ส่วนประโยคที่สอง “ชม” เป็นประโยคละประธานที่เป็นคำบอกบุรุษที่ 2 ขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยา

ตัวอย่าง

(47) หลีกหนี (รีบไปดวงจันทร์)

ประโยคแรก: (คุณ) หลีกหนี

ประโยคที่สอง: (ผม) รีบไปดวงจันทร์

จากตัวอย่าง เป็นประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อมที่ประกอบด้วยประโยคไม่สมบูรณ์ 2 ประโยค คือ ประโยคแรก “หลีกหนี” มีรูปประโยคแบบประโยคละประธานที่ขึ้นต้นประโยคด้วยหน่วยกริยา “หลีกหนี” เป็นประโยคสั่งให้ผู้อ่านทำตาม ดังนั้นประธานของประโยคที่ละไป

จึงน่าจะเป็นคำบอกบุรุษที่ 2 ส่วนประโยคที่สอง “รีบไปดวงจันทร์” เป็นประโยคที่ละประธาน ดังนั้น ประธานที่ถูกละไปก็น่าจะเป็นคำบอกบุรุษที่ 1 ซึ่งในที่นี้น่าจะหมายถึง ผู้ส่งสารที่ขับรถคันนี้ โดยละ “เพราะ” ซึ่งเป็นหน่วยเชื่อมบอกเหตุ

ตัวอย่าง

(48) รักเสมอ เผลอมีใหม่

ประโยคแรก: (ผม) รัก (คุณ) เสมอ

ประโยคที่สอง: (คุณ) เผลอ

ประโยคที่สาม: (ผม) มี (คนรัก) ใหม่

จากตัวอย่าง เป็นประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อมที่ประกอบด้วยประโยคไม่สมบูรณ์ 3 ประโยค คือ ประโยคแรก “รักเสมอ” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ละประธานที่เป็นคำบอกบุรุษที่ 1 ในที่นี้น่าจะหมายถึงเจ้าของรถหรือคนที่ขับรถคันนี้ และกรรมที่เป็นคำบอกบุรุษที่ 2 ในที่นี้น่าจะหมายถึงคนรักของผู้ส่งสาร ประโยคที่สอง “เผลอ” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ละประธานที่เป็นคำบอกบุรุษที่ 2 ในที่นี้น่าจะหมายถึงคนรักของผู้ส่งสาร ส่วนประโยคที่สาม “มีใหม่” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ละประธานที่เป็นคำบอกบุรุษที่ 1 ในที่นี้น่าจะหมายถึงเจ้าของรถหรือคนที่ขับรถคันนี้ และกรรมที่เป็นคำบอกบุรุษที่ 3 ในที่นี้น่าจะหมายถึงบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คนรักของตน โดยละ “ถ้า” ซึ่งเป็นหน่วยเชื่อมบอกเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์

ตัวอย่าง

(49) เมาไม่ขับ จะกลับยังไ

ประโยคแรก: (ผม) เมา (เหล้า)

ประโยคที่สอง: (ผม) ไม่ขับ (รถ)

ประโยคที่สาม: (ผม) จะกลับ (บ้าน) ยังไ

จากตัวอย่าง เป็นประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อมที่ประกอบด้วยประโยคไม่สมบูรณ์ 3 ประโยค คือ ประโยคแรก “เมา” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ละประธาน และกรรม “เหล้า” ประโยคที่สอง “ไม่ขับ” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ละประธาน และกรรม “รถ” ส่วนประโยคที่สาม “จะกลับ”

เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ละประธาน และละกรรม “บ้าน” โดยประโยคไม่สมบูรณ์ทั้งสามประโยคเป็นประโยคที่ละประธานตัวเดียวกัน คือ เจ้าของรถหรือคนที่ขับรถคันนี้ โดยละ “ถ้า” ซึ่งเป็นหน่วยเชื่อมบอกเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์

ตัวอย่าง

(50) กลัวครูไม่รู้วิชา กลัวภรรยาไม่ได้น้องเมีย

ประโยคแรก: (คุณ) กลัวครู

ประโยคที่สอง: (คุณ) ไม่รู้วิชา

ประโยคที่สาม: (คุณ) กลัวภรรยา

ประโยคที่สี่: (คุณ) ไม่ได้น้องเมีย

จากตัวอย่าง เป็นประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อมที่ประกอบด้วยประโยคไม่สมบูรณ์ 4 ประโยค คือ ประโยคแรก “กลัวครู” ประโยคที่สอง “ไม่รู้วิชา” ประโยคที่สาม “กลัวภรรยา” และประโยคที่สี่ “ไม่ได้น้องเมีย” โดยประโยคไม่สมบูรณ์ทั้งสี่ประโยคเป็นประโยคที่ละประธานตัวเดียวกัน ในที่นี้ น่าจะหมายถึง คำบอกนุรุษที่ 2 ซึ่งเป็นบุคคลทั่วไปที่อ่านข้อความนี้โดยละ “ถ้า” ซึ่งเป็นหน่วยเชื่อมบอกเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์

ตัวอย่าง

(51) เจอสาววิ่งหนี เจอขี้วิ่งไล่

ประโยคแรก: (ผม) เจอสาว

ประโยคที่สอง: (ผม) วิ่งหนี (สาว)

ประโยคที่สาม: (ผม) เจอขี้

ประโยคที่สี่: (ผม) วิ่งไล่ (ขี้)

จากตัวอย่าง เป็นประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อมที่ประกอบด้วยประโยคไม่สมบูรณ์ 4 ประโยค คือ ประโยคแรก “เจอสาว” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ละประธาน ประโยคที่สอง “วิ่งหนี” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ละประธาน และละกรรม “ผู้หญิงสาว” ประโยคที่สาม “เจอขี้” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ละประธาน ส่วนประโยคที่สี่ “วิ่งไล่” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ละประธาน และละกรรม

“จี” โดยประโยคไม่สมบูรณ์ทั้งสี่ประโยคเป็นประโยคที่ละประธานตัวเดียวกัน คือ เจ้าของรถหรือคนที่ ขับรถคันนี้ ประโยคความรวมนี้ละ “ถ้า” ซึ่งเป็นหน่วยเชื่อมบอกเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์ของ เหตุการณ์

2) ประโยคสมบูรณ์ + ประโยคสมบูรณ์ + (ประโยคสมบูรณ์)

จากการวิเคราะห์ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อมที่ปรากฏ ในข้อความทำยรถประเภทขบชั้นพบว่า มีโครงสร้างแบบ ประโยคสมบูรณ์ + ประโยคสมบูรณ์ + (ประโยคสมบูรณ์) คือ มีจำนวนประโยคสมบูรณ์ตั้งแต่ 2 - 3 ประโยคมารวมกัน พบจำนวน 34 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 8.5 เช่น “โคโยตี้ที่นั่งเบาะหน้า ภรรยาที่นั่งเบาะหลัง” “คนขับรถเมายา คุณจำ มาไปสั่ง” “คุณผู้หญิงนั่งซ้าย คุณผู้ชายนั่งขวา คนชราโปรดยื่น” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(52) โคโยตี้ที่นั่งเบาะหน้า ภรรยาที่นั่งเบาะหลัง

ประโยคแรก: โคโยตี้ที่นั่งเบาะหน้า

ประโยคที่สอง: ภรรยาที่นั่งเบาะหลัง

จากตัวอย่าง เป็นประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อมที่ประกอบด้วยประโยคสมบูรณ์ 2 ประโยค คือ ประโยคแรก “โคโยตี้ที่นั่งเบาะหน้า” เป็นประโยคสมบูรณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยนามบอก ผู้ทำ “โคโยตี้” ทำหน้าที่เป็นประธาน หน่วยกริยา “นั่ง” ทำหน้าที่เป็นกริยา และหน่วยนามบอก ผู้ถูก “เบาะหน้า” ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค ประโยคที่สอง “ภรรยาที่นั่งเบาะหลัง” เป็นประโยค สมบูรณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยนามบอกผู้ทำ “ภรรยา” ทำหน้าที่เป็นประธาน หน่วยกริยา “นั่ง” ทำหน้าที่เป็นกริยา และหน่วยนามบอกผู้ถูก “เบาะหลัง” ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค โดยละคำว่า “แต่” ซึ่งเป็นคำเชื่อมบอกความขัดแย้ง

ตัวอย่าง

(53) คุณผู้หญิงนั่งซ้าย คุณผู้ชายนั่งขวา คนชราโปรดยืน

ประโยคแรก: คุณผู้หญิงนั่งซ้าย

ประโยคที่สอง: คุณผู้ชายนั่งขวา

ประโยคที่สาม: คนชราโปรดยืน

จากตัวอย่าง เป็นประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อมที่ประกอบด้วยประโยคสมบูรณ์ 3 ประโยค คือ ประโยคแรก “คุณผู้หญิงนั่งซ้าย” เป็นประโยคสมบูรณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยนามบอกผู้ทำ “คุณผู้หญิง” ทำหน้าที่เป็นประธาน หน่วยกริยา “นั่งซ้าย” ทำหน้าที่เป็นกริยา ประโยคที่สอง “คุณผู้ชายนั่งขวา” เป็นประโยคสมบูรณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยนามบอกผู้ทำ “คุณผู้ชาย” ทำหน้าที่เป็นประธาน หน่วยกริยา “นั่งขวา” ทำหน้าที่เป็นกริยา ประโยคที่สาม “คนชราโปรดยืน” เป็นประโยคสมบูรณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยนามบอกผู้ทำ “คนชรา” ทำหน้าที่เป็นประธาน หน่วยกริยา “โปรดยืน” ทำหน้าที่เป็นกริยา โดยละคำว่า “แต่” ซึ่งเป็นคำเชื่อมบอกความขัดแย้งระหว่างประโยคที่สองและประโยคที่สาม

3) ประโยคไม่สมบูรณ์ + ประโยคสมบูรณ์

จากการวิเคราะห์ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อมที่ปรากฏในข้อความท้ายรถประเภทขบขันพบว่า มีโครงสร้างแบบ ประโยคไม่สมบูรณ์ + ประโยคสมบูรณ์ มีจำนวน 25 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 6.25 เช่น “โตขึ้นหนูจะเป็นสิบล้อ” “ขออภัย รถคันนี้ไม่มีเบรก” “ขอทางหน่อย เดี่ยวหอยหนูอ้า” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(54) โตขึ้นหนูจะเป็น BMW

ประโยคแรก: (หนู) โตขึ้น

ประโยคที่สอง: หนูจะเป็น BMW

จากตัวอย่าง เป็นประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อมที่ประกอบด้วยประโยคไม่สมบูรณ์ และประโยคสมบูรณ์ คือ ประโยคแรก “โตขึ้น” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ละประธาน “หนู” ซึ่งในที่นี้

น่าจะหมายถึงรถคันนี้ ส่วนประโยคที่สอง “หนูจะเป็นBMW” เป็นประโยคสมมุติที่ประกอบด้วย
 หน่วยนามบอกผู้มีสภาพ “หนู” ทำหน้าที่เป็นประธาน หน่วยกริยา “จะเป็น” ทำหน้าที่เป็นกริยา และ
 หน่วยนามบอกผู้เสริม “BMW” ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค โดยละ “ถ้า” ซึ่งเป็นหน่วยเชื่อมบอก
 เงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์

ตัวอย่าง

(55) ขออภัย รถคันนี้ไม่มีเบรก

ประโยคแรก: (ผม) ขออภัย

ประโยคที่สอง: รถคันนี้ไม่มีเบรก

จากตัวอย่าง เป็นประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อมที่ประกอบด้วยประโยคไม่สมมุติ
 และประโยคสมมุติ คือ ประโยคแรก “ขออภัย” เป็นประโยคไม่สมมุติที่ละประธานที่เป็นคำบอก
 บุรุษที่ 1 ซึ่งในที่นี้น่าจะหมายถึงเจ้าของรถหรือคนที่ขับรถคันนี้ ส่วนประโยคที่สอง “รถคันนี้
 ไม่มีเบรก” เป็นประโยคสมมุติที่ประกอบด้วยหน่วยนามบอกผู้มีสภาพ “รถคันนี้” ทำหน้าที่เป็น
 ประธาน หน่วยกริยา “ไม่มี” ทำหน้าที่เป็นกริยา และหน่วยนามบอกผู้เสริม “เบรก” ทำหน้าที่เป็น
 กรรมของประโยค โดยละ “เพราะ” ซึ่งเป็นหน่วยเชื่อมบอกเหตุ

4) ประโยคสมมุติ + ประโยคไม่สมมุติ

จากการวิเคราะห์ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อมที่ปรากฏใน
 ข้อความท้ายรถประเภทขบขันพบว่า มีโครงสร้างแบบ ประโยคสมมุติ + ประโยคไม่สมมุติ
 จำนวน 17 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 4.25 เช่น “พนักงานขับรถไม่สุภาพ โปรดทำใจ” “กูจะกลับบ้าน
 ตามมาทำไม” “พนักงานขับรถไม่สุภาพ กรุณาโทรแจ้งปอดเด็กตั้ง” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(56) พนักงานขับรถไม่สุภาพ โปรดทำใจ

ประโยคแรก: พนักงานขับรถไม่สุภาพ

ประโยคที่สอง: (คุณ) โปรดทำใจ

จากตัวอย่าง เป็นประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อมที่ประกอบด้วยประโยคสมบูรณ์และประโยคไม่สมบูรณ์ คือ ประโยคแรก “พนักงานขับรถไม่สุภาพ” เป็นประโยคสมบูรณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยนามบอกผู้ทำ “พนักงาน” ทำหน้าที่เป็นประธาน หน่วยกริยา “ขับ...ไม่สุภาพ” ทำหน้าที่เป็นกริยา และหน่วยนามบอกผู้ถูก “รถ” ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค ส่วนประโยคที่สอง “โปรดทำใจ” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ละประธานที่เป็นคำบอกบุรุษที่ 2 ซึ่งในที่นี้จะหมายถึง ผู้อ่านข้อความนี้ โดยละ “ถ้า” ซึ่งเป็นหน่วยเชื่อมบอกเงื่อนไขแสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์

ตัวอย่าง

(57) กูจะกลับบ้าน ตามมาทำไม

ประโยคแรก: กูจะกลับบ้าน

ประโยคที่สอง: (คำบอกบุรุษที่ 2) ตามมาทำไม

จากตัวอย่าง เป็นประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อมที่ประกอบด้วยประโยคสมบูรณ์และประโยคไม่สมบูรณ์ คือ ประโยคแรก “กูจะกลับบ้าน” เป็นประโยคสมบูรณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยนามบอกผู้ทำ “กู” ทำหน้าที่เป็นประธาน หน่วยกริยา “จะกลับ” ทำหน้าที่เป็นกริยา และหน่วยนามบอกจุดหมาย “บ้าน” ทำหน้าที่เป็นปัจจัยเกี่ยวข้องช่วยให้ความหมายของประโยคชัดเจนขึ้น ส่วนประโยคที่สอง “ตามมาทำไม” เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ที่ละประธานที่เป็นคำบอกบุรุษที่ 2 ซึ่งในที่นี้จะหมายถึงผู้อ่านข้อความนี้ที่ขับรถตามหลังมา และมีหน่วยเสริม “ทำไม” เป็นคำบอกการถาม โดยละคำว่า “แล้ว” ซึ่งเป็นคำเชื่อมบอกความสัมพันธ์ทางเวลาของเหตุการณ์

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ประโยคในข้อความทำยรถประเภทขบขันยังพบว่า ลักษณะประโยคส่วนใหญ่มักจะมีสัมผัสทั้งสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะซึ่งแสดงให้เห็นลักษณะเฉพาะของข้อความทำยรถที่มักจะมีปรากฏลักษณะการสัมผัสคล้องจองกันของภาษา เพื่อให้เกิดจังหวะของเสียงในการอ่านและเกิดเสียงที่ไพเราะรื่นหู

ลักษณะการสัมผัสในประโยคของข้อความทำยรถประเภทขบขัน

ลักษณะการสัมผัสในประโยคของข้อความทำยรถประเภทขบขัน หมายถึง ข้อความที่มีเสียงสัมผัสคล้องจองกันในวรรคเดียวกันหรือระหว่างวรรคในแต่ละข้อความที่ทำให้เกิดจังหวะของเสียงในการอ่านและเกิดเสียงที่ไพเราะรื่นหู

จากการวิเคราะห์พบว่า ลักษณะการสัมผัสในประโยคของข้อความทำยรถประเภทขบขัน มีจำนวน 166 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 41.5 จากข้อความที่มีโครงสร้างเป็นประโยคทั้งหมด 368 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 92 จากข้อความทั้งหมด แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ข้อความทำยรถประเภทขบขันที่มีเสียงสัมผัสสระ (38.5%) 2) ข้อความทำยรถประเภทขบขันที่มีเสียงสัมผัสอักษร (3%)

ข้อความทำยรถประเภทขบขันที่มีเสียงสัมผัสสระ

สัมผัสสระ หมายถึง การใช้คำคล้องจองที่มีสระและมาตราสะกดอย่างเดียวกัน (ไกล่รุ่ง อามระดิษ. 2533: 225) จากการวิเคราะห์พบว่า ในแต่ละข้อความมีสัมผัสสระตั้งแต่ 1 คู่ขึ้นไปมีจำนวน 154 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 38.5 แบ่งได้เป็น 5 ลักษณะ ได้แก่ 1) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกัน จะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 1 คำหรือ 1 พยางค์ (16%) 2) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะเรียงชิดกัน 2-3 คำ (7%) 3) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 2 คำหรือ 2 พยางค์ (7%) 4) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 3-5 คำหรือ 3-5 พยางค์ (4.5%) และ 5) ข้อความที่มีสัมผัส 2 คู่ (4%) ดังนี้

1) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 1 คำหรือ 1 พยางค์

คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 1 คำหรือ 1 พยางค์มีจำนวนทั้งหมด 64 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 16 เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 4-6, 3-5, 2-4, 5-7, 6-8, 3กับ4-6, 8-10 และ10-12 โดยเสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 4 กับ 6 มากที่สุด จำนวน 17 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 4.25 เช่น “เอาหูทวนลม เอานมทวนมือ” “เจอสาววิงหนี เจอขี้วิงใส่” “อะไหล่มันแพง ขับแรงไม่ได้” เป็นต้น รองลงมา คือ เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 3 กับ 5 จำนวน 15 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 3.75 เช่น “อยู่ใกล้พี่ เดี๋ยวมีเสียว” “เมาไม่ขับ เพราะกลับไม่ถูก” “เขตห้ามทารุณสามี” เป็นต้น เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 2 กับ 4 จำนวน 12 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 3 เช่น “แรงดี เพราะมีหอย” “รถแรง แต่แซงไม่เป็น” “อย่าจี้ เดี๋ยวมีผลัก” เป็นต้น เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 5 กับ 7 จำนวน 12 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 3 เช่น “กินม้ากำลังถอย กินหอยกำลังดี” “ไม่ใช่คนใจง่าย แต่ได้ไม่ยาก” “ไปซุ่มนมมันร้อน มานอนกับพี่ดีกว่า” เป็นต้น เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 6 กับ 8 จำนวน 5 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 1.25 เช่น “รักกับผมมันไม่ง่าย แต่ได้กับผมมันไม่ยาก” “ความดีเหมือน กางเกงใน มีไว้แต่ไม่ต้องโชว์” “ตุ๊กตาอยู่หน้ารถ แม่มดอยู่หน้าบ้าน” เป็นต้น เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 3 กับ 4 และ 6 จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.25 ได้แก่ “รถคันนี้สีกากีอย่างุง” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 8 กับ 10 จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.25 ได้แก่ “ขับรถไม่สุภาพ แถมเจ้าชู้ต่อผู้โดยสาร กรุณาแจ้ง08xxxxxxx” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 10 กับ 12 จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.25 ได้แก่ “เจ็บอกให้ซบซ่ำๆ แต่เจ็บอกให้รีบไปรีบมา” ตามลำดับ

ตัวอย่าง

(58) เอาหุทวนลม เอานมทวนมือ

└───┘

จากตัวอย่าง เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 4 /lom/ กับ 6 /nom/ มีเสียงสระเดี่ยวเสียงสั้น /o/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงสระหลัง กลางสูง สั้น ริมฝีปากห่อ และมีมาตราสะกดอย่างเดียวกัน คือ มีเสียงพยัญชนะท้าย /-m/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก ก้อง เกิดที่ริมฝีปาก

ตัวอย่าง

(59) อยู่ใกล้ที่ เดียวมีเสียว

└───┘

จากตัวอย่าง เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 3 /phî:/ กับ 5 /mi:/ มีเสียงสระเดี่ยวเสียงยาว /i:/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงสระหน้า สูง ยาว ริมฝีปากกริ และมีมาตราสะกดอย่างเดียวกัน คือ ไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายเหมือนกัน

2) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสนั้นจะเรียงชิดกัน 2-3 คำ

คำหรือพยางค์ที่สัมผัสนั้นจะเรียงชิดกัน 2-3 คำมีจำนวนทั้งหมด 28 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 7 เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 3-4, 2-3, 4-5/4-5-6, 1-2/1-2-3, 5-6, 6-7 และ 7-8 โดยเสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 3 กับ 4 มากที่สุด จำนวน 14 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 3.5 เช่น “ขอโทษที่หนีเมียมา” “รถคันนี้มีเด็ก (พาณิชย์)” “หลังสู้ฟ้า หน้าสู้เตียง” เป็นต้น รองลงมา คือ เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 2 กับ 3 จำนวน 6 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 1.5 เช่น “งดเอาเข้าพรรษา” “รับสอนก่อนแต่งงาน” “เสียเหงื่อ เพื่ออนาคตเมียน้อย” เป็นต้น เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 4 กับ 5 หรือพยางค์ที่ 4, 5 และ 6 จำนวน 3 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.75 ได้แก่ “ผิวให้ความรู้ ฐู้ให้ความมันส์” “ไก่อามเพราะขน คนงามเพราะแต่ง กระเทยงามเพราะแปลง” และ “ของเก่าของใหม่ไม่ใหญ่เท่าของเธอ” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 1 กับ 2 หรือพยางค์ที่ 1, 2 และ 3 จำนวน 2 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.5 ได้แก่ “แก้แต่ไว” และ “ที่นี่มีผิวให้เข้าชั่วคราว” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 5 กับ 6 จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.25 ได้แก่ “ใช้ในราชการศาลไคฟง” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 6 กับ 7 จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.25 ได้แก่ “ภรรยากินน้ำพริก ก็กินพิชซ่า” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 7 กับ 8 จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.25 ได้แก่ “รถผมซ่อมแพง กรุณาอย่าขับจี้” ตามลำดับ

ตัวอย่าง

(60) ขอโทษที่ หนีเมียมา
□

จากตัวอย่าง เสียงสัมผัสสระจะเรียงชิดกันอยู่ในพยางค์ที่ 3 /thi:/ กับ 4 /nī:/ มีเสียงสระเดี่ยวเสียงยาว /i:/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงสระหน้า สูง ยาว ริมฝีปากรี และมีมาตราสะกดอย่างเดียวกัน คือ ไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายเหมือนกัน

ตัวอย่าง

(61) งดเอาเข้าพรรษา
□

จากตัวอย่าง เสียงสัมผัสจะเรียงชิดกันอยู่ในพยางค์ที่ 2 /?aw/ กับ 3 /khâw/ มีเสียงสระเดี่ยวเสียงสั้น /a/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงสระกลาง ต่ำ สั้น ริมฝีปากไม่ห่อ และมีมาตราสะกดอย่างเดียวกัน คือ มีเสียงพยัญชนะท้าย /-w/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะครึ่งสระ ก้อง เกิดที่ริมฝีปากและเพดานอ่อน

3) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 2 คำหรือ 2 พยางค์

คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 2 คำหรือ 2 พยางค์มีจำนวนทั้งหมด 28 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 7 เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 4-7, 3-6, 5-8, 6-9, 2-5, 7-10 และ 8-11 โดยเสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 4 กับ 7 มากที่สุด จำนวน 9 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 2.25 เช่น “รดคันนี้แรง แต่อย่าแข่งเลยขอร้อง” “ไม่ได้เจ้าซู้ แต่เนื้อคูนมันเยอะ” “มีทองเท่าหัว มาเอาผัวไปเลย” เป็นต้น รองลงมา คือ เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 3 กับ 6 จำนวน 6 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 1.5 เช่น “เมาไม่ขับ เพราะถูกขับไปแล้ว” “ขับไม่เมา เพราะกินเหล้าไม่เป็น” “ชาวหรือดำก็นำหมาเหมือนกัน” เป็นต้น เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 5 กับ 8 จำนวน 5 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 1.25 ได้แก่ “สู้งาน สู้ชีวิต แต่ไม่คิดสู้เมีย” และ “การบ้านคือยาพิษ เสาร์อาทิตยคือสวรรค” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 6 กับ 9 จำนวน 5 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 1.25 ได้แก่ “โคโยตั้งเบาะหน้า ภรรยานั่งเบาะหลัง” และ “ถนนคือการศึกษา ปริญญาคือใบสั่ง” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 2 กับ 5 จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.25 ได้แก่ “มือใหม่หัดขับ(ใน)” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 7 กับ 10 จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.25 ได้แก่ “แรงเครื่องต้องยอมเสียน้ำมัน แต่แรงฟันต้องยอมเสียเงิน” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 8 กับ 11 จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.25 ได้แก่ “กรุณาอย่าปืบแตร คนขับกำลังขับ” ตามลำดับ

ตัวอย่าง

(62) รถคันนี้แรง แต่อย่าแซงเลยขอร้อง

┌──────────┐

จากตัวอย่าง เสียงสัมผัสสระจะอยู่ในพยางค์ที่ 4 /re:ŋ/ กับ 7 /sɛ:ŋ/ มีเสียงสระเดี่ยวเสียงยาว /ɛ:/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงสระหน้า กลางต่ำ ยาว ริมฝีปากรี และมีมาตราสะกดอย่างเดียวกัน คือ มีเสียงพยัญชนะท้าย /-ŋ/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะนาสิก ก้อง เกิดที่เพดานอ่อน

ตัวอย่าง

(63) เมาไม่ขับ เพราะกนลบไปแล้ว

┌──────────┐

จากตัวอย่าง เสียงสัมผัสสระจะอยู่ในพยางค์ที่ 3 /khàp/ กับ 6 /lâp/ มีเสียงสระเดี่ยวเสียงสั้น /a/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงสระกลาง ต่ำ สั้น ริมฝีปากไม่ห่อ และมีมาตราสะกดอย่างเดียวกัน คือ มีเสียงพยัญชนะท้าย /-p/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกัก เกิดที่ริมฝีปาก ไม่ก้อง

4) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 3-5 คำหรือ 3-5 พยางค์

คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 3-5 คำหรือ 3-5 พยางค์มีจำนวนทั้งหมด 18 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 4.5 เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 3-7, 4-9, 5-9, 4-8, 1-6, 2-6, 6-10, 7-11, 7-12 และ 7-13 โดยเสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 3 กับ 7 มากที่สุด จำนวน 4 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 1 ได้แก่ “เมาไม่ขับ แล้วจาจะจับใคร” “เมาไม่ขับ แล้วใครจะขับให้กู” “เมาไม่ขับ เพราะกนกับแกล้มอย่างเดียว” และ “อยากออกหัก แต่อุปสรรคอยู่ที่หน้าตา” รองลงมา คือ เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 4 กับ 9 จำนวน 3 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.75 ได้แก่ “ถึงหน้าจะเสียว แต่ก็ทำให้เสียวได้” “อย่ามาวิงไกล์ เดียวสนนิมตกไส” และ “ไม่ได้หลายใจ แต่ปฏิเศธใครไม่เป็น” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 5 กับ 9 จำนวน 3 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.75 ได้แก่ “หลงทางเสียวเวลา หลงคนชรามีอนาคต” “อย่าบีบแตรเสียงดัง เดียวคนช้างหลังตี่น” และ “เหนือฟำยังมีฟ้ำ เนือพสุธามีเมียกู” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 4 กับ 8 จำนวน 2 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.5 ได้แก่ “ขาดเงิน หมุนเวียน ไส่ชุดนักเรียนมาหาฟี่” และ “ขอโทษที่แซง ต้องรีบไปแ่งงาน” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 1 กับ 6 จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.25 ได้แก่ “แรงนะ แต่ไม่แสดงออก” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 2 กับ 6 จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.25 ได้แก่ “รีบไปหากี้ก เมียไกล์ตาย” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 6 กับ 10 จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.25 ได้แก่ “ผู้หญิงก็เหมือนยาคูลท์ ต้องรีบมีชู้ก่อนหมดอายุ” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 7 กับ 11 จำนวน 1 ข้อความ

คิดเป็นร้อยละ 0.25 ได้แก่ “จงซื้อสัตว์กับแฟนตัวเอง แล้วจงครี้นเครงกับแฟนคนอื่น” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 7 กับ 12 จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.25 ได้แก่ “ขับรถนั่งกับเมียหน้าหงิก ขับรถนั่งกับก๊กหน้าบาน” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 7 กับ 13 จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.25 ได้แก่ “ช่วยชาติลดประชากรโลก ต้องหันมาบริโภคเพศเดียวกัน” ตามลำดับ

ตัวอย่าง

(64) เมาไม่ขับ แล้วจำจะจับใคร

จากตัวอย่าง เสียงสัมผัสสระจะอยู่ในพยางค์ที่ 3 / khàp/ กับ 7 /càp/ มีเสียงสระเดี่ยวเสียงสั้น /a/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงสระกลาง ต่ำ สั้น ริมฝีปากไม่ห่อ และมีมาตราสะกดอย่างเดียวกัน คือ มีเสียงพยัญชนะท้าย /-p/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกัก เกิดที่ริมฝีปากไม่ก้อง

ตัวอย่าง

(65) ถึงหน้าจะเสียว แต่ก็ทำให้เสียวได้

จากตัวอย่าง เสียงสัมผัสสระจะอยู่ในพยางค์ที่ 4 / siàw/ กับ 9 /siäw/ มีเสียงสระประสม /ia/ เหมือนกันซึ่งเริ่มต้นที่สระหน้า สูง ริมฝีปากกริและลงท้ายด้วยสระกลางต่ำ และมีมาตราสะกดอย่างเดียวกัน คือ มีเสียงพยัญชนะท้าย /-w/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะครึ่งสระ ก้อง เกิดที่ริมฝีปากและเพดานอ่อน

5) ข้อความที่มีสัมผัส 2 คู่

ข้อความที่มีสัมผัส 2 คู่ใน 1 ข้อความมีจำนวนทั้งหมด 16 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 4 ส่วนเสียงสัมผัสจะส่งสัมผัสไม่แน่นอน เช่น “เมาไม่ขับ เพราะมากินดื่บกับน้องเมีย”
 “รับรักษาปัญหาค่าหน่วยกิต” “บริการส่งคนเจ็บ เก็บคนตาย ขยายพันธุ์คนเป็น” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(66) เมาไม่ซั้บ เพราะมากินดื่บกับน้องเมีย

□ □

จากตัวอย่าง คู่แรกจะมีเสียงสัมผัสสระอยู่ในพยางค์ที่ 3 /khàp/ กับ 7 /táp/ มีเสียงสระเดี่ยวเสียงสั้น /a/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงสระกลาง ต่ำ สั้น ริมฝีปากไม่ห่อ และมีมาตราสะกดอย่างเดียวกัน คือ มีเสียงพยัญชนะท้าย /-p/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกัก เกิดที่ริมฝีปาก ไม่ก้อง ส่วนคู่ที่สองจะมีเสียงสัมผัสสระอยู่ในพยางค์ที่ 7 /táp/ กับ 8 /káp/ ซึ่งมีเสียงสระเดี่ยวเสียงสั้น /a/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงสระกลาง ต่ำ สั้น ริมฝีปากไม่ห่อ และมีมาตราสะกดอย่างเดียวกัน คือ มีเสียงพยัญชนะท้าย /-p/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะกัก เกิดที่ริมฝีปาก ไม่ก้อง

ตัวอย่าง

(67) รับรักษาปัญหาค่าหน่วยกิต

□ □

จากตัวอย่าง คู่แรกจะมีเสียงสัมผัสสระอยู่ในพยางค์ที่ 3 /sǎ:/ กับ 5 /hǎ:/ มีเสียงสระเดี่ยวเสียงยาว /a:/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงสระกลาง ต่ำ ยาว ริมฝีปากไม่ห่อ และมีมาตราสะกดอย่างเดียวกัน คือ ไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายเหมือนกัน ส่วนคู่ที่สองจะมีเสียงสัมผัสสระอยู่ในพยางค์ที่ 5 / hǎ:/ กับ 6 /khǎ:/ มีเสียงสระ /a:/ เหมือนกันซึ่งเป็นหน่วยเสียงสระกลาง ต่ำ ยาว ริมฝีปากไม่ห่อ และมีมาตราสะกดอย่างเดียวกัน คือ ไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายเหมือนกัน

ข้อความท้ายรถประเภทขบขันที่มีเสียงสัมผัสอักษร

สัมผัสอักษร หมายถึง การใช้คำคล้องจองที่มีพยัญชนะต้นเดียวกัน หรือพยัญชนะต้นเกิดจากฐานเดียวกัน (ไกล่รุ่ง อามระดิษ. 2533: 226) จากการวิเคราะห์พบว่า ในแต่ละข้อความมีสัมผัสอักษรตั้งแต่ 1 คู่ขึ้นไป มีจำนวน 12 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 3 แบ่งได้เป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 1 คำหรือ 1 พยางค์ (1.25%) 2) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 2 คำหรือ 2 พยางค์ (0.75%) 3) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 4-5 คำหรือ 4-5 พยางค์ (0.5%) และ 4) ข้อความที่มีสัมผัส 2 คู่ (0.5%) ดังนี้

1) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 1 คำหรือ 1 พยางค์

คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 1 คำหรือ 1 พยางค์มีจำนวนทั้งหมด 5 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 1.25 เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 2-4, 1-3 และ 4-6 โดยเสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 2 กับ 4 มากที่สุด จำนวน 3 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.75 ได้แก่ “เลิกจับเลิกจน” “ซั้บเร็ว

เพราะรีบไปประชุม” และ“เด็กๆ ฟันดีทุกคน” รongลงมา คือ เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 1 กับ 3 จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.25 ได้แก่ “ซื้อไว้ซ่อม” เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 4 กับ 6 จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.25 ได้แก่ “รับเมาทั้งในและนอกสถานที่” ตามลำดับ

ตัวอย่าง

(68) เลิกจับเลิกจน

□

จากตัวอย่าง เสียงสัมผัสอักษรจะอยู่ในพยางค์ที่ 2 /càp/ กับ 4 /con/ ซึ่งมีเสียงพยัญชนะต้นเดียวกัน /c/ ซึ่งเป็นหน่วยเสียงระเบิด ไม่ก้อง ไม่มีลม และเกิดที่เพดานแข็ง

2) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 2 คำหรือ 2 พยางค์

คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 2 คำหรือ 2 พยางค์มีจำนวนทั้งหมด 3 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.75 เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 3-6 และ 5-8 โดยเสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 3 กับ 6 มากที่สุด จำนวน 2 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.5 ได้แก่ “อย่าจู้จู้ดู เดี่ยวเจอตูด” และ“รถคันนี้เต๋ายังน่า” รongลงมา คือ เสียงสัมผัสจะอยู่ในพยางค์ที่ 5 กับ 8 จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.25 ได้แก่ “ตามหลังรถเก่าๆ หมาไม่กัด” ตามลำดับ

ตัวอย่าง

(69) อย่าจู้จู้ดู เดี่ยวเจอตูด

□

จากตัวอย่าง เสียงสัมผัสอักษรจะอยู่ในพยางค์ที่ 3 /tù:t/ กับ 6 /tòt/ ซึ่งมีเสียงพยัญชนะต้นเดียวกัน /t/ ซึ่งเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะระเบิด ไม่ก้อง ไม่มีลม เกิดที่บริเวณฟันและปุ่มเหงือก

ตัวอย่าง

(70) ตามหลังรถเก่าๆ หมาไม่กัด

□

จากตัวอย่าง เสียงสัมผัสอักษรจะอยู่ในพยางค์ที่ 5 /kàw/ กับ 8 /kàt/ ซึ่งมีเสียงพยัญชนะต้นเดียวกัน /k/ ซึ่งเป็นหน่วยเสียงระเบิด ไม่ก้อง ไม่มีลม และเกิดที่เพดานอ่อน

3) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 4-5 คำหรือ 4-5 พยางค์

คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 4-5 คำหรือ 4-5 พยางค์มีจำนวน 2 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.5 ได้แก่ “รักแท้คือแม่ข้า รองลงมาคือแม่โขง” และ “ข้าไม่ชอบซัดต้ม แต่ ข้าชอบซัดเต็ก”

ตัวอย่าง

(71) รักแท้คือแม่ข้า รองลงมาคือแม่โขง

จากตัวอย่าง เสียงสัมผัสอักษรจะอยู่ในพยางค์ที่ 5 /khâ:/ กับ 11 /khö:ŋ/ ซึ่งมีเสียงพยัญชนะต้นเดียวกัน /kh/ ซึ่งเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะระเบิด ไม่ก้อง มีลม และเกิดที่เพดานอ่อน

4) ข้อความที่มีสัมผัส 2 คู่

ข้อความที่มีสัมผัส 2 คู่ใน 1 ข้อความมีจำนวนทั้งหมด 2 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.5 ได้แก่ “แม่แต่ชวนยังหลีกภัย แล้วพี่เป็นใครไม่หลีกผม” และ “รถแรง แต่ไม่รีบ”

ตัวอย่าง

(72) แม่แต่ชวนยังหลีกภัย แล้วพี่เป็นใครไม่หลีกผม

จากตัวอย่าง คู่แรกจะมีเสียงสัมผัสอักษรอยู่ในพยางค์ที่ 6 /phaj/ กับ 8 /phî:/ ซึ่งมีเสียงพยัญชนะต้นเดียวกัน /ph/ ซึ่งเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะระเบิด ไม่ก้อง มีลม และเกิดที่ริมฝีปาก ส่วนคู่ที่สองจะมีเสียงสัมผัสอักษรอยู่ในพยางค์ที่ 8 /phî:/ กับ 13 /phôm/ ซึ่งมีเสียงพยัญชนะต้นเดียวกัน /ph/ ซึ่งเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะระเบิด ไม่ก้อง มีลม และเกิดที่ริมฝีปาก

ตัวอย่าง

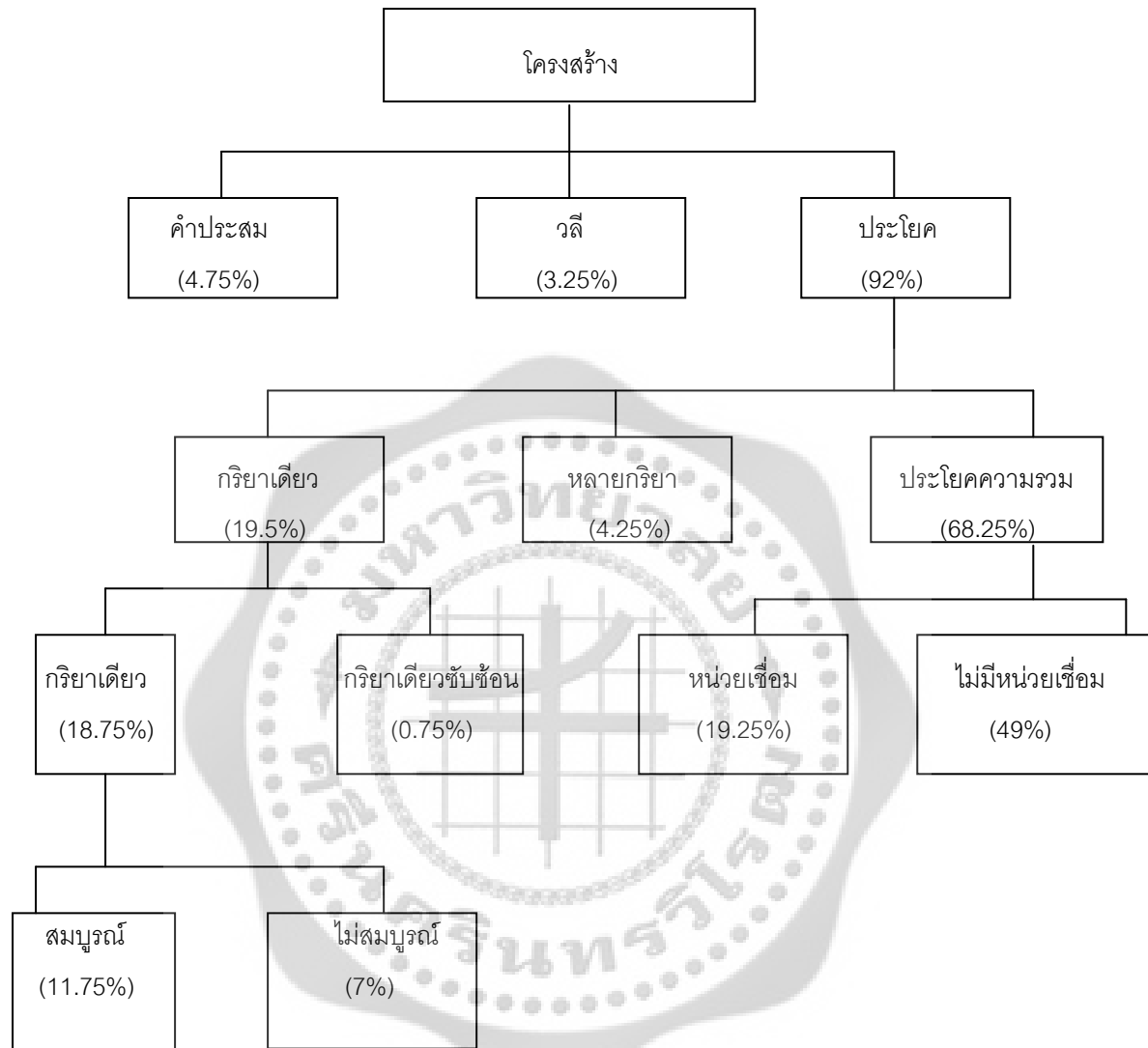
(73) รถแรง แต่ไม่รีบ

จากตัวอย่าง คู่แรกจะมีเสียงสัมผัสอักษรอยู่ในพยางค์ที่ 1 /ró:/ กับ 2 /re:ŋ/ ซึ่งมีเสียงพยัญชนะต้นเดียวกัน /r/ ซึ่งเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะรัว ก้อง เกิดบริเวณใกล้ฟัน ส่วนคู่ที่สองจะมีเสียงสัมผัสอักษรอยู่ในพยางค์ที่ 2 /re:ŋ/ กับ 5 /rî:p/ ซึ่งมีเสียงพยัญชนะต้นเดียวกัน /r/ ซึ่งเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะรัว ก้อง เกิดบริเวณใกล้ฟัน

จากการวิเคราะห์พบว่า ลักษณะของเสียงสัมผัสสระปรากฏมากที่สุด ลักษณะอย่างนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริกุล ต้นกุล (2528) ที่พบว่าลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของข้อความทำยรรถก็คือการมีเสียงสัมผัสคล้องจองโดยเฉพาะอย่างยิ่งสัมผัสสระที่ทำให้เกิดจังหวะในการอ่านที่มีความไพเราะรื่นหู อย่างไรก็ตาม เสียงสัมผัสของข้อความทำยรรถทุกข้อความก็ไม่ได้ทำให้เกิดอารมณ์ขันเสมอไป เนื่องจากการใช้คำที่มีเสียงสัมผัสเหล่านี้จะมีส่วนเพียงช่วยให้ข้อความมีความคล้องจอง สละสลวย เกิดจังหวะและเกิดเสียงที่ไพเราะในการอ่านเท่านั้น แต่การใช้คำที่มีเสียงสัมผัสในข้อความทำยรรถที่ทำให้เกิดอารมณ์ขันนั้นเกิดจากการใช้คำที่มีเสียงคล้ายกันมาสื่อความหมายให้ผู้อ่านเห็นความหมายที่ขัดกันได้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังทำให้เกิดจังหวะในการอ่านที่ช่วยเร้าให้เกิดอารมณ์ขัน เช่น “รักแท้คือแม่ข้า รองลงมาคือแม่โขง” “ยาเสพติดให้โทษ แต่ถ้าใครโสดได้โปรดให้ท่า” เป็นต้น

จากการวิเคราะห์โครงสร้างของข้อความทำยรรถประเภทขบขันจำนวน 400 ข้อความสรุปได้ว่า ข้อความทำยรรถประเภทขบขันที่มีลักษณะเป็นประโยคพบมากที่สุด โดยเรียงลำดับการปรากฏของข้อมูลจากมากไปน้อย ดังนี้ ประโยคความรวม ประโยคกริยาเดี่ยว และประโยคหลายกริยารองลงมา คือ ข้อความทำยรรถประเภทขบขันที่มีลักษณะเป็นคำ และข้อความทำยรรถประเภทขบขันที่มีลักษณะเป็นวลี ตามลำดับ ดังจะแสดงเป็นแผนภูมิสรุปลักษณะภาษาที่ใช้ในข้อความทำยรรถประเภทขบขันได้ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 สรุปลักษณะภาษาที่ใช้ในข้อความทำยรถประเภทขบชั้น

บทที่ 4

กลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความท้ายรถ

กลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขัน หมายถึง วิธีการใช้ภาษาในข้อความท้ายรถประเภท ขบขันที่ก่อให้เกิดอารมณ์ขัน จากการวิเคราะห์ข้อความท้ายรถประเภทขบขันพบว่า มีการใช้ กลวิธีทางภาษาที่ทำให้เกิดความไม่เข้ากันทางความหมาย 3 กลวิธีหลัก ได้แก่ กลวิธีทางวากยสัมพันธ์ กลวิธีทางความหมาย และกลวิธีทางปริศนา นอกจากนี้ยังพบการปรากฏร่วมของลักษณะทางเสียง ในทั้ง 3 กลวิธีหลักนี้ในข้อความท้ายรถประเภทขบขันบางข้อความ ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่ได้แยกลักษณะ ทางเสียงออกมาเป็นอีกหนึ่งกลวิธีหลัก

4.1 กลวิธีทางวากยสัมพันธ์

กลวิธีทางวากยสัมพันธ์ หมายถึง กลวิธีทางภาษาที่เกิดจากการเล่นกับความกำกวมของคุณสมบัติทางไวยากรณ์ของคำและโครงสร้างของประโยคซึ่งส่งผลให้หน่วยทางภาษาหนึ่งๆ มีหน้าที่ทางไวยากรณ์มากกว่า 1 ประเภทและสามารถตีความได้มากกว่าหนึ่งความหมาย

จากการวิเคราะห์พบว่า มีการใช้กลวิธีทางวากยสัมพันธ์ในข้อความท้ายรถประเภทขบขัน จำนวน 10 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 2.5 เช่น การเล่นกับความกำกวมทางไวยากรณ์ในระดับคำที่มีเสียงคล้ายกันกับความกำกวมทางไวยากรณ์ในระดับโครงสร้างระหว่างการใช้โครงสร้างของคำนามที่เป็นชื่อเฉพาะหรือคำนามทั่วไปหรือคำกริยากับโครงสร้างประโยค “ข้าไม่ชอบซัดต้ม แต่ข้าชอบซัดเด็ก” “แม่แต่ชวนยังหลิกภัย แล้วพี่เป็นใครไม่หลิกผม” “ปีนี้กระบะ ปีน้หน้ากะเบนซ์” “ยาเสพติดให้โทษ แต่ถ้าใครไล่ได้โปรดให้ทำ” การเล่นกับความกำกวมทางไวยากรณ์ในระดับคำที่มีรูปเขียนและเสียงเหมือนกันแต่ความหมายต่างกันกับความกำกวมทางไวยากรณ์ในระดับโครงสร้างระหว่างการใช้โครงสร้างของคำนามทั่วไปหรือคำกริยากับโครงสร้างประโยค “เด็กๆ พันดีทุกคน” “รถคันนี้สีหญิง” การเล่นกับความกำกวมทางไวยากรณ์ในระดับคำที่มีเสียงคล้ายกันกับความกำกวมทางไวยากรณ์ในระดับโครงสร้างระหว่างการใช้โครงสร้างของนามวลีกับคำนามที่เป็นชื่อเฉพาะ “รักแท้คือแม่ข้า รองลงมาคือแม่โขง” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(74) ข้าไม่ชอบ**ซัดดัม** แต่ข้าชอบ**ซัดเด็ก**

จากตัวอย่าง เป็นการเล่นกับความกำกวมทางไวยากรณ์ในระดับคำที่มีเสียงคล้ายกันและระดับโครงสร้าง กล่าวคือ ความกำกวมที่เกิดในระดับคำ คือ “ซัดดัม” /sátdam/ กับ “ซัดเด็ก” /sátdèk/ ซึ่งมีเสียงพยัญชนะต้น /s/ กับ /d/ เหมือนกัน ส่วนในระดับโครงสร้าง คือ การใช้โครงสร้างของคำนามกับโครงสร้างประโยค ในที่นี้ “ซัดดัม” เป็น “คำนาม” ที่เป็นชื่อเฉพาะของอดีตประธานาธิบดีของประเทศอิรักที่ปกครองประเทศแบบเผด็จการ ส่วน “ซัดเด็ก” “ซัด” เป็น “คำกริยา” และมีกรรม “เด็ก” ซึ่งเป็นส่วนประกอบของประโยคที่ประกอบด้วยประธาน (ข้า) + คำขยายกริยา (ชอบ) + กริยา (ซัด) + กรรม (เด็ก) พอลูกผสมบิตทางไวยากรณ์ของคำเปลี่ยนความหมายก็เปลี่ยนตามหมายถึง ผู้ส่งสารมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ที่มีอายุน้อย

อารมณ์ขันในข้อความนี้เกิดจากการนำคำที่มีเสียงคล้ายกัน แต่มีความหมายต่างกันมาไว้ในข้อความเดียวกันและใช้ความกำกวมทางโครงสร้างมาสื่อให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายอย่างหนึ่งในช่วงแรกว่าตนไม่ชอบซัดดัมที่เป็นผู้นำประเทศอิรัก แต่ในช่วงท้ายก็กลับกล่าวอีกอย่างหนึ่งซึ่งไม่ได้มีความหมายเกี่ยวข้องกับเรื่องของการเมืองการปกครองว่า “แต่ข้าชอบซัดเด็ก” ดังนั้นจึงทำให้ผู้รับสารต้องตีความหมายใหม่ว่าแท้ที่จริงแล้วผู้ส่งสารไม่ได้ต้องการกล่าวถึงเรื่องการเมืองการปกครองหากแต่ต้องการบอกลักษณะนิสัยของตนที่ชอบการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่มีอายุน้อย การรับรู้เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่สัมพันธ์กันส่งผลให้เกิดการถ้อยแถลงความคิดจากบริบทเรื่องการเมืองการปกครองซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศไปสู่บริบทเรื่องเพศในทันทีจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [เรื่องเพศ] กับ [ไม่เกี่ยวกับเรื่องเพศ] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [เป็นไปได้] กับ [เป็นไปได้ไม่ได้]

ตัวอย่าง

(75) ยาเสพติด**ให้โทษ** แต่ถ้าใครเสียดได้โปรด**ให้ทำ**

จากตัวอย่าง เป็นการเล่นกับความกำกวมทางไวยากรณ์ในระดับคำที่มีเสียงคล้ายกันและระดับโครงสร้าง กล่าวคือ “ให้โทษ” /hâjthô:t/ กับ “ให้ทำ” /hâjthâ:/ ซึ่งเป็นคำที่มีเสียงพยัญชนะต้น /h/ กับ /th/ เหมือนกัน และมีเสียงวรรณยุกต์โท /˥/ เหมือนกัน ส่วนในระดับโครงสร้าง “ให้โทษ” เป็นประโยคที่ประกอบด้วยกริยา (ให้) + กรรม (โทษ) ซึ่งหมายถึง ให้ผลร้าย (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 547) ส่วน “ให้ทำ” มีโครงสร้างเป็น “คำประสม” ที่ประกอบด้วยคำกริยา (ให้) + คำนาม (ทำ) ซึ่งพอลูกผสมบิตทางไวยากรณ์ของคำเปลี่ยนความหมายก็เปลี่ยนตาม ดังนั้นจึงมีความหมายในเชิง

เปรียบเทียบหมายถึง พุดหรือแสดงกิริยาให้รู้ว่ายินดีติดต่อหรือไม่รังเกียจ (อุทัย ไชยานนท์. 2546: 173)

อารมณ์ขันในข้อความนี้เกิดจากการนำคำที่มีเสียงคล้ายกัน แต่มีความหมายต่างกันมาไว้ในข้อความเดียวกันและใช้ความกำกวมทางโครงสร้างมาสื่อให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายอย่างหนึ่งซึ่งในช่วงต้นข้อความท้ายรถนี้ใช้คำว่า “ให้โทษ” ใน “ยาเสพติดให้โทษ” ทำให้ผู้รับสารนึกถึงเรื่องของการแนะนำไม่ให้ยุ่งกับยาเสพติดเพราะยาเสพติดอาจทำให้ผู้เสพมีอันตรายถึงชีวิต แต่ในช่วงท้ายคำว่า “ให้ท่า” ความหมายก็กลับสื่อไปในทางเรื่องเพศซึ่งไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาในช่วงแรก การรับรู้เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่สัมพันธ์กันส่งผลให้เกิดการถ่ายโอนความคิดจากบริบทเรื่องยาเสพติดซึ่งไม่เกี่ยวข้องกันกับเรื่องเพศไปสู่บริบทเรื่องเพศในทันทีจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [เรื่องเพศ] กับ [ไม่เกี่ยวกับเรื่องเพศ] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [เป็นไปได้] กับ [เป็นไปได้ไม่ได้]

ตัวอย่าง

(76) เด็กๆ พันดีทุกคน

จากตัวอย่าง เป็นการเล่นกับความกำกวมทางไวยากรณ์ในระดับคำที่มีรูปเขียนและเสียงเหมือนกันและระดับโครงสร้าง ความกำกวมในระดับคำที่มีรูปเขียนและเสียงเหมือนกัน คือ “พัน” สามารถตีความได้ 2 ความหมาย ความหมายแรก หมายถึง กระจุกเป็นซี่ๆ อยู่ในปากสำหรับกัด ฉีก เคี้ยวอาหาร (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 811) ความหมายที่สอง หมายถึง ร่วมประเวณี ส่วนความกำกวมในระดับโครงสร้างจะเห็นได้ว่า “เด็กๆ พันดีทุกคน” คำว่า “พัน” ในความหมายแรกเป็น “คำนาม” หมายถึง พันของเด็ก ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค ส่วนคำว่า “พัน” ในความหมายที่สองเป็น “คำกริยา” ของประโยคที่มีโครงสร้างแบบ กรรม + (ละประธาน) + กริยา

อารมณ์ขันในข้อความนี้จึงเกิดจากการนำคำที่มีรูปเขียนและเสียงที่เหมือนกันแต่หน้าที่ทางไวยากรณ์ต่างกันมาไว้ในข้อความเดียวกันจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [เรื่องเพศ] กับ [ไม่เกี่ยวกับเรื่องเพศ] และเมื่อเราวิเคราะห์ประเภทของคู่ความหมายแย้งตามที่รัสกินเสนอไว้ เราก็จะเห็นว่าข้อความนี้ความหมายแรกจากการตีความตามรูปประโยคเป็นเรื่องไม่จริง แต่ความหมายที่สองที่ได้จากการตีความหมายของคำที่กำกวมในบริบทนี้เป็นเรื่องจริง การค้นพบความหมายอีกความหมายหนึ่งจากผู้ส่งสารต้องการจะสื่อจึงทำให้เกิดความขบขัน ดังนั้นจึงจัดได้ว่าเกิดคู่ความหมายแย้งประเภท [จริง] กับ [ไม่จริง]

นอกจากนี้ยังพบการทำให้รูปประโยคบอกเล่ากลายเป็นรูปประโยคปฏิเสธที่ทำให้เกิดความไม่เข้ากันทางความหมาย ได้แก่ “เมาแล้วขับ ขับไม่ปรับ 500” “ฝ่าสัญญาณไฟแดง (ไม่)ปรับ 1000 บาท” “ไม่เมาไม่ขับ” “เมาไม่ขับ” “ไม่เมาไม่กลับ” และ “เมาไม่หลับ” จากการวิเคราะห์พบว่าการวิเคราะห้พบว่าการวิเคราะห้ทางวากยสัมพันธ์กับสำนวนที่ดัดแปลงมาจากข้อความสาธารณะอาจปรากฏร่วมกันได้ ในที่นี้พบจำนวน 6 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 1.5

ตัวอย่าง

(77) ฝ่าสัญญาณไฟแดง (ไม่)ปรับ 1000 บาท

จากตัวอย่าง เป็นข้อความที่นำมาจากข้อความเกี่ยวกับการจราจรว่า “ฝ่าสัญญาณไฟแดงปรับ 1000 บาท” หมายถึง หากผู้ใดขับรถฝ่าฝืนกฎจราจรด้วยการขับรถฝ่าสัญญาณไฟแดงจะต้องไปเสียค่าปรับ 1000 บาทที่สถานีตำรวจ แต่ในที่นี้ผู้ส่งสารกลับนำข้อความเดิม “ฝ่าสัญญาณไฟแดงปรับ 1000 บาท” ที่เป็นรูปประโยคบอกเล่ามาดัดแปลงโดยการเพิ่มคำปฏิเสธ “ไม่” หน้ากริยา “ปรับ” จึงทำให้ถ้อยคำเกิดความหมายตรงกันข้าม คือ หมายถึง ผู้ส่งสารสามารถขับรถฝ่าสัญญาณไฟแดงได้โดยไม่ต้องกลัวการเสียค่าปรับ อารมณ์ขันในข้อความนี้จึงเกิดจากการรับรู้ความหมายใหม่ที่ทำให้ผู้รับสารเห็นภาพอีกเหตุการณ์หนึ่งที่ขัดแย้งกับความเป็นจริง เนื่องจากในความเป็นจริงหากบุคคลใดขับรถฝ่าฝืนกฎจราจรก็ต้องถูกปรับเงินตามที่กฎหมายกำหนด แต่ในที่นี้กลับทำเสมือนว่าสามารถยกเว้นการเสียค่าปรับได้จึงทำให้เกิดความขบขันและทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [ฝ่าสัญญาณไฟแดง ปรับ 1000 บาท] กับ [ฝ่าสัญญาณไฟแดง ไม่ปรับ 1000 บาท] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [จริง] กับ [ไม่จริง]

ตัวอย่าง

(78) เมาแล้วขับ ขับไม่ปรับ 500

จากตัวอย่าง เป็นข้อความที่นำมาจากข้อความรณรงค์ของรัฐบาลว่า “เมาแล้วขับ ขับปรับ 500” ผู้ส่งสารนำข้อความดังกล่าวมาดัดแปลงด้วยการเพิ่มคำปฏิเสธ “ไม่” หน้ากริยา “ปรับ” จึงทำให้ความหมายเปลี่ยนไปในทางตรงกันข้าม คือ หมายถึง ขณะขับรถผู้ส่งสารสามารถดื่มสุราจนมีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดสูงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดได้ เพราะตนจะไม่ถูกตำรวจปรับเงิน 500 บาทตามกฎหมาย อารมณ์ขันในข้อความนี้จึงเกิดจากการเห็นความหมายใหม่ที่เปลี่ยนไปจากข้อความเดิม จึงทำให้ผู้รับสารเห็นภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ขัดแย้งกัน เนื่องจากในความเป็นจริงหากบุคคลใด

ซับซ้อนในขณะที่มีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดสูงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ก็จะต้องถูกตำรวจจับและเสียค่าปรับโดยไม่มีการยกเว้น แต่ในที่นี้กลับทำเสมือนว่าสามารถยกเว้นการเสียค่าปรับได้ ความไม่เข้ากันระหว่างเหตุการณ์สองเหตุการณ์จึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [เมาแล้วขับ จับปรับ 500] กับ [เมาแล้วขับ จับไม่ปรับ 500] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [จริง] กับ [ไม่จริง]

4.2 กลวิธีทางความหมาย

กลวิธีทางความหมาย หมายถึง การเล่นกับความหมายของคำในข้อความท้ายรถประเภท ขบขันเพื่อให้เกิดความขบขันในลักษณะต่างๆ ทั้งการใช้ความกำกวมของภาษาและการใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกันทำให้เกิดคู่ความหมายแย้ง โดยจากการวิเคราะห์พบว่า กลวิธีทางความหมายมีจำนวนข้อความทั้งหมด 66 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 16.5 แบ่งได้เป็น 2 กลวิธีย่อย ได้แก่ 1) การใช้คำหลายความหมาย (12%) และ 2) การใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน (4.5%)

4.2.1 การใช้คำหลายความหมาย

คำหลายความหมาย หมายถึง การใช้คำๆ เดียวกัน มีความหมายแตกต่างกันหลาย ความหมาย ความหมายเหล่านั้นมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน โดยอาจจะพิจารณาคำหลาย ความหมายได้จากรายการคำศัพท์ในพจนานุกรมที่ปรากฏอยู่ลำดับเดียวกันแต่มีหลายความหมาย (lyons. 1981: 146-148) จากข้อมูลข้อความท้ายรถประเภทขบขันพบการใช้คำหลายความหมาย จำนวน 48 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 12 เช่น “อย่าจี้ ไม่งั้นไอนี้ตาย” “เบาๆ น้อยน่องเสียว” “รถคันนี้ แต่งทั้งคัน ยกเว้นเมีย” “อย่ามาเบียด ยังไม่ได้บวช” “คนขับรถเมายา คุณจ๋าเมาใบสั่ง” “ไม่ได้มั่ว แต่ท่วถึง” “เมาพีไม่ขับ ถ้าน้องหลับพีขับแน่” “อย่าจี้ตูดหนู มันเสียว” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(79) อย่าจี้ ไม่งั้นไอนี้ตาย

จากตัวอย่าง ข้อความดังกล่าวกล่าวถึงสถานการณ์บนท้องถนนที่รถคันอื่นมักจะเข้ามาใกล้รถของผู้ส่งสารมากเกินไปจนอาจจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ ผู้ส่งสารจึงอธิบายเหตุผลว่าอย่าขับรถเข้ามาใกล้เกินไปด้วยการใช้คำที่มีหลายความหมายของคำว่า “จี้” ซึ่งเป็นคำกริยาที่มีลำดับเดียวกันในพจนานุกรมแต่มีหลายความหมายมาใช้ในการให้เหตุผลเพื่ออธิบาย ความหมายหนึ่งของคำว่า “จี้” หมายถึง ติดตามอย่างกระชั้นชิด ส่วนอีกความหมายหนึ่งเป็นภาษาปาก หมายถึง ใช้อาวุธ ชูเขี้ยวให้ทำตาม (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 314) อารมณ์ขันในข้อความนี้จึงเกิดจากการนำคำที่มี

หลายความหมายมาไว้ในข้อความเดียวกันและแต่ละความหมายสื่อถึงภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [จี้ทำยรถ] กับ [จี้ชิงทรัพย์] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

ตัวอย่าง

(80) เบาๆ หน่อยน้องเสียว

จากตัวอย่าง ผู้ส่งสารนำคำว่า “เสียว” ซึ่งเป็นคำกริยาที่มีหลายความหมายมาใช้ในการสร้างความขบขัน ความหมายหนึ่ง หมายถึง อาการที่รู้สึกหนาวกลัวเมื่อได้เห็นหรือได้ยินเกี่ยวกับสิ่งที่น่ากลัวว่าอาจทำให้เกิดอันตรายได้ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 1227) โดยความรู้สึกเสียวตามรูปประโยคนี้น่าจะเกิดจากการขับรถเร็วมากจนทำให้คนที่นั่งมาด้วยเกิดความหวาดเสียวเพราะกลัวว่าอาจจะเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ส่วนอีกความหมายหนึ่งมีความหมายส่อไปในทางเรื่องเพศ หมายถึง รู้สึกวาบวับเข้าไปในหัวใจด้วยความกำหนัด (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 1227) อารมณ์ขันในข้อความนี้จึงเกิดจากการนำคำที่มีหลายความหมายมาไว้ในข้อความเดียวกันทำให้เกิดภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันระหว่าง [เรื่องการขับขี] กับ [เรื่องการมีเพศสัมพันธ์] ความไม่เข้ากันของสองเหตุการณ์จัดอยู่ในคู่ความหมายแย้งแบบ [จริง] กับ [ไม่จริง]

ตัวอย่าง

(81) รถคันนี้แต่งทั้งคัน ยกเว้นเมีย

จากตัวอย่าง ผู้ส่งสารนำคำว่า “แต่ง” ซึ่งเป็นคำกริยาที่มีหลายความหมายมาใช้ในการสร้างความขบขัน คำว่า “แต่ง” ในวรรคแรกหมายถึง ประดับประดาให้ดูสวยงาม (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 479) ส่วนคำว่า “แต่ง” ในวรรคหลังหมายถึง ทำพิธีเพื่อให้ชายหญิงอยู่กินเป็นัวเมียกันตามประเพณี (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 479) อารมณ์ขันในข้อความนี้เกิดจากคำว่า “แต่ง” ในวรรคแรกทำให้ผู้รับสารนึกถึงเรื่อง “การแต่งรถ” แต่ในวรรคหลังกลับกล่าวถึงเรื่อง “การแต่งงาน” การเห็นความไม่เข้ากันของเหตุการณ์สองเหตุการณ์ส่งผลให้เกิดการถ่ายโอนความคิดจากบริบทเรื่องการแต่งรถไปสู่บริบทเรื่องการแต่งงานในทันทีจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [แต่งรถ] กับ [แต่งงาน] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [เป็นไปได้] กับ [เป็นไปไม่ได้]

ตัวอย่าง

(82) อย่ามา**เบียด** ยังไม่ได้**บวช**

จากตัวอย่าง เป็นการกล่าวถึงสถานการณ์บนท้องถนนที่รถคันอื่นมักจะเข้ามาใกล้รถของผู้ส่งสารมากจนเกินไปอาจจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ แต่แทนที่ผู้ส่งสารจะให้เหตุผลที่แท้จริงก็กลับให้เหตุผลอื่นที่ไม่สัมพันธ์กัน โดยผู้ส่งสารนำคำว่า “เบียด” ซึ่งเป็นคำกริยาที่มีหลายความหมายมาใช้ในการอธิบายเหตุผล ความหมายหนึ่ง หมายถึง แทรกหรือเสียด (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 639) ส่วนอีกความหมายหนึ่ง หมายถึง การมีความสัมพันธ์ที่นำไปสู่การแต่งงานซึ่งตามธรรมเนียมปฏิบัติของผู้ชายในสังคมไทยจะต้องบวชเรียนก่อนแต่งงานหรือมีครอบครัว ดังนั้นอารมณ์ขันในข้อความนี้จึงเกิดจากการนำคำที่มีหลายความหมายมาไว้ในข้อความเดียวกันและแต่ละความหมายสื่อให้เห็นภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกันจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [เรื่องการขับขี่] กับ [เรื่องการแต่งงาน] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

ตัวอย่าง

(83) อย่า**จู้จุกจิก** มัน**เสียว**

จากตัวอย่าง ข้อความดังกล่าวกล่าวถึงสถานการณ์บนท้องถนนที่รถคันอื่นมักจะเข้ามาใกล้รถของผู้ส่งสารมากจนเกินไปอาจจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ ผู้ส่งสารนำคำที่มีหลายความหมายของคำว่า “จู้จุก” มาใช้ในการให้เหตุผลที่ไม่เข้ากันแล้วทำให้เกิดความขบขัน โดยความหมายหนึ่งเป็นภาษาปาก หมายถึง บั่นท้าย, กั้น ส่วนอีกความหมายหนึ่ง หมายถึง ส่วนที่ยื่นออกไป (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 473) ในที่นี้หมายถึง ส่วนท้ายของรถ อารมณ์ขันในข้อความนี้จึงเกิดจากการเห็นความไม่เข้ากันของเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ถูกนำมากล่าวไว้ร่วมกันจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [ส่วนท้ายของรถ] กับ [บั่นท้ายของคน] ความไม่เข้ากันของสองเหตุการณ์จัดอยู่ในคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

4.2.2 การใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน

คำที่มีความหมายตรงข้ามกันหรือคำความหมายแย้งกัน หมายถึง คำที่มีความหมายที่แตกต่างกันในลักษณะตรงกันข้ามซึ่งอาจมีลักษณะตรงกันแบบไล่หล่อมความหมายไม่ได้ กล่าวคือ ถ้าความหมายเป็นอย่างหนึ่งก็จะเป็นอีกอย่างหนึ่งไม่ได้เด็ดขาด เช่น ผู้หญิง-ผู้ชาย หรือมีลักษณะตรงกันแบบไล่หล่อมความหมายได้เป็นลำดับขั้น กล่าวคือ สามารถนำไปเปรียบเทียบได้

เช่น ชุดความหมายร้อนก็สามารถไล่เหลือมความหมายได้เป็นเด็ด-ร้อน-อุ่น (สุริยา รัตนกุล. 2555: 303-306)

จากการวิเคราะห์พบว่า การใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกันนี้ผู้ส่งสารมักจะนำเหตุการณ์สองเหตุการณ์มากล่าวเทียบเคียงกันโดยใช้สถานการณ์เดียวกันและนำคำที่มีความหมายตรงข้ามกันมากล่าวร่วมกันเพื่อให้ผู้อ่านเห็นความไม่เข้ากันของทั้งสองเหตุการณ์ โดยพบข้อความจำนวน 18 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 4.5 เช่น “ขับรถนั่งกับเมียหน้าหงิก ขับรถนั่งกับก๊กหน้าบาน” “ก๊กนั่งเบาะหน้า ภรรยา นั่งเบาะหลัง” “เมียหลวงให้ 500 เมียน้อยให้ 5000” “นางฟ้าอยู่ที่รถ แม่มดอยู่ที่บ้าน” “ออกพร้อมเมีย เข้าพร้อมน้องเมีย” “รถแรงเพราะเมียน้อย รถแรงน้อยเพราะเมียหลวง” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(84) ขับรถนั่งกับเมียหน้าหงิก ขับรถนั่งกับก๊กหน้าบาน

จากตัวอย่าง เป็นการกล่าวถึงสถานการณ์เดียวกัน คือ สถานการณ์ที่ผู้ส่งสารขับรถแล้วมีผู้หญิงนั่งมาด้วยโดยใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน 2 คู่ คือ “เมีย” (ภรรยาที่เปิดเผย) (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 874) กับ “ก๊ก” (ภรรยาลับๆ หรือเพื่อนสนิทต่างเพศที่อาจจะมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาว) (ราชบัณฑิตยสถาน. 2550: 11) และ “หน้าหงิก” (ผู้ส่งสารมีความทุกข์ในช่วงเวลาที่นั่งอยู่กับภรรยาในรถ) กับ “หน้าบาน” (ผู้ส่งสารมีความสุขในช่วงเวลาที่นั่งอยู่กับภรรยาลับในรถ) มาเปรียบเทียบกันเพื่อให้ผู้รับสารเห็นภาพความผิดปกติที่ผิดไปจากสิ่งที่จะเป็น อารมณ์ขันในข้อความดังกล่าวจึงเกิดจากการเห็นภาพความไม่เข้ากันของเหตุการณ์สองเหตุการณ์ระหว่าง [นั่งกับภรรยาหน้าหงิก] กับ [นั่งกับก๊กหน้าบาน] และจากนัยยะที่สะท้อนให้เห็นว่าผู้ส่งสารให้ความสำคัญกับภรรยาลับมากกว่าภรรยาของตนโดยแสดงความสุขออกทางใบหน้า ความไม่เข้ากันของสองเหตุการณ์ทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

ตัวอย่าง

(85) ก๊กนั่งเบาะหน้า ภรรยา นั่งเบาะหลัง

จากตัวอย่าง เป็นการกล่าวถึงสถานการณ์เดียวกัน คือ สถานการณ์ที่ผู้ส่งสารขับรถแล้วมีผู้หญิงนั่งมาด้วยโดยใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน 2 คู่ คือ “ก๊ก” (ภรรยาลับๆ หรือเพื่อนสนิทต่างเพศที่อาจจะมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาว) (ราชบัณฑิตยสถาน. 2550: 11) กับ “ภรรยา”

(ภรรยาที่เปิดเผย) (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 874) และ“เบาหน้า” (นั่งในตำแหน่งข้างคนขับ) กับ “เบาหลัง” (นั่งในตำแหน่งข้างหลังคนขับ) มากล่าวเปรียบเทียบกันเพื่อให้ผู้รับสารเห็นภาพ ความผิดปกติที่ผิดไปจากสิ่งทีควรจะเป็น อารมณ์ขันในข้อความดังกล่าวจึงเกิดจากความไม่เข้ากัน ระหว่างสองเหตุการณ์ คือ [การปฏิบัติต่อภรรยา] กับ [การปฏิบัติต่อผู้อื่น] และจากนัยยะที่ สะท้อนให้เห็นว่าภรรยาลับเป็นบุคคลที่ผู้ส่งสารให้ความสำคัญและยกย่องให้เกียรติมากกว่าภรรยาซึ่งเป็นคู่ชีวิตซึ่งขัดกับสิ่งทีควรจะเป็นตามบรรทัดฐานทางสังคมที่ชายผู้เป็นสามีพึงกระทำ เนื่องจาก ตามปกติผู้อื่นที่เป็นภรรยา มักจะนั่งในตำแหน่งข้างคนขับหากมีบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติหรือบุคคลใน ครอบครัวนั่งมาด้วยในรถ แต่ในที่นี้กลับกล่าวตรงข้ามกันจึงทำให้เกิดความขบขัน การใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกันจึงทำให้ผู้รับสารเห็นภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันกับสิ่งทีควรจะเป็นไปตามบรรทัดฐานทางสังคมจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

ตัวอย่าง

(86) **เมียหลวงให้ 500 เมียน้อยให้ 5000**

จากตัวอย่าง เป็นการกล่าวถึงสถานการณ์เดียวกัน คือ สถานการณ์ที่ผู้ส่งสารให้เงินแก่ ผู้หญิงสองคนโดยใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน 2 คู่ คือ “เมียหลวง” (ภรรยาที่เปิดเผยหรือภรรยาที่ สามียกย่องว่าเป็นใหญ่) (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 875) กับ “เมียน้อย” (ภรรยาลับๆ หรือหญิงที่ชาย เลี้ยงดูอย่างภรรยาแต่ไม่มีศักดิ์ศรีเท่าภรรยาหลวงหรือไม่ได้จดทะเบียน) (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 875) และ “500” (มูลค่าของเงินน้อยกว่า) กับ “5000” (มูลค่าของเงินมากกว่า) มากล่าวเปรียบเทียบ กันเพื่อให้ผู้รับสารเห็นภาพความผิดปกติที่ผิดไปจากสิ่งทีควรจะเป็น อารมณ์ขันในข้อความดังกล่าว จึงเกิดจากความไม่เข้ากันระหว่างเหตุการณ์สองเหตุการณ์ คือ [ปฏิบัติตามบรรทัดฐาน] กับ [ไม่ปฏิบัติ ตามบรรทัดฐาน] และจากนัยยะที่แสดงให้เห็นว่าผู้ส่งสารให้ความสำคัญกับภรณาน้อยมากกว่า ภรรยาหลวง ดังจะเห็นได้จากมูลค่าของเงินที่ให้ภรณาน้อยมากกว่าซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้ง แบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

ตัวอย่าง

(87) **นางฟ้าอยู่ที่รถ แม่มดอยู่ที่บ้าน**

จากตัวอย่าง ผู้ส่งสารใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน คือ “นางฟ้า” (ผู้หญิงอื่นที่หน้าตาดี) กับ “แม่มด” (ภรรยาแก่ที่หน้าตาไม่ดี) มากล่าวเปรียบเทียบกันเพื่อให้ผู้รับสารเห็นภาพความผิดปกติที่

ผิดไปจากสิ่งที่ควรจะเป็น เนื่องจากภรรยาเป็นผู้ชีวิตของผู้ส่งสารแต่ในที่นี้กลับมองภรรยาที่บ้านว่าเป็นแม่เมดในขณะที่มักจะเห็นผู้หญิงอื่นเป็นนางฟ้าที่น่าทะนุถนอมกว่า อารมณ์ขันในข้อความดังกล่าวจึงเกิดจากการเห็นภาพความไม่เข้ากันของเหตุการณ์สองเหตุการณ์ระหว่าง [ผู้หญิงอื่นเป็นนางฟ้า] กับ [ภรรยาเป็นแม่เมด] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

ตัวอย่าง

(88) **สวรรค์อยู่ที่รถ นรกอยู่ที่บ้าน**

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “สวรรค์อยู่ที่รถ นรกอยู่ที่บ้าน” ผู้ส่งสารใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน คือ “สวรรค์” (ผู้ส่งสารมีความสุขในช่วงเวลาที่อยู่ในรถ) และ “นรก” (ผู้ส่งสารมีความทุกข์ในช่วงเวลาที่อยู่ในบ้าน) มากล่าวเปรียบเทียบกันเพื่อให้ผู้รับสารเห็นภาพความผิดปกติที่ผิดไปจากสิ่งที่ควรจะเป็น ในที่นี้อาจตีความได้ว่า ผู้ส่งสารจะมีความสุขในช่วงเวลาที่อยู่ในรถ แต่จะมีความทุกข์ในช่วงเวลาที่อยู่ในบ้านกับภรรยาหรือครอบครัว อารมณ์ขันในข้อความนี้จึงเกิดจากการใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน คือ “สวรรค์” กับ “นรก” มาเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้รับสารเห็นภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันระหว่าง [มีความสุขเมื่ออยู่ที่รถ] กับ [มีความทุกข์เมื่ออยู่ที่บ้าน] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

4.3 กลวิธีทางปริจเฉท

คำว่า “ปริจเฉท” คำนี้ถูกนำมาใช้ในทางภาษาศาสตร์เพื่ออ้างถึงคำว่า “discourse” ในความหมายว่า หน่วยทางภาษาในระดับเหนือประโยคขึ้นไป ปริจเฉทเป็นปรากฏการณ์ทางภาษาที่มีรูปแสดงเป็น “ตัวบท” (text) ซึ่งหมายถึงข้อความที่ประกอบไปด้วยประโยคต่างๆ และประโยคเหล่านั้นมีการเชื่อมโยงกัน ตัวอย่างของภาษาที่เรียกว่าปริจเฉท เช่น บทสนทนา บทสัมภาษณ์ นวนิยายข่าวในหนังสือพิมพ์ เป็นต้น การวิเคราะห์ปริจเฉทเป็นวิธีการศึกษาภาษาที่สัมพันธ์กับการใช้ภาษาในสังคมเนื่องจากผู้ใช้ภาษาไม่ได้พูดเพียงประโยคใดประโยคหนึ่งเมื่อสนทนากันหรือเล่าเรื่อง ดังนั้นการศึกษาปริจเฉทจึงเป็นการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจกฎเกณฑ์ที่ถ่ายทอดในตัวภาษาและเพื่อทำความเข้าใจแบบแผนของภาษาที่แตกต่างกันไปในวัฒนธรรมต่างๆ แต่ในปัจจุบันคำว่า “ปริจเฉท” มีขอบเขตของความหมายที่กว้างขึ้น โดยปริจเฉทไม่ได้หมายถึงตัวบทที่เป็นผลจากการสนทนาหรือผลจากกิจกรรมทางภาษาแบบอื่นเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงกระบวนการทางสังคมที่ก่อให้เกิดปริจเฉทนั้นๆ ด้วย การศึกษาปริจเฉทในความหมายนี้นักภาษาศาสตร์ นักสังคมวิทยา และ

นักมานุษยวิทยาเรียกว่า “วาทกรรม” ซึ่งเป็นการศึกษาที่ทำให้เราเข้าใจสังคมและในทางกลับกัน การศึกษาสังคมก็ทำให้เราเข้าใจปัจเจก (กฤษดาวรรณ หงส์ดารมภ์. 2543: 8; 2539: 1)

ส่วนในงานวิจัยนี้กลวิธีทางปริศนา หมายถึง กลวิธีทางภาษาของข้อความท้ายรถประเภท ขบขันที่ความขบขันเกิดจากรูปภาษาปรากฏร่วมกับบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาพสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ เหตุการณ์ในสังคม หรือแม้แต่บริบทของรถที่ติดข้อความนั้นๆ จึงจะสามารถ เข้าใจและตีความสารหรือความหมายที่ผู้ส่งสารต้องการจะสื่อได้

จากการวิเคราะห์พบว่า กลวิธีทางปริศนาต่างๆ ที่พบในข้อความท้ายรถประเภทขบขัน มีจำนวนทั้งหมด 306 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 76.5 แบ่งได้เป็น 9 กลวิธีย่อย ได้แก่ 1) การใช้สำนวน (39.5%) 2) การปฏิเสธเพื่อแก้ตัว (11.5%) 3) การกล่าวเกินจริง (8%) 4) การทำให้หลงทาง (6%) 5) การใช้ความเปรียบ (5.5%) 6) การเน้นความหมายโดยนัย (2.25%) 7) การสลับบทบาท (1.75%) 8) การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ (1.25%) และ 9) การประชด (0.75%)

4.3.1 การใช้สำนวน

การใช้สำนวนได้มีผู้ศึกษาและได้ให้ความหมายของสำนวนไว้ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546: 1187) ได้ให้ความหมายของ “สำนวน” ว่าหมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียง โฉมงาม บางทีก็ใช้ว่าสำนวนโฉมงาม ถ้อยคำหรือข้อความที่ กล่าวสืบทอดกันมาช้านานแล้ว มีความหมายไม่ตรงตามตัวหรือมีความหมายอื่นแฝง ถ้อยคำที่แสดง ออกมาเป็นข้อความพิเศษเฉพาะภาษาหนึ่งๆ

ไซลิริ ปราโมช ณ อยุธยา (2540: 4) ได้ให้ความหมายว่า “สำนวน” หมายถึง ถ้อยคำที่ไม่ได้มีความหมายตรงตามตัวอักษรแต่เป็นถ้อยคำที่มีความหมายเป็นอย่างอื่น คือ เป็นชั้นเชิงชวนให้ คิดซึ่งอาจจะเป็นในเชิงเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมย

ประเทือง คล้ายสุบรรณ (2528: 1) ได้ให้ความหมายและกล่าวถึงขอบเขตของสำนวนไว้ ว่า หมายถึง ถ้อยคำในภาษาไทยที่ใช้พูดจาสื่อสารกันโดยมีความหมายเป็นนัย ไม่ได้แปลความหมาย ตรงตามตัวอักษร เป็นความหมายในเชิงอุปมาอุปไมยเปรียบเทียบ ความหมายดังกล่าวจะครอบคลุม ไปถึงคำคม สุภาษิต คำพังเพย คำกล่าว และโวหารต่างๆ ด้วย

กล่าวโดยสรุป “สำนวน” หมายถึง ถ้อยคำที่กล่าวเป็นชั้นเชิงให้คิดมีความหมายไม่ตรง ตามตัวอักษร ขอบเขตของสำนวนจะหมายรวมไปถึงคำคม สุภาษิต และคำพังเพยด้วย

จากการวิเคราะห์การใช้สำนวนในข้อความท้ายรถประเภทขบขันพบว่า มีข้อความ จำนวนทั้งหมด 158 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 39.5 สำนวนเหล่านี้แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) สำนวนที่ดัดแปลงมาจากข้อความสุภาษิต (34.75%) และ 2) สำนวนที่ดัดแปลงมาจากสำนวน สุภาษิต (4.75%)

4.3.1.1 ส่วนที่ดัดแปลงมาจากข้อความสาธารณะ

ข้อความสาธารณะ หมายถึง ข้อความทั่วไปที่คนในสังคมส่วนใหญ่รับรู้ร่วมกัน เช่น ข้อความรณรงค์ ข้อความโฆษณา หรือข้อความประกาศรับสมัครงาน เป็นต้น

ส่วนที่ดัดแปลงมาจากข้อความสาธารณะ หมายถึง การนำข้อความทั่วไปที่คนในสังคมส่วนใหญ่รับรู้มาดัดแปลงโดยการเปลี่ยนหรือเพิ่มคำ พบจำนวน 139 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 34.75 เช่น “เมาไม่ขับ แล้วใครจะขับให้กู” “เมาไม่ขับ เพราะกลับไม่ถูก” “เมาไม่ขับ จะกลับยังงัย” “เมาไม่ขับ แล้วจ่าจะจับใคร” “เมาไม่ขับ จะส่งน้องเมียกลับยังงัย” “ห้ามลอดใต้ท้องรถก่อนได้รับอนุญาต” “ใช้ในราชการเท่านั้น” “ใช้ในราชการสวรรคเท่านั้น” “ใช้ในพุงนาเท่านั้น” “ต้นไม้...มีไว้พุงชน” “ตำรวจมีไว้พุงชน” “วัตถุเหม็นไว” “วัตถุละลายไว” “วัตถุเนาไว” “วัตถุเคยไว” “วัตถุเมาไว” “รับสมัครก็กด่วน รับจำนวนจำกัด” “รับสมัครคนขับหน้าตาดี มีตีกีรนักเรียนนอก” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(89) เมาไม่ขับ แล้วใครจะขับให้กู

จากตัวอย่าง ผู้ส่งสารนำมาจากข้อความเดิมที่เป็นข้อความรณรงค์เพื่อลดอุบัติเหตุบนท้องถนนของรัฐบาลซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในหมู่ประชาชนที่ว่า “เมาไม่ขับ” แล้วนำมาดัดแปลงโดยการเพิ่มประโยคในวรรคหลังว่า “แล้วใครจะขับให้กู” จึงทำให้ความหมายเปลี่ยนและทำให้ผู้รับสารเห็นภาพอีกเหตุการณ์หนึ่งที่ผิดไปจากภาพเหตุการณ์ในข้อความเดิมที่คนส่วนใหญ่เคยรับรู้และปฏิบัติร่วมกันมาในสังคม ในที่นี้เป็นการเล่นกับความหมายของคำให้แตกต่างไปจากความเข้าใจร่วมกันของคนในสังคม หมายถึง หากไม่ขับรดแล้วใครจะขับรดพาดนกลับบ้านซึ่งเป็นการให้เหตุผลเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับผลกระทบต่อบุคคลอื่นในสังคม การรับรู้ภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากัน จึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [เมาไม่ขับเพื่อลดอุบัติเหตุ] กับ [เมาไม่ขับแล้วใครจะขับให้ตน] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

ตัวอย่าง

(90) ห้ามลอดใต้ท้องรถก่อนได้รับอนุญาต

จากตัวอย่าง เป็นข้อความที่นำมาจากข้อความว่า “ห้ามเข้าก่อนได้รับอนุญาต” ซึ่งใช้ห้ามบุคคลอื่นเข้าสถานที่ส่วนบุคคลก่อนได้รับอนุญาตจากเจ้าของสถานที่ แต่ในที่นี้กลับนำข้อความดังกล่าวมาดัดแปลงโดยการเปลี่ยนคำจาก “เข้า” เป็น “ลอดใต้ท้องรถ” เพื่อปรับใช้กับรถใน

ความหมายว่าห้ามบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือผู้ขับขี่รถคันใดเข้ามาอยู่ใต้ท้องรถของตนก่อนจะได้รับอนุญาตโดยทำเสมือนว่าได้ท้องรถเป็นสถานที่ที่ให้บุคคลเข้าได้แต่ห้ามเข้าซึ่งผิดไปจากการรับรู้ร่วมกันของคนในสังคมจึงทำให้เกิดอารมณ์ขัน เนื่องจากอุบัติเหตุเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดดังนั้นจึงห้ามไม่ได้ การเห็นภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [ห้ามเข้าออกในสถานที่] กับ [ห้ามเข้าใต้ท้องรถ] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

ตัวอย่าง

(91) ใช้หนีราชการเท่านั้น

จากตัวอย่าง เป็นข้อความที่นำมาจากรถที่ใช้ในราชการว่า “ใช้ในราชการเท่านั้น” อารมณ์ขันในข้อความนี้เกิดจากการนำข้อความเดิมมาดัดแปลงโดยการเปลี่ยนจากคำว่า “ใน” /naj/ เป็นคำว่า “หนี” /ni:/ ความขบขันเกิดจากความหมายที่เปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิงและทำให้เห็นภาพอีกเหตุการณ์หนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นวัตถุประสงค์ของการใช้รถที่แตกต่างกัน อีกทั้งคำที่เปลี่ยนยังมีเสียงที่คล้ายกัน คือ มีเสียงพยัญชนะต้นเหมือนกันแต่กลับมีความหมายต่างกัน ในที่นี้หมายถึงรถที่ใช้สำหรับหนีราชการเท่านั้น การรับรู้ภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [ใช้ในการปฏิบัติงาน] กับ [ใช้เพื่อหนีการปฏิบัติงาน] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [จริง] กับ [ไม่จริง]

ตัวอย่าง

(92) รับออกแบบบุตรธิดาทัวร์ชอาณาจักร

จากตัวอย่าง ข้อความดังกล่าวนำมาจากข้อความประกาศตามร้านค้าหรือบริษัท เช่น รับออกแบบบ้านทัวร์ชอาณาจักร เป็นต้น แล้วนำมาดัดแปลงโดยการเปลี่ยนคำหลังคำกริยา “ออกแบบ” ที่ควรเป็นคำนามที่เป็นสิ่งของให้เป็นคนและทำให้ผู้รับสารเห็นภาพอีกเหตุการณ์หนึ่งที่มีความหมายที่ส่อไปในเรื่องทางเพศ เนื่องจากคำกริยา “ออกแบบ” หมายถึง วางแผน, กำหนด, ประดิษฐ์ (เกียรติชัย เอี่ยมวรเมธ. 2543: 293) แต่เมื่อนำมาใช้ว่า “ออกแบบบุตรธิดา” จึงทำให้คำว่า “ออกแบบ” มีความหมายตามบริบทของข้อความนี้ว่าการทำให้เกิดหรือสร้างลูกซึ่งหมายถึงผู้ส่งสารรับทำให้ผู้หญิงท้องหรือรับมีเพศสัมพันธ์กับผู้ว่าจ้าง อารมณ์ขันในข้อความนี้เกิดจากการรับรู้

ความไม่เข้ากันของเหตุการณ์สองเหตุการณ์จึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [เรื่องเพศ] กับ [เรื่องที่ไม่เกี่ยวกับเรื่องเพศ] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [จริง] กับ [ไม่จริง]

ตัวอย่าง

(93) วัตถุเหม็นไว

จากตัวอย่าง เป็นข้อความที่ติดอยู่ที่ท้ายรถสูบส้วม ดังนั้นจึงทำให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อถึงและเกิดอารมณ์ขึ้นจากการนำประเภทของรถมาสร้างอารมณ์ขึ้นด้วยการนำข้อความเตือนที่เขียนไว้ท้ายรถที่บรรทุกวัตถุอันตรายคำว่า “วัตถุไวไฟ” มาดัดแปลงโดยการเปลี่ยนคำจาก “ไวไฟ” เป็น “เหม็นไว” จึงทำให้ความหมายเปลี่ยนและทำให้เกิดภาพเหตุการณ์ใหม่ซึ่งหมายถึงการแสดงให้รถคันอื่นรู้ว่ารถคันนี้บรรทุกวัตถุที่มีกลิ่นเหม็น อารมณ์ขึ้นในข้อความดังกล่าวจึงเกิดจากการเห็นความไม่เข้ากันระหว่างความหมายในข้อความเดิมคือ “วัตถุไวไฟ” กับความหมายใหม่ในข้อความท้ายรถคือ “วัตถุเหม็นไว” ที่ทำให้เห็นภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ขัดแย้งกันและทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [ข้อความเตือน] กับ [ไม่ใช่ข้อความเตือน] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [จริง] กับ [ไม่จริง] เนื่องจากข้อความเดิมเป็นการเตือนเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ใช้รถใช้ถนน แต่ผู้ส่งสารกลับนำข้อความเตือนดังกล่าวมาดัดแปลงโดยการเปลี่ยนคำเพื่อใช้ให้เข้ากับการบอกประเภทรถของผู้ส่งสารที่ไม่จำเป็นต้องใช้ข้อความเตือน แต่ในที่นี้กลับทำเสมือนว่าเป็นข้อความเตือนจึงทำให้เกิดความขบขัน

4.3.1.2 ส่วนวนที่ดัดแปลงมาจากสำนวนสุภาษิต

สำนวนที่ดัดแปลงมาจากสำนวนสุภาษิต หมายถึง การนำสำนวนสุภาษิตเดิมมาดัดแปลงโดยการเปลี่ยนหรือเพิ่มคำเพื่อสื่อความหมายใหม่ให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวันและทำให้เกิดความขบขัน พบจำนวน 19 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 4.75 เช่น “รักดีรีบมีผิว รักชั่วอยู่ตัวคนเดียว” “หลังสู้ฟ้า หน้าสู้เตียง” “ตามหลังรถเก่าๆ หม่าไม่กั๊ด” “ขับช้าๆ โดนพรั่าเล่มงาม” “ไก่อางเพราะชน คนงามเพราะแต่ง กระเทยงามเพราะแปลง” “คนไม่เอาถ่าน (ก็สู้ส่งแก๊ส)” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(94) รักดี¹รับมี²ฝั้ว รักชั่ว³อยู่⁴ตัว⁵คน⁶เดียว

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “รักดี¹รับมี²ฝั้ว รักชั่ว³อยู่⁴ตัว⁵คน⁶เดียว” เป็นข้อความที่เปลี่ยนแปลงมาจากสำนวนเดิมว่า “รักดี¹หาม²จั่ว รักชั่ว³หาม⁴เสา” หมายถึง ใฝ่ดีจะมีความสุข ใฝ่ชั่วจะได้รับควมลำบาก (อุทัย ไชยานนท์. 2546: 118) ผู้สังสารนำสำนวนดังกล่าวมาดัดแปลงโดยการเปลี่ยนคำในวรรคหน้าและวรรคหลัง โดยวรรคหน้าเปลี่ยนจาก “รักดี¹หาม²จั่ว” เป็น “รักดี¹รับมี²ฝั้ว” และวรรคหลังเปลี่ยนจาก “รักชั่ว³หาม⁴เสา” เป็น “รักชั่ว³อยู่⁴ตัว⁵คน⁶เดียว” แต่ยังคงคำที่มีความหมายตรงข้ามกันไว้ คือ คำว่า “รักดี” กับ “รักชั่ว” จึงทำให้ความหมายเปลี่ยนและทำให้เห็นภาพอีกเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดจากความหมายในสำนวนเดิมที่คนส่วนใหญ่เคยรับรู้มา ในที่นี้หมายถึง การหยอกล้อผู้หญิงที่ยังไม่ได้แต่งงานว่าหากใฝ่ดีควรจะมีสามีแต่หากใฝ่ชั่วจะต้องขึ้นคาน การเห็นความไม่เข้ากันระหว่างภาพเหตุการณ์ในสำนวนเดิมที่เป็นคำสอนกับภาพเหตุการณ์ในสำนวนนี้ที่เป็นการหยอกล้อพฤติกรรมของผู้หญิงจึงทำให้เกิดเป็นคู่ความหมายแย้งระหว่าง [คำสอน] กับ [ไม่ใช่คำสอน] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [จริง] กับ [ไม่จริง]

ตัวอย่าง

(95) หลัง¹สู้²ฟ้า หน้า³สู้⁴เตียง

จากตัวอย่าง เป็นข้อความที่มาจากสำนวนเดิมว่า “หลัง¹สู้²ฟ้า หน้า³สู้⁴ดิน” ซึ่งหมายถึง ที่ต้องตรากตรำทำงานหนัก มักหมายถึงชาวไร่ชาวนาซึ่งในเวลาทำไร่ทำนา หลังต้องสู้กับแดดและหน้าต้องก้มลงดิน (อุทัย ไชยานนท์. 2546: 158) แล้วนำมาดัดแปลงโดยการเปลี่ยนคำในวรรคหลังจาก “ดิน” เป็น “เตียง” จึงทำให้ความหมายเปลี่ยนไปในทางตรงกันข้ามที่แฝงนัยทางเพศและทำให้ผู้รับสารเห็นภาพอีกเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดจากสำนวนเดิมที่คนส่วนใหญ่เคยรับรู้มาก่อนหน้านี้ ดังนั้นอารมณ์ขันในข้อความนี้จึงเกิดจากการเห็นภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันจนทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [เรื่องเพศ] กับ [ไม่เกี่ยวกับเรื่องเพศ] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [จริง] กับ [ไม่จริง]

ตัวอย่าง

(96) **ขับซ้ำๆ โดนพรั้าเล่มงาม**

จากตัวอย่าง “ขับซ้ำๆ โดนพรั้าเล่มงาม” เป็นข้อความที่มาจากสำนวนเดิมว่า “ซ้ำๆ ได้พรั้าสองเล่มงาม” หมายถึง ค่อยๆ คิดค่อยๆ ทำแล้วจะสำเร็จด้วยดี (อุทัย ไชยานนท์. 2546: 32) แต่ผู้ส่งสารกลับนำสำนวนดังกล่าวมาดัดแปลงโดยการเพิ่มคำและใช้ในความหมายตรงกันข้าม คือกล่าวถึงสถานการณ์บนท้องถนนที่มีอยู่จริงว่าหากขับรถซ้ำๆ จะถูกรถคันหลังต่อว่าจึงทำให้ผู้รับสารเกิดความขบขันจากการเห็นภาพเหตุการณ์อีกเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดไปจากสำนวนเดิม อีกทั้งยังนำมาล้อได้เข้ากับสถานการณ์บนท้องถนน การรับรู้ภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ขัดแย้งกันจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [ซ้ำแล้วได้ผลดี] กับ [ซ้ำแล้วได้ผลเสีย] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [จริง] กับ [ไม่จริง]

ตัวอย่าง

(97) **ไถ่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง กระทบงามเพราะแปลง**

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “ไถ่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง กระทบงามเพราะแปลง” เป็นข้อความที่นำมาจากสำนวนเดิมว่า “ไถ่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง” หมายถึง การเตือนให้รู้จักแต่งตัวให้หน้าดู (อุทัย ไชยานนท์. 2546: 13) แล้วนำมาดัดแปลงโดยการเพิ่มข้อความในวรรคหลังว่า “กระทบงามเพราะแปลง” จึงทำให้ความหมายเปลี่ยนและทำให้เกิดภาพเหตุการณ์ใหม่ขึ้น คือกล่าวถึงการหยอกล้อเรื่องการทำศัลยกรรมผ่าตัดแปลงเพศของบุคคลที่เป็นเพศที่สามในสังคม อารมณ์ขันในข้อความนี้จึงเกิดจากการนำสำนวนเดิมมาดัดแปลงเพื่อล้อกลุ่มบุคคลที่เป็นเพศที่สาม ซึ่งเป็นกลุ่มที่คนในสังคมมองว่าเบี่ยงเบนทางเพศจึงทำให้ผู้รับสารเห็นภาพอีกเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดไปจากภาพเหตุการณ์ในสำนวนเดิมที่ตามปกติผู้หญิงจะสวยได้ก็ด้วยการรู้จักแต่งตัวให้ดูดี แต่ในที่นี้กลับกล่าวถึงผู้ชายจะสวยได้ก็ด้วยการทำศัลยกรรมผ่าตัดแปลงเพศ การรับรู้ภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [ผู้หญิงงาม] กับ [ผู้ชายงาม] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

ตัวอย่าง

(98) คนไม่เอาถ่าน (ก็กุส่งแก๊ส)

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “คนไม่เอาถ่าน (ก็กุส่งแก๊ส)” เป็นข้อความที่ติดอยู่ที่ท้ายรถส่งแก๊ส ซึ่งก็แสดงให้เห็นว่าผู้ส่งสารมีอาชีพเป็นคนขับรถส่งแก๊ส อารมณ์ขันในข้อความดังกล่าวจึงเกิดจากการนำสำนวนเดิมที่ว่า “ไม่เอาถ่าน” ซึ่งหมายถึง ไม่รักดี (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 884) มากล่าวล้อเลียนโดยการเพิ่มประโยคในวรรคหลังว่า “ก็กุส่งแก๊ส” และตีความหมายตรงตามตัวอักษรจึงทำให้ข้อความดังกล่าวสื่อความหมายต่างไปเดิมและทำให้ผู้รับสารเห็นภาพอีกเหตุการณ์หนึ่งที่ผิดไปจากสำนวนเดิม ในที่นี้หมายถึง ผู้ส่งสารไม่สนใจถ่านที่นำมาหุงต้มในครัวเรือนเพราะผู้ส่งสารมีอาชีพเป็นคนขับรถส่งแก๊ส ดังนั้นอารมณ์ขันในข้อความนี้จึงเกิดจากการเห็นความหมายที่ขัดกับความหมายในสำนวนเดิมที่ตนเคยรับรู้มาทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [พฤติกรรมของบุคคล] กับ [อาชีพของบุคคล] ความไม่เข้ากันของเหตุการณ์สองเหตุการณ์ทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งแบบ [จริง] กับ [ไม่จริง]

4.3.2 การปฏิเสธเพื่อแก้ตัว

แก้ตัว หมายถึง พุดหรือทำเพื่อปลดเปลื้องความผิดหรือข้อผิดพลาดของตน (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 149)

การปฏิเสธเพื่อแก้ตัว หมายถึง การหาเหตุผลมาอธิบายการกระทำเพื่อแก้ตัวหรือหักล้างเหตุผลเดิม

จากการวิเคราะห์พบว่า การปฏิเสธเพื่อแก้ตัวในข้อความท้ายรถประเภทขบขันมีจำนวน 46 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 11.5 เช่น “ไม่ได้เจ้าชู้ แต่ไม่รู้จะเลือกใคร” “ไม่ได้ซิ่ง แต่วิ่งตามเวลา” “การดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ตายอย่างช้าๆ...ไม่เป็นไรครับ ผมไม่รีบตาย” “พ่อบอกขับช้าๆ แต่อย่าให้ใครแซง” “ขับเร็ว เพราะรีบไปประชุม” “ขับเร็วกว่านี้ แล้วปวดหัว” “ขอโทษที หนีเมียมา” “ขอโทษที่แซง ต้องรีบไปแต่งงาน” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(99) ไม่ได้เจ้าชู้ แต่ไม่รู้จะเลือกใคร

จากตัวอย่าง เป็นการปฏิเสธเพื่อแก้ตัวให้ตนพ้นผิดเนื่องจากในวรรคแรก “ไม่ได้เจ้าชู้” ผู้ส่งสารพยายามทำให้ผู้รับสารเข้าใจว่าตนเป็นคนรักเดียวใจเดียวด้วยการปฏิเสธว่าตนไม่ใช่คนเจ้าชู้ แต่ในวรรคหลังก็กลับกล่าวขัดกันว่า “แต่ไม่รู้จะเลือกใคร” จึงทำให้ผู้รับสารต้องตีความหมายใหม่ว่า

ผู้ส่งสารไม่ได้เป็นคนรักเดียวใจเดียวแต่เป็นข้อแก้ตัวเพื่อที่ตนจะได้คบกับคนหลายคนได้ในเวลาเดียวกันด้วยการปฏิเสธว่าแท้ที่จริงแล้วตนไม่ได้เป็นคนเจ้าชู้แต่ที่เห็นคบกับคนหลายคนเป็นเพราะความจำเป็นที่มีคนมาสนใจมากและตนไม่รู้จะเลือกใครจึงคบกับคนหลายคนในเวลาเดียวกัน การรับรู้เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่สัมพันธ์กันส่งผลให้เกิดการถ้อยแถลงความคิดจากบริบทเรื่องลักษณะของคนรักเดียวใจเดียวไปสู่บริบทเรื่องลักษณะของคนเจ้าชู้ในทันที จึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [คนเจ้าชู้] กับ [ไม่ใช่คนเจ้าชู้] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [เป็นไปได้] กับ [เป็นไปไม่ได้]

ตัวอย่าง

(100) ไม่ได้ซึ่ง แต่วิ่งตามเวลา

จากตัวอย่าง ในวรรคแรก “ไม่ได้ซึ่ง” ผู้ส่งสารพยายามปฏิเสธว่าตนไม่ใช่คนขี้บอดเร็วแต่ในวรรคหลังก็กลับกล่าวขัดกันว่า “แต่วิ่งตามเวลา” จึงทำให้ต้องตีความหมายใหม่ว่าแท้ที่จริงแล้วข้อความดังกล่าวไม่ได้แสดงให้เห็นว่าผู้ส่งสารเป็นคนขี้บอดช้าแต่เป็นข้อแก้ตัวเพื่อจะขี้บอดให้เร็วได้โดยไม่ถูกผู้อื่นตำหนิเนื่องจากต้องรีบไปให้ทันต่อเวลาในการทำงาน การรับรู้เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่สัมพันธ์กันส่งผลให้เกิดการถ้อยแถลงความคิดจากบริบทเรื่องการขี้บอดช้าไปสู่บริบทเรื่องการขี้บอดเร็วในทันทีจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [ขี้บอดช้า] กับ [ขี้บอดเร็ว] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [เป็นไปได้] กับ [เป็นไปไม่ได้]

ตัวอย่าง

(101) การดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ตายอย่างช้าๆ...ไม่เป็นไรครับ ผมไม่รีบตาย

จากตัวอย่าง ผู้ส่งสารเริ่มต้นข้อความนี้ด้วยการกล่าวว่า “การดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ตายอย่างช้าๆ” จึงทำให้เข้าใจว่าผู้ส่งสารไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เพราะการดื่มเครื่องดื่มประเภทนี้มีผลเสียต่อร่างกายทำให้ตายแบบผ่อนส่ง แต่ในช่วงท้ายกลับกล่าวขัดกันว่า “ไม่เป็นไรครับ ผมไม่รีบตาย” ซึ่งเป็นข้อแก้ตัวเพื่อตนจะได้ดื่มสุราต่อไปโดยไม่ต้องกังวลต่อโทษของสุรา การรับรู้เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่สัมพันธ์กันส่งผลให้เกิดการถ้อยแถลงความคิดจากบริบทเรื่องการดื่มสุราทำให้อายุสั้นไปสู่บริบทเรื่องการดื่มสุราทำให้อายุยืนในทันทีจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [การดื่มสุราทำให้อายุสั้น] กับ [การดื่มสุราทำให้อายุยืน] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ] เนื่องจากคนในสังคมไม่มีใครคิดแบบนี้เนื่องจากการดื่มสุราทำให้ตายแบบผ่อนส่งไม่ใช่ทำให้

อายุยืนขึ้นด้วยการทำให้ตายช้าลง ในที่นี้อาจตีความได้ว่าผู้ส่งสารเป็นคนที่ชอบดื่มสุราถึงแม้จะรู้โทษของสุราที่ทำให้ตายแบบผ่อนส่ง แต่ก็กลับเพิกเฉยต่อผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับตนในอนาคต

ตัวอย่าง

(102) พอบอกขับช้าๆ แต่อย่าให้ใครแซง

จากตัวอย่าง ในวรรคแรก “พอบอกขับช้าๆ” ทำให้ผู้รับสารเข้าใจว่าเป็นคำสอนให้กระทำตามเพื่อจะได้ไม่เกิดอุบัติเหตุ แต่ในวรรคหลังกลับกล่าวขัดแย้งกันว่า “แต่อย่าให้ใครแซง” จึงทำให้ผู้รับสารต้องตีความใหม่ว่าข้อความดังกล่าวไม่ได้เป็นคำสอนให้ระมัดระวังในการขับรถ แต่เป็นข้อแก้ตัวเพื่อจะขับรถให้เร็วโดยไม่โดนตำหนิเนื่องจากพอสอนมาแบบนั้น อารมณ์ขันในข้อความนี้จึงเกิดจากการรับรู้เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่สัมพันธ์กันส่งผลให้เกิดการถ้อยความคิดจากบริบทเรื่องคำสอนไปสู่บริบทเรื่องการแก้ตัวเพื่อให้ตนพ้นผิดในทันทีจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [คำสอน] กับ [ไม่ใช่คำสอน] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [เป็นไปได้] กับ [เป็นไปได้ไม่ได้]

4.3.3 การกล่าวเกินจริง

การกล่าวเกินจริง หมายถึง การพูดในลักษณะที่เกินกว่าปกติหรือเกินกว่าความเป็นจริง ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวไม่สามารถเป็นจริงได้ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2545: 214)

การกล่าวเกินจริงสามารถสร้างอารมณ์ขันได้เพราะทำให้เกิดความไม่เข้ากันระหว่างถ้อยคำที่กล่าวกับสภาพความเป็นจริงของเหตุการณ์หรือสิ่งที่กล่าวถึง

จากการวิเคราะห์พบว่า การกล่าวเกินจริงในข้อความท้ายรถประเภทขบขัน มีจำนวน 32 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 8 เช่น “อย่ามาวิ่งใกล้ เดี่ยวหมอง” “ระวัง! ขึ้นส่วนกระเด็นใส่” “หมาเห่ายังบวบ” “วิ่งเร็วไม่ได้ เดี่ยวอะไหล่หลุด” “อย่าแซง เดี่ยวกระบะหลุด” “อย่าจี้ เดี่ยวดับ” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(103) อย่ามาวิ่งใกล้ เดี่ยวหมอง

จากตัวอย่าง เป็นข้อความที่กล่าวเกินจริง เนื่องจากหากพิจารณาบริบทของการติดข้อความที่ติดไว้ท้ายรถเก่าซึ่งมีสภาพทรุดโทรมและมีสีของรถซีดอยู่แล้วจึงเป็นไปได้ที่สีของรถหรือลักษณะของรถจะซีดหรือเก่าลงเพียงเพราะมีรถคันหลังขับเข้ามาใกล้แต่การขับรถเข้ามาใกล้น่าจะทำให้เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ แต่ในที่นี้กลับกล่าวว่าจะอย่าขับรถเข้ามาใกล้รถของตนมากเกินไปเพราะอาจจะ

ทำให้รถของตนสีซีดหรือหมองลงได้ อารมณ์ขันในข้อความนี้เกิดจากการเห็นภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันจากการกล่าวคำพูดที่ขัดกับความเป็นจริงที่ไม่น่าจะเกิดขึ้นได้จึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [เตือนไม่ให้เข้าใกล้เพื่อความปลอดภัย] กับ [เตือนไม่ให้เข้าใกล้เพื่อไม่ให้รถหมอง] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [เป็นไปได้] กับ [เป็นไปได้ไม่ได้]

ตัวอย่าง

(104) ระวัง! ขึ้นส่วนกระเด็นใส่

จากตัวอย่าง ผู้ส่งสารสร้างความขบขันด้วยการกล่าวคำพูดที่เกินจริง เนื่องจากข้อความนี้ติดอยู่ที่ท้ายรถที่วิ่งเร็วมาก ดังนั้นในความเป็นจริงแม้ว่าผู้ส่งสารจะขับรถเร็วมาก ขึ้นส่วนของรถก็ไม่น่าจะกระเด็นหลุดออกมาจากรถได้ง่ายเพราะสาเหตุเพียงเล็กน้อย ในที่นี้อาจตีความได้ว่าผู้ส่งสารอาจต้องการเตือนให้รถคันอื่นทราบว่าตนขับรถเร็ว ดังนั้นจึงควรหลีกเลี่ยงให้รถของตนหรือไม่ควรเข้ามาใกล้รถของตนเพื่อความปลอดภัย แต่แทนที่ผู้ส่งสารจะให้เหตุผลที่แท้จริงก็กลับให้เหตุผลอื่นที่ไม่สัมพันธ์กันและเป็นเหตุผลที่เกินจริง ความขบขันในข้อความนี้เกิดจากการเห็นภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันจากการกล่าวคำพูดที่ขัดกับความเป็นจริงที่ไม่น่าจะเกิดขึ้นได้จึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [เตือนไม่ให้เข้าใกล้เพื่อความปลอดภัย] กับ [เตือนไม่ให้เข้าใกล้เพื่อไม่ให้ถูกขึ้นส่วนของรถกระเด็นใส่] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [เป็นไปได้] กับ [เป็นไปได้ไม่ได้]

ตัวอย่าง

(105) หมาเห่ายังบวบ

จากตัวอย่าง เป็นข้อความที่ติดอยู่ที่รถที่ผ่านการใช้งานมานานจึงมีสภาพเก่า ดังนั้นในความเป็นจริงแม้รถจะมีสภาพเก่าก็ไม่น่าจะยุบได้ง่ายเพราะเสียงเห่าของสุนัขซึ่งเป็นสาเหตุเพียงเล็กน้อย ความขบขันในข้อความนี้เกิดจากการเห็นภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันจากการกล่าวคำพูดที่ขัดกับสิ่งที่เป็นไปได้ในความเป็นจริงตามธรรมชาติจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [รถบวบเพราะมีสภาพเก่า] กับ [รถบวบเพราะเสียงเห่าของสุนัข] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [เป็นไปได้] กับ [เป็นไปได้ไม่ได้]

ตัวอย่าง

(106) วิ่งเร็วไม่ได้ เดี่ยวอะไหล่หลุด

จากตัวอย่าง เป็นข้อความที่ติดอยู่ที่ท้ายรถเก่าที่ผ่านการใช้งานมานานจึงทำให้วิ่งได้ช้าเพราะสภาพเครื่องยนต์ไม่ดี ดังนั้นในความเป็นจริงแม้รถจะเก่าอะไหล่ของรถก็ไม่น่าจะหลุดได้ง่ายเพียงเพราะการขับรถเร็ว แต่ในที่นี้กลับกล่าวตรงข้ามกันว่า “วิ่งเร็วไม่ได้ เดี่ยวอะไหล่หลุด” จึงทำให้ผู้รับสารเกิดอารมณ์ขันจากการนึกเห็นภาพอีกเหตุการณ์หนึ่งที่เป็นไปไม่ได้ในความเป็นจริง การเห็นภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันจากการกล่าวคำพูดที่ขัดกับสิ่งที่ เป็นไปไม่ได้ในความเป็นจริงตามธรรมชาติจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [วิ่งเร็วไม่ได้เพราะสภาพเครื่องยนต์เก่า] กับ [วิ่งเร็วไม่ได้เพราะอะไหล่หลุด] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [เป็นไปไม่ได้] กับ [เป็นไปไม่ได้]

4.3.4 การทำให้หลงทาง

การทำให้หลงทาง หมายถึง การดำเนินเรื่องตามปกติ ผู้อ่านก็จะคาดล่วงหน้าว่าเหตุการณ์ต่อไปน่าจะเป็นเช่นไร แต่ในตอนจบผู้แต่งก็กลับเปลี่ยนทิศทางของเรื่องให้จบลงอย่างพลิกความคาดหมายของผู้อ่าน

จากการวิเคราะห์พบว่า การทำให้หลงทางในข้อความท้ายรถประเภทขบขัน มีจำนวน 24 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 6 เช่น “แอบรักน้องเมีย แต่น้องเมียไปเกณฑ์ทหาร” “เจอตำรวจหน้าหงิก...ดันไปก๊ากับเมียจ๋า” “ช่วยชาติลดประชากรโลก ต้องหันมาบริโภคเพศเดียวกัน” “พลาดจากน้อง พี่ก็จ้องกระเทย” “ขาดเธอ...เพิ่งเจอความสุข” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(107) แอบรักน้องเมีย แต่น้องเมียไปเกณฑ์ทหาร

จากตัวอย่าง ในวรรคแรก “แอบรักน้องเมีย” ทำให้ผู้รับสารเข้าใจว่าผู้ส่งสารแอบรักน้องของภรรยาที่เป็นผู้หญิง แต่ในวรรคหลังกลับกล่าวขัดแย้งกันว่า “แต่น้องเมียไปเกณฑ์ทหาร” จึงทำให้ผู้รับสารต้องตีความใหม่ว่าแท้ที่จริงแล้วน้องเมียเป็นผู้ชายเพราะไปเกณฑ์ทหารซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ชายในสังคมไทย ความรักดังกล่าวเป็นความรักที่ไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานที่ควรจะเป็นที่ผู้ชายจะรักน้องเมียที่เป็นผู้หญิง อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงสภาพสังคมไทยในปัจจุบันที่วิทยาการทางด้านความสวดยความงามเจริญก้าวหน้ามากขึ้นจนทำให้สาวประเภทสองสวยเหมือนผู้หญิงมาก

จนแยกไม่ออก อารมณ์ขันในข้อความนี้จึงเกิดจากการค้นพบความหมายอีกความหมายหนึ่งที่เกิดจากการนำข้อความที่มีความหมายขัดแย้งกันมากล่าวไว้ร่วมกัน การรับรู้เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่สัมพันธ์กันส่งผลให้เกิดการถ่ายโอนความคิดจากบริบทเรื่องน้องเมียเป็นผู้หญิงไปสู่บริบทเรื่องน้องเมียเป็นผู้ชายในทันทีจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [ผู้หญิง] กับ [ผู้ชาย] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

ตัวอย่าง

(108) เจอตำรวจหน้าหงิก...ดันไปกิ๊กกับเมียจ๋า

จากตัวอย่าง ในวรรคแรก “เจอตำรวจหน้าหงิก” ทำให้ผู้รับสารนึกถึงบริบทเรื่องการจราจรที่เกี่ยวข้องกับผู้ขับขียานพาหนะที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎจราจรกับตำรวจที่มีหน้าที่เป็นผู้ควบคุมให้ผู้ขับขียานพาหนะปฏิบัติตามกฎจราจร ดังนั้นบุคคลทั้งสองกลุ่มอาจจะเกิดความขัดแย้งกันอย่างเลี่ยงไม่ได้จึงทำให้ผู้รับสารเข้าใจว่าผู้ส่งสารกลัวความผิดทางจราจรที่ตนขับรถฝ่าฝืนกฎจราจรจึงทำให้รู้สึกไม่พอใจเมื่อเห็นตำรวจ แต่ในวรรคหลังกลับกล่าวถึงสาเหตุที่เป็นเรื่องส่วนตัว คือ ความกลัวที่เกิดจากการมีความสัมพันธ์ในเชิงขู้สาวกับภรรยาของตำรวจ ดังจะเห็นได้จากการใช้คำสแลงว่า “กิ๊ก” ที่ทำให้ผู้รับสารเห็นภาพและเข้าใจความหมายที่ผิดไปจากสิ่งที่คาดคิดไว้ การรับรู้เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่สัมพันธ์กันส่งผลให้เกิดการถ่ายโอนความคิดจากบริบทเรื่องการทำผิดกฎจราจรไปสู่บริบทเรื่องการทำผิดศีลธรรมในทันทีจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [ผิดกฎจราจร] กับ [ผิดภรรยา] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [เป็นไปได้] กับ [เป็นไปไม่ได้]

ตัวอย่าง

(109) ช่วยชาติลดประชากรโลก ต้องหันมาบริโภคเพศเดียวกัน

จากตัวอย่าง ในช่วงต้นของข้อความนี้ทำให้เข้าใจว่าเป็นการโน้มน้าวหรืออรณรงศ์ให้ช่วยลดจำนวนประชากรของโลกด้วยการแนะนำวิธีการคุมกำเนิดโดยใช้วิธีทางการแพทย์ แต่ในช่วงท้ายก็กลับแนะนำวิธีการที่ไม่เป็นที่ยอมรับหรือเป็นวิธีการที่ผิดธรรมชาติด้วยการกล่าวว่า “ต้องหันมาบริโภคเพศเดียวกัน” จึงทำให้ผู้รับสารต้องย้อนกลับไปตีความใหม่ว่าแท้ที่จริงเป็นความหมายที่สื่อไปในเรื่องเพศ หมายถึง การแนะนำให้ทุกคนเปลี่ยนรสนิยมทางเพศมาเป็นแบบชายรักชายหรือหญิงรักหญิง ความขบขันในข้อความนี้เกิดจากการรับรู้เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่สัมพันธ์กันส่งผลให้เกิดการถ่ายโอนความคิดจากบริบทเรื่องการแนะนำวิธีการคุมกำเนิดด้วยวิธีทางการแพทย์ไปสู่บริบทเรื่อง

การแนะนำวิธีการคุมกำเนิดด้วยการรักเพศเดียวกันในทันทีจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [วิธีการคุมกำเนิด] กับ [ไม่ใช่วิธีการคุมกำเนิด] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

4.3.5 การใช้ความเปรียบ

ความเปรียบ หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงอย่างมีชั้นเชิงเป็นโวหาร มีเจตนาให้มีประสิทธิผลต่อความคิด ความเข้าใจ ให้จินตนาการและถ่ายทอดอารมณ์ได้อย่างกว้างขวางลึกซึ้งกว่าการบอกเล่าที่ตรงไปตรงมา (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 820)

จากการวิเคราะห์พบว่า การใช้ความเปรียบในข้อความท้ายรถประเภทขบขัน มีจำนวนทั้งหมด 22 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 5.5 แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) อุปลักษณ์ (4.75%) และ 2) นามนัย (0.75%)

4.3.5.1 อุปลักษณ์

อุปลักษณ์ หมายถึง การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งโดยสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบนั้นมาจากต่างวงความหมายกัน นักภาษาศาสตร์กล่าวถึงอุปลักษณ์ไว้ว่าจะต้องประกอบด้วยสิ่งที่เป็นต้นแบบในการเปรียบเทียบว่า “แบบเปรียบเทียบ” และเรียกสิ่งที่ถูกนำไปเปรียบเทียบว่า “สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ” (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. 2549: 72; อ้างอิงจาก Lakoff and Johnson. 1980; Goatly. 1993)

จากการวิเคราะห์พบว่า มีการใช้อุปลักษณ์โดยที่ผู้ส่งสารมักจะนำเรื่องใกล้ตัวที่ผู้รับสารอาจจะคาดไม่ถึงมาเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้รับสารเห็นภาพและเข้าใจความหมายที่ต้องการจะสื่อได้ง่าย อีกทั้งภาพที่เห็นยังแปลกไปจากความเปรียบทั่วไปจึงทำให้เกิดความขบขัน การใช้อุปลักษณ์ที่ปรากฏในข้อความท้ายรถประเภทขบขันมีจำนวน 19 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 4.75 เช่น “คนขับกินยาแก้จันวันละ 4 เม็ด” “ความดีเหมือนกางเกงใน มีไว้แต่ไม่ต้องโชว์” “โรงเรียนเหมือนสุสาน อาจารย์เหมือนมารร้าย” “เศษเหล็กเคลื่อนที่” “จรวดทางเรียบ” “เบนซ์ปลอมตัวมา” “ไดเอทหน่อย เราก็กลายเป็นพอร์ชแล้ว” “เมื่อไหร่แท็กซี่จะทำหมัน?” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(110) คนขับกินยาแก้จันวันละ 4 เม็ด

จากตัวอย่าง เป็นการนำคำที่อยู่ในวงความหมายเกี่ยวกับเรื่องความเจ็บป่วยมาเปรียบเทียบกับคำในวงความหมายเกี่ยวกับเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจโดยเปรียบเทียบ “ความจน” เป็น “โรคชนิดหนึ่ง” ที่

รักษาได้ด้วยวิธีการกินยารักษาโรค ดังจะเห็นได้จากข้อความว่า “คนขับกินยาแก้จนวันละ 4 เม็ด” ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เป็นไปไม่ได้อย่างแน่นอน เนื่องจากความจนไม่ใช่โรคที่เกิดจากความเจ็บป่วยของร่างกาย แต่เป็นฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ส่งสารที่ทำงานมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายในการยังชีพ ความขบขันในข้อความนี้เกิดจากการรับรู้เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [ความจนเป็นโรค] กับ [ความจนไม่ใช่โรค] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [เป็นไปได้] กับ [เป็นไปไม่ได้]

ตัวอย่าง

(111) **ความดีเหมือนกางเกงใน มีไว้แต่ไม่ต้องโชว์**

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “ความดีเหมือนกางเกงใน มีไว้แต่ไม่ต้องโชว์” เป็นการนำคำที่อยู่ในวงความหมายเกี่ยวกับเรื่องการทำความดีมาเปรียบเทียบกับคำในวงความหมายเกี่ยวกับเรื่องการใส่เสื้อผ้า โดยเปรียบ “ความดี” ว่าเหมือนกับ “กางเกงใน” เพราะความดีเป็นสิ่งที่ทุกคนพึงกระทำ แต่ไม่ควรโอ้อวดเพื่อเอาหน้าเหมือนกับกางเกงในที่จะใส่ไว้ข้างในไม่ควรเปิดเผยให้คนอื่นเห็น อารมณ์ขันในข้อความนี้เกิดจากการรับรู้เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [ทำความดีแต่ไม่ต้องโอ้อวด] กับ [ใส่กางเกงในแต่ไม่ต้องโอ้อวด] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ] เนื่องจากกางเกงในเป็นชุดชั้นในที่จะใส่ไว้ข้างในเสื้อผ้าของบุคคล ดังนั้นจึงไม่ควรนำมาพูดอย่างเปิดเผยเพราะถือว่าไม่สุภาพ แต่ในที่นี้กลับนำมาใช้เปรียบกับการสอนให้บุคคลทำความดีแต่ไม่ควรโอ้อวดจึงทำให้ภาพที่เห็นนั้นแปลกไปจาก ความเปรียบเทียบทั่วไป

ตัวอย่าง

(112) **โรงเรียนเหมือนสุสาน อาจารย์เหมือนมารร้าย**

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “โรงเรียนเหมือนสุสาน อาจารย์เหมือนมารร้าย” ความเปรียบในวรรคแรกเป็นการนำคำที่อยู่ในวงความหมายเกี่ยวกับสถานที่ให้ความรู้มาเปรียบเทียบกับคำในวงความหมายเกี่ยวกับสถานที่ฝังศพ โดยเปรียบ “โรงเรียน” ว่าเป็นสถานที่น่ากลัวเหมือนกับ “สุสาน” ส่วนความเปรียบในวรรคหลังเป็นการนำคำที่อยู่ในวงความหมายเกี่ยวกับอาจารย์ซึ่งเป็นผู้ให้ความรู้มาเปรียบเทียบกับคำในวงความหมายเกี่ยวกับมารร้าย โดยเปรียบ “อาจารย์” ที่สอนในโรงเรียนว่ามีนิสัยดุหรือโหดร้ายเหมือนกับ “มารร้าย” อารมณ์ขันในข้อความนี้เกิดจากการเห็นภาพในสิ่งที่ที่ผิดไป

จากบรรทัดฐานที่คนส่วนใหญ่รับรู้ร่วมกัน เนื่องจากโรงเรียนเป็นสถานที่เรียนหนังสือดังนั้นจึงไม่ใช่สถานที่ที่น่ากลัว แต่ในที่นี้กลับถูกเปรียบว่าเหมือนกับสุสานจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [สถานที่ให้ความรู้] กับ [สถานที่ฝังศพ] อีกทั้งอาจารย์ผู้สอนหนังสือในโรงเรียนก็ยังเป็นผู้ให้ความรู้แก่นักเรียน ดังนั้นจึงเป็นผู้มีพระคุณกับนักเรียน แต่ในที่นี้กลับถูกเปรียบว่าเหมือนกับมารร้ายจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [มารร้าย] กับ [ไม่ใช่มารร้าย] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

ตัวอย่าง

(113) **ไดเอทน้อย** เราก็กลายเป็นพอร์ชแล้ว

จากตัวอย่าง ตามธรรมชาติในความเป็นจริงเป็นไปได้ที่รถจะสามารถควบคุมอาหารเพื่อลดน้ำหนักของตนเพื่อให้ออกกำลังกายได้ แต่ในที่นี้กลับนำกริยาอาการ “ไดเอท” มาใช้กับรถที่ปกติไม่สามารถแสดงกริยาอาการเช่นนี้ได้ ประกอบกับหากพิจารณาบริบทของการติดข้อความ “ไดเอทน้อย เราก็กลายเป็นพอร์ชแล้ว” ไว้ที่รถเต้ายี่ห้อโฟล์กสวาเกนซึ่งมีรูปร่างใหญ่กว่ารถพอร์ชก็ยังช่วยให้ผู้รับสารเห็นภาพเหตุการณ์อีกเหตุการณ์หนึ่งที่ไม่เข้ากันกับโลกของความเป็นจริง เนื่องจากรถพอร์ชหรือที่คนไทยเรียกว่า “รถปอร์เช่” เป็นรถยนต์ที่มีราคาแพงมีจุดเด่นที่ความเร็วและมีลักษณะเรียวยาว ดังนั้นผู้ที่มีฐานะร่ำรวยเท่านั้นที่จะซื้อมาใช้งานได้ ในที่นี้อาจตีความได้ว่าผู้ส่งสารอาจจะยังมีเงินไม่เพียงพอที่จะซื้อรถพอร์ชจึงแสวงงกล่าวว่าหากรถของตนควบคุมอาหารเพื่อลดน้ำหนักแล้วก็อาจจะกลายเป็นรถพอร์ชที่มีขนาดเล็กลงได้ ดังนั้นการเห็นภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่างการทำให้ [สิ่งไม่มีชีวิต] สามารถแสดงกริยาอาการได้ราวกับว่า [เป็นสิ่งมีชีวิต] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [เป็นไปได้] กับ [เป็นไปไม่ได้]

ตัวอย่าง

(114) **เบนซ์ปลอมตัวมา**

จากตัวอย่าง การใช้กริยาคำว่า “ปลอมตัว” หมายถึง ทำให้เหมือนคนอื่นหรือสิ่งอื่น เพื่อให้หลงผิดว่าเป็นคนนั้นหรือสิ่งนั้น (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 676) แต่ในที่นี้กลับนำมาใช้กับกริยาอาการของรถที่ปกติไม่สามารถแสดงกริยาอาการเช่นนี้ได้จึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่างการทำให้ [สิ่งไม่มีชีวิต] สามารถแสดงกริยาอาการได้ราวกับว่า [เป็นสิ่งมีชีวิต] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [เป็นไปได้] กับ [เป็นไปไม่ได้] ประกอบกับหากพิจารณาบริบทของการติด

ข้อความ “เบนซ์ปลอมตัวมา” ไว้ที่ท้ายรถญี่ปุ่นคันเล็กก็ยิ่งช่วยให้ผู้รับสารเห็นภาพเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันกับความเป็นจริงเกี่ยวกับขนาดและยี่ห้อของรถที่ติดข้อความ เนื่องจากคนในสังคมไทยมีค่านิยมว่า “รถเบนซ์” เป็นรถยนต์ที่มีราคาแพง ผู้ที่มีฐานะร่ำรวยเท่านั้นที่จะซื้อมาใช้งานได้ ดังนั้น “รถเบนซ์” จึงกลายเป็นสัญลักษณ์แสดงความร่ำรวยของผู้ใช้รถแต่ในที่นี้ผู้ส่งสารยังไม่มีเงินเพียงพอที่จะซื้อรถเบนซ์ได้จึงแสร้งกล่าวว่า “เบนซ์ปลอมตัวมา”

4.3.5.2 นามนัย

นามนัย หมายถึง การใช้คำหรือวลีที่บ่งลักษณะหรือคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาแสดงความหมายแทนสิ่งนั้นทั้งหมด (ราชบัณฑิตยสถาน. 2545: 263)

จากการวิเคราะห์พบว่า การใช้นามนัยที่ปรากฏในข้อความท้ายรถประเภทขบขันมีจำนวน 3 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.75 ได้แก่ “รถคันนี้สีก็เก๋อย่างงู” “งัดเต้าเข้าพรรษา” และ “รับปริญญาปัญญาค่าหน่วยกิต”

ตัวอย่าง

(115) รถคันนี้สีก็เก๋อย่างงู

จากตัวอย่าง คำว่า “สีก็เก๋” แทน “ตำรวจ” ในที่นี้มีความหมายในเชิงเสียดสีตำรวจที่คอยรีดไถเงินจากผู้ขับขี่ยานพาหนะที่ทำผิดกฎจราจรด้วยการแสร้งกล่าวห้ามไม่ให้ตำรวจเรียกรถของผู้ส่งสารให้หยุดเพื่อเสียค่าปรับเมื่อตนทำผิดกฎจราจร ความขบขันในข้อความนี้จึงเกิดจากการเห็นภาพเหตุการณ์อีกเหตุการณ์หนึ่งที่ขัดแย้งกับความเป็นจริงตามกฎหมาย เนื่องจากหากบุคคลใดไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรก็ต้องถูกปรับเงินตามกฎหมายโดยไม่มีกรยกเว้น แต่ในที่นี้กลับทำเสมือนว่าผู้ส่งสารสามารถเลี่ยงการเสียค่าปรับได้เมื่อตนทำผิดกฎจราจร ความไม่เข้ากันของเหตุการณ์สองเหตุการณ์จึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [ทำผิดกฎจราจรแล้วเลี่ยงการเสียค่าปรับได้] กับ [ทำผิดกฎจราจรแล้วเลี่ยงการเสียค่าปรับไม่ได้] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [จริง] กับ [ไม่จริง]

ตัวอย่าง

(116) งดเต้าเข้าพรรษา

จากตัวอย่าง ผู้ส่งสารสร้างความขบขันด้วยการนำคำว่า “เต้า” ซึ่งเป็นลักษณะอย่างหนึ่งที่บ่งบอกความเป็นเพศหญิงมาใช้แทนการกล่าวถึง “ผู้หญิง” ในที่นี้มีความหมายส่อไปในเรื่องเพศ หมายถึง ผู้ส่งสารงดการมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงในช่วงเข้าพรรษา อารมณ์ขันในข้อความนี้เกิดจากการเห็นภาพเหตุการณ์อีกเหตุการณ์หนึ่งที่ไม่เข้ากันกับภาพเหตุการณ์ในข้อความเดิมที่คนทั่วไปรับรู้ คือ “งดเหล้าเข้าพรรษา” ซึ่งเป็นข้อความรณรงค์ให้คนในสังคมงดเว้นการดื่มสุราในระหว่างช่วงเข้าพรรษาที่พระสงฆ์เริ่มเข้าจำพรรษาที่วัดเป็นเวลา 3 เดือนในฤดูฝน ความไม่เข้ากันของเหตุการณ์สองเหตุการณ์จึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [งดเว้นการดื่มสุราระหว่างเข้าพรรษา] กับ [งดเว้นการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างเข้าพรรษา] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [จริง] กับ [ไม่จริง]

4.3.6 การแนะนำความหมายโดยนัย

ความหมายซ้บ่งเป็นนัย หมายถึง การแสดงความหมายแฝงด้วยการแนะนำสิ่งหนึ่งโดยพูดถึงสิ่งอื่น ความหมายซ้บ่งเป็นนัยตามแนวคิดของไกรซ์ (Grice. 1975) แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ความหมายซ้บ่งเป็นนัยในการสนทนา (Conversational implicature) ความหมายซ้บ่งเป็นนัยในการสนทนาจะเกิดขึ้นจากการที่ผู้สื่อสารไม่ปฏิบัติตามคติข้อใดข้อหนึ่งในหลักการความร่วมมือ (Co-operative Principle) ความไม่ชัดเจนของสารอาจเกิดจากผู้ส่งสารต้องการกระตุ้นให้ผู้รับสารค้นหาความหมายที่ลึกลงไปอีกซึ่งความหมายที่ลึกลงไปนี้อาจจะเป็นความหมายที่ต่างไปจากความหมายตามถ้อยคำที่พูดหรืออาจจะเป็นความหมายที่เพิ่มเติมขึ้นจากถ้อยคำที่พูดนั้นก็ก็ได้

2. ความหมายซ้บ่งเป็นนัยตามแบบแผน (Conventional implicature) ความหมายซ้บ่งเป็นนัยตามแบบแผนไม่ได้เกิดขึ้นจากผู้ส่งสารไม่ปฏิบัติตามหลักการความร่วมมือ แต่เกิดขึ้นจากความหมายเดิมของคำศัพท์ที่มีหน้าที่ในการสื่อความคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงความหมายไปตามบริบท (สุจริตลักษณ์ ดิณดุ. 2552: 53-67)

ส่วนความหมายซ้บ่งเป็นนัยในงานวิจัยนี้จะใช้คำว่า “การแนะนำความหมายโดยนัย” ในความหมายว่าการกล่าวถึงลักษณะหรือบุคลิกของบุคคลหรือกล่าวถึงเรื่องราวต่างๆ โดยหลีกเลี่ยงการแสดงคำที่แสดงความหมายตรงๆ กับเรื่องนั้นแต่ใช้คำที่มีความหมายทางอ้อมในการสื่อถึงเรื่องที่ต้องการจะบอกนั้นแทน

จากการวิเคราะห์พบว่า การเน้นความหมายโดยนัยที่ปรากฏในข้อความทำยรถประเภทขบขันมีจำนวน 9 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 2.25 เช่น “รถคันนี้ไม่กินน้ำมัน กินแต่ผักบุง” “หล่อ 100 เมตร” “ทุกอย่างดั่งหมด ยกเว้นเครื่องเสียง” “ดั่งทุกส่วน ยกเว้นแต่กับวิทยุ” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(117) รถคันนี้ไม่กินน้ำมัน กินแต่ผักบุง

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าผู้ส่งสารไม่ได้กล่าวถึงสภาพของรถอย่างตรงไปตรงมา แต่ใช้วิธีเน้นให้ผู้รับสารตีความจากการกล่าวคำพูดที่เป็นไปไม่ได้ในแง่ธรรมชาติของความเป็นจริงว่า “รถคันนี้ไม่กินน้ำมัน กินแต่ผักบุง” ซึ่งตามปกติรถยนต์มักจะใช้้ำมันในการขับเคลื่อนเครื่องยนต์ แต่ในที่นี้กลับกล่าวว่ารถคันนี้กินผักบุงซึ่งเป็นอาหารที่เต่ากิน ดังนั้นการกล่าวว่ารถคันนี้กินผักบุงแทนน้ำมัน จึงทำให้ผู้รับสารตีความได้ว่าข้อความดังกล่าวเป็นการเปรียบเทียบเปรยว่ารถเก่าของตนเป็นเต่าที่มีลักษณะคล้ายกัน คือ เคลื่อนที่ได้ช้าเหมือนกัน อารมณ์ขันในข้อความนี้เกิดจากการเห็นภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [รถกินน้ำมัน] กับ [รถกินผักบุง] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [เป็นไปได้] กับ [เป็นไปไม่ได้]

ตัวอย่าง

(118) หล่อ 100 เมตร

จากตัวอย่าง เป็นการเน้นให้ผู้อ่านอนุมานความหมายจากการใช้คำที่สื่อความหมายขัดกันระหว่างคำว่า “หล่อ” กับ “100 เมตร” มากล่าวไว้ร่วมกันเพื่อสื่อความหมายทางอ้อม โดยหากตีความตามรูปภาษาของคำว่า “หล่อ” น่าจะหมายถึงผู้ส่งสารเป็นคนที่หน้าตาดี แต่เมื่อมีคำว่า “100 เมตร” ปรากฏร่วมด้วยจึงทำให้ความหมายเปลี่ยนไปในทางตรงกันข้ามและทำให้เกิดภาพเหตุการณ์ใหม่ที่สื่อความหมายแฝง ในที่นี้อาจตีความได้ว่าผู้ส่งสารไม่ใช่คนหน้าตาดี เนื่องจากในความเป็นจริงหากเป็นคนหน้าตาดีจริงผู้รับสารก็ต้องมองเห็นความหล่อได้ทั้งระยะใกล้และระยะไกล แต่ในที่นี้กลับกล่าวว่าตนก็เป็นคนหน้าตาดีเช่นกัน แต่ต้องมองจากระยะไกลเท่านั้นจึงจะเห็นความหล่อของตน อารมณ์ขันในข้อความดังกล่าวเกิดจากการเห็นภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [หน้าตาดี] กับ [หน้าตาไม่ดี] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [เป็นไปได้] กับ [เป็นไปไม่ได้]

ตัวอย่าง

(119) ทุกอย่างดั่งหมด ยกเว้นเครื่องเสียง

จากตัวอย่าง ผู้ส่งสารไม่ได้กล่าวถึงสภาพของรถอย่างตรงไปตรงมา แต่ใช้วิธีแนะนำให้ผู้รับสารตีความจากการกล่าวคำพูดที่แปลกไปจากความเป็นจริงว่า “ทุกอย่างดั่งหมด ยกเว้นเครื่องเสียง” ซึ่งตามปกติหากเป็นรถใหม่ที่เครื่องยนต์ยังมีสภาพดีจะต้องไม่มีเสียงดังขณะรถวิ่งบนท้องถนน แต่ในที่นี้กลับกล่าวตรงกันข้ามว่าอะไหล่ทุกส่วนของรถเสียงดังหมด ยกเว้นเครื่องเสียงที่ควรจะมีเสียงดัง แต่กลับใช้งานไม่ได้จึงทำให้ผู้รับสารนึกเห็นภาพอีกเหตุการณ์หนึ่งจากการอนุมานว่ารถคันนี้น่าจะเป็นรถที่มีสภาพเก่าที่ผ่านการใช้งานมานานจึงทำให้อะไหล่ทุกส่วนของรถเสื่อมสภาพและมีเสียงดังขณะรถวิ่ง ความไม่เข้ากันของเหตุการณ์สองเหตุการณ์จึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [รถใหม่] กับ [รถเก่า] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [จริง] กับ [ไม่จริง]

4.3.7 การสลับบทบาท

การสลับบทบาท หมายถึง เป็นการนำเสนอบทบาทของบุคคลให้แตกต่างไปจากบรรทัดฐานทางสังคม

จากการวิเคราะห์พบว่า ข้อความทำยรถประเภทขบขันมักจะนำเสนอบทบาทของสามีและภรรยาที่ผิดไปจากบรรทัดฐานของสังคม อาทิ การกล่าวถึงบทบาทของสามีที่ควรเป็นหัวหน้าครอบครัวและมีอำนาจเป็นใหญ่ในบ้าน แต่กลับถูกนำเสนอบทบาทในลักษณะตรงกันข้ามกับบรรทัดฐานทางสังคมจึงทำให้เกิดความขบขัน การสลับบทบาทที่ปรากฏในข้อความทำยรถประเภทขบขันพบจำนวน 7 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 1.75 เช่น “เมียบังเกิดเกล้า” “คันนี้ น้ำพักน้ำแรงเมีย” “ลูกจ้างเมีย” “เมียเทวดา” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(120) เมียบังเกิดเกล้า

จากตัวอย่าง ตามบรรทัดฐานในสังคมไทยผู้ชายมักจะมีบทบาทเป็นหัวหน้าครอบครัวที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลเลี้ยงดูบุคคลในครอบครัว ดังนั้นจึงมีอำนาจเป็นใหญ่ในครอบครัว ส่วนภรรยามักจะมีบทบาทเป็นผู้ตาม แต่ในที่นี้สามีและภรรยากลับสลับบทบาทกันจึงทำให้ผู้รับสารเห็นภาพเหตุการณ์อีกเหตุการณ์หนึ่งที่ผิดไปจากบรรทัดฐานทางสังคมที่ควรจะเป็นเนื่องจากแม้ภรรยาจะไม่ได้เป็นหัวหน้าครอบครัว แต่ก็แสดงให้เห็นว่าภรรยาเป็นผู้มีอำนาจเป็นใหญ่

เหนือสามี ดังจะเห็นได้จากข้อความดังกล่าว “เมียบังเกิดเกล้า” ซึ่งหมายถึง ผู้มีอำนาจสามารถสั่งให้สามีทำตามสิ่งที่ตนต้องการได้ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2550: 92) การรับรู้ความไม่เข้ากันของเหตุการณ์สองเหตุการณ์จึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [ชายเป็นใหญ่] กับ [หญิงเป็นใหญ่] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

ตัวอย่าง

(121) คั่นน้ำพักน้ำแรงเมีย

จากตัวอย่าง ความขบขันในข้อความนี้เกิดจากผู้รับสารรับรู้ว่าตามบรรทัดฐานในสังคมไทยผู้ชายมักจะมีบทบาทเป็นหัวหน้าครอบครัวที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลเลี้ยงดูบุคคลในครอบครัว แต่ในที่นี้สามีและภรรยากลับสลับบทบาทกันจึงทำให้ผู้รับสารเห็นภาพเหตุการณ์อีกเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดไปจากบรรทัดฐานทางสังคมที่ควรจะเป็น กล่าวคือ แทนที่สามีจะเป็นคนทำงานเพื่อเก็บเงินซื้อรถแต่กลับกลายเป็นภรรยาทำหน้าที่แทน อารมณ์ขันในข้อความนี้จึงเกิดจากการเห็นความไม่เข้ากันของเหตุการณ์สองเหตุการณ์จึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [สามีหาเลี้ยงครอบครัว] กับ [ภรรยาหาเลี้ยงครอบครัว] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

4.3.8 การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์

การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ หมายถึง การใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ แต่ถามเพื่อเรียกความสนใจหรือกระตุ้นให้คิด (ราชบัณฑิตยสถาน. 2545: 366)

จากการวิเคราะห์พบว่า การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ที่ปรากฏในข้อความท้ายรถประเภทขบขันมีจำนวน 5 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 1.25 เช่น “จะแข่งไปไหนกัน เดียวก็ตามทันทีไฟแดง” “ตามมาทำไม กูหลงตั้งแต่สี่แยกแล้ว” “กูจะกลับบ้าน ตามมาทำไม” “ตอนนี้หลงทาง จะขับตามทำไม” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(122) จะแข่งไปไหนกัน เดียวก็ตามทันทีไฟแดง

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “จะแข่งไปไหนกัน เดียวก็ตามทันทีไฟแดง” เป็นการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ แต่ผู้รับสารก็เข้าใจความหมายและนึกเห็นภาพเหตุการณ์อีกเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดจากการเข้าใจสถานการณ์บนท้องถนนที่ผู้ขับขี่ยานพาหนะบางคนมักจะขับเร็วแข่งหน้ากันไปมา

แต่ไม่ว่าจะขับรถเร็วหรือช้าก็สามารถตามทันกันได้ที่ไฟแดงซึ่งเป็นปัญหาการจราจรติดขัดในสังคมเมืองที่ทุกคนทราบกันดีว่ามักจะมีไฟแดงอยู่หลายแห่งโดยเฉพาะในย่านชุมชนหรือย่านธุรกิจการค้าและการติดไฟแดงในแต่ละครั้งนั้นใช้เวลานาน การเห็นภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [ขับช้าก็ตามทันกัน] กับ [ขับเร็วก็ตามทันกัน] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

ตัวอย่าง

(123) ตามมาทำไม กูหลงตั้งแต่สี่แยกแล้ว

จากตัวอย่าง ผู้ส่งสารใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ แต่ผู้รับสารก็เกิดอารมณ์ขันได้เนื่องจากเข้าใจความหมายจากการใช้ภาษาในลักษณะหยอกล้อรดคันอื่นที่ขับตามมาว่า “ตามมาทำไม กูหลงตั้งแต่สี่แยกแล้ว” โดยในวรรคแรกทำเสมือนว่าตนรู้ทางเป็นอย่างดี แต่ในวรรคหลังก็กลับบอกว่าตนหลงทางตั้งแต่สี่แยกแล้วดังนั้นจึงไม่ควรขับรถตามมาจึงทำให้ผู้รับสารนึกเห็นภาพเหตุการณ์อีกเหตุการณ์หนึ่งที่ขัดกับข้อความในวรรคแรก การเห็นภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งได้ระหว่าง [รู้ทาง] กับ [ไม่รู้ทาง] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [เป็นไปได้] กับ [เป็นไปได้ไม่ได้]

4.3.9 การประชด

การประชด หมายถึง การพูดหรือทำเป็นเชิงกระทบกระทั่งแค้น (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 656) พบจำนวน 3 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.75 เช่น “อย่าจับนะจ๋า คราวหน้าแบ่งก็ปลอม” “อ่อนจ๋ายิ่งกว่าอ่อนเมีย” “จ๋าๆ...รับเครดิตการ์ดมั้ยครับ” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(124) อย่าจับนะจ๋า คราวหน้าแบ่งก็ปลอม

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “อย่าจับนะจ๋า คราวหน้าแบ่งก็ปลอม” เป็นการประชดที่มุ่งเสียดสีการปฏิบัติงานโดยมิชอบของตำรวจที่มักจะตั้งด่านและจ้องให้ใบสั่งแก่คนขับรถที่ทำผิดกฎจราจรอยู่บ่อยครั้งโดยมิมีการยกเว้น แม้ว่าในบางกรณีจะเป็นความผิดเพียงเล็กน้อย อีกทั้งข้อความดังกล่าวยังแสดงให้เห็นปัญหาการไร้เดียงหาเงินของตำรวจที่มักจะแสวงหาผลประโยชน์เล็กๆ น้อยๆ จาก การปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้นผู้ส่งสารจึงใช้ภาษาในลักษณะหยิกแกลมหยอกการปฏิบัติงานของตำรวจว่า

คราวหน้าจำไม่ต้องจับตนแล้ว เพราะตนจะจ่ายค่าปรับด้วยแบงก์ปลอม อารมณ์ขันในข้อความนี้ จึงเกิดจากการเห็นภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันจากการกล่าวคำพูดที่ขัดกับความเป็นจริง ตามกฎหมายที่คนทั่วไปปฏิบัติ เนื่องจากในความเป็นจริงหากจ่ายค่าปรับด้วยแบงก์ปลอมถือว่าเป็น การกระทำที่ผิดกฎหมาย แต่ในที่นี้กลับกล่าวในทำนองว่าสามารถเสียค่าปรับด้วยแบงก์ปลอมได้ ดังนั้นจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [เสียค่าปรับด้วยแบงก์ปลอมได้ (ในความเป็นจริง)] กับ [เสียค่าปรับด้วยแบงก์ปลอมไม่ได้ (ในความเป็นจริง)] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

ตัวอย่าง

(125) อ่อนจ้ายิ่งกว่าอ่อนเมีย

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “อ่อนจ้ายิ่งกว่าอ่อนเมีย” เป็นการประชดที่มุ่งเสียดสีการปฏิบัติงาน โดยมีชอบของตำรวจที่มักจะตั้งด่านตรวจอยู่บ่อยครั้งและมักจะเรียกเก็บเงินค่าปรับจากผู้ที่ทำผิด กฎจราจรโดยไม่มีการยกเว้น แม้ว่าในบางกรณีจะเป็นความผิดเพียงเล็กน้อยที่สามารถละเว้น การเสียค่าปรับได้ ดังนั้นผู้ส่งสารจึงใช้ภาษาในลักษณะหยิกแกมหยอกการปฏิบัติงานของตำรวจว่า ตนใช้เวลาอ่อนวอนขอความเห็นใจในการละเว้นโทษปรับจากตำรวจอยู่บ่อยครั้งมากกว่าอยู่กับภรรยา เสียอีก อารมณ์ขันในข้อความดังกล่าวจึงเกิดจากการเห็นภาพเหตุการณ์อีกเหตุการณ์หนึ่งจาก การกล่าวคำพูดที่ขัดกับสิ่งที่ควรจะเป็น เนื่องจากภรรยาเป็นคู่ชีวิตของผู้ส่งสารดังนั้นผู้ส่งสารก็น่าจะ ใช้เวลาในการอยู่ร่วมกับภรรยา มากกว่าตำรวจที่เป็นคนนอก แต่ในที่นี้กลับกล่าวตรงกันข้ามจึงทำให้เกิด คู่ความหมายแย้งระหว่าง [สิ่งที่ควรจะเป็น] กับ [สิ่งที่เกิดขึ้นจริง] ที่เบี่ยงเบนไปจากความเป็นจริง เพื่อสื่อความหมายของการเสียดสีพฤติกรรมของตำรวจ ข้อความนี้จึงจัดอยู่ในคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

ตัวอย่าง

(126) จ๋าๆ...รับเครดิตการ์ดมั้ยครับ

จากตัวอย่าง ข้อความว่า “จ๋าๆ...รับเครดิตการ์ดมั้ยครับ” เป็นการประชดโดยใช้การตั้งคำถาม ที่ไม่ต้องการคำตอบ แต่ผู้รับสารก็เกิดอารมณ์ขันได้เนื่องจากเข้าใจความหมายของการเสียดสีที่ มุ่งวิพากษ์วิจารณ์การปฏิบัติงาน โดยมีชอบของตำรวจที่มักจะให้ใบสั่งแก่ผู้ขับขี้นพาหนะที่ไม่ปฏิบัติตาม กฎจราจรเพื่อให้ไปเสียค่าปรับที่สถานีตำรวจ แต่แทนที่ผู้ส่งสารจะจ่ายค่าปรับซึ่งเป็นเงินเพียง

ไม่ก็รื้อยบาทด้วยเงินสดกลับขอจ่ายค่าปรับด้วยบัตรเครดิตแทนจึงทำให้ผู้รับสารเกิดอารมณ์ขันจากการเห็นภาพเหตุการณ์อีกเหตุการณ์หนึ่งที่ขัดแย้งกับสิ่งที่คนในสังคมรับรู้และปฏิบัติร่วมกัน อีกทั้งการจ่ายค่าปรับด้วยบัตรเครดิตยังแสดงให้เห็นถึงจำนวนเงินที่ผู้ส่งสารต้องเสียให้กับตำรวจในทางอื่นมากกว่าการเสียค่าปรับ ดังนั้นจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [การจ่ายค่าปรับด้วยเงินสด] กับ [การจ่ายค่าปรับด้วยบัตรเครดิต] ที่เบี่ยงเบนไปจากความเป็นจริงเพื่อสื่อความหมายของการประชดประชันเสียดสีพฤติกรรมของตำรวจ ความไม่เข้ากันดังกล่าวจัดอยู่ในคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

นอกจากนี้ยังพบการปรากฏร่วมกันของกลวิธีซึ่งการใช้สำนวนที่ดัดแปลงมาจากสำนวนสุภาษิตและข้อความสุภาษิตที่คนในสังคมส่วนใหญ่รับรู้มักจะเป็นกลวิธีหลักที่ถูกนำมารวมกับกลวิธีอื่น อาทิ การใช้สำนวนและการทำให้หลงทาง เช่น “ขับรถไม่สุภาพ โปรดอย่าบอกใครนะ” “บริการส่งคนเจ็บ เก็บคนตาย ขยายพันธุ์คนเป็น” “หลังสู้ฟ้า หน้าสู้เตียง” “กรรมเป็นต่อ รูปหล่อเป็นเกย์” “มีทองเท่าหัว มาเอาผิวไปเลย” เป็นต้น การใช้สำนวนและการเน้นความหมายโดยนัย เช่น “เขตห้ามทารุณสามี” “ใช้หนี้ภรรยาเท่านั้น” “เมาไม่ขับ ขอแอบหลับบ้านน้องเมีย” “ทางเลี้ยวเมีย” “เขตปลอดเมียหลวง” เป็นต้น การใช้สำนวนและการประชด เช่น “รถรับส่งนักเรียน” “ขอเชิญเที่ยวงานเทศกาลรถติดที่ททม.ตั้งแต่วินาทีชาติหน้า” “เด็ก สตรีมีครรภ์ และหญิงชราห้ามนั่ง” “งดรับใบสั่งทุกชนิด” เป็นต้น การใช้สำนวนและการใช้คำหลายความหมาย เช่น “รับออกแบบบุตรธิดาทั่วราชอาณาจักร” “การดื่มสุราก็ทำให้ความสามารถในการขับขีภรรยาลดลง” “รับแก้ทอมทั่วราชอาณาจักร” “รับเจาะหอย” เป็นต้น

ตัวอย่าง

(127) บริการส่งคนเจ็บ เก็บคนตาย ขยายพันธุ์คนเป็น

จากตัวอย่าง เป็นข้อความที่ติดอยู่ที่ป้ายรถร่วมกตัญญูคันหนึ่ง ข้อความดังกล่าวใช้กลวิธีที่ปรากฏร่วมกัน คือ การใช้สำนวนและการทำให้หลงทาง ในวรรคแรกการขึ้นต้นด้วยข้อความว่า “บริการส่งคนเจ็บ เก็บคนตาย” ทำให้ผู้รับสารเข้าใจว่าข้อความดังกล่าวเป็นคำขวัญในการให้บริการของมูลนิธิร่วมกตัญญูที่มีการให้บริการส่งคนที่บาดเจ็บและเก็บศพผู้ที่เสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนน แต่ในวรรคสุดท้ายกลับกล่าวหักมุมว่า “ขยายพันธุ์คนเป็น” ดังนั้นจึงทำให้ผู้รับสารต้องตีความหมายใหม่ว่าข้อความดังกล่าวไม่ใช่คำขวัญในการให้บริการของมูลนิธิร่วมกตัญญู แต่เป็นข้อความที่ผู้ส่งสารต้องการจะสื่อว่านอกจากตนจะมีหน้าที่ให้บริการส่งคนเจ็บและเก็บคนที่ตาย

จากอุบัติเหตุแล้ว ตนยังมีบริการรับทำผู้หญิงท้องหรือมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงอีกด้วย ดังนั้น อารมณ์ขันในข้อความดังกล่าวจึงเกิดจากการนำข้อความสาธารณะที่เป็นคำขวัญในการให้บริการของหน่วยงานหรือมูลนิธิมาดัดแปลงด้วยการเปลี่ยนรายละเอียดในวรรคสุดท้าย การเปลี่ยนรายละเอียดนี้เป็นเหตุให้เกิดการหักมุมของเรื่องที่เป็นไปตามลักษณะของการทำให้หลงทาง การรับรู้เหตุการณ์สอง เหตุการณ์ที่ไม่สัมพันธ์กันส่งผลให้เกิดการถ้อยโณมความคิดจากบริบทเรื่องการให้บริการของ มูลนิธิร่วมกตัญญูซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศไปสู่อุปสรรคเรื่องเพศในทันทีจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้ง ระหว่าง [เรื่องเพศ] กับ [ไม่เกี่ยวกับเรื่องเพศ] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [เป็นไปได้] กับ [เป็นไปได้ไม่ได้]

ตัวอย่าง

(128) เมาไม่ขับ ขอแอบหลับบ้านน้องเมีย

จากตัวอย่าง เป็นข้อความที่ใช้กลวิธีที่ปรากฏร่วมกัน คือ การใช้สำนวนและการเน้น ความหมายโดยนัย ข้อความดังกล่าวนำมาจากข้อความรณรงค์เพื่อลดอุบัติเหตุของรัฐบาลว่า “เมาไม่ขับ” แล้วผู้ส่งสารก็นำมาดัดแปลงโดยการเพิ่มประโยคหลังข้อความเดิมจึงทำให้ความหมาย เปลี่ยนไป คือ กล่าวถึงสาเหตุที่ตนเมาสุราแล้วไม่ขับรถ เพราะตนแอบไปหลับที่บ้านของน้องภรรยา อีกทั้งความหมายที่เปลี่ยนไปยังแสดงให้เห็นความหมายแฝงที่เกิดจากการเห็นภาพเหตุการณ์อีก เหตุการณ์หนึ่งที่เกิดไปจากความเป็นจริงหรือสิ่งที่ควรจะเป็น เนื่องจากภรรยาเป็นคู่ชีวิตของผู้ส่งสารที่ ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมา ดังนั้นภรรยาจึงมีความสัมพันธ์กับใคร่ใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้ส่งสารมากกว่า น้องของภรรยา แต่ในข้อความนี้กลับสื่อความหมายตรงกันข้าม เนื่องจากแทนที่ผู้ส่งสารจะกลับไป พักผ่อนที่บ้านของภรรยาแต่กลับไปพักผ่อนที่บ้านของน้องภรรยาจึงแสดงให้เห็นความรู้สึกของผู้ส่งสาร ที่มีต่อน้องของภรรยาที่เป็นไปในเชิงชู้สาวหรืออาจจะสื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งเกินไปกว่า บทบาทของพี่เขยก็เป็นได้ ความไม่เข้ากันของเหตุการณ์สองเหตุการณ์จึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้ง ระหว่าง [เรื่องเพศ] กับ [ไม่เกี่ยวกับเรื่องเพศ] ซึ่งสอดคล้องกับคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

ตัวอย่าง

(129) ขอเชิญเที่ยวงานเทศกาลรถติดที่ททม.ตั้งแต่วันนี้-ชาติหน้า

จากตัวอย่าง เป็นข้อความที่ใช้กลวิธีที่ปรากฏร่วมกัน คือ การใช้สำนวนและการประชดข้อความนี้ นำมาจากข้อความเชิญเที่ยวงานตามเทศกาลต่างๆ เช่น ขอเชิญเที่ยวงานเทศกาลลอยกระทง ฯลฯ แต่ในที่นี้กลับนำข้อความเดิมมาเปลี่ยนรายละเอียดบางส่วนจาก “ขอเชิญเที่ยวงานเทศกาลลอยกระทง” เป็น “ขอเชิญเที่ยวงานเทศกาลรถติดที่ททม.ตั้งแต่วันนี้-ชาติหน้า” จึงทำให้ความหมายเปลี่ยนไปในเชิงการประชดเพื่อเสียดสีปัญหาการจราจรติดขัดว่าขอเชิญทุกท่านเที่ยวงานเทศกาลรถติดที่จัดขึ้นในกรุงเทพฯ ตั้งแต่วันนี้ถึงชาติหน้าซึ่งเป็นไปตามลักษณะของการประชดที่ผู้ส่งสารไม่ได้ต้องการกล่าวเชิญชวนเที่ยวงานเทศกาลรถติดจริงๆ แต่เป็นการแกล้งกล่าวประชดเพื่อเสียดสีปัญหาการจราจรติดขัดในสังคมไทยโดยเฉพาะในกรุงเทพฯ ที่มักจะมีการจราจรติดขัดตามถนนสายสำคัญๆ หลายสาย โดยเฉพาะในช่วงเวลาเร่งรีบที่ผู้คนต่างเร่งรีบออกจากบ้านไปทำงานหรือทำธุระต่างๆ และช่วงเวลาเลิกงานกลับบ้าน ความขบขันในข้อความนี้เกิดจากการเห็นภาพเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ไม่เข้ากันจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [งานเทศกาล] กับ [ไม่ใช่งานเทศกาล] ซึ่งจัดอยู่ในคู่ความหมายแย้งแบบ [จริง] กับ [ไม่จริง]

ตัวอย่าง

(130) การดื่มสุราทำให้ความสามารถในการขับขี่ภรรยาลดลง

จากตัวอย่าง เป็นข้อความที่ใช้กลวิธีที่ปรากฏร่วมกัน คือ การใช้สำนวนและการใช้คำหลายความหมาย ข้อความนี้ นำมาจากคำเตือนในข้อความโฆษณาสินค้าประเภทเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ว่า “การดื่มสุราทำให้ความสามารถในการขับขี่ยานพาหนะลดลง” ซึ่งเป็นคำเตือนไม่ให้ดื่มสุราขณะขับรถเพราะอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ แล้วนำมาดัดแปลงโดยการเปลี่ยนคำหลังคำนาม “การขับขี่” คือ แทนที่คำที่เปลี่ยนจะหมายถึงรถแต่กลับหมายถึงคนจึงทำให้ข้อความนี้มีความหมายที่ส่อไปในทางเรื่องเพศเนื่องจากคำว่า “การขับขี่” มีหลายความหมาย ความหมายหนึ่ง หมายถึง การขับรถ ส่วนอีกความหมายที่เป็นความหมายตามบริบทของข้อความนี้ หมายถึง การมีเพศสัมพันธ์กับภรรยา ในที่นี้หมายถึง การดื่มสุราทำให้สมรรถภาพทางเพศลดลง อารมณ์ขันในข้อความนี้จึงเกิดจากการนำข้อความสาธารณะที่เป็นคำเตือนในข้อความโฆษณาที่คนทั่วไปรับรู้และเข้าใจร่วมกันมาดัดแปลงโดยการเปลี่ยนคำนามหลังคำว่า “การขับขี่” จึงทำให้คำนี้มีหลายความหมายและทำให้ผู้รับสารเห็น

ภาพเหตุการณ์อีกเหตุการณ์หนึ่งที่ขัดแย้งกับข้อความจึงทำให้เกิดคู่ความหมายแย้งระหว่าง [เรื่องเพศ] กับ [ไม่เกี่ยวกับเรื่องเพศ] ซึ่งจัดอยู่ในคู่ความหมายแย้งแบบ [ปกติ] กับ [ไม่ปกติ]

จากการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความทำยรถประเภทขบขันสรุปได้ว่า อารมณ์ขันในข้อความทำยรถเกิดจากการเห็นความไม่เข้ากันทางความหมายซึ่งสร้างมาจากกลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขัน 3 กลวิธีหลัก คือ 1) กลวิธีทางวากยสัมพันธ์ 2) กลวิธีทางความหมาย และ 3) กลวิธีทางปริศนา ซึ่งกลวิธีเหล่านี้ก็อาจจะปรากฏร่วมกันได้

อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่าอารมณ์ขันในข้อความทำยรถประเภทขบขันไม่ได้จำกัดแต่เฉพาะการเล่นกับองค์ประกอบภายในของรูปภาษาที่ประกอบด้วยเสียง คำ และโครงสร้างประโยคเท่านั้น แต่ยังต้องอาศัยการพิจารณาความหมายและการตีความของตัวบทที่อยู่นอกเหนือจากประโยคขึ้นไปด้วย นอกจากนี้ยังพบว่าทั้งรูปภาษาและประเภทหรือลักษณะของรถที่ติดข้อความไม่ได้แยกออกจากกันอย่างสิ้นเชิง เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าข้อมูลข้อความทำยรถประเภทขบขัน จำนวน 12 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 3 ที่รูปภาษาอาจจะไม่สื่ออารมณ์ขันหากไม่ได้ปรากฏอยู่ในบริบทที่เหมาะสม เนื่องจากรูปภาษาไม่ได้มีความหมายที่ขัดแย้งกันแต่หากพิจารณาร่วมกับประเภทหรือลักษณะของรถที่ติดข้อความจึงจะทำให้เห็นความไม่เข้ากันและเกิดอารมณ์ขันได้ซึ่งแสดงให้เห็นการเกิดอารมณ์ขันที่เกิดขึ้นเฉพาะสื่อที่ถือเป็นลักษณะเด่นที่แตกต่างจากงานวิจัยของ กาญจนา ศรีสมุทร (2554) และงานวิจัยของกาญจนา เจริญเกียรติบวร (2548) ที่พบเฉพาะอารมณ์ขันที่เกิดขึ้นภายในตัวบทที่เป็นรูปภาษาเท่านั้น

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความทำยรถประเภทขบขันยังพบว่ากลวิธีทางภาษามีความสัมพันธ์กับลักษณะภาษา ดังนั้นจึงน่าสนใจวิเคราะห์ต่อไปว่าในแต่ละกลวิธีมีการใช้ลักษณะภาษาอย่างไรโดยจะแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันกับลักษณะภาษาในข้อความทำยรถประเภทขบขัน ดังนี้

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันกับลักษณะภาษาในข้อความทำยรถประเภทขบขันพบว่าในแต่ละกลวิธีมีการใช้ลักษณะภาษาทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง

จากตารางดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า ในแต่ละกลวิธีจะมีลักษณะภาษาทั้งที่สอดคล้องและแตกต่างกัน โดยในการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันกับลักษณะภาษาของข้อความทำยรถประเภทขบขันจะเรียงลำดับการปรากฏของข้อมูลจากมากไปน้อย ดังนี้

1. กลวิธีทางวากยสัมพันธ์

กลวิธีทางวากยสัมพันธ์มีโครงสร้างของข้อความแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ ประโยคความรวม จำนวน 12 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 75 และประโยคกริยาเดียว จำนวน 4 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 25 ประโยคความรวมแบ่งย่อยได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อม และ 2) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกความขัดแย้ง

ส่วนประโยคกริยาเดียวพบว่ามีรูปประโยคสมบุรณ์ที่มีโครงสร้าง 2 แบบ คือ ประธาน + กริยา + กรรม และกรรม + ประธาน + กริยา โดยพบโครงสร้างของประโยคความรวมมากที่สุดจากข้อความทั้งหมด 16 ข้อความ

2. กลวิธีทางความหมาย

กลวิธีทางความหมาย แบ่งได้เป็น 2 กลวิธี ได้แก่ การใช้คำหลายความหมาย และการใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน การใช้คำหลายความหมายมีโครงสร้างของข้อความแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ ประโยคความรวม จำนวน 44 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 91.67 และประโยคกริยาเดียว จำนวน 4 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 8.33 ประโยคความรวมแบ่งย่อยได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อม และ 2) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกความขัดแย้ง ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเวลา ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเหตุ และประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเงื่อนไข

ส่วนประโยคกริยาเดียวพบว่ามีทั้งรูปประโยคสมบุรณ์และรูปประโยคไม่สมบุรณ์ โดยรูปประโยคที่สมบุรณ์มีโครงสร้าง 2 แบบ คือ ประธาน + กริยา และกรรม + ประธาน + กริยา การใช้คำหลายความหมายพบโครงสร้างของประโยคความรวมมากที่สุดจากข้อความทั้งหมด 48 ข้อความ

การใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกันมีโครงสร้างของข้อความแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ประโยคความรวมเพียงลักษณะเดียว จำนวน 18 ข้อความ แบ่งย่อยได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อม และ 2) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกความขัดแย้ง

3. กลวิธีทางปริจเฉท แบ่งได้เป็น 9 กลวิธี ได้แก่ การใช้สำนวนซึ่งแบ่งย่อยได้เป็น 2 ลักษณะ คือ สำนวนที่ดัดแปลงมาจากข้อความสาธารณะมีโครงสร้างของข้อความแบ่งได้เป็น 3 ชนิด คือ ประโยคความรวม จำนวน 65 ข้อความ และคำ โดยโครงสร้างที่เป็นประโยคแบ่งได้เป็น 3 ชนิด คือ ประโยคความรวม จำนวน 65 ข้อความ

คิดเป็นร้อยละ 46.76 ประโยคกริยาเดี่ยว จำนวน 35 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 25.18 และประโยคหลายกริยา จำนวน 15 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 10.79 ประโยคความรวมแบ่งย่อยได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อม และ 2) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเหตุ และประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเวลา

ประโยคกริยาเดี่ยวแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคกริยาเดี่ยวซึ่งมีรูปประโยคแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ประโยคสมบุรณ์มีโครงสร้างของประโยค 3 แบบ คือ ประธาน + กริยา + กรรม, ประธาน + กริยา, และกรรม + ประธาน + กริยา และประโยคไม่สมบุรณ์ และ 2) ประโยคกริยาเดี่ยวซับซ้อน และประโยคหลายกริยา

ส่วนโครงสร้างของข้อความที่เป็นวลีพบเฉพาะนามวลี จำนวน 13 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 9.35 และพบโครงสร้างของข้อความที่เป็นคำประสม จำนวน 11 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 7.91 มีโครงสร้าง 4 แบบ คือ นาม + นาม, นาม + กริยา + นาม, นาม + กริยา และคุณศัพท์ + คุณศัพท์ โดยพบโครงสร้างของประโยคความรวมมากที่สุดจากข้อความทั้งหมด 139 ข้อความ

จำนวนที่ดัดแปลงมาจากจำนวนสุภาชิตมีโครงสร้างของข้อความเป็นประโยคและวลี โดยโครงสร้างที่เป็นประโยคแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ ประโยคความรวม จำนวน 17 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 89.47 และประโยคกริยาเดี่ยว จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 5.26 ประโยคความรวมแบ่งย่อยได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อม และ 2) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกความขัดแย้ง ส่วนประโยคกริยาเดี่ยวพบเฉพาะรูปประโยคไม่สมบุรณ์

จำนวนที่ดัดแปลงมาจากจำนวนสุภาชิตที่มีโครงสร้างของข้อความเป็นวลีพบเฉพาะนามวลี จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 5.26 โดยพบโครงสร้างของประโยคความรวมมากที่สุดจากข้อความทั้งหมด 19 ข้อความ

การปฏิเสธเพื่อแก้ตัวมีโครงสร้างของข้อความเป็นประโยคซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ ประโยคความรวม จำนวน 43 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 93.48 และประโยคกริยาเดี่ยว จำนวน 3 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 6.52 ประโยคความรวมแบ่งย่อยได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกความขัดแย้ง ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเวลา และประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเหตุ และ 2) ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อม

ประโยคกริยาเดี่ยวพบว่ามีรูปประโยคแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ประโยคสมบุรณ์ซึ่งมีโครงสร้างแบบ ประธาน + กริยา + กรรม และประโยคไม่สมบุรณ์ โดยพบโครงสร้างของประโยคความรวมมากที่สุดจากข้อความทั้งหมด 46 ข้อความ

การกล่าวเกินจริงมีโครงสร้างของข้อความประโยคซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ ประโยคความรวม จำนวน 24 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 75 และประโยคกริยาเดียว จำนวน 8 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 25 ประโยคความรวมแบ่งย่อยได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อม และ 2) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเวลา

ส่วนประโยคกริยาเดียวพบว่ามีรูปประโยคสมบูรณ์เพียงลักษณะเดียวซึ่งมีโครงสร้าง 3 แบบ คือ ประธาน + กริยา + กรรม, กรรม + ประธาน + กริยา และประธาน + กริยา + ปัจจัยเกี่ยวข้อง โดยพบโครงสร้างของประโยคความรวมมากที่สุดจากข้อความทั้งหมด 32 ข้อความ

การทำให้หลงทางมีโครงสร้างของข้อความประโยคซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ ประโยคความรวม จำนวน 20 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 83.33 และประโยคกริยาเดียว จำนวน 4 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 16.67 ประโยคความรวมแบ่งย่อยได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อม และ 2) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกความขัดแย้ง ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเวลา และประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเหตุ

ประโยคกริยาเดียวพบว่ามีรูปประโยคแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคสมบูรณ์ซึ่งมีโครงสร้าง 2 แบบ คือ ประธาน + กริยา + กรรม และกรรม + ประธาน + กริยา และ 2) ประโยคไม่สมบูรณ์ โดยพบโครงสร้างของประโยคความรวมมากที่สุดจากข้อความทั้งหมด 24 ข้อความ

การใช้ความเปรียบแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ การใช้อุปลักษณ์มีโครงสร้างของข้อความประโยคและคำ โครงสร้างของข้อความที่เป็นประโยคมี 2 ชนิด คือ ประโยคความรวม จำนวน 11 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 57.89 และประโยคกริยาเดียว จำนวน 2 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 10.53 ประโยคความรวมแบ่งย่อยได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อม และ 2) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกความขัดแย้ง และประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเวลา

ประโยคกริยาเดียวพบว่ามีรูปประโยคแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคสมบูรณ์ซึ่งมีโครงสร้างแบบ ประธาน + กริยา + กรรม และ 2) ประโยคไม่สมบูรณ์

ส่วนโครงสร้างของข้อความที่เป็นคำประสมพบว่ามีจำนวน 6 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 31.58 โดยมีโครงสร้าง 2 แบบ คือ นาม + นาม และนาม + กริยา โดยพบโครงสร้างของประโยคความรวมมากที่สุดจากข้อความทั้งหมด 19 ข้อความ

การใช้นามนัยมีโครงสร้างของข้อความประโยคซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ ประโยคกริยาเดียว จำนวน 2 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 66.67 และประโยคหลายกริยา จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 33.33 ประโยคกริยาเดียวพบว่ามีรูปประโยคแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1) ประโยคสมบุรณ์ซึ่งมีโครงสร้างแบบ กรรม + ประธาน + กริยา และ 2) ประโยคไม่สมบุรณ์ และ ประโยคหลายกริยาโดยพบโครงสร้างของประโยคกริยาเดียวมากที่สุดจากข้อความทั้งหมด 3 ข้อความ

การแนะนำความหมายโดยนัยมีโครงสร้างของข้อความเป็นประโยคซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ ประโยคความรวม จำนวน 7 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 77.78 และประโยคกริยาเดียว จำนวน 2 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 22.22 ประโยคความรวมแบ่งย่อยได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อม และ 2) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกความขัดแย้ง และประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเงื่อนไข

ประโยคกริยาเดียวพบว่า มีรูปประโยคแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ประโยคสมบุรณ์ซึ่งมีโครงสร้างแบบ ประธาน + กริยา + กรรม และ 2) ประโยคไม่สมบุรณ์ โดยพบโครงสร้างของประโยคความรวมมากที่สุดจากข้อความทั้งหมด 9 ข้อความ

การสลับบทบาทมีโครงสร้างของข้อความเป็นประโยคและคำ โครงสร้างของข้อความ เป็นประโยคซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ ประโยคกริยาเดียว จำนวน 3 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 42.86 และ ประโยคความรวม จำนวน 2 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 28.57 ประโยคกริยาเดียวพบว่า มีรูปประโยคสมบุรณ์เพียงลักษณะเดียวซึ่งมีโครงสร้าง 2 แบบ คือ ประธาน + กริยา + กรรม และ ประธาน + กริยา ส่วนประโยคความรวมพบเฉพาะประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อม และโครงสร้างของข้อความที่เป็นคำประสมพบว่ามีโครงสร้างแบบเดียว คือ นาม + นาม โดยพบโครงสร้างของประโยคกริยาเดียวมากที่สุดจากข้อความทั้งหมด 7 ข้อความ

การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์มีโครงสร้างของข้อความ เป็นประโยคซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อม จำนวน 4 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 80 และประโยคกริยาเดียวที่มีโครงสร้างเป็นประโยคสมบุรณ์แบบ ประธาน + กริยา + กรรม จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 20 โดยพบโครงสร้างของประโยคความรวมมากที่สุดจากข้อความทั้งหมด 5 ข้อความ

การประชดมีโครงสร้างของข้อความ เป็นประโยคซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อม จำนวน 2 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 66.67 และประโยคกริยาเดียวที่มีโครงสร้างเป็นประโยคสมบุรณ์แบบ ประธาน + กริยา + กรรม จำนวน 1 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 33.33 โดยพบโครงสร้างของประโยคความรวมมากที่สุดจากข้อความทั้งหมด 3 ข้อความ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ปริญญานิพนธ์เรื่องกลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความทำยรถบขนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะภาษาและกลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความทำยรถบขประเภทขบขัน โดยเก็บข้อมูลจาก 2 แหล่ง คือ 1. ร้านจำหน่ายข้อความสำเร็จรูปโดยจะรวบรวมจากร้านจำหน่ายย่านลำเพ็ง จังหวัดกรุงเทพมหานคร 2. รถยนต์ที่จะรวบรวมด้วยการจดบันทึกข้อความสำเร็จรูปและข้อความประดิษฐ์เองที่ปรากฏอยู่ตามส่วนต่างๆ ของรถซึ่งผู้วิจัยพบเห็นตามสถานที่ต่างๆ ในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2552 – ธันวาคม พ.ศ. 2553 และจะคัดเลือกข้อความทำยรถที่ทำให้เกิดอารมณ์ขันตามนิยามศัพท์เฉพาะโดยได้ข้อความจำนวนทั้งหมด 400 ข้อความ สรุปได้ดังนี้

5.1 ลักษณะภาษาที่ใช้ในข้อความทำยรถ

ผลการวิเคราะห์ที่ลักษณะโครงสร้างทางภาษาของข้อความทำยรถประเภทขบขันพบว่า มี 3 ลักษณะ คือ ข้อความทำยรถประเภทขบขันที่เป็นคำ ข้อความทำยรถประเภทขบขันที่เป็นวลี และข้อความทำยรถประเภทขบขันที่เป็นประโยค

5.1.1 ข้อความทำยรถประเภทขบขันที่เป็นคำ

ข้อความทำยรถประเภทขบขันที่มีลักษณะเป็นคำพบเฉพาะโครงสร้างที่เป็นคำประสม คำประสมที่สร้างขึ้นจะมีจำนวนคำตั้งแต่ 2-3 คำ ทำหน้าที่รวมกันเป็นคำ คือ คำนามหรือคำคุณศัพท์ โดยมีโครงสร้าง 4 แบบ ได้แก่ 1) นาม + นาม 2) นาม + กริยา + นาม 3) นาม + กริยา และ 4) คุณศัพท์ + คุณศัพท์

5.1.2 ข้อความทำยรถประเภทขบขันที่เป็นวลี

ข้อความทำยรถประเภทขบขันที่มีลักษณะเป็นวลีพบเฉพาะโครงสร้างที่เป็นนามวลี ซึ่งประกอบด้วยหน่วยหลัก คือ คำนาม “วัตถุ” และมีหน่วยขยาย คือ คำกริยาและคำขยายคำกริยาเพียงโครงสร้างเดียว

5.1.3 ข้อความทำยรถประเภทขบขันที่เป็นประโยค

ข้อความทำยรถประเภทขบขันที่มีลักษณะเป็นประโยค แบ่งได้เป็น 3 ชนิด ได้แก่ ประโยคกริยาเดียว ประโยคหลายกริยา และประโยคความรวม

5.1.3.1 ประโยคกริยาเดียว

ประโยคกริยาเดียวที่ปรากฏในข้อความทำยรถประเภทขบขัน แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ประโยคกริยาเดียว และประโยคกริยาเดียวซับซ้อน

1) ประโยคกริยาเดียว

โครงสร้างประโยคกริยาเดียวมีลักษณะแบบประโยคปรกติ คือ มีประธานอยู่ต้นประโยคเสมอ ส่วนกรรมซึ่งอยู่หลังกริยานั้นจะปรากฏหรือไม่ก็ได้ ดังนั้นจึงมีโครงสร้างแบบประธาน กริยา (กรรม) แต่เมื่อต้องการเน้นกริยาหรือกรรมก็อาจเลือกกริยาหรือกรรมไว้ต้นประโยคได้ ซึ่งมีรูปประโยคแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ประโยคสมบุรณ์ และประโยคไม่สมบุรณ์

1.1) ประโยคสมบุรณ์

ประโยคกริยาเดียวที่เป็นประโยคสมบุรณ์มีโครงสร้างของประโยค 4 แบบ คือ 1) ประธาน + กริยา + กรรม 2) กรรม + ประธาน + กริยา 3) ประธาน + กริยา และ 4) ประธาน + กริยา + ปัจจัยเกี่ยวข้อง

1.2) ประโยคไม่สมบุรณ์

ประโยคไม่สมบุรณ์จะเป็นประโยคที่มีการละหน่วยนามที่ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคเพื่อเน้นการกระทำ หน่วยนามที่ละไปนั้นอาจสันนิษฐานได้จากความสัมพันธ์กับหน่วยกริยา

2) ประโยคกริยาเดียวซับซ้อน

ประโยคกริยาเดียวซับซ้อนที่ปรากฏในข้อความทำยรถประเภทขบขัน คือ ประโยคกริยาเดียวที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม โดยพบว่าทั้งประโยคหลักและประโยคขยายมีรูปประโยคแบบประโยคไม่สมบุรณ์ที่ละประธานเพียงลักษณะเดียว

5.1.3.2 ประโยคหลายกริยา

ประโยคหลายกริยาที่ปรากฏในข้อความทำยรถประเภทขบขันพบว่า ส่วนใหญ่มีรูปประโยคแบบประโยคละประธานที่ขึ้นต้นด้วยหน่วยกริยา พบเฉพาะกริยา “รับ”

5.1.3.3 ประโยคความรวม

ประโยคความรวมที่ปรากฏในข้อความทำยรถประเภทขบขัน แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อม และประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อม

1) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อม

ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมที่พบในข้อความทำยรถประเภทขบขัน จะประกอบด้วยประโยคกริยาเดียว 2-4 ประโยคและมีหน่วยเชื่อมคั่นอยู่ระหว่างวรรคเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของหน่วยกริยาให้ชัดเจนขึ้น แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ 1) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกความขัดแย้ง 2) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเวลา 3) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเหตุ และ 4) ประโยคความรวมที่มีหน่วยเชื่อมบอกเงื่อนไข

2) ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อม

ประโยคความรวมที่ไม่มีหน่วยเชื่อมที่ปรากฏในข้อความทำยรถประเภทขบชั้นพบว่า หน่วยกริยาที่เรียงติดต่อกันในประโยคความรวมมักจะปรากฏอยู่ภายในประโยคเดียวกัน แต่บางครั้งหน่วยกริยาที่เรียงติดต่อกันนี้ก็อาจจะถูกคั่นด้วยการเว้นวรรคก็ได้ นอกจากนี้ยังหมายรวมถึงประโยคกริยาเดียว 2 ประโยครวมกันแล้วละหน่วยเชื่อมด้วย

นอกจากนี้ยังพบว่าลักษณะประโยคส่วนใหญ่จะมีสัมผัสทั้งสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ ข้อความทำยรถประเภทขบชั้นที่มีเสียงสัมผัสสระ แบ่งได้เป็น 5 ลักษณะ ได้แก่ 1) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 1 คำหรือ 1 พยางค์ 2) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะเรียงชิดกัน 2-3 คำ 3) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 2 คำหรือ 2 พยางค์ 4) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 3-5 คำหรือ 3-5 พยางค์ และ 5) ข้อความที่มีสัมผัส 2 คู่

ข้อความทำยรถประเภทขบชั้นที่มีเสียงสัมผัสอักษร แบ่งได้เป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 1 คำหรือ 1 พยางค์ 2) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 2 คำหรือ 2 พยางค์ 3) คำหรือพยางค์ที่สัมผัสกันจะมีคำอื่นมาแทรกกลาง 4-5 คำหรือ 4-5 พยางค์ และ 4) ข้อความที่มีสัมผัส 2 คู่

จากการวิเคราะห์โครงสร้างของข้อความทำยรถประเภทขบชั้นสรุปได้ว่า ข้อความทำยรถประเภทขบชั้นที่มีลักษณะเป็นประโยคพบมากที่สุด โดยเรียงลำดับการปรากฏของข้อมูลจากมากไปน้อย ดังนี้ ประโยคความรวม ประโยคกริยาเดียว และประโยคหลายกริยา รองลงมาคือข้อความทำยรถประเภทขบชั้นที่มีลักษณะเป็นคำ และข้อความทำยรถประเภทขบชั้นที่มีลักษณะเป็นวลี ตามลำดับ

5.2 กลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความทำยรถ

ผลการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความทำยรถประเภทขบชั้นสรุปได้ว่าอารมณ์ขันในข้อความทำยรถเกิดจากการเห็นความไม่เข้ากันทางความหมายซึ่งสร้างมาจากกลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขัน 3 กลวิธีหลัก คือ กลวิธีทางวากยสัมพันธ์ กลวิธีทางความหมาย แบ่งได้เป็น 2 กลวิธีย่อย ได้แก่ 1) การใช้คำหลายความหมาย และ 2) การใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน และกลวิธีทางปริศนา แบ่งได้เป็น 9 กลวิธีย่อย ได้แก่ 1) การใช้สำนวน 2) การปฏิเสธเพื่อแก้ตัว 3) การกล่าวเกินจริง 4) การทำให้หลงทาง 5) การใช้ความเปรียบ 6) การเน้นความหมายโดยนัย 7) การสลับบทบาท 8) การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ และ 9) การประชดซึ่งกลวิธีเหล่านี้ยังอาจปรากฏร่วมกันได้

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยยังพบว่าบางครั้งการใช้รูปภาพเพียงอย่างเดียวก็อาจจะไม่สื่ออารมณ์ขันหากไม่ได้ปรากฏอยู่ในบริบทที่เหมาะสม เนื่องจากรูปภาพไม่ได้มีความหมายที่ชัดเจน แต่หากพิจารณาพร้อมกับประเภทหรือลักษณะของรตที่ติดข้อความจึงจะทำให้เห็นความไม่เข้ากันและเกิดอารมณ์ขันได้

อภิปรายผล

เนื่องจากข้อความทำยรตเป็นข้อความที่ติดอยู่ที่รต ข้อความทำยรตจึงมีลักษณะเป็นการสื่อสารแบบทางเดียวที่สามารถส่งสารไปยังผู้รับสารจำนวนมากได้ และอารมณ์ขันจากการรับสารจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้รับสารอ่านข้อความร่วมกับการใช้ข้อมูลของบริบทที่เกี่ยวข้องแล้วตีความหมายของสารที่เกิดจากการมองเห็นความไม่เข้ากันของความหมายนั้นได้

การใช้ภาษาในข้อความทำยรตส่วนใหญ่มักมีลักษณะเป็นภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน ดังจะเห็นได้จากการใช้ถ้อยคำง่ายๆ และเป็นคำที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไปจึงทำให้ผู้อ่านสามารถอ่านข้อความและเข้าใจได้เร็ว หรือหากเป็นความเปรียบสิ่งที่นำมาเปรียบก็มักจะเป็นสิ่งใกล้ตัวที่ผู้อ่านอาจจะคาดไม่ถึงว่าจะนำมาเปรียบกันได้จึงทำให้ผู้อ่านเห็นภาพที่แปลกไปจากความเปรียบทั่วไปจนทำให้เกิดความขบขันขึ้น หรือการนำสำนวนสุภาษิตหรือข้อความสาธารณะที่คนส่วนใหญ่ในสังคมไทยรู้จักและคุ้นหูกันอยู่แล้วมาดัดแปลงเพื่อสร้างความขบขันซึ่งข้อความลักษณะนี้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจและเกิดอารมณ์ขันได้ง่ายกว่าการสร้างถ้อยคำใหม่ที่คนทั่วไปไม่เคยรู้จักมาก่อน เช่น “กลัวครูไม่รู้วิชา กลัวภรรยาไม่ได้น้องเมีย” “หลังสู้ฟ้า หน้าสู้เตียง” “เมาไม่ขับ เพราะกลับไม่ถูก” “คุณผู้หญิงนั่งซ้าย คุณผู้ชายนั่งขวา คนชราโปรดยื่น” เป็นต้น ข้อมูลข้อความทำยรตประเภทขบขันที่พบโดยส่วนใหญ่จึงมักมีลักษณะโครงสร้างของข้อความเป็นประโยคโดยเฉพาะโครงสร้างแบบประโยคความรวมมากกว่าแบบคำหรือวลี และการดัดแปลงสำนวนเดิมทำให้เกิดการใช้ภาษาที่ผิดแปลกไปจากความหมายเดิมเพื่อสร้างความขบขันซึ่งลักษณะทางภาษาเช่นนี้สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยในเบื้องต้นที่ว่าข้อความทำยรตประเภทขบขันมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากการใช้ภาษาในงานเขียนหรือวรรณกรรมประเภทอื่น นอกจากนี้ลักษณะภาษาที่พบยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเจตยา วรปัญญาสกุล (2538) ที่พบว่าข้อความทำยรตมักจะเลียนแบบมาจากลักษณะของสำนวนสุภาษิตไทยและข้อความสาธารณะ เช่น ชื่อภาพยนตร์ ชื่อเพลง คำพูดในโฆษณา เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผู้อ่านที่มาจากวัฒนธรรมอื่นหรือสังคมอื่นที่ไม่มีภูมิหลังร่วมกันในสิ่งเหล่านี้ก็จะไม่รู้สึขบขัน ดังนั้นบริบททางวัฒนธรรมและบริบททางสังคมจึงมีความสำคัญต่อการทำความเข้าใจในตัวภาษาในข้อความทำยรตด้วย

การใช้ภาษาพูดในข้อความทำยรรดงที่กล่าวมาข้างต้นเห็นได้จากการใช้คำหยาบ การใช้คำสแลง การซ้ำคำ รวมถึงการไม่เน้นความถูกต้องทางไวยากรณ์และคุณภาพ ดังจะเห็นได้จากการละประธานที่ผู้อ่านมักคาดเดาได้ว่าประธานที่ละไปส่วนใหญ่หมายถึงผู้ส่งสารที่เป็นคนขับรถคันที่ข้อความเหล่านี้นั้นติดอยู่ เช่น ข้อความว่า “รับออกแบบบุตรธิดาทั่วราชอาณาจักร” “สู้งานหนัก เพื่อเมียน้อย” หรือการละสรรพนามที่ใช้เรียกผู้รับสาร เช่น ข้อความว่า “อย่าแซง เดี่ยวกระบะหลุด” “เชิญร่วมทำบุญไถ่ชีวิตโคโยตี” เป็นต้น ก็ทำให้เข้าใจได้ว่าอ้างถึงผู้อ่านข้อความ ในด้านคุณภาพที่กล่าวข้างต้นพบการละหน่วยนามเพื่อทำให้เกิดความกำกวมและสื่อความหมายไปในเรื่องเพศที่หลายคนอาจมองว่าไม่สุภาพ เช่น ข้อความว่า “พี่ไม่ต้อง น้องทำเอง” เป็นข้อความที่ละกรรมของประโยคจึงทำให้คำกริยา “ทำ” เกิดความกำกวมตีความหมายได้สองแง่สองงาม ข้อความทำยรรดงมักเป็นการใช้ภาษาพูดเพื่อบอกเล่าความรู้สึกนึกคิดและสะท้อนให้เห็นถึงชีวิตความเป็นอยู่ของคนกลุ่มหนึ่งในสังคมไทยและมุมมองที่ผู้ส่งสารมีต่อความเป็นไปในสังคม

ลักษณะดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับจุดเด่นในวรรณกรรมของชาวบ้านดังที่สุกัญญา ภัทรราชย์ (2536: 18-25) กล่าวไว้ว่าจุดเด่นในวรรณกรรมของชาวบ้านอยู่ที่ความเรียบง่ายของการใช้ภาษาที่สะท้อนภาพชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนทัศนคติของคนทั่วไปในสังคมออกมาได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ลักษณะของข้อความทำยรรดงจะสอดคล้องกับจุดเด่นในวรรณกรรมของชาวบ้านแล้วยังสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของผู้ส่งสาร คือ กลุ่มคนที่ใช้รถใช้ถนนหรือกลุ่มคนที่มีอาชีพเกี่ยวข้องกับรถที่ใช้ข้อความทำยรรดงเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตนที่มีต่อความเป็นไปในสังคมออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ซึ่งสอดคล้องกับเจตยา วรปัญญาสกุล (2538) ที่พบว่าผู้ที่นิยมซื้อสติ๊กเกอร์ข้อความทำยรรดงมาใช้มากที่สุดจะเป็นผู้ที่มีอาชีพขับรถรับจ้าง เช่น คนขับแท็กซี่ รถสามล้อ รถบรรทุก รถมอเตอร์ไซด์ เป็นต้น ส่วนผู้ที่มีรถส่วนตัวก็นิยมใช้บ้างแต่ไม่มากเท่ากับกลุ่มบุคคลเหล่านี้ ข้อความทำยรรดงจึงเป็นเสมือนตัวแทนในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของกลุ่มบุคคลเหล่านี้

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ลักษณะภาษายังพบข้อสังเกตที่น่าสนใจอีกประการหนึ่ง คือ ข้อความทำยรรดงส่วนใหญ่มักมีลักษณะของเสียงสัมผัสคล้องจองอยู่ภายในข้อความทั้งสัมผัสอักษรและสัมผัสสระโดยพบลักษณะของเสียงสัมผัสสระปรากฏมากที่สุด อย่างไรก็ตาม ความขบขันมิได้เกิดจากการใช้คำที่มีเสียงสัมผัสในข้อความทำยรรดง แต่เกิดจากการใช้คำสองคำที่มีเสียงคล้ายกันมาสื่อความหมายให้ผู้อ่านเห็นความหมายที่ขัดกันได้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังทำให้เกิดจังหวะในการอ่านที่ช่วยเร่งให้เกิดอารมณ์ขัน เช่น “รักแท้คือแม่ข้า รองลงมาคือแม่โขง” “ยาเสพติดให้โทษ แต่ถ้าใครโสดได้โปรดให้ทำ” เป็นต้น ลักษณะเช่นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริกุล ต้นกุล (2528) ที่พบว่า

ลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของข้อความทำยรรถก็คือการมีเสียงสัมผัสคล้องจองโดยเฉพาะอย่างยิ่งสัมผัสสระที่ทำให้เกิดจังหวะของเสียงที่มีความไพเราะรื่นหู

ในด้านกลวิธีทางภาษาที่ใช้สร้างอารมณ์ขันในข้อความทำยรรถพบว่าส่วนใหญ่คล้ายกับกลวิธีการสร้างความขบขันที่พบในงานวิจัยที่ผ่านมาที่ศึกษาอารมณ์ขันในสื่อประเภทอื่น เช่น หนังสือพิมพ์ ข้อความสั้นสำเร็จรูป (sms) นวนิยาย นิตยสาร เป็นต้น ไม่ว่าจะเป็นกลวิธีทางวากยสัมพันธ์ที่พบในงานวิจัยของกาญจนา เจริญเกียรติบวร (2007) กลวิธีทางความหมายที่พบในงานวิจัยของสรียา ทับทัน (2551) ศิริพร ภัคดีผาสุข (2549) และกลวิธีทางปริศนาที่พบในงานวิจัยของวิภากร กล้าวิทยกิจ (2548) สุดารัตน์ บัวศรี (2547) บุญยดา ปัญญาไว (2544) แต่ความแตกต่างด้านกลวิธีที่พบในงานวิจัยฉบับนี้ คือ การพบว่ากลวิธีทางเสียงปรากฏร่วมหรือเป็นส่วนหนึ่งของกลวิธีหลักทั้ง 3 กลวิธีที่กล่าวถึงข้างต้นซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของศิริพร ภัคดีผาสุข (2549) ที่พบว่ากลวิธีทางเสียงเป็นกลวิธีหลักในการสร้างความขบขันของการตั้งสมญานามให้นักการเมืองไทย นอกจากนี้ในด้านกลวิธีทางความหมายในงานวิจัยที่ผ่านมาไม่พบการใช้คำหลายความหมายและคำที่มีความหมายตรงข้ามซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะการใช้แนวทางการวิเคราะห์ที่ต่างกัน

นอกจากนี้จากการใช้แนวคิดเรื่องคู่ความหมายแย้งของรัสกิน (Raskin, 1985) ที่เสนอว่าเรื่องตลกส่วนใหญ่จะเกิดจากความขัดแย้งกันทางความหมายของตัวบทที่ปรากฏอยู่เฉพาะในรูปภาษาเท่านั้น ผู้วิจัยพบว่าอารมณ์ขันอาจเกิดจากความไม่เข้ากันระหว่างรูปภาษากับบริบทภายนอก รูปภาษาอันได้แก่ลักษณะของรตที่ติดข้อความได้ จากข้อมูลพบว่าข้อความจำนวน 12 ข้อความที่อารมณ์ขันไม่ได้เกิดจากรูปภาษาเพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยบริบทของรตที่ติดข้อความมาช่วยในการตีความและเข้าใจความหมายด้วยจึงจะทำให้ผู้อ่านเห็นความไม่เข้ากันและเกิดอารมณ์ขันได้ เช่น การติดข้อความว่า “รตคันนี้สีแดง” ทั้งที่ความเป็นจริงเป็นรตสีดำ หรือบางข้อความแม้ความหมายจะมีความไม่เข้ากัน แต่ผู้อ่านก็อาจจะไม่เข้าใจความหมายหรือความขบขันที่ต้องการจะสื่อหากไม่อาศัยบริบทของรตที่ติดข้อความช่วยในการตีความ เช่น ข้อความว่า “เจอสาววิ่งหนี เจอขี้วิ่งไล่” ซึ่งเป็นข้อความที่ติดอยู่ที่ท้ายรถสูบลม ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าลักษณะดังกล่าวที่พบในงานวิจัยนี้เป็นลักษณะเด่นหรือเฉพาะของข้อความทำยรรถประเภทขบขันที่แตกต่างจากงานวิจัยของกาญจนา ศรีสมุทร (2554) และงานวิจัยของกาญจนา เจริญเกียรติบวร (2548) ที่พบเฉพาะอารมณ์ขันที่เกิดขึ้นภายในตัวบทที่เป็นรูปภาษาเท่านั้น

ส่วนด้านความไม่เข้ากันของความหมาย ผู้วิจัยพบการปรากฏของคู่ความหมายแย้งครบทั้ง 3 ประเภทตามที่รัสกินได้เสนอไว้ ได้แก่ คู่ความหมายแย้ง [จริง / ไม่จริง], [ปกติ / ไม่ปกติ] และ [เป็นไปไม่ได้ / เป็นไปไม่ได้] โดยพบการเกิดคู่ความหมายแย้งในลักษณะ [จริง / ไม่จริง] มากที่สุด รองลงมา คือ

คู่ความหมายแย้งในลักษณะ [เป็นไปได้ / เป็นไปไม่ได้] และคู่ความหมายแย้งในลักษณะ [ปกติ / ไม่ปกติ] ตามลำดับ แต่ไม่พบลักษณะการปรากฏร่วมกันของคู่ความหมายแย้งดังที่พบในงานวิจัยของ กาญจนา ศรีสมุทร (2554) ซึ่งพบการปรากฏร่วมกันของคู่ความหมายแย้งมากกว่าหนึ่งประเภท ได้แก่ คู่ความหมายแย้ง [ปกติ / ไม่ปกติ] กับ [จริง / ไม่จริง] และคู่ความหมายแย้ง [ปกติ / ไม่ปกติ] กับ [เป็นไปได้ / เป็นไปไม่ได้] ซึ่งอาจมองได้ว่าเป็นลักษณะเฉพาะของวรรณคดีตลกของไทยที่มีการสร้างจินตนาการให้กับตัวละครจึงทำให้มีชนบทการประพันธ์ที่มีลักษณะเฉพาะ ดังนั้นคู่ความหมายแย้งส่วนใหญ่จึงเกิดจากความขัดแย้งกันระหว่างโลกของความเป็นจริงกับโลกของจินตนาการซึ่งต่างจากข้อความท้ายรถประเภทขบขันที่เป็นเพียงข้อความทั่วไปที่มีขนาดสั้นกว่ามากและเป็นภาษาพูดที่บอกเล่าเรื่องราวในชีวิตประจำวัน ดังนั้นจึงมีรายละเอียดของเนื้อหาและจินตนาการน้อยกว่า

ด้านเนื้อหาพบว่าเนื้อหาที่ถูกนำมาสร้างอารมณ์ขันส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องเพศทั้งกิจกรรมทางเพศและพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศของคนในสังคมไทยซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จันทิมา หวังสมโชค (2549) และงานวิจัยของวิภาพร กล้าวิทย์กิจ (2548) ที่พบว่าสิ่งทีนำมาสร้างอารมณ์ขันในสังคมไทยส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องหยาบคายและหยาบโตน เช่น การเหยียบย่ำซ้ำเติม การเยาะเย้ยถากถาง การกล่าวถึงเรื่องเพศ เป็นต้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับข้อความท้ายรถ เช่น เจตยา วรปัญญาสกุล (2538) ศิริกุล ต้นกุล (2528) ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง (2523) ที่พบว่าข้อความท้ายรถส่วนใหญ่มักจะถูกกล่าวถึงเรื่องเพศอย่างโจ่งแจ้ง สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ผู้เขียนบทความเรื่อง “วรรณกรรมสองแถว คนรถสะท้อนชีวิตตนเองอย่างไร?” (2524: 32) ได้เสนอความเห็นไว้ว่าอาจเป็นเพราะกลุ่มบุคคลที่นิยมใช้ข้อความท้ายรถมักจะเป็นกลุ่มคนรถที่มีการศึกษาน้อย ดังนั้นจึงมีความคิดไม่ลึกซึ้ง มีความต้องการเพียงสิ่งพื้นฐานในการดำรงชีวิต คือ อาหาร, การสืบพันธุ์, ที่อยู่อาศัย, ความปลอดภัย, สุขภาพ และเนื้อหาเรื่องเพศก็สะท้อนให้เห็นความต้องการพื้นฐานด้านหนึ่งของมนุษย์ นอกจากนี้จากข้อมูลพบว่าผู้ส่งสารที่อ้างถึงหรือละไว้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ดังจะเห็นได้จากการใช้คำสรรพนาม คำนาม คำลงท้ายที่บ่งบอกเพศของผู้ส่งสาร หรือจากเนื้อหาที่กล่าวถึงผู้หญิง เช่น “การดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ตายอย่างช้าๆ...ไม่เป็นไรครับ ผมไม่รีบตาย” “ผมมือสอง” “เขตห้ามทหารูณสามิ” “ทางเลียงเมียง” “ขับรถนั่งกับเมียหน้าหงิก ขับรถนั่งกับกิ๊กหน้าบาน” “รักเธอเท่าฟ้า รักภรรยาเท่าผ้า” เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การพูดเรื่องเพศอย่างโจ่งแจ้งในสถานที่สาธารณะอาจจะถูกมองว่าไม่สุภาพ แต่ด้วยเรื่องเพศเป็นเรื่องต้องห้ามที่คนในสังคมไทยไม่นิยมนำมากล่าวกันอย่างเปิดเผย การสร้างความกำกวมของภาษาที่ส่อไปในเรื่องเพศผ่านข้อความท้ายรถเพื่อให้เกิดความหมายสองแง่สองง่ามจึงอาจเป็นทางออกอีกด้านหนึ่งในการสื่อสารเรื่องเพศในสังคมไทย

นอกจากเรื่องเพศแล้วผู้วิจัยยังพบว่ามีการกล่าวถึงเรื่องความตายและเรื่องสิ่งของสกปรกจากการขั้บถ่ายซึ่งถือเป็นเรื่องต้องห้ามหรือไม่สุภาพในสังคมไทยเช่นกัน เช่น ข้อความว่า “การดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ตายอย่างช้าๆ...ไม่เป็นไรครับ ผมไม่รีบตาย” “รีบไปหาก็ก เมียใกล้ตาย” “เจอสาววิ่งหนี เจอขี้วิ่งไล่” “หน่วยกู้ชีพ” เป็นต้น การนำเรื่องต้องห้ามมาสร้างความขบขันในเรื่องตลกลักษณะนี้ นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2539: 84-93) ถือเป็นส่วนหนึ่งของมุกตลกแบบไทยที่มักจะทำหน้าที่สะท้อนให้เห็นความจริงอีกด้านหนึ่งของธรรมชาติมนุษย์ที่ถูกบดบังด้วยมารยาททางสังคม อุดมคติทางศาสนาและศีลธรรม รวมไปถึงกติกาทงสังคมซึ่งเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

นอกจากนี้เนื้อหาที่นำมาสร้างอารมณ์ขันมักจะเป็นเรื่องราวในชีวิตประจำวันทั่วไปที่บุคคลกลุ่มนี้ต้องเผชิญและนำมาถ่ายทอดพร้อมแทรกอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ ให้ผู้อื่นได้รับรู้โดยผ่านข้อความทำยรต เช่น อารมณ์ขัน อารมณ์เบื่อหน่าย อารมณ์น้อยอกน้อยใจ หรือระบายความเครียด ความคับข้องใจที่เกิดจากสภาพปัญหาต่างๆ ที่ต้องเผชิญในชีวิตประจำวันทั้งปัญหาการจราจร ปัญหาน้ำมันแพง ปัญหาความยากจน ปัญหาการรั้ดโถงของตำรวจ เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นการแสดงออกในลักษณะของการระบายความเครียดที่เกิดจากสภาพสังคมที่บีบคั้นมากกว่าที่จะเป็นการแสดงความก้าวร้าวหรือมุ่งวิพากษ์วิจารณ์ถึงสาเหตุของปัญหาจนทำให้ใครเดือดร้อน หรือหากกล่าวพาดพิงถึงบุคคลกลุ่มใดก็มักจะใช้ภาษาในทำนองที่เล่นทีจริงมากกว่าจริงจังซึ่งลักษณะนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยด้านเนื้อหาของข้อความทำยรตในงานวิจัยที่ผ่านมาไม่ว่าจะเป็น ถันวพร นาคอิม (2549) ซึ่งพบว่าข้อความทำยรตมีเนื้อหาเกี่ยวกับการจราจร ลักษณะของรถ ที่มาของรถ และเนื้อหาเชิงล้อเลียนเพื่อล้ออารมณ์ขัน ส่วนเจตยา วรปัญญาสกุล (2538) พบว่าข้อความทำยรตมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องความรักหนุ่มสาว การประกาศและแสดงตนของผู้ส่งสาร และการจราจร รถยนต์ และการขั้บขี้ ตามลำดับ สิ่งที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่ง คือ ในข้อมูลของงานวิจัยนี้ไม่พบการปรากฏของเนื้อหาเกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์ปัญหาการเมืองหรือการชี้้นำอุดมการณ์ทางการเมืองทั้งที่ในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2552-2553 ประเทศไทยมีเหตุการณ์รุนแรงทางการเมืองเกิดขึ้นหลายเหตุการณ์โดยในช่วงเวลาดังกล่าวมีการชุมนุมทางการเมืองของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติที่มีเป้าหมายเพื่อเรียกร้องให้นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นประกาศยุบสภาและจัดการเลือกตั้งใหม่ ยังผลให้ต่อมารัฐบาลใช้มาตรการทางทหารเข้ากดดันกลุ่มผู้ชุมนุมจนทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องกลวิธีทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความต่ายรถ ผู้วิจัยพบว่ายังมีประเด็นที่น่าสนใจศึกษาต่อไปอีกในหลายแง่มุม จึงขอเสนอแนะ ดังนี้

1. ศึกษาอารมณ์ขันในข้อความต่ายรถของผู้ที่นิยมข้อความประเภทนี้เฉพาะกลุ่มอาชีพ เช่น การจำกัดการเก็บข้อความต่ายรถที่พบเฉพาะจากรถแท็กซี่หรือรถบรรทุก แล้วนำข้อความมาวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎีทางวจนปฏิบัติศาสตร์ในเรื่องวจนกรรมเพื่อศึกษาว่ากลุ่มบุคคลเหล่านี้มีการใช้วจนกรรมประเภทใดบ้างเพื่อสื่ออารมณ์ขัน อีกทั้งยังทำให้เห็นวิถีชีวิตที่สะท้อนผ่านการสื่ออารมณ์ขันของคนเฉพาะกลุ่มได้อย่างแท้จริง

2. ศึกษาอารมณ์ขันในสื่อประเภทอื่น เช่น การศึกษาอารมณ์ขันในคอลัมน์ข่าวบันเทิงโดยอาจจะเลือกศึกษาเฉพาะกลวิธีใดกลวิธีหนึ่งที่เป็นลักษณะเด่นของการสื่ออารมณ์ขันในคอลัมน์นั้น

บรรณานุกรม

- กาญจนา เจริญเกียรติบวร. (2548). การวิเคราะห์วาทกรรมเรื่องตลกภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ อ.ด. (ภาษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- (2548ก, กรกฎาคม-ธันวาคม). ล้อเล่นการเมือง. วารสารภาษาและวัฒนธรรม. 24(2): 46-64.
- (2550ข, มกราคม-ธันวาคม). การศึกษากลวิธีในการนำเสนอความตลกขบขัน
ในจดหมายส่งต่อทางอินเทอร์เน็ต. วารสารภาษาและวัฒนธรรม. 26(1-2): 188-202.
- กาญจนา ศรีสมุทร. (2554). การวิเคราะห์คู่ความหมายแย้งและกลวิธีทางภาษาในการแสดง
ความตลกในเรื่อง "อุณรุทธ์ร้อยเรื่อง". วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาศาสตร์การศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กฤษดาพรรณ หงส์ดารมภ์. (2539, มกราคม-มิถุนายน). ปริศนาในมุมมองใหม่. วารสารภาษา
และภาษาศาสตร์. 14(2): 1-14.
- (2543ก). ปริศนาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย: การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
ภาษากับอุดมการณ์: รายงานผลการวิจัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไกล่รุ่ง อามระดิษ. (2533). ร้อยแก้วแนวขบขันของไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ถึงรัชกาลที่ 7.
วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
- ไซสิริ ปราโมช ณ อยุธยา. (2540). การเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมายของสำนวนไทย.
กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทิมา หวังสมโชค. (2549). กลวิธีสื่ออารมณ์ขันในละครตลกสถานการณ์ของไทย.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาศาสตร์เพื่อการสื่อสาร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ชมรมวรรณศิลป์. (2524, มกราคม). วรรณกรรมสองแถว คนรถสะท้อน
ชีวิตตนเองอย่างไร?. วารสารวรรณศิลป์. (2): 18-24.
- เจตยา วรปัญญาสกุล. (2538). การศึกษาความหมายและบทบาทความสามารถของสื่อแผ่นติด
ขนาดเล็กประเภทถ้อยคำสำนวน. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การสื่อสารมวลชน).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2549). *มองคัทลียาจะจำจากมุมมองนักภาษา: เนื้อหาและกลวิธี*.
 กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เต็มสิริ บุญยสิงห์. (2526, เมษายน). ทำยูกุดังพาเพลิน. *ขวัญเรือน*. 15(272): 46-47.
 ----- (2528ก, กันยายน-ธันวาคม). วรรณกรรมร่วมสมัยเตือนใจหญิง. *คู่มือแม่บ้านที่รัก*.
 (20): 28.
- ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง. (2523). *วรรณกรรมเก็บตก*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ธันวพร นาคอิม. (2549). “วรรณกรรมทำยรอด”สี่ภาษาที่ไม่ควรมองข้าม. ใน *วารวาลัย รวมบทความ
 วิชาการเนื่องในวาระเกษียณอายุราชการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลยา ช่างขวัญยืน
 30 กันยายน 2549*. หน้า 102-116. นครปฐม: ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เธียรชัย เอี่ยมวรเมธ. (2543). *พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย ฉบับคอนไซส์*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- นworรณ พันธุมธธา. (2554). *ไวยากรณ์ไทย*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
 คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 ----- (2546ก, พฤศจิกายน). คำ วลี ประโยค. *วารสารวรรณวิทัศน์*. 3: 196.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2539, กรกฎาคม). ตลกไทยๆ. *ศิลปวัฒนธรรม*. 17: 84-93.
- นริศรา เกตวัลท์. (2550, มกราคม-มิถุนายน). ภาพสังคมไทยจากคำขวัญทำยรอด.
วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์. 2(3): 66-72.
- บุญยดา ปัญญาไว. (2544). *กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันในนวนิยายของวิมล ศิริโพธิ์*.
 วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ประคอง นิมนานเหมินทร์. (2552). *บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 4: วัฒนธรรมการใช้ภาษาไทย*.
 กรุงเทพฯ: องค์การคำของ สกสค.
- ประเทือง คล้ายสุบรรณ์. (2528). *สำนวนไทย*. กรุงเทพฯ: สุทธิสารการพิมพ์.
- ปราณี กุลละวณิชย์. (2523). พลังของภาษาแหวกแนว. ใน *ภาษาพิริจ*. หน้า 44-51. กรุงเทพฯ:
 ภาควิชาภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย*. กรุงเทพฯ:
 ราชบัณฑิตยสถาน.
 ----- (2546ก). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ:
 นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
 ----- (2550ข). *พจนานุกรมคำใหม่ เล่ม 1 ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: แม็ค.

- วินัย ภูระหงษ์. (2531). หน่วยคำและการประกอบคำ. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3 หน่วยที่ 7-15*. หน้า 65-88. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิภาพร กล้าวิทย์กิจ. (2548). *อารมณ์ขันในข้อความสั้นสำเร็จรูป*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริกุล ตันกุล. (2528). *การศึกษาวรรณกรรมคนรถ*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพร ภัคดีผาสุข. (2549). ความแหวกแนวและอารมณ์ขันของสมญานามนักการเมืองไทย ในสื่อมวลชน. ใน *มองสังคมผ่านวาทกรรม*. หน้า 241-267. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2549ก, ธันวาคม). อารมณ์ขันในการ์ตูนการเมืองไทย. *วารสารภาษาและวรรณคดีไทย*. 23: 86-143.
- สรียา ทับทัน. (2551, มิถุนายน-พฤศจิกายน). ปริศนาคำทาย: กลไกทางภาษาและภูมิปัญญาแบบไทย. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี*. 1(2): 83-95.
- สมใจ เสรีวงศ์. (2526). *ภาษาแสดงในภาษาไทยกรุงเทพฯ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาศาสตร์และภาษาเอเชียอาคเนย์). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สมทรง บุรุษพัฒน์. (2536). *วาทกรรมสัมพันธ์*. นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุกัญญา ภัทรราชย์. (2536, ธันวาคม). การแสดงออกทางวรรณศิลป์ของคนไทย. *วารสารภาษาและวรรณคดีไทย*. 10(2): 16-37.
- สุจริตลักษณ์ ดีผดุง. (2552). *วัจนปฏิบัติศาสตร์เบื้องต้น*. นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุจิตรา แซ่ลิ้ม. (2549). *ความกำกวมอย่างจงใจในปริศนาคำทายร่วมสมัยของไทย*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุริยา รัตนกุล. (2555). *อรรถศาสตร์เบื้องต้น*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุดารัตน์ บัวศรี. (2547). *การศึกษารูปแบบและกลวิธีการสร้างอารมณ์ขันจากเรื่องขบขันในนิตยสารแพรวและนิตยสารชีวจิต*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อนันต์ เหล่าเลิศวรกุล. (2549). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคำ. ใน *บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 2: คำการสร้างคำ และการยืมคำ*. หน้า 1-8. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- อุทัย ไชยานนท. (2546). *สำนวนไทย*. กรุงเทพฯ: น้ำฝน.
- อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. (2536). *อารมณ์ขันในสื่อมวลชน*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: เอช ที พี เพรส.
- อุปกิตศิลปสาร, พระยา. (2548). *หลักภาษาไทย: อักษรวิธี วจีวิภาค วากยสัมพันธ์ ฉันทลักษณ์*.
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- Attardo, Salvatore. (1994). *Linguistic Theories of Humor*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Bergson, Henri. (1977). *Laughter: An Essay on the Meaning of the Comic*.
New York: Macmillan.
- Blistein, Elmer M. (1985). Theories of Humor. In *Encyclopedia Americana*. V.14.
pp. 563-564.
- Grice, H.P. (1975). Logic and conversation. In *Syntax and Semantics*. V.3: *Speech Acts*.
pp. 41-58.
- Hobbes, Thomas. (1840). *The English Works of Thomas Hobbes V 6*. London: Bohn.
- Holland, Norman N. (1982). *Laughing, a psychology of humor*. Cornell University Press.
- Jaroenkiatboworn, Kanjana. (2007). Compounding construction in Thai: Its contribution to
humor. *Humor: International Journal of Humor Research*. 20(3): 261-275.
- Kant, Immanuel. (1951). *Critique of Judgment*. New York: Hafner.
- Ludovici, Anthony M. (1932). *The secret of laughter*. London: Constable.
- Lyons, John. (1981). *Language and linguistics: an introduction*. Cambridge: Cambridge
University Press.
- Morreall, John. (1987). *The Philosophy of laughter and humor*. New York: State.
- Oaks, Dallin D. (1994). Creating structural ambiguities in humor: Getting English grammar
to cooperate. *Humor: International Journal of Humor Research*. 7(4): 377-401.
- Raskin, Victor. (1985). *Semantic Mechanisms of Humor*. Dordrecht: Reidel.

ข้อความทำยรถประเภทขบขัน

1. ผิดเป็นครู ถูกเป็นศิษย์
2. กรรณาย่าขับโกลั เดี่ยวอะไหล่จะหลุด
3. เมียเทวดา
4. ด้วบุญธรรม
5. มือขวาพญายม (ทำยรถปอเต็กตึ๊ง)
6. ลูกจ้างเมีย
7. ทางเลียงเมีย
8. หน่วยกู้ชีพ (ทำยรถสูบส้วม)
9. เศษเหล็กเคลื่อนที่
10. หน่วยกู้ยม
11. โสด (เฉพาะกิจ)
12. วัตถุพังไว (ทำยรถเก่า)
13. วัตถุเน่าไว (ทำยรถบรรทุกพลาสติก)
14. รถคันนี้ใช้พลังงานนิวเคลียร์
15. รถคันนี้มีเด็ก (พาณิชย์)
16. รถคันนี้สีหญิง
17. รถคันนี้เกวียนยังแขง
18. ตูดข้าไครอย่าแตะะ
19. รถคันนี้เต่ายังนำ
20. สิบแปดล้อปลอมตัวมา (รถบรรทุกสิบล้อ)
21. รถคันนี้สีแดง (ทำยรถกระบะสีดำ)
22. รถคันนี้เคลื่อนที่ด้วยเวทมนต์ (ทำยรถเก่า)
23. กำพำเมีย
24. อย่าจูบตูดหนู
25. รับสมัครคนขับหน้าตาดี มีตีกรีนนักเรียนนอก
26. รับสมัครก๊กหลายอัตรา ไม่จำเป็นต้องมีประสบการณ์
27. รับซ่อมเมียเก่า
28. รับเจาะหอย

29. รับแก้ทอมทั่วราชอาณาจักร
30. รักรถ แต่ไม่แสดงออก (รถสกปรก)
31. สู้งาน สู้อีวิต แต่ไม่คิดสูเมีย
32. เมียดู แต่น่ารัก
33. สุราไม่ได้สร้างวีรบุรุษ...แต่วีรบุรุษก็ขาดสุราไม่ได้
34. ไม่เมาเหล้าแล้ว แต่เรายังเมาเบียร์
35. จงซื้อสตั๊ดกับแฟนตัวเอง แล้วจงครั้นเครงกับแฟนคนอื่น
36. ขับเร็วกว่านี้ แล้วปวดหัว
37. พลาดจากน้อง พี่ก็จ้องกระเทย
38. ขาดฉัน แล้วเธอจะรู้สึกดี
39. ขับไม่เมา เพราะกินเหล้าไม่เป็น
40. ขับเร็ว เพราะรีบไปประชุม
41. เมาไม่ขับ เพราะถูกกินกับแก้มอย่างเดียว
42. โหลดเตี้ย เพราะเมียหนัก
43. ประวัตินมเสีย เพราะเลียไม่เป็น
44. เมาพี่ไม่ขับ ถ้าน้องหลับพี่ขับแน่
45. หล่อสนิท เมื่อปิดไฟ
46. เชิญชมด้านใน (ทำยรถปอเด็กตั้ง)
47. หลีกหนอย (รีบไปดวงจันทร์)
48. รักเสมอ ผลอมมีใหม่
49. เมาไม่ขับ จะกลับยังไง
50. กลัวครูไม่รู้ว่า กลัวภรรยาไม่ได้นองเมีย
51. เจอสาววิ่งหนี เจอขี้วิ่งไล่ (ทำยรถสูบส้วม)
52. โคโยตีนั่งเบาะหน้า ภรรยา นั่งเบาะหลัง
53. คุณผู้หญิงนั่งซ้าย คุณผู้ชายนั่งขวา คนชราไปรดเย็น
54. โตขึ้นหนูจะเป็น BMW
55. ขออภัย รถคันนี้ไม่มีเบรก
56. พนักงานขับรถไม่สุภาพ โปรดทำใจ
57. ภูจะกลับบ้าน ตามมาทำไม
58. เอาหูทวนลม เอานมทวนมือ

59. อยู่ใกล้พี่ เดี่ยวมีเสีย
60. ขอโทษที หนีเมียมา
61. งดเอาเข้าพรรษา
62. รถคันนี้แรง แต่อย่าแข่งเลยขอร้อง
63. เม้าไม่ขับ เพราะกุหลาบไปแล้ว
64. เม้าไม่ขับ แล้วจ่าจะจับใคร
65. ถึงหน้าจะเสีย แต่ก็ทำให้เสียได้
66. เม้าไม่ขับ เพราะมากินดับกับน้องเมีย
67. รับรักษาปัญหาค่าหน่วยกิต
68. เลิกจับเลิกจน
69. อย่าจี้ตุ๊ด เดี่ยวเจอตด
70. ตามหลังรถเก่าๆ หมาไม่กัด
71. รักแท้คือแม่ข้า รองลงมาคือแม่โขง
72. แม่แต่ชวณยังหลีกภัย แล้วพี่เป็นใครไม่หลีกผม
73. รถแรง แต่ไม่รีบ
74. ข้าไม่ชอบชั๊ดต้ม แต่ข้าชอบชั๊ดเด็ก
75. ยาเสพติดให้โทษ แต่ถ้าใครโสดได้โปรดให้ทำ
76. เด็กๆ ฟันดีทุกคน
77. ฟ้าสัญญาณไฟแดง (ไม่)ปรับ1000 บาท
78. เม้าแล้วขับ จับไม่ปรับ 500
79. อย่าจี้ ไม่งั้นไอนี้ตาย
80. เบาๆ หนอยน้องเสีย
81. รถคันนี้แต่งทั้งคัน ยกเว้นเมีย
82. อย่ามาเบียด ยังไม่ได้บวช
83. อย่าจี้ตุ๊ดหนู มันเสีย
84. ขับรถนั่งกับเมียหน้าหงิก ขับรถนั่งกับกิ๊กหน้าบาน
85. ก๊กนั่งเบาะหน้า ภรรยา นั่งเบาะหลัง
86. เมียหลวงให้500 เมียน้อยให้5000
87. นางฟ้าอยู่ที่รถ แม่มดอยู่ที่บ้าน
88. สวรรค์อยู่ที่รถ นรกอยู่ที่บ้าน

89. เมาไม่ขับ แล้วใครจะขับให้กู
90. ห้ามลอดใต้ท้องรถก่อนได้รับอนุญาต
91. ใช้หนีราชการเท่านั้น
92. รับออกแบบบุตรธิดาทั่วราชอาณาจักร
93. วัตถุเหม็นไว (ทำยารถสูบล้ม)
94. รักดีรับมีผัว รักชั่วอยู่ตัวคนเดียว
95. หลังสู้ฟ้า หน้าสู้เตียง
96. ขับช้าๆ โดนพรั้มเล่มงาม
97. ไก่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง กระเทียมงามเพราะแปลง
98. คนไม่เอาถ่าน (ก็กูส่งแก๊ส)
99. ไม่ได้เจ้าชู้ แต่ไม่รู้จะเลือกใคร
100. ไม่ได้ชิง แต่วิ่งตามเวลา
101. การดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ตายอย่างช้าๆ...ไม่เป็นไรครับ ผมไม่รีบตาย
102. ฟอบอกขับช้าๆ แต่อย่าให้ใครแซง
103. อย่ามาวิ่งใกล้ เดี่ยวหมอง (ทำยารถเก่า)
104. ระวัง! ขึ้นสวนกระเด็นใส่
105. หมาเห่ายังบုပ်
106. วิ่งเร็วไม่ได้ เดี่ยวอะไหล่หลุด
107. แอบรักน้องเมีย แต่น้องเมียไปเกณฑ์ทหาร
108. เจอตำรวจหน้าหงิก...ดันไปก๊ิกกับเมียจ๋า
109. ช่วยชาติลดประชากรโลก ต้องหันมาบริโภคเพศเดียวกัน
110. คนขับกินยาแก้จวันละ 4 เม็ด
111. ความดีเหมือนกางเกงใน มีไว้แต่ไม่ต้องโชว์
112. โรงเรียนเหมือนสุสาน อาจารย์เหมือนमारร้าย
113. ไดเอทหน่อย เราก็กลายเป็นพอร์ชแล้ว
114. เบนซ์ปลอมตัวมา (ทำยารถญี่ปุ่นคันเล็ก)
115. รถคันนี้สีกาก็อย่ายุ่ง
116. งดเต้าเข้าพรรษา
117. รถคันนี้ไม่กินน้ำมัน กินแต่ผักนึ่ง
118. หล่อ100 เมตร

119. ทุกอย่างดั่งหมด ยกเว้นเครื่องเสียง (ท้ายรถเก่า)
120. เมียบังเกิดเกล้า
121. คันนี้ น้ำพิกน้ำแรงเมียบ
122. จะแข่งไปไหนกัน เดียวก็ตามทันทีไฟแดง
123. ตามมาทำไม กูหลงตั้งแต่สี่แยกแล้ว
124. อย่าจับนะจ๋า คราวหน้าเบงก็ปลอม
125. อ่อนจ๋ายังไงว่าอ่อนเมียบ
126. จ๋าๆ...รับเครดิตการ์ดมั้ยครับ
127. บริการส่งคนเจ็บ เก็บคนตาย ขยายพันธุ์คนเป็น
128. เมาไม่ขับ ขอแอบหลับบ้านน้องเมียบ
129. ขอเชิญเที่ยวงานเทศกาลรถติดที่กทม.ตั้งแต่วันนี้ - ชาติหน้า
130. การดื่มสุราทำให้ความสามารถในการขับขี่ถูกรรยาลดลง
131. ถนนคือการศึกษา ปริญญาคือใบสั่ง
132. อนุบาลทางเรียบ
133. เมาไม่จับ
134. ขับรถไม่สุภาพ โทรไปฟ้องน้องเมียบนะ
135. งดรับเช็ค (ข้างรถเข็นขายผลไม้)
136. ไม่ได้มั่วแต่ทั่วถึง
137. ไม่ใช่แฟน ทำแทนก็ได้
138. ไม่เมาไม่กลับ
139. เมียบมีขู้...กูมีก๊ก
140. น้องกูถามเตียบ น้องเมียบถามกู
141. รถคันนี้ร่วมโครงการ “ขวาตลอดไม่จอดสักป้าย”
142. เล็กใหญ่ไม่สำคัญ สำคัญที่ลีลา
143. ผมรักผ้าเขา
144. มีเงินนับเป็นน้อง มีทองนับเป็นเมียบ
145. หยุดหายใจเมื่อไหร่โทรหาเรา (ท้ายรถร่วมกตัญญู)
146. ไม่หวั่นแม้วันเมามาก
147. กินม้กำลังถอย กินหอยกำลังดี
148. ชนแล้วไม่หนี คือคนดีที่อยากติดคุก

149. ถูกใจให้ฟรี ทำดีให้เบ็ด
150. ใช้ในวงไฮโลเท่านั้น
151. ซื่อไว้แข่งเท่านั้น
152. เสียวหรือน้อง...ร้องชะดัง
153. รถรับส่งนักเรียน (ถ่ายรถรับส่งนักเรียนเทคนิค)
154. รักจริง ทิ้งจริง
155. ของเก่าของใหม่ ไม่ใหญ่เท่าของเธอ
156. เศรษฐีเงินดาวน้
157. ขาวหรือดำก็น่าห่มเหมือนกัน
158. มีแฟนอย่างพี่ฝันดีแน่นอน
159. เมมาแล้วหล่อ
160. ขออภัย พี่ใช้พิน (รถควั่นดำ)
161. รับปั่นน้ำเป็นตัว (ถ่ายรถขายน้ำแข็ง)
162. พี่ไม่ต้อง น้องทำเอง
163. โปรดใช้วิจารณญาณในการชน
164. ออย่าจี้ อะไหล่รอนาน
165. ความสวยไม่รับประกัน...แต่ความมันส์ เต็มรับรอง
166. ไม่ใหญ่เท่าแขนทำแทนไม่ได้
167. รถป้ายแดง แต่แรงมันน้อย
168. ผู้หญิงก็เหมือนยาคุณท์ ต้องรีบมีซู้ก่อนหมดอายุ
169. รถติดเป็นมรดกไทย อนุรักษ์ไว้ให้ลูกหลาน
170. ออย่าจี้ เดี่ยวดับ
171. รักดีหามจั่ว รักชั่วหามสาว
172. ไม่ได้เจ้าชู้ แต่เนื้อคู่มั่นเยอะ
173. แรงดี เพราะมีหอย
174. ติดยาแก้ได้ ติดใจแก้ยาก
175. ซาดิก่อนเฟอวารี ซาดินี้เท่าที่เห็น (ถ่ายรถกระบะเก่าๆ)
176. ยาบ้าคนกินตาย คนขายรวย
177. กรุณาอย่าบีบแตร คนขับกำลังหลับ
178. ตอนนี้อยู่หลงทาง จะขับตามทำไม

179. อย่าวิ่งใกล้ ถึงแกัสซารูดกำลังจะไปซ่อม
180. อย่าวิ่งใกล้ เดี่ยวหน้าจะต่างเพราะควันตีเซล
181. วัตถุประสงค์ (ซื้อรถเงินผ่อน)
182. ใช้ในราชการศาลไคฟง
183. ขอบภัย เบรกเสีย
184. ขับเร็วซิดซ้าย ขับไวซิดขวา
185. รถงวง
186. ใจเต็มร้อย พระห้อยเต็มคอ
187. ญแกลิ่งจน
188. รับผิดชอบทั่วราชอาณาจักร
189. รักเมียเท่าจอกเหล้า รักเจ้าเท่าโรงเบียร์
190. แรงม้ามีน้อย แรงเมียน้อยมีเยอะ
191. ทำงานให้เหมือนคน อดทนให้เหมือนควย
192. รับสอนก่อนแต่งงาน
193. ซื้อไว้ซ่อม (ทำยรถเก่า)
194. ไม่มีกิจห้ามนอน (ทำยรถร่วมกตัญญู)
195. เขตห้ามทารุณสามี
196. ชนหน้อยน่า...กำลังร้อนเงิน
197. สักวันหนูจะโต
198. ลูกเบนซ์
199. ใช้หนี้ภรรยาเท่านั้น
200. รักเธอเท่าฟ้า รักภรรยาเท่าผ้า
201. เต่าตกมัน (ทำยรถโฟล์กสวาเกน)
202. รถรับส่งนักศึกษาหญิงเท่านั้น
203. ดั่งทุกส่วน ยกเว้นแต่รถกับวิทย์
204. โตขึ้นหนูจะเป็นสิบล้อ (ทำยรถบรรทุกหกล้อ)
205. อยากได้แฟนแต่กลัวเสียเพื่อน
206. มือใหม่หัดชน
207. รถคันนี้ใช้พลังอุลตร้าแมน
208. ขับเร็วไม่ได้ น้ำมันจะหมด

209. ขับรถไม่สุภาพโปรด ตีมันโลด
210. ปีนมีไวยิ่ง หญิงมีไวยูชา
211. อย่าจ่อตูด อะไหล่มันแพง
212. ใ้รับส่งเมียเท่านั้น
213. คันเร่งอยู่ไหนวะ!!!
214. วัตถุประสงค์ไว (ทำยรถบรทุกน้านมดิบ)
215. รถคันนี้เข้าโครงการฝากใบขับขี่ไว้กับตำรวจ (ห้ามจับ)
216. วัตถุประสงค์ไว (ทำยรถบรทุกไช)
217. ใ้ในทุ่งนาเท่านั้น
218. ใครจะไปยกมือขึ้น!! (ทำยรถร่วมกตัญญู)
219. แรงแนะ แต่ไม่แสดงออก
220. ดีชั่วอยู่ที่ตัวทำ สูงต่ำอยู่ที่เจ้ามือ
221. คนกลัวเมีย
222. เจ็บอกให้ขับช้าๆ แต่เจ็บอกให้รีบไปรีบมา
223. เร่งเครื่องต้องยอมเสียน้ำมัน แต่เร่งฟันต้องยอมเสียเงิน
224. รถผมซ่อมแพง กรุณาอย่าขับจี้ (ทำยรถกระบะเก่าๆ)
225. ตามมาเลยพี่ เดี่ยวพาหลง
226. มีผู้ค้าขายอยู่ในรถ (ทำยรถผู้ขนส่งยาทางการแพทย์)
227. รับแท่งทั่วราชอาณาจักร
228. ไม่ใช่คนใจง่าย แต่ได้ไม่ยาก
229. มือเก่าหัดหลับ (ใน)
230. รักกับผมนั้นไม่ง่าย แต่ได้กับผมนั้นไม่ยาก
231. ใ้ในราชการสวรรคต์เท่านั้น (ข้างรถกระบะของคริสตจักร)
232. รถคันนี้ใ้ขับหนีความจน (ทำยรถแท็กซี่)
233. อ.บ.ต. ย่อมาจาก อมทุกบาททุกสตางค์
234. รอเต๋าด้วยพี่
235. ไม่เมาไม่ขับ
236. เมาไม่ขับ เพราะรถขยับเหล้าจะหก
237. ขับรถไม่สุภาพ แคมเจ้าชู้ต่อผู้โดยสาร กรุณาแจ้ง 08xxxxxxx (ภรรยาคนขับ)
238. รถคันนี้ขับเคลื่อด้วยแอลกอฮอล์

239. รถย่ำบ้ำคันนี้ ไม่มีสิ่งผิดกฎหมาย
240. จะรีบไปศาลไคฟง!!
241. โตขึ้นหนูจะเป็นรถเมลล์ฟรี (ทำยรถโดยสารประจำทางของบริษัทเอกชน)
242. รถใช้ระหว่างจน (ทำยรถสามล้อปั่น)
243. วัตถุประสงค์ใจไว เข้าใกล้โปรดระวัง
244. กำลังรีบ ตัวเธอไม่อยู่
245. มือใหม่หัดขี่
246. รถเก่า หมาเห่าดับ
247. ออกพร้อมเมีย เข้าพร้อมน้องเมีย
248. จำกัดความเมา 60 กม./แบน
249. วัตถุประสงค์ใจไว (ทำยรถขายไอศกรีม)
250. ขอทางหน้อย เดี่ยวหน้อยหนูอ้า (ทำยรถส่งหน้อย)
251. ตีหัวผิวแล้วออกมามั่วกับพี
252. ใช้ในครอบครัวเท่านั้น
253. ห้ามหักอกก่อนได้รับอนุญาต
254. มือใหม่หลบไป มือเก่าจะแข่ง
255. เสียตกยับต้องมาขับสิบล้อ
256. น้องเมียนั่งหน้า ภรรยาที่นั่งหลัง
257. จรวดทางเรียบ
258. เมาไม่หลับ
259. จอมยุทธ์...ยอมมีบาดแผล (รถมีรอยสีถลอก)
260. เหนือฟ้ายังมีฟ้า เหนือพสุทามิเมียกู
261. อย่าจี้ เดี่ยวผีผลัก
262. อย่ามาวิ่งใกล้ เดี่ยวสนิมตกใส่
263. รับจ้างเป็นแฟน ค่าแรงแล้วแต่จะให้
264. สำนักงานลูกชิ้นแห่งชาติ (ทำยรถเข็นขายลูกชิ้นปิ้ง)
265. ไม่หล่อ แต่ท่าแปลก
266. เพียงงีบเดียวก็เสียได้
267. วัตถุประสงค์ใจไว (ทำยรถบรรทุกต้นไม้)
268. เมียเก่าเอาไว้ใช้ เมียใหม่เอาไว้กอด

269. ประกาศรับสมัครสาวโสดนิสัยดี
270. ทุกอย่างดีหมด ยกเว้น“แรงดี”
271. ยืนด้วยลำห้วยของตัวเอง
272. ขออภัย เบาตับ (ทำยรทกระบะที่ซับเร็วมาก)
273. อย่าจูบตูดหนู มันเหม็น
274. ฝ่ามือสอง
275. หน้าตาไม่สำคัญ แต่ความมันส์นั้นคมชัดลึก
276. รับสมัครกั๊กต่วน รับจำนวนจำกัด
277. รถคันนี้ราษฎรใช้เท่านั้น
278. รถคันนี้สีหญิงไม่แก่
279. สู้งานหนัก เพื่อน้องเมีย
280. รถคันนี้จำกัดความเร็วที่ 60 คดีปี
281. พนักงานขับรถไม่สุภาพ กรุณาโทรแจ้งปอดเต็กตั้ง
282. รถแรงเพราะเมียน้อย รถแรงน้อยเพราะเมียหลวง
283. วัตถุประสงค์ (ทำยรทกระบะ)
284. ไม่เมา แต่ไม่เหมือนเดิม
285. คารมเป็นต่อ รูปหล่อเป็นเกย์
286. สะกิดทุกครั้ง ให้รางวัลทุกที
287. อย่าแซง เดี่ยวกระบะหลุด
288. รับเฉพาะผู้หญิงผ่านศึก
289. รักแท้แพ้ก็มีชู้
290. ละเว้นอบายมุข! มุ่งแต่อวัยวะ
291. ฝ่าผลอแล้วเจอกัน
292. งดรับใบสั่งทุกชนิด
293. มีทองเท่าหัว มาเอาตัวกูไปเลย
294. รักแรกมีครั้งเดียว แต่โรเนียวได้หลายครั้ง
295. วัตถุประสงค์
296. รับบริจาคแฟนใช้แล้ว
297. ควมมาทั้งคืน ขอพักสักตื่นเถอะน้อง
298. ใจซื่อให้รถ ใจคดให้เมีย

299. แต่งเถิดน้อง จะได้ทันใช้
300. ระวัง!!!! กำลังจะเบรกกะทันหัน
301. เดินผ่านห้ามทัก เพราะรักคนง่าย
302. หลับไป ชับไป ยังไงก็ถึง
303. รับเมาทั้งในและนอกสถานที่
304. เชิญร่วมทำบุญไถ่ชีวิตโคโยตี
305. ปกติ...ชับเบนท์ (ทำยรตแท็กซี)
306. คนชับรตเมายา คุณจำเมาไปสั่ง
307. แก่แต่ไว (ทำยรตเก่า)
308. แบนกัพันให้เมียน้อย แบนกร้อยให้เมียหลวง
309. เมื่อไหร่แท็กซีจะทำหมั้น? (ทำยรตแท็กซี)
310. ขออภัย รดคันนี้ไม่ใช่เป้าหมาย กรุณาอย่าพุ่งชน
311. ใช้ในการหาหน่อไม้เท่านั้น
312. หลบหน่อย เพิ่งไปปล้นมา
313. คนสู้เมีย!
314. การชับที่ขายนพาหนะทำให้ความสามารถในการดื่มสุราลดลง
315. รดคันนี้จำกัดความเร็ว 170 กม./ชม. (ทำยรตส่งสินค้า)
316. รดคันนี้ติดฟิล์มกรองแสง100% (รตสกปรก)
317. ปูวีโก้
318. รดคันนี้สี...กา เมิน
319. ชับเร็วไม่ได้ เดี่ยวล้อหลุด
320. รับสมัครเมียน้อยด่วน รับจำนวนจำกัด
321. รับฝากเมียหน้าตาดีจะดูแลเป็นพิเศษ
322. ที่นี่มีผิวให้เช่าชั่วคราว
323. เชิญชนข้างซ้ายตามสบาย ขอแค่เมียตายผมจ่ายไม่อื่น (ประกันไม่ต้องไปสน)
324. เศษเหล็กทางเรียบ
325. พนักงานชับรตแสดงความเจ้าชู้ โปรดแจ้งหน่วยสืบสวนกลาง 084-7400542
326. ขออภัย! เครื่องจักรกำลังทำเงิน (ทำยรตแท็กซี)
327. เมมาแล้วชับ...กลับรตปอเต็กตึ้ง
328. อยากอกหัก แต่อุปสรรคอยู่ที่หน้าตา

329. รถคันนี้เติมน้ำมันเครื่องบินเท่านั้น!
330. พบเห็นหญิงนั่งข้าง โปรดแจ้ง xxxxxxxxxx
331. รับสมัครเมียน้อยนายท่า(หมู) เงินเดือนแล้วแต่จะเรียก ลงชื่อ เมียหลวง
332. ขับรถไม่สุภาพ โปรด “แข่ง”
333. ติดเน็ตยิ่งกว่าติดเมีย
334. รถคันนี้สี่เค้าไปทั่ว
335. อะไหล่มันแพง ขับแรงไม่ได้
336. บรรทุกไม่เกิน 2 กิก
337. เมาไม่ขับ เพราะกลับไม่ถูก
338. ขับรถไม่สุภาพ โปรดอย่าบอกใครนะ
339. ขอโทษมือเก่า แต่ร้างไปชะนาน
340. รถคันนี้เติมสุรา 40 ดีกรีขึ้นไป
341. ให้ได้ทุกอย่าง ยกเว้นอนาคต
342. เด็ก สตรีมีครรภ์ และหญิงชราห้ามนั่ง
343. อย่าบีบแตรเสียงดัง เดี่ยวคนข้างหลังตื่น (ทำยรกร่วมกตัญญู)
344. 2500 เทอร์โบ แดกน้ำมันอัจฉริยะ
345. ห้าม! เสยตุ๊ด..ก่อนได้รับอนุญาต (ทำยรกลีบล้อ)
346. กิกไม่ใช่ชู้ แต่เมียรู้ต้องเลิก
347. อย่าจี้ตุ๊ด ภูบ้าจี้
348. เธอหนึ่งเป็นดังตุ๊กตา แต่ภรรยาหนึ่งเป็นดังผ้ายันต์
349. วัตถุไปไว
350. ขอโทษที่แซง ต้องรีบไปแต่งงาน
351. ไม่หึง แต่ถึงตาย
352. ขาดเธอ...เพ็งเจอคความสุข
353. คนนั้นก็ดี คนนี้ก็มันส์
354. หลงทางเสียเวลา หลงคนชราเมื่ออนาคต
355. วัตถุแข็งไว (รถบรรทุกไฮโดรเจนเหลว)
356. ห้ามรับประทานอาหาร(โดยเฉพาะตับ)ในรถ (ทำยรทแก้กชี)
357. รับจ้างเล่นเสียวทั่วราชอาณาจักร
358. การบ้านคือยาพิษ เสาร์อาทิตย์คือสวรรค์

359. เมามาไม่ขับ จะส่งน้องเมียกลับบ้านยังไง
360. ตู๊กตาอยู่หน้ารถ แม่มดอยู่หน้าบ้าน
361. ตัวของเรา ไปเป็นเมียเขาซะแล้ว
362. ห้ามเด็กสาวอายุต่ำกว่า 18 ขึ้น
363. ห้ามขับเกินวันละ 2 รอบ เพราะเมียบอกน้ำมันแพง
364. คนขับไม่หล่อ กรุณาแจ้ง 02 - 884
365. ขับรถไม่สุภาพ โปรดแจ้งเวทดา
366. ไม่ได้เจ้าชู้ แต่หน้าตาที่มีอยู่ มันบังคับ
367. ดับจิตทัวร์ (ทำยรถร่วมมกตัญญู)
368. กำพรั้าเงิน
369. ห้ามดื่มสุราขณะขับรถ เพราะจะทำให้เหล้าหกเสียของ
370. วัตถุเมาไว (ทำยรถส่งเบียร์)
371. ทั้งชีวิต...อุทิศให้น้องเมีย
372. รถมันแรง แต่แรงไม่เป็น
373. ยมบาลเคลิเวอร์ (ทำยรถปอเด็กตั้ง)
374. ยาบ้ามันขม ดูดนมดีกว่า
375. เห็นหลังอยากเจอหน้า เห็นหน้าอยากหางหลัง
376. ต้นไม้...มีไว้ฟุ้งชน
377. ขาดเงินหมุนเวียน ไล่ชุดนักเรียนมาหาพี่
378. ปีนี้กระบะ ปีหน้ากะเบนซ์
379. ดีชั่วอยู่ที่ตัวทำ สูงต่ำอยู่ที่ไฮโล
380. ภรรยากินน้ำพริก ก็กินพิซซ่า
381. เสียตั้งคี่ไม่ก็บาท ได้โอกาสยื่นตลอดสาย
382. ตัวให้ความรู้ ฐู้ให้ความมันส์
383. อย่าตั้งด่านเยอะ ปวดขี้กูรีบไป
384. ตำรวจมีไว้ฟุ้งชน
385. โปรดเชื้อเพื่อกับคนที่หลับ โดยการนั่งทับไปเลย (ทำยรถเมล์)
386. ไปกับพี่มีแต่เสีย
387. เรียนไม่ยุ่ง มุ่งแต่เสีย
388. เขตปลอดเมียหลวง

389. ขับรถไม่สุภาพ โปรดแจ้งยมบาล
390. โดนใบสั่งไม่แคร์...แต่แม่สั่งต้องฟัง
391. ยืมรถ ยืมเงิน ยืมเมียดีกว่า
392. ขออภัย มือใหม่หัดบิน
393. หนึ่งตำบล หนึ่งภรรยา
394. รีบไปหาก็กเมียใกล้ตาย
395. สักวันเราจะเป็นจรวด
396. ห้ามเข้าก่อนได้รับอนุญาต (ทำยรตเมตล์)
397. ประตุเสีย เมียสั่ง
398. ไปชุมนุมมันร้อน มานอนกับพี่ดีกว่า
399. ไม่ได้หลายใจ แต่ปฏิเสธใครไม่เป็น
400. เสียเหงื่อ เพื่ออนาคตเมียน้อย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล นางสาวหนึ่งฤทัย ชวนะลิขิกร
เกิดวันที่ 15 ตุลาคม 2528
สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน 36/5 ซอย อินทาบึง 15 ถนน เพชรเกษม 69 แขวง หลักสอง
 เขต บางแค กรุงเทพฯ 10160

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2540 ประถมศึกษา โรงเรียนราชินี
พ.ศ. 2546 มัธยมศึกษาตอนปลาย (ศิลป์ภาษาฝรั่งเศส) โรงเรียนศึกษานารี
พ.ศ. 2550 ศิลปศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) สาขาวิชาภาษาไทย
 มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2555 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

